

No. 16/77016
M.J.:
Betr.: Wederoprichting S.D.A.P.

ZIJKER GEBIED.

12014 9A
[Handwritten signature]

X

Ik heb de eer Uwe Excellentie mede te delen, dat uit betrouwbare bron gegevens zijn bekomen omtrent de in communistische kringen behandelde vraag of het met het oog op de aanstaande Staten-verkiezing aanbeveling verdient om mede te werken aan de wederoprichting van de oude S.D.A.P. in Noord-Brabant.

Volgens deze gegevens wordt van officiële C.P.N.-zijde voor een dergelijke wederoprichting niets geveld, aangezien daarvan alleen een verdere verimplantering van de arbeidersbeweging verwacht kan worden. De voorzitter wordt gegeven om contact te zoeken met de oppositie in de P.v.d.A., om via deze groep de P.v.d.A. te vernemen. Aangezien dit werk tot nog toe maar weinig succes heeft gehad en de arbeiders in deze oppositie ontmoedigd zijn geworden, wil men de Prodebeving met alle kracht ter hand nemen en de Prodebeving de basis doen zijn voor de a.s. Staten-verkiezing en niet de oude S.D.A.P.

Dat deze actie in het verleden weinig succes heeft gehad wordt getuigd aan een slechte organisatie. Men stelt zich voor meer succes te willen kunnen boeken door de zaak beter te organiseren en door de rijklijken te volgen, welke de partijconferentie heeft aangegeven. Binnenkort zou dan ook in Noord-Brabant de vorming van een comité van ongeveer tien personen kunnen worden verwacht, waarin voor enkele predikanten plaatsen zal worden ingeruimd.

Ik heb gemeent goed te doen een afschrift van deze brief met het origineel mede te nemen, voor het geval de bovenstaande gegevens door U van voldoende belang worden geacht om ook ter kennis te brengen van de Minister-President.

Het Hoofd van de Dienst,

Mr. L. Eindhoven

Aan Zijne Excellentie
de Heer Minister van Binnenlandse Zaken
te

2-0-9 R A V E R H A G E.

Y 1
.....

Ondergetekende verklaart stuk

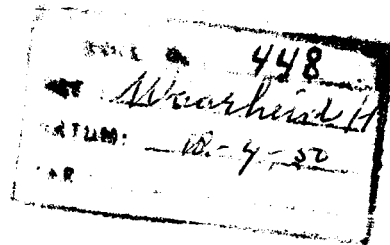
No.77016....., d.d. ..7. Februari, 194⁵⁰.

in goede orde te hebben ontvangen.

.....
(Dienst, code of (Datum) (Partaf of
Verbindingsnr.) Handtekening)

Verzoeken dit ontvangstbewijs met spoed ingevuld
te retourneren aan: Ministerie van ~~Algemene~~ Zaken
Javastraat 68 Binnenlandse
's-Gravenhage.

~~B.IV~~ 448

B.IV.

Oproep van oud-S.D.A.P.-ers

Voor duizenden sociaal-democraten (waaronder vele actieve strijders uit de voormalige S.D.A.P.) betekende de politieke ontwikkeling in ons land na de bevrijding een grote teleurstelling. De Partij van de Arbeid was met haar beginselloosheid daarvan de voornaamste oorzaak.

Hoe zult gij bij de komende Statenverkiezingen uw stem uitbrengen? Bedenkt dat aan de ene kant de krachten staan, die ons land inschakelen in het Atlantische oorlogsblok. Daartegenover staan zij, die strijden voor vrede en welvaart met het voorbeeld voor ogen van die staten, waar voor het eerst in de geschiedenis de gedachten van Karl Marx hun praktische toepassing vonden. Laat u niet in slaap sussen door hen, die u willen wijsmaken, dat er nog een tussenweg zou bestaan in een zg. „derde macht”.

Waarop zou deze derde macht politiek en economisch moeten steunen?

Uw keuze kan niet moeilijk zijn.

Stemmen op de Partij van de Arbeid? Sociaal-democraten kunnen niet langer hun stem aan een partij geven, die twee „politioele acties” en verarming voor de arbeidende massa bracht.

Blanco stemmen? De vorige generatie heeft haar harde strijd voor het algemeen kiesrecht niet gevoerd, opdat thans de arbeidersklasse zich het gebruik van dit wapen zou ontzeggen.

Op een of andere kleine groep stemmen? Dit zou betekenen steun aan niet-levensvatbare partijtjes, die de verwar- ring slechts kunnen vergroten. Sociaal-democraten echter jagen geen hersenschimmen na, maar bepalen hun houding aan de hand van de bestaande reële verhoudingen.

Dit betekent, dat zij hun stem uitbrengen op een wijze, die de strijd voor het socialisme in werkelijkheid bevordert. Hun stem zal daarom zijn voor de lijsten voor vrede en brood, waarop zich communisten, socialisten en andere vooruitstrevenden verenigden.

Hiertoe roepen ondergetekenden, leden van de oude S.D.A.P. u op, mede namens andere leden van deze groepering. Eenheid voor vrede en brood!

Bouverse,
Sinterniklaas,
Van der Sluijs,
Van Leeuwen,
Wanink.

448
Waarheid H
9-11-49

448

~~III~~

**Oude S.D.A.P. komt
met eigen lijst**

De gecombineerde besturen van de Oude S.D.A.P. in Gelderland hebben in beginsel besloten bij de aanstaande verkiezing der Provinciale Staten met een eigen lijst uit te komen. Het voorlopig gewestelijke secretariaat is gevestigd te Velp.

O.D. 448

DOCS. No: 448
CRT.: *Vlam.*
DATUM: 19-3-49

Oude S.D.A.P. Arnhem

3 Maart jl. werd te Arnhem een afdeling van de Oude S.D.A.P. opgericht.

Overwogen wordt om in de a.s. gemeenteraadsverkiezingen kandidaten te stellen.

Het afdelingssecretariaat is voorlopig gevestigd:
p.a. A. Schellenberg, Lijsterhesstraat 20, Arnhem.

De oude S.D.A.P. wat wil zij, ~~_____~~ HEEFT ZIJ EEN EIGEN STANDPUNT?

Het was lange tijd uiterst onduidelijk, wat de groepering, die zich aanduidt als „Oude S.D.A.P.” nu eigenlijk voor programapunten had, die het zelfstandig bestaan van deze formatie, als zij tenminste als zodanig mag worden beschouwd, rechtvaardigen.

De thans verschenen brochure van haar voorzitter, G. Kruit, „Het parool voor de socialistten”, heeft niet getracht dit duidelijk te maken. Men zou zelfs kunnen beweren, dat Kruit integendeel heeft duidelijk gemaakt, dat de „Oude S.D.A.P.” als politieke formatie geen enkel bestaansrecht heeft. In werkelijkheid bevat deze brochure zelfs geen enkele oproep aan de arbeiders om zich aan te sluiten bij de Oude S.D.A.P., om deze formatie te versterken en betekenis te geven. Uit deze brochure kan men de conclusie trekken, dat de Oude S.D.A.P. in het bewustzijn van haar voorzitter niet bestaat, en ook nooit bestaan zal. Een mening, waarin Kruit dan in elk geval niet alleen staat, maar waarin zijn Rotterdamse partijgenoot, de E.V.C.-leider Toon van den Berg volgens onze inlichtingen het roerend met hem eens is, wat overigens niet wil zeggen, dat er tussen Van den Berg en Kruit geen verschil zou bestaan.

De verklaring van de schijnbare tegenstelling tussen het ongeloof van Kruit in de toekomst der „Oude S.D.A.P.” en zijn voorzitterschap ervan, volgt uit de inhoud van zijn brochure: Ze is een pleidooi voor een breuk tussen de „linksen” in de P.v.d.A. en de „rechtse” en voor een samengaan van deze „linksen” met de C.P.N.

Kruit ziet als het perspectief voor de Nederlandse arbeidersklasse een vereniging van P.v.d.A. en C.P.N. Een dergelijke samenwerking zou enige zin hebben, indien Kruit aangegeven had, hoe het program, waarop deze samenwerking, deze eenheidspartij tot stand zou moeten komen, eruit zou moeten zien. Maar juist in dit ene concrete faalt Kruit. Het enige, wat hij ervan weet te zeggen, is, dat de

verenigde partij zich zal moeten stellen op de basis van de klassenstrijd en de revolutie. Alleen jammer voor Kruit, dat de beide groepen, die hij op deze basis wil verenigen, en de klassenstrijd en de revolutie hebben afgezworen, de een in theorie en practijk, de ander alleen in de practijk, maar niet minder grondig. Beide zijn reformistische partijen, waarbij alleen de frasen van de een wat radicaler klinken dan die van de ander.

Geen wonder, dat de brochure één doorlopend verwijt is aan het adres van de P.v.d.A., die deze samenwerking niet wil en er geen woord ten nadele van de C.P.N. gezegd wordt: deze immers is tot die eenheid maar al te bereid, en heeft dat in het verleden talloze malen gedemonstreerd. In werkelijkheid wordt Kruit in deze brochure volkomen, maar dan ook volkomen, de advocaat van de C.P.-politiek. Hij vormt de brug, waarlangs de „linkse” P.v.d.A.-mannen tot de C.P.N. gebracht moeten worden. Hij neemt de positie in van de vooroorlogse reformist, die inziat dat de C.P.N. de plaats der vroegere S.D.A.P. heeft ingenomen, en die de vervulling van zijn sociaal-democratische illusies nu aan de C.P. wenst toe te vertrouwen.

Toch is zijn brochure wel ergens goed voor. Zij laat duidelijk zien, dat er tussen Kruit, die tussen de P.v.d.A. en de C.P. in staat, en de leden van de O.S.D.A.P., speciaal die uit Rotterdam, een onoverbrugbare kloof gaapt. En Rotterdam gaat door voor het bolwerk — zij het een vermolmd bolwerk — van de O.S.D.A.P. Deze Rotterdammers zijn voor een groot deel afkomstig uit de vooroorlogse R.S.A.P. en zij staan niet tussen P.v.d.A. en C.P.N., maar links van beiden. De laatste periode gaf in Rotterdam een verbitterde strijd te zien tussen Nelis Oosterwijk, die als Oud-sociaal-democraat een partijgenoot van Kruit is, Toon van den Berg, die dat ook is, en de stalinisten, die door Kruit zo in bescherming worden genomen.

Dit belangrijke verschil tussen Kruit en zijn volgelingen moet er wel mede de oorzaak van zijn, dat de O.S.D.A.P. in geen enkel opzicht aandacht wijdt aan de dagelijkse politieke en economische strijd. De groep zou onmiddellijk uiteenvallen. Oosterwijk c.s. gaan bij de stalinisten door voor fanatieke Trotskisten, terwijl Kruit de stalinisten als zijn toekomstige strijdmakkers en partijgenoten ziet.

Werkelijk revolutionnaire arbeiders van de O.S.D.A.P., zoals zij er in Rotterdam verschillende kennen, zullen zich zeker niet op hun gemak voelen met de

DOSS. No.:	02 448
GRT.:	TRIBUNE
DATUM:	5.7.47
PAR.:	

strekking van het geschrift van Kruit, dat hen ongetwijfeld duidelijk zal maken, waarom deze zo gekant was tegen het door de R.C.P. voorgestelde samengaan.

Het is daarom, dat wij hopen, dat deze brochure met aandacht gelezen zal worden, vooral door de Rotterdamse vroegere R.S.A.P.-ers. Dan zal zij wellicht deze gunstige uitwerking hebben, dat deze zich niet meer door elementen als Kruit zullen laten afhouden van de noodzakelijke concentratie van krachten op de linkervleugel van de arbeidersbeweging, links van P.v.d.A. en C.P.N. Wt.

DOCS. No.:	20440
CRT.:	WAARHEID
DATE:	3-7-46
PAG.:	13

Oude S.D.A.P. opgericht
Gisteravond belegde de Oude Sociaal Democratische Arbeiders Partij, in het Volksgebouw een openbare vergadering. Na een inleiding van het lid van het voorl. Partijbestuur, D. A. Noordewier, waarin deze het doel en het waarom der oprichting der Oude S.D.A.P. uiteen zette, werd overgegaan tot oprichting van een afdeling te dezer stede. Het secretariaat is gevestigd Prins Mauritslaan 120.

N.R.C
17-6-46

DOSS. No.:	AD. 440
ORT.:	N.R.C.
DATUM:	17-6-46
PAR.:	19

De „oude soc.-dem arbeiderspartij“ opgericht

Te Utrecht is dit weekend een bijeenkomst gehouden tot oprichting van de „oude sociaal-democratische arbeiderspartij“ op den grondslag van het beginselprogram van 1912, aangepast aan het huidige tijdsgewricht. Zeer groot was de belangstelling niet; er waren een tachtig personen uit 22 plaatsen aanwezig. Het comité van initiatief, waarin vooral mevrouw de wed. Jos. Loopuit een actieve rol heeft gespeeld, had echter, naar werd meegedeeld, uit het geheele land duizenden sympathiebetuigingen ontvangen van menschen, die ervan overtuigd zijn, dat de belangen der arbeidersklasse in Nederland niet worden gediend door de Partij van den Arbeid. Inmiddels waren er uiteraard ook stemmen opgegaan tegen deze „wederoprichting van de S.D.A.P.“ en een van de verwijten was, dat hier weer pogingen werden gedaan om verdeeldheid te wekken. De heer J. de Jager, uit Amsterdam, die een uiteenzetting gaf van de „gebeurtenissen uit het verleden, welke den te nemen stap rechtvaardigen“, ziede naar aanleiding hiervan, dat eigenlijk elke groote beweging met scheurmakerij is begonnen en dat de vraag waar het op aankomt, deze is: op welken grond is de splitsing tot stand gekomen? Het socialisme was het ideaal, dat Domela Nieuwenhuis en Troelstra, Gorter en mevrouw Roland Holst bezielden. Als het verraad aan dit ideaal geen motief is voor afscheiding, wat is het dan wel? De booze daad is al zeer spoedig gewroken en wel bij de verkiezingen, en er kwamen van alle kanten brieven van menschen, die uit de P.v.d.A. treden en zich voor de S.D.A.P. opgeven. Deze revolutie van onder op, met den bedenkelijken kant van de onklarheid der gedachten, is thans door haar eerste stadium heen: de stroom van ergernis is gekanaliseerd, en er staat ons een grootsche taak te wachten: de eenheid van alles wat socialisme nastreeft te herstellen. Wij zijn geen communisten, maar zien eenheid als zeer gewenscht, want het communisme is een realiteit, waarmede wij tot een modus vivendi moeten komen. Dit echter ligt nog in de toekomst; voorloopig hebben wij genoeg aan onze „binnenlandsche“ problemen. Wij moeten ons voorbereiden voor de taak, waarvoor wij over vier jaar (misschien wel eerder, werd later bij de discussie opgemerkt) klaar moeten zijn.

De inleiding van den heer de Jager vond algemeene instemming, en besloten werd tot oprichting van de „oude sociaal-democratische arbeiderspartij“. Er werd een voorloopig partijbestuur gekozen, bestaande uit negentien leden, met een dagelijksch bestuur van zes leden; voorzitter is de heer J. C. Louwerse uit Zeist, secretaresse mevrouw Loopuit en penningmeester de heer Lagendijk (beiden te Amsterdam). Dit bestuur zal optreden tot het met Kerstmis te houden congres. Dan zal o.m. het beginselprogram worden vastgesteld, tot het redigeeren waarvan thans een commissie werd benoemd.

Een andere commissie zal de uitgifte van een partij-orgaan op korten termijn voorbereiden.

Het congres stond onder leiding van den heer Louwerse, bovengenoemd, van wiens uitlatingen nog zij gestipuleerd, dat de s.d. zichzelf willen zijn en blijven; dat zij blijven staan op democratischen grondslag en geen dictatuur verlangen. Bij den aanvang had hij er op gewezen, dat in deze bijeenkomst slechts plaats was voor menschen, die het eens waren met het Leidsche program van 1912. Wij zijn voorstanders van den klassenstrijd zoo sprak hij, want de reactie dreigt aan het bewind te komen. Wij zijn bestrijders van het militarisme: geen man en geen cent; een andere weg is er voor ons niet, want wij moeten het kwaad uitroeien bij het begin. Voorts constateerde hij nog, dat 35.000 sociaal-democraten niet naar de P.v.d.A. waren overgegaan.

DOSS. No.:	440
ORT.:	WAARHEID
DATE:	17-6-46
PAR.:	19

Oude S.D.A.P opgericht

Socialisme van de Partij v. d. Arbeid onaanvaardbaar voor echte socialisten

Zaterdag en Zondag werd in de raadskeider te Utrecht een congres der oude S.D.A.P. belegd op initiatief van het oprichtingscomité. Ongeveer een honderdtal oud-leden der S.D.A.P. hadden aan de oproep van het comité gehoor gegeven. Met algemene stemmen werd besloten tot oprichting van de „Oude Sociaal-Democratische Arbeiderspartij”. Een voorlopig partijbestuur van 19 leden werd aangewezen, waarvan als voorzitter zal optreden de heer J. C. Louwerse, Zeist. Secretaresse is Mevr. Wed. Jos Loopuit.

De vice-voorzitter, de heer J. C. Louwerse uit Zeist, wees op het mislukken van de aangekondigde doorbraak der partijen, die velen onbevredigd heeft gelaten, zodat er thans 36.000 van de 90.000 leden der vroegere S. D. A. P. stuurloos rondlopen. Mevr de Wed. Jos Loopuit heeft het initiatief genomen tot wederoprichting van de oude S.D.A.P. op basis van het be-

ginselprogram van 1912, waarvan de klassestrijd het leidende principe vormt. De partij is voor nationalisatie en beslist antimilitairistisch.

De heer J. de Jager gaf een overzicht van de geschiedenis der S.D.A.P. en verklaarde het socialisme van de P. v. v. A. onaanvaardbaar voor echte socialisten

DOSS. No.:	00440
ORT.:	VRUVE VOLK
DATUM:	14-6-46
PAR.:	H3

Vrijdag 14 Juni 1946

„Oude S.D.A.P.” geen succes

Van de 200 bezoekers aan de vergadering, die de oprichting van de zgn. „Oude S.D.A.P.” ten doel had, gingen er 170 weg, toen de openbare in een huishoudelijke vergadering overging.

De bijeenkomst in Caland-West gehouden, gaf het ook wel wat vreemde beeld te zien van een spreker, die als no. 2 op... de communistische kandidatenlijst voor de gemeenteraad staat. Het moet de overgebleven oud-S.D.A.P.-ers toch wel iets zeggen dat zij met dezen man, die het één-partijstelsel verdedigde en die op het ogenblik dat hij de macht zou krijgen (!), alle niet-socialistische partijen verbieden zou, in één en hetzelfde schuitje zijn gaan zitten.

Enfin, Rotterdam is weer met een politieke partij, die de eenheid der arbeidersklasse nastreeft „verrijkt”.

Brief van Brautigam

In Utrecht wordt een bijeenkomst gehouden van personen, die zich beschouwen als oud-leden der SDAP. De heer J. Brautigam heeft tot deze bijeenkomst een brief gericht, die als volgt begint:

„Toen ik mede de oproep ondertekende aan de oud-leden der SDAP tot het stichten van een sociaal-democratische vereniging, is op mijn nadrukkelijk verlangen daarin als doel gesteld: het voeren van principiële socialistische propaganda, terwijl met opzet het woord „vereniging“ in plaats van „partij“ werd gekozen.

Thans komt gij bijeen tot het stichten van een partij: de heroprichting van de SDAP. Ik betreur dit en doe er niet aan mede. Het minste waaraan het Nederlandse volk, ook de Nederlandse arbeidersklasse, thans behoefte heeft, is aan nog een politieke partij. Er zijn er in dit landje, waarin ieder zijn eigen meninkje voorop zet, toch reeds een paar teveel. Het is beter, dat er enkele verdwijnen, dan dat er nog een bij komt.”

Brautigam noemt in zijn brief verder de actie der vereniging „koren op de molen van het communisme“ en zegt: „Verzwakking van de politieke macht van de arbeidende klasse in ons land, zal er het gevolg van zijn.”

Propaganda en strijd voor het socialisme acht Brautigam, gezien de ontwikkeling in de Partij van de Arbeid, ook tegenover deze partij geboden. Hij waarschuwt tegen „transigeren met het socialistische beginsel“ en „verdoezeling der tegenstellingen.“ Leiding en leden van de Partij van de Arbeid moet onophoudelijk het socialistisch beginsel voor ogen gehouden worden.

Geen dictatuur!

„Maar“, schrijft Brautigam in zijn brief verder, „er bestaat nog veel meer behoefte aan waarschuwing en strijd tegen een sympathie voor de dictatuur, die nog altijd in de communistische partij bestaat. Men vergete niet, dat de dictatuur van het proletariaat even slecht, even geveesd, ja even verdoemd is, als welke andere dictatuur ook. Iedere dictatuur moet nu eenmaal gevolgd worden door een „gestapo“, elke „gestapo“ vraagt concentratiekampen, met de ontstellende middelen van vernedering, kwetsing van menselijke gevoelens en vernietiging van levens. Iedere dictatuur loopt uit op binnenlands geweld en/of buitenlandse oorlog. Tot dit inzicht zal de communistische partij moeten worden gebracht. Zij zal er in ons land, zo goed als elders in Europa, naar hebben te handelen, wil haar succes in deze streek van de wereld niet van voorbijgaande aard zijn. Want West-Europa, ook Nederland, zal de dictatuur verwerpen. Komt de communistische partij tot dit inzicht — moge het morgen zijn — dan is het ogenblik tot hereniging van alle Nederlandse socialistische aangebroken.

In mijn jeugd verkondigden de socialistische: „Alleen hij die de vrijheid van anderen liefheeft, is zelf de vrijheid waard.“ Dat is nog altijd waar. Daarom: geen socialisme zonder democratie. Volledige democratie is eerst mogelijk onder het socialisme. Beide begrippen in de twee bestaan de partijen te bevorderen acht ik plicht, de politieke macht van de arbeidende klasse te verzwakken door oprichting van een derde partij ons verantwoord.”

DOSS. No.:	02.440
ORT.:	VRJE VOLK
DATUM:	2-6-46
PAG.:	13

De heer Brautigam ontra herleving S.D.A.P.

De heer Joh. Brautigam, oud-wethouder van Rotterdam en oud-lid van de Tweede Kamer, heeft aan het congres, dat eenige leden van de voormalige S.D.A.P. op 15 Juni te Utrecht houden, een brief geschreven, waaruit blijkt dat hij niet bereid is mede te werken aan de heroprichting van de S.D.A.P.

De heer Brautigam merkt in dit schrijven op, dat, toen hij den oproep aan de oud-leden van de S.D.A.P. tot het stichten van een sociaal-democratische vereeniging, mede onderteekende, daarin op zijn uitdrukkelijk verlangen als doel werd gesteld: het voeren van een principieel socialistische propaganda. Voorts werd met opzet het woord „vereeniging” gekozen.

De schrijver zegt verder, dat er geen behoefte is aan nog een politieke partij en betoogt, dat er in Nederland, zoo spoedig de feiten dat mogelijk maken, één socialistische partij dient te zijn. Hij heeft bezwaar tegen wezen en doel van de Partij van den Arbeid, van welke oprichting afstooting van een groot deel van het socialistische kiezercorps het gevolg is geweest.

De heer Brautigam zegt dan in zijn brief: „Denk niet, dat deze afstooting naar de communisten met de oprichting van een nieuwe partij ongedaan kan worden gemaakt. Het gaat in de naaste toekomst tusschen de twee grooten, die elkander onverbiddelijk zullen moeten bestrijden of zich een-of-anderen dag met elkander dienen te verzoenen.

Of dit laatste mogelijk zal zijn, hangt af van de vraag of beide partijen een loutering en groei zullen doormaken. De Partij van den Arbeid in socialistischen, de communisten in democratischen zin.”

Hij acht verheldering en versterking van socialistisch besef in de Partij van den Arbeid broodnoodig en meent, dat er nog veel meer behoefte bestaat aan waarschuwing en strijd tegen de sympathie voor de dictatuur, welke hij nog altijd in de communistische partij aanwezig ziet.

DOSS. No.: 00 440

CRT.: N.R.C.

DATUM: 0-6-46

PAR.: KB

DOSS. No.:	00 448
ONT.:	WAARHEID
DATUM:	8-6-46
PAG.:	113

Brautigam tegen heroprichting S.D.A.P.

De heer Joh. Brautigam heeft het congres, dat op 16 Juni zal moeten beslissen over de heroprichting van de oude S.D.A.P. medegedeeld dat hij niet bereid is daaraan zijn medewerking te verlenen. Hij verklaart dat er geen behoefte is aan nog een politieke partij en hoopt dat er in Nederland zo spoedig mogelijk één socialistische partij zal zijn.

De heer Brautigam zegt dan verder in zijn schrijven: „Denk niet, dat deze afstoting naar de communisten met de oprichting van een nieuwe partij ongedaan kan worden gemaakt. Het gaat in de naaste toekomst tussen de twee groten, die elkander onverbiddelijk zullen hebben te bestrijden of zich een of andere dag met elkander te verzoenen”.

De schrijver roept dan nog het spook van de dictatuur op, dat volgens hem nog altijd in de communistische partij aanwezig is, een vreemde uitspraak overigens, gezien de houding van den heer Brantigam in het zee-liedenconflict.

DOEL No.: 00 440
 TITEL: VRIJE VOLK
 DATUM: 5-6-46
 PAGINA: 13

S.D.A.P.

Tijdens haar vijftigjarig bestaan heeft de SDAP vele pogingen om splitsing te veroorzaken in de geleerden der sociaal-democraten moeten afweren. Nadat zij in de Partij van de Arbeid is opgegaan, wordt de lijn doorgetrokken. Wat er in Nederland ook vernield verdord en afgestorven moge zijn, de splijtzwam leidt als vanouds een tierig leven. Een comité, waarvan de secretaresse enige tijd geleden de eer genoot met onderscheiding op de voorpagina van „De Waarheid” te worden vermeld als een der ijverigste propagandisten voor dat blad, heeft aangekondigd, dat het de „oude SDAP” zal oprichten. Een congres is aangekondigd. Wij hoorden reeds van afzonderlijke lijsten bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Nu is het gebruik van de oude naam der partij van het democratische socialisme natuurlijk niet toegestaan. Al is de SDAP tot de Partij van de Arbeid toegetreden, haar naam blijft beschermd zolang de liquidatie waartoe het laatste partijcongres zijn bestuur opdracht gaf, juridisch nog niet volledig is afgewikkeld. Het comité zal dus naar een andere naam moeten zoeken. Maar afgezien van juridische bezwaren kan men ook op morele gronden bezwaarlijk aanvaarden, dat de naam van een partij, die bij eenstemmig besluit van haar congres tot fusie met andere partijen overging, als een soort allemansgoed beschouwd wordt.

Het gebruik van een naam, die historie is geworden door het besluit van hen, die hem voerden, is niet ons enige bezwaar tegen het optreden van het comité. Met nadruk moeten wij waarschuwen tegen pogingen, die als zij zouden slagen, slechts verwarring zouden stichten onder de socialisten in Nederland en de socialistische beweging zwakker zouden maken, tot vreugde der reactie.

Wat zijn wij Nederlanders toch onverbeterlijke kringetjesmensen! Als er in ons land een poging gedaan wordt, die de historische betekenis gehad zou kunnen hebben nu reeds de leiding van het land te brengen in handen van hen die een reeks nuur socialistische maatregelen op hun program hebben, dan staan onder ons het wantrouwen en de wrok, de kleinmoedigheid en de leerstelligheid op en trekken met vereende krachten zoveel lieden van hun taak af als zij vangen kunnen.

Of er onder goede sociaal-democraten belangstelling voor deze splijtoezingen bestaat, weten we niet. Voorlopig hebben wij nog slechts kennis genomen van levendige belangstelling in de kringen der tegenstanders van het socialisme.

Wel had Henri Polak gelijk, toen hij al jaren geleden verkondigde dat het Nederlandse socialisme meer naar het Westen naar Engeland dan naar het Oosten moest kijken.

Kom, laten we verstandig blijven, de fouten van 17 en 29 Mei herstellen en geen nieuwe domheden besaan door semi-communistische ondermijningsarbeid te steunen. Is het socialisme het praktische socialisme, dat de Nederlandse Bank en de mijnen nationaliseert niet meer waard dan de triomf der kringetjes-trekkerij?

DOSS. No.:	00 440
ORT.:	WAARHEID
DATUM:	5-6-46
PAR.:	19

De naam S.D.A.P. ten onrechte gebruikt.

In verband met het feit, dat politieke bijeenkomsten worden georganiseerd onder de naam „oude S.D.A.P.” wordt van de zijde van het secretariaat van de Partij van den Arbeid medege-deeld, dat het gebruik van de naam S.D.A.P., al dan niet met een toevoeging, juridisch ontoelaatbaar is en zo nodig met rechtsmaatregelen onmogelijk zal worden gemaakt. Op het laatste congres van de S.D.A.P. — aldus wordt opgemerkt — werd op regelmatige wijze een partij-bestuur gekozen, dat belast is met alle werkzaamheden, welke zijn verbonden aan de liquidatie van de S.D.A.P. Slechts voor dit doel functionneert dit bestuur nog. Alleen dit bestuur heeft het recht te beschikken over de naam S.D.A.P.

(Nu de P. v. d. A. niet in staat is gebleken om de Socialistisch denkende arbeiders tot zich te trekken, tracht zij met haar-kloverijen een herleving van de „oude S.D.A.P.” te beletten. Wij hebben intussen het vermoeden, dat de daden van de „oude S.D.A.P.” den arbeiders meer zal interesseren dan de naam.

Red. W.)

NO. 00 448
N.R.C.
29-5-46
13

De heroprichting der S.D.A.P.

Op 8 en 9 Juni zal, zooals reeds bericht, te Utrecht een landelijke bijeenkomst worden gehouden van een groep, die de S.D.A.P. wil doen herleven. Voorzitter van het voorloopig bestuur is de heer J. Kruyt, Leiden, secretaresse mevr. de wed. Jos. Loopuit, Keizersgracht 546, Amsterdam; penningmeester P. Legendijk, Amsterdam. Men deelde ons mede, dat er tot dusverre twaalf plaatselijke afdelingen gevormd zijn. Het ligt in de bedoeling van de oprichters het oude socialistische ideaal te doen herleven, waarbij als grondslag wordt genomen het partijprogram van 1912, aangepast aan de huidige omstandigheden. Op de landelijke bijeenkomst zullen de beginselen nader gepreciseerd worden. Ook zal dan worden beslist of de nieuwe partij nog aan de verkiezingen voor de gemeenteraden zal deelnemen.

448

DEEL No.:	00 448
ONTV.:	ZEISTER POST
DAATUM:	25-5-46
PHIL.:	KB

Oude S.D.A.P. 10

Eenigen tijd geleden werd reeds per radio-bericht bekend gemaakt, dat de oude S.D.A.P. weder in oprichting was. Thans kunnen wij mededeelen, dat de definitieve oprichting op 11 Mei te Amsterdam heeft plaats gehad en dat de naam: Oude S.D.A.P. gevoerd zal worden. Binnenkort zal een Landelijk Congres te Utrecht gehouden worden. In het voorloopig Hoofdbestuur zijn o.m. onze plaatsgenooten J. C. Louwerse en A. v. d. Laaken gekozen.

NOOR. No.:	0-D.440
STY.:	TROUW
DAATUM:	24-5-46
PAG.:	13

DE OUDE S.D.A.P. HERLEEFT

Een congres te Utrecht

Tal van oude sociaal-democraten, die door de vorming van de Partij van den Arbeid zijn teleurgesteld, omdat zij van meening zijn, dat de sociaal-democratische beginselen zijn verloochend, hebben zich vereenigd in „De Oude S.D.A.P.” Zij hadden voorts verwacht, dat de ware sociaal-democraten in de Partij van den Arbeid ernstig zouden streven naar een doorbraak naar links. Het oude en beproefde kader van de voormalige S.D.A.P. zou een niet te onderschatten invloed ten goede hebben kunnen oefenen op de Nederlandsche communisten. Ook in dit opzicht is men teleurgesteld.

Het initiatief van mevr. de wed. Jos Loopuit tot oprichting van „De Oude Sociaal-Democratische Arbeiders-Partij”, kortweg genoemd „De Oude S.D.A.P.” heeft dan ook weerklank in den lande gevonden. Het voorloopig secretariaat heeft reeds duizenden adhaesiebetuigingen ontvangen. In verscheidene brieven wordt opgemerkt, dat vele principieele oud-S.D.A.P.-ers op dit sein hebben gewacht.

„De Oude S.D.A.P.” heeft het partijprogramma van 1912 dat op het eerste landelijke congres op 8 Juni a.s. te Utrecht, eenigszins zal worden gemoderniseerd, tot principieele basis genomen. Op deze bijeenkomst zal de heer J. de Jager een inleiding houden over de doelstelling van de herievene S.D.A.P. Verscheidene politiek daklozen, die het optreden van de Partij van den Arbeid principieel hebben afgewezen, hebben plaatselijke afdelingen gevormd, o.a. te Leiden, Delft, Zeist, Hilversum, Den Haag en Groningen. In tal van plaatsen zijn afdelingen in oprichting. „De Oude S.D.A.P.” zal een orgaan uitgeven onder den naam „Het Nieuwe Volk”.

ap. d. 11
O.D. 448
O.D. 988
O.D. 61

DCSS. No.:	AD 448
GRT.:	Nieuwe Oet
DATUM:	21-5-'48
NR.:	

6.22

— De oude S.D.A.P. en de vooruitstrevende partij voor wereldregering, waarin opgenomen de Nederlandse Belamy Partij, hebben besloten met een gemeenschappelijk verkiezingsprogramma en een kandidatenlijst aan de a.s. verkiezingen deel te nemen.

IV

O.O. 448
Bijl.

2 1/2 wtr. v. K.B.
2 1/2 D. p...
L. gebied. (tel.)
H. J. Metsers
J

's-Gravenhage, 10 Februari 1951.

Waarde Partijgenoot,

Ondergetekende doet hiermede een oproep aan U allen, teneinde tot klaarheid te komen in de situatie onzer afdeling in onze partij.

Als we de huidige situatie bezien, dan moeten we constateren, dat de O.S.D.A.P. een bijna geruisloze dood gestorven is.

Vol moed is de O.S.D.A.P. kort na de oorlog in 1945 haar taak aangevangen, een taak die noodzakelijk was, omdat de S.D.A.P. van voor de oorlog tot een peil van verburgelijking was afgezakt, welke z'n weerga niet heeft en zulk een funeste politiek voerde, dat er van een socialistische strijd geen sprake meer was en welke z'n voortgang vond in de P.v.d.A. Een politiek, die ons mede in de oorlog van 1939 betrok en ons nu naar de derde wereldoorlog voert.

En aangezien dit reeds door vele goedwillenden socialisten in 1945 werd gezien, kwamen dezen ertoe de O.S.D.A.P. op te richten, met een program, hetwelk de S.D.A.P. in 1912 als uitgangspunt voor haar strijd had genomen en die naar onze mening de juiste was, en nog is, want wat er in de wereld ook sedert dien verandert moge zijn, zeker niet de tegenstelling tussen arbeid en kapitaal, tussen arbeiders en kapitalisten, want we kunnen er van verzekerd zijn, dat de tegenwoordige kapitalisten nog dezelfde onverzoenlijke doodsvijanden van de strijdende socialisten zijn, zoals hun voorgangers dat vroeger waren en dat het voor hen niet het minste verschil uitmaakt, of dezen zich nu communist, O.S.D.A.P.er, of iets anders noemen, zoals b.v. de socialisten uit de Socialistische Unie.

Wij weten, dat de strijd van de kapitalist steeds het felst tegen die groep zal gaan, welke op het moment het gevaarlijkst voor hem is.

In het verleden ging hun strijd het felst tegen de S.D.A.P. Nu deze zich thans noemen de P.v.d.A. in hun Kielzog vaart, en ze dus van haar niets meer te duchten hebben, integendeel alle medewerking krijgen, ondanks de Lichte Paleisrevolutie in de leidende groep, nu gaat deze tegen de C.P.N. en morgen, indien de O.S.D.A.P. of de Soc.Unie de sterkste zou zijn tegen dezen.

En het is de verraderlijke taktiek van de P.v.d.A dat tot de oprichting van de O.S.D.A.P. leidde om de goedwillende stromeloos lopende socialisten op te vangen en hen zodoende weer tot strijdende socialisten te maken.

Helaas is dit niet geworden wat het worden moest. We hebben dit feit maar te erkennen en geloven dat de oorzaak hiervan gezocht moet worden in de grote apathie van de arbeidende klasse.

Zo hebben dan enkelen onder ons gemeend tot likwidatie van de O.S.D.A.P. te moeten overgaan en tot een nieuwe partij te moeten komen, welke in 1950 gesticht werd en de naam van Socialistische Unie kreeg. Over de noodzaak hiervan willen we het hier niet hebben. Vast staat echter, dat vrijwel de meesten uit onze afdeling hiervan niet zijn overtuigd en dan ook niet tot de Soc.Unie wilden toetreden.

Zullen we echter de O.S.D.A.P. willen behouden en voortzetten, dan zullen we ons hierover hebben te beraadslagen.

De mogelijkheid schijnt echter zeer gering want de situatie is thans zo:

- 1e. We hebben geen landelijk Bestuur meer;
- 2e. Vele afdelingen in het land geven na zelfs herhaaldelijk gedane oproepingen tot beraadslaging geen antwoord, zodat we veronderstellen, dat deze niet meer bestaan, of geen interesse hiertoe meer hebben.
- 3e. Dat Afd. Den Haag praktis zonder Bestuur is, zodat we naar het lijkt op dood spoor zijn beland.

Ten Laatste:

Dat de wereld in een historis kritieke toestand verkeerd en de laatste kans voor de arbeiders om tot welvaart te komen en het nog ten goede te doen keren, hierin ligt, dat we allen, en in de eerste plaats de strijdende socialistise arbeiders een front zullen vormen tegen het Reactionaire, heerszuchtige en oorlogszieke kapitalisme.

Maar dit brengt o.i. de plicht mede, dat we dan tot een zo groot mogelijke samenwerking komen of we nu O.S.D.A.P.er, C.P.N. of een andere socialistise groep vormen.

~~Partijgenoten, we vragen U dit eens te willen overdenken en dan op de vergadering welke we op~~

Woensdag 21 Februari te 8 uur Gebouw A M I C I T I A Westeinde
=====

willen houden om Uw mening te willen zeggen.

De Socialistise Unie gaf ons voor elk lid een exemplaar van haar orgaan waarin afgedrukt is een beknopt overzicht van haar be-
ginsel-program.

We raden U aan, dit door te nemen en zonodig op de komende ver-
gadering hierover Uw mening te geven.

Voor de Initiatiefnemers,

A. Bouwense.

OUDE S.D.A.P.
Secretariaat
No.P. 210

UITTREKSEL	
Uit	OD 1669
Ag.no.:	91010
Voor	OD 448

DEN HAAG, November 1949

Waarde Kameraden.

Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen dit jaat hebt gij Uw medewerking verleend aan de propaganda voor een socialistische lijst die onder de naam van S.D.P. werd ingediend en waarvan Bastiaanse lijststaandevoerder was. Op die lijst werden ruim 600 stemmen uitgebracht. Het initiatief voor het indienen van deze lijst is s.a. genomen door enkele leden van de afd. Utrecht van de Oude S.D.A.P.

Tijdens de verkiezingsstrijd is U gebleken, dat de persoon van de lijststaandevoerder aan een ernstige critiek werd onderworpen. Een critiek, die naar de mening van sommigen uwer, mede tot gevolg heeft gehad, dat zo weinig stemmen op de door u ondersteunde lijst werden uitgebracht. Behalve dit gevolg is de toen geuite critiek er ook de oorzaak van geworden dat de meesten uwer (begrijpelijkwijze) niets meer te maken wisten te hebben met de lijststaandevoerder.

Wij zijn thans een klein half jaar verder. En in deze maanden is intussen steeds duidelijker gebleken dat een beginselvaste en principiele socialistische partij voor ons volk en in het bijzonder voor de arbeidersklasse meer dan broodnodig is.

Inmiddels hebben wij u enige malen het door de Oude S.D.A.P. uitgegeven orgaan De Socialistische Stem ter kennismaking doen toekomen.

Thans nodigen wij u uit tot het bijwonen van een bespreking waarbij het de bedoeling is allereerst kennis te nemen van de bezwaren die bij u tijdens de verkiezingsstrijd zijn geresen. Vervolgens zal worden nagegaan of die bezwaren ook thans nog bestaan en zo ja op welke wijze deze zouden zijn te ondervangen.

Tenslotte is dan het doel van deze bespreking om na te gaan of wij tezamen zonden kunnen komen tot de wederoprichting van een afdeling van de O.S.D.A.P. in Utrecht.

Hierbij kan onszijds worden medegedeeld, dat de persoon van Bastiaanse voor ons onaanvaardbaar is. Reden ook waarom hij voor deze bespreking niet kon worden uitgenodigd.

Bij deze bespreking zal ondergetekende namens het Partij Bestuur van de Oude S.D.A.P. aanwezig zijn.

Wij veroorloven ons een dringend beroep te doen op uw aanwezigheid.

De bespreking zal worden gehouden op Dinsdag 6 December in Hotel Thalia, Stationsplein 9.
Aanvang 8 uur 's avonds.

Inmiddels met socialistische groot
Noordewier
Prins Mauritslaan 120
Den Haag.

A an de kameraden :

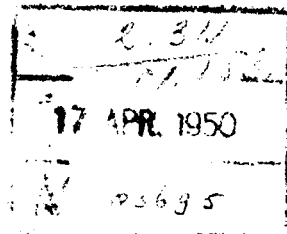
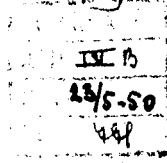
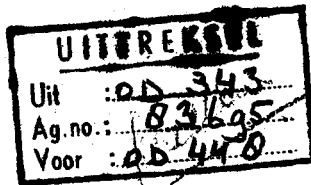
J.L. Griep	G.J. Manson
L.M. Simons	A. Jacobsse
K. ter Wal	B. MaFée
Masselink	A.C. Belleurs
E. van Hinten	T. Harskamp

C.G. Planije de Weerd

VERBINDING 38.

DOSSIER 1 No.3

VERTROUWELIJK.

M A A N D O V E R Z I C H T.

OD 448

Ik heb de eer U te berichten, dat over de maand Maart 1950, geen voorvallen van betekenis op politiek gebied uit deze gemeente zijn te melden.

Blijkens de "Velsche Courant" van 3-3-1950, heeft de "Oude S.D.A.P." voor de Provinciale Statenverkiezing van Gelderland, de volgende kandidaten gesteld:

- o.k. - 1e. Winterink, Antonius Johannes, geboren te Rheden 24-7-1881, zonder beroep, wonende Egmondstraat 1 te Velp(G), voorzitter "Oude S.D.A.P." afd. Velp en raadslid der gemeente Rheden voor de "Oude S.D.A.P."
- o.k. - 2e. Gorkom van D. Arnhem, districtshoofd van de V.A.R.A.
- o.k. - 3e. Hof v.d.G. Arnhem, oud voorzitter Ned. Bond v. Spoor- en Tramw. personeel.
- x 4e. Braakhekke, Hendrik Jan, geboren te Warnsveld 26-1-1892, wonende Dr. van der Feltzlaan 15 te Velp(G).
- x 5e. Schellenberg A. Rozendaal, secr. afd. Arnhem "Oude S.D.A.P."
- x 6e. Kuldarij, Hendrik, geboren te Amsterdam, 18-12-1888, zonder beroep, wonende Overnagenseweg 53, te Velp(G), Gewestelijk secretaris "Oude S.D.A.P."
- x 7e. H. Lasonder, oud-raadslid Enschede, wonende te Arnhem.

an: B.V.D. Den Haag.
P.G. Arnhem.

Velp(G), 12 April 1950.

UITTREKSEL

Uit : OD 1669 Naam: SOCIALISTISCHE UNIE
Voor : OD 448 Naam: OUDE SOCIAAL DEMOCRATISCHE ARBEIDERS-
PARTIJ
Ag.nr: 81542 Afz. : B IV datum: 8-3-50

Aard van het stuk: rapport betr. Oude S.D.A.P. i.v.m. Soc.Unie.

Oude S.D.A.P.

Afdeling Den Haag
Ruysbroekstr. 336

Aan de leden.

Kameraden,

Op onze laatste contactavond heeft zich een levendige discussie ontwikkeld over de vraag, of onze partij aan de a.s. verkiezingen voor de Provinciale Staten zal deelnemen op een bloklust (onder de naam "Lijst voor Vrede en Brood"), tesamen met de CPN en eventuele andere groeperingen.

Gezien het grote belang van deze vraag meenden wij al onze leden in de gelegenheid te moeten stellen zich hierover uit te spreken. Wij willen U dan ook verzoeken onderstaand formulier in te vullen en met gebruikmaking van de ingesloten voor verzending gereedgemaakte enveloppe op te sturen naar p.g. Schaake, die de telling zal verrichten.

Hij dient deze uiterlijk 16 Februari a.s. in zijn bezit te hebben.

Aan alle leden zal de uitslag ten spoedigste worden medegedeeld.

Kameraden, verzuimt niet tijdig Uw stem over deze belangrijke kwestie uit te brengen.

8 Februari 1950

Het Bestuur.

Uitgetr. door: vde

Op aanwijzing van: B IV

Datum: 27-7-1950

MIT BEKSEL
019.1669
01542
019.440

ONTWERP - VERZAMELPROGRAM

II

De kapitalistische wereld waarin wij leven steunt op het privaat-bezit der productie-middelen. De productie geschiedt niet planmatig overeenkomstig de behoeften van allen, maar beoogt slechts het maken van winst voor hen die de productie-middelen beheersen of bezitten. De hieruit voortvloeiende concurrentiestrijd roept spanningen op over lonen en prijzen, grondstoffengebieden en afzetmarkten, spanningen die telkens weer hebben geleid en in toenemende mate leiden tot crisis en oorlog. Terwijl dank zij o.a. de enorme ontwikkeling der techniek in de afgelopen honderd jaar een productie-apparaat is ontstaan waarmee welvaart voor allen ware te scheppen, resulteert het bestaande maatschappelijke stelsel slechts in armoede en bestaans-onzekerheid voor de meerderheid der bevolking.

Slechts een radicale verandering in de bezits-verhoudingen, d.w.z. de afschaffing van het privaat-bezit en het stellen van de grond en de productie-middelen in handen van de productie-krachten zelf, kan, gepaard aan de volledige zeggenschap der werkers in het maatschappelijk leven, de klasse-tegenstellingen opheffen en crisis, oorlog en armoede uitbannen.

Ter bereiking van dit socialistische doel hebben in Nederland duizenden zich politiek georganiseerd, in hoofdzaak in de C.P.N. en de P.v.d.A.

Hoewel elk van deze partijen het kapitalisme op haar wijze tracht te bestrijden, voeren geen van beide een consequent socialistische politiek. In tegenstelling met de opvattingen van de wetenschappelijke grondlegger van het socialisme, Karl Marx, hechten beide richtingen o.a. te grote waarde aan een centraal staats-apparaat.

De C.P.N. voert haar politieke strijd in volkomen gebondenheid aan Rusland, waar in 1917 weliswaar de macht werd veroverd, maar waar de voorwaarden om tot een socialistische volkshuishouding te komen in veel mindere mate aanwezig waren en nog zijn - dan in West Europa en Amerika. Wat in Rusland na de Revolutie is tot stand gebracht moge dan, vergeleken bij de toestanden onder het tsarisme, een grote stap voornut betekenen, een duidelijk socialistisch voorbeeld levert de volkshuishouding van Rusland niet.

Werkelijke steun aan het Russische volk bij zijn opbouw van de socialistische maatschappij zal slechts afdoende kunnen worden geboden wanneer geschiedt wat in 1918 werd nagelaten: wanneer West Europa zich ondubbelzinnig uitspreekt voor het socialisme. Maar dat zal slechts kunnen gebeuren op de basis van de verhoudingen in West Europa zelf, welke verhoudingen in tal van opzichten diepgaand verschillen van die in Rusland. In de plaats van slaafse onderworpenheid aan de parolen van Moskou in dienst van Ruslands buitenlandse politiek, kome er dus een van Rusland onafhankelijke maar consequent socialistische politiek.

Ten aanzien van de uit de S.D.A.P. voortgekomen Partij van de Arbeid moet worden geconstateerd, dat deze partij zich van een eertijds revolutionaire socialistische partij steeds meer heeft ontwikkeld tot een burgerlijke hervormingspartij. Aan socialistisch inzicht en socialistische strijdvaardigheid is het haar steeds meer gaan ontbreken; van een radicaal aantasten van het kapitalisme is bij haar al lang geen sprake meer; het socialistische doel schijnt vrijwel geheel uit het oog te zijn verloren. Zij is verworpen tot een uitsluitend parlementaire beweging, die met haar compromissen-politiek in wezen het kapitalisme handhaaft en daardoor de verwezenlijking van het socialisme onmogelijk maakt. In nauwe samenwerking met kapitalistische partijen streeft zij een hervormings-politiek na, die al bij voorbaat tot mislukking is gedoemd tengevolge van de in een kapitalistische maatschappij onvermijdelijke crisissen en oorlogen. Een dergelijke partij heeft zich dermate gebonden aan de kapitalistische maatschappij, dat zij in plaats van een stuwende een remmende factor in de strijd voor het socialisme is geworden.

Het falen van de beide bovengenoemde partijen heeft tot gevolg gehad dat de anti-kapitalistische krachten in Nederland zich in steeds grotere getale van de politiek dier partijen hebben afgewend. Van dit afsplinterings-proces geven de bestaande kleine links-radicalen groeperingen slechts een zwakke afspiegeling. Teneinde te voorkomen dat deze socialisten in hun isolement verloren gaan voor de zo allernoodzakelijkste strijd voor een beter maatschappelijk stelsel, heeft zich in Nederland een nieuwe politieke organisatie, de SOCIALISTISCHE UNIE, gevormd.

De SOCIALISTISCHE UNIE stelt zich ten doel al de boven aangeduide groepen en personen te bundelen, om gezamenlijk te komen tot de opstelling van een nieuw program en de daaruit voortvloeiende strategie en tactiek. Dit in onderlinge de opgaande discussie te ontwerpen program, gebaseerd op:

1. het gemeenschappelijk bezit van grond en productie-middelen;
2. planmatige productie en distributie op Europese, resp. wereldbasis;
3. volledige doorvoering van de politieke en economische democratie in de socialistische wereld-huishouding;

zal zich o.m. nog dienen uit te spreken over enkele van de meest urgente programapunten als: het militarisme, de vakbeweging, het agrarische vraagstuk, het zelfbeschikkingsrecht der volken (koloniale vraagstuk), enz.

De opstelling van dit program kan slechts het collectieve werk zijn van alle socialisten, die het met de politiek en de gestelde doelen van de C.P.N. en de P.v.d.A. niet meer eens zijn. Het scholen en vormen van nieuw kader op de basis van dit program zal één der eerste taken voor de naaste toekomst zijn. Wil deze arbeid ook voor een verdere toekomst vruchten afwerpen, dan is het een onafwijsbare eis dat vooral de jeugd in zo groot mogelijke mate rechtstreeks in die arbeid wordt betrokken.

De SOCIALISTISCHE UNIE roept daarom de socialisten van alle schakeringen, die zich met het voorgaande kunnen verenigen, op zich bij haar aan te sluiten. Zij doet een voortdurend en dringend beroep op geschoolde deskundigen, om hun kennis ter bereiking van het gestelde doel en in het belang van de strijd voor het socialisme in Nederland, in ruime mate ter beschikking te stellen; zij doet een even dringend beroep op dat deel der jeugd, dat afwijzend staat tegenover de bestaande economische en maatschappelijke wereld, om met haar de strijd te voeren voor een betere wereld, waarin de exploitatie van de ene mens door de andere niet meer mogelijk zal zijn.

De SOCIALISTISCHE UNIE is er zich van bewust dat haar een zware, maar een grootse taak wacht. Wanneer deze oproep tot nieuw élan en een nieuw reveil in de strijd voor het socialisme de weerklank vindt die er van verwacht mag worden, dan zal de SOCIALISTISCHE UNIE de haar toegewezen actieve rol in het politieke leven van Nederland met vertrouwen kunnen vervullen. Dan zal zij ook de noodzakelijke contacten weten te leggen met gelijkgezinde groepen in het buitenland, teneinde haar politiek de internationale basis te geven, welke alleen bij machte zal zijn de naderende oorlog te verhinderen, en op welke het socialisme tot werkelijkheid is te maken.

BEGELEIDEND SCHRIJVEN BIJ VERZAMELPROGRAM

Als initiatief-nemers in de poging, alle ongeorganiseerde socialisten of kleine groepen van socialisten weer tot grotere eenheid te brengen, hebben wij thans het genoegen U hierbij het daartoe ontworpen verzamelprogram toe te zenden, waarbij tevens gevoegd een ontwerp-organisatie-schema.

Het kan elke actieve socialist slechts verheugen dat de mogelijkheid, om tot een samentrekking van linkse socialisten buiten de C.P.N. en de P.v.d.A. te komen, in beginsel aanwezig is gebleken. Bij de inleidende besprekingen, welke hiertoe zijn gevoerd, is zeer duidelijk tot uitdrukking gekomen de behoefte tot opheffing der versplintering en tot concentratie van al diegenen, voor wie socialisme tevens organisatie betekent.

Vanzelfsprekend sluit niemand de ogen voor de verschillen in inzichten die er, als gevolg van de verschillende politieke ervaringen, bij de nu samengekomen politieke organisaties en groepen bestaan. Er is evenwel komen vast te staan, dat de overeenkomsten in de politieke opvattingen zo groot zijn, dat het gescheiden marcheren, het handhaven der afzonderlijke organisaties, zo zeer krachtverspilling betekent, dat het allerwege mogelijk wordt geacht door diepgaande discussie in de nieuw te stichten, verenigde organisatie, tot overwinning, resp. overbrugging, dezer verschillen te komen.

Immers bij allen onzer staat voerop, dat met het klasse-karakter van de maatschappij waarin wij leven, een bres moet kunnen worden geschoten óók onder de anders, en vooral religieus, getinte arbeiders. Dit heeft bij ieder onzer voorop doen staan, dat in de nieuw te stichten organisatie de uiterste democratie aanwezig moet zijn, opdat door de zo hoog nodige betere moraal dan thans in het algemeen in de P.v.d.A. en de C.P.N. wordt aangetroffen, de discussies tot hun volle recht kunnen komen. Dit zal zowel aan het werk naar binnen, d.w.z. de kameraadschap en de eensgezindheid, als aan het werk naar buiten, d.w.z. de socialistische propaganda actie en strijd, slechts ten goede komen.

Met het oog hierop is er door ons naar gestreefd een VERZAMELPROGRAM op te stellen, waarin de hoofdpijnen van onze maatschappij-beschouwing, te weten het klasse-karakter van de huidige maatschappij, daaronder begrepen een beschouwing over de P.v.d.A. en de C.P.N. zijn aangegeven.

Naar onze mening moet dit worden beschouwd als een minimum-basis, waarvan de nieuwe organisatie uitgaat en waaruit alle verdere vraagstukken zullen moeten worden beoordeeld.

Voor zover wij ons thans richten tot georganiseerde socialisten, verzoeken wij U de discussie onder Uw leden te organiseren, om dan tot een antwoord namens Uw organisatie te komen. De grote bereidheid tot samenwerking, aan de dag gelegd tijdens onze besprekingen met bestuurders van O.S.D.A.P. en Soc. Beweging, die zich als persoon reeds in gunstige zin over onze plannen konden uitspreken, doet ons de beste verwachtingen koesteren ten aanzien van een te bereiken overeenstemming. En het contact met de standhoudende kameraden in Friesland heeft ons optimisme te dien aanzien nog versterkt. Tenslotte hebben alle genoemde groepen hun invloed gehad op de samenstelling van dit, om boven aangegeven redenen kort gehouden, verzamelprogram.

Wij zouden het ten zeerste toejuichen indien nu op 5 Maart a.s. een gecombineerde besturen-vergadering kon worden belegd van O.S.D.A.P., Soc. Bew., de initiatiefnemers en gedelegeerden van de kameraden uit Friesland en Groningen, aangevuld met belangstellenden die hun actieve medewerking aan het tot stand komen van de SOCIALISTISCHE UNIE reeds toezegden. Op deze vergadering zal de oprichtingsvergadering worden voorbereid.

Teneinde de reiskosten voor alle deelnemers zo laag mogelijk te houden, zou de besturen-vergadering zijn te beleggen in Utrecht, derhalve in het centrum van het land, en wel op Zondag 5 Maart, des namiddags te 1 uur, in het N.V.-Huis. De het verst verwijderd wonende kameraden kunnen dan, zonder al te vroeg van huis te moeten gaan, om circa 12 uur te Utrecht zijn, terwijl zij om ongeveer half zeven de terugreis zullen kunnen aanvaarden.

Indien correspondentie gewenst mocht zijn verzoeken wij U deze te richten aan C. Houwaard, Nolensstraat 35 b, Rotterdam-C.

De ondergetekenden wensen op het U toegezonden Ontwerp-Verzamelprogramma voor de oprichting van de Socialistische Unie alsnog het volgende amendement in te dienen:

DE SOCIALISTISCHE UNIE SPREEKT ZICH UIT VOOR NATIONALE EN INTERNATIONALE ONTWAAPENING.

Ter toelichting moge het volgende dienen:

De bewapeningswedloop tussen Amerika en Rusland heeft het stadium van de waansin bereikt. Zelfs voor deze beide landen met hun onmetelijke hulpbronnen kan deze wedloop slechts worden volgehouden ten koste van de volkswelvaart. Zowel het Amerikaanse als het Russische volk zijn gedoemd tot armoede en bestaansonzekerheid, met als enig perspectief een oorlog, die de uitmoording der mensheid of de gehele ondergang der beschaving in totale barbarij ten gevolge moet hebben.

Deze uit angst en wantrouwen om de mensheid getrokken vicieuze cirkel moet worden doorbroken. Dit kan slechts gebeuren, wanneer ergens ter wereld die angst en dat wantrouwen worden overwonnen; en dit kan slechts gebeuren in West-Europa. West-Europa is niet te verdedigen. Wanneer zelfs voor zulke aan hulpmiddelen rijke gebieden als de V.S. of Sowjet Rusland de krankzinnige moderne bewapening niet meer te betalen is, hoe zou dit dan nog mogelijk kunnen zijn voor de potentieel zoveel armere landen van West-Europa? Nog vers in het geheugen ligt de opzienbarende brief van de Franse generaal Billotte aan de Franse minister van defensie, waarin deze generaal zijn ontslag aanbiedt uit protest tegen "het falen van (zijn) land om de Westerse verdediging voor te bereiden." Volgens Billotte beschikt "Frankrijk op het ogenblik niet over het militaire apparaat en de organisatie, welke beantwoordt aan zijn vitale functie in de gemeenschappelijke verdediging van het Westen." Waar Frankrijk de middelen tot de opbouw van zo'n apparaat vandaan zou moeten halen, zonder genoodzaakt te zijn het levenspeil van het Franse volk tot het allerlaagste niveau neer te drukken, dat vermeldt de generaal natuurlijk niet.

Uit Engeland komen soortgelijke geluiden. Nog onlangs schreef het weekblad New Statesman and Nation o.m.: "Het Britse volk weet opperbest dat, zelfs als Amerika en Rusland wellicht een stoomoorlog zouden overleven, Engeland en West-Europa daartoe niet bij machte zouden zijn. Zedelijkheid en eigenbelang beïnvloeden ons als bemiddelaars op te treden in die fatalistische bewapeningswedloop." En over de andere, kleinere, landen van West-Europa kan in dit verband gevoelig worden gezegd; wat die aan manschap en materiaal zouden kunnen opbrengen is, mede met het oog op de verspreide geografische ligging en de lange frontlijn, die zou moeten worden verdedigd, praktisch te verwaarlozen.

Neen, iedere poging eventueel "de Russen tegen te houden" kan slechts tot gevolg hebben, dat West-Europa slagveld, d.w.z. een woestijn en een kerkhof wordt. Het geld, besteed aan de instandhouding en/of uitbreiding van een bij voorbaat onvoldoende en dus onbruikbaar oorlogs-apparaat, is in alle betekenissen van het woord weggesmeten geld. Met dit geld ware, OP DE BASIS VAN HET SOCIALISME, de welvaart en de vrijheid van Europa te vestigen. Iedere socialist moet eisen dat het daarvoor, en daarvoor alleen, wordt gebruikt.

Want de opbouw van het socialisme in West-Europa zal tevens de beste methode blijken om zowel het Amerikaanse als het Russische volk te verlossen van de waanzin, die niet alleen hen, maar de gehele mensheid te gronde dreigt te richten. Een socialistisch EN ontwapend West-Europa zou immers geen bedreiging meer vormen voor het Russische volk, en daarmee zou de mogelijkheid zijn geboden voor een wijziging van de Russische politiek.

Het Russische volk zou eindelijk zich zelf kunnen worden en, gesteund en aangemoedigd door het voorbeeld van West-Europa, pas recht zonder zorgen kunnen beginnen aan de werkelijke opbouw van het werkelijke socialisme.

Ook op het Amerikaanse volk zou het voorbeeld van Europa bezielend werken. De bewapenings-industrie schept nu nog een schijn van welvaart in de V.S. - al schrijven de meer dan vier miljoen werklozen reeds dreigend hun onheilspellend teken aan de wand. Maar als de wapenleveranties aan de Europese landen moeten worden stopgezet zal ook deze schijnwelvaart tot het verleden behoren. Dan zal het Amerikaanse volk voor de keus worden gesteld - en nu onontkoombaar - tussen de vrede en de welvaart van het nu, en de oorlog, de vernietiging, de armoede en de ellende van het imperialisme. Het kan nauwelijks twijfel bestaan hoe die keuze zal worden gemaakt. De Socialistische Unie schrijft dus ontwapening in haar programma. Een leer van de vrede zal niet zijn. Socialisme is niet slechts een bestand van niet-oorlog. Het is een proces, een eeuwige strijd tegen de oorlog en door de oprichting van een internationale organisatie van arbeiders en enige in de wereld. Het is een levenswijze, een manier van leven. Wie voor het leven, een rustig en gezond bestaan, hier is geen halfhartig. Het is een strijd voor het leven. Een rustig en gezond bestaan, hier is geen halfhartig.

ONVOORWAARDELIJKE EN ALGEMEENE ONTWAAPENING.

Handwritten signature: X Inconceivable Frank

CV/G 378-49

Volgno.

GEHEIM.

5 OCT. 1949

Aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te

's-Gravenhage.

ACD/71059

co. 50321

65135
In vervolg op mijn schrijven dd. 27-8-1949
No. CV/G 378-49, antwoord op Uw brief dd. 26-3-
1949, alsmede op schrijven No. 64505 dd. 20-7-
1949, deel ik U mede, dat op de le blz. van
genoemd schrijven, op de 3e en 4e regel van de
voorlaatste alinea staat: "Dezewas vóór 1940
lid van de N.S.N.A.P....." Dit moet zijn: "Deze
was vóór 1940 lid van de R.S.P."

J

Arnhem,

23-9-1949.

CV/G 378-49.

6 SEP. 1949

AD/69135

Aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te
's-Gravenhage.

FOTO
No. 1182

G E H E I M.

In antwoord op schrijven dd. 26 Maart 1949 No. 58321 en de daarop betrekking hebbende rappels, alsmede op schrijven 64505 dd. 20 Juli 1949 wordt medegedeeld:

Begin 1949 is te Arnhem een afdeling opgericht van de "Oude S.D.A.P." met de bedoeling als zodanig deelte nemen aan de gemeenteraadsverkiezingen in 1949. Bij een verkiezing (Tweede Kamer 1948) nam de "Oude S.D.A.P. in het kiesdistrict Arnhem daaraan deel met Bellamisten en Federatieve wereldregeerders.

Veel animo voor de "Oude S.D.A.P." bestond er in Arnhem echter niet en deze "partij" heeft er dan ook van afgezien aan de Gemeenteraadsverkiezingen deel te nemen. Van een poging tot samengaan met andere kleine socialistische groepen zoals elders, is hier niets bemerkt.

Enige tijd vóór de gemeenteraadsverkiezingen is een vergadering belegd, welke slechts door een tiental personen is bezocht en op deze vergadering is noodgedwongen het besluit genomen moeten worden voorlopig van daadwerkelijk optreden op politiek terrein af te zien.

Als secretaris trad op:

D.K. SCHELLENBERG Alexander, geboren te Amsterdam, 28 April 1922, thans wonende te Rozendaal, Lijsterbesstraat 20, (post Arnhem). Deze woonde voorheen in de stad Arnhem, waar zijn ouders nog wonen. De vader van Schellenberg was vóór 1940 lid van de toenmalige S.D.A.P. Een vooraanstaande plaats nam deze daarin evenwel niet in. Op geen enkele wijze trad hij op de voorgrond en hij stond in zijn omgeving alleszins gunstig bekend.

Van bovengenoemde Schellenberg, die monteur is bij het Gemeentelijk Electriciteits Bedrijf te Arnhem, is tot nog toe overigens niet van politieke activiteit gebleken. Van links extremisme is nimmer iets gebleken, aangezien hij niet voorkomt in de C.P.N.-kringen of aanverwante organisaties op sociaal of cultureel gebied, hij is geen lid van de E.V.C., terwijl hij ook niet voorkomt in de Vlamgroep te Arnhem.

D.K. Een buurman van genoemde Schellenberg, GIELING, Theodorus, geboren te Arnhem, 12 Juli 1917, wonende te Rozendaal, Lijsterbesstraat 22 (Post Arnhem), was ook bestuurslid van de Arnhemse afdeling van de "Oude S.D.A.P." Van deze is op politiek gebied weinig bekend, ook niet van zijn ouders, die in Arnhem alleszins gunstig bekend zijn.

Gieling is gehuwd met:

D.K. SCHINNING Maria Johanna, geboren 11 April 1918, dochter van Schinning Antonius Johannes, geboren te Arnhem 12 Juli 1895, schilder, wonende te Arnhem, Rietgrachtstraat 75. Deze was vóór 1940 lid van de R.S.A.P., terwijl hij thans lid is van de O.V.B. Deze staat bekend als links-extremistisch, evenwel anti-C.P.N.

Zeer waarschijnlijk is Gieling door zijn echtgenote en door zijn schoonvader, bij wie hij na zijn huwelijk in 1943 enige jaren heeft ingewoond, beïnvloed, waaruit dan ook zijn sympathie met

de Socialistische Beweging is te verklaren. In zijn omgeving is hiervan naar buiten uit echter praktisch niets bemerkt.

In Arnhem is, behalve de hiervoren vermelde vergadering, nog nimmer iets van het bestaan van de "Oude S.D.A.P." bemerkt, terwijl niet bekend is, welke personen daar lid van zijn of deel uitmaken van het bestuur, behalve beide bovengenoemden.

Arnhem,
27-8-1949.

§.

440

08448

B IV

OUDE SOCIAAL DEMOCRATISCHE ARBEIDERS PARTIJ

Waarde Geestverwant,

Hierbij zenden wij U ter kennismaking een nummer van het propagandablad van de Oude S.D.A.P. Na lezing ervan zult gij het met ons eens zijn, dat een partijorgaan als dit in Nederland broodnodig is.

Daarom durven wij een ernstig beroep op Uw medewerking te doen om de regelmatige verschijning van dit partijorgaan mogelijk te maken.

Om deze regelmatige (om te beginnen veertien-daagse) verschijning mogelijk te maken, hebben wij een Pers- en Propagandafonds gevormd.

Wij veroorloven ons hierbij een beroep te doen op UW SOCIALISTISCHE OFFERVAARDIGHEID en vragen van U een bijdrage voor dit fonds, te storten op giro 48 44 63 t.n.v. D. Noordewier, den Haag of door toezending van Uw bijdrage in postzegels aan onderstaand adres. Zij, die tenminste 50 cent storten, zullen vijf opeenvolgende nummers van het orgaan toegezonden krijgen.

Gij kunt ook aan de versterking van het Pers- en Propagandafonds medewerken door te werken met intekenlijsten. Ook aan intekenaars worden bij intekening voor ten minste 50 cent vijf nummers gezonden.

Tenslotte kunt U ook prachtig Uw medewerking verlenen door het verkopen van losse nummers. Zend daarvoor onderstaand formulier ingevuld aan het partijsecretariaat.

Het ideaal waarvoor wij strijden,
Behoeft Uw hand, Uw hart, Uw daad.

Het Partijsecretariaat

(D. Noordewier,
Pr. Mauritslaan 120, den Haag

Naam:

Adres:

Woonplaats:

verzoekt toezending van . . .intekenlijsten voor het Pers- en Propagandafonds;

verzoekt toezending van . . .kranten voor colportage à 10 ct. per stuk;

zendt bijgaand een aantal adressen, waaraan een proefnummer kan worden toegezonden.

(x doorhalen, hetgeen niet van toepassing is)

B I

G E H E I M.

Vol. no.

23 JUNI 1949

ACD/64661

Verbinding: No.12

21 Juni 1949.

Doss.193.3-2

Onderwerp: Openbare vergadering van de Onafhankelijke Socialisten

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

UITTREKSEL

Uit: FD 1380

Ag.no.: 64661

Voor: FD 448

I
I
II
Op Donderdag, 16 Juni 1949, hielden de Onafhankelijke Socialisten (Lijst 7) een openbare vergadering in het gebouw "Amicitia" aan het Westeinde te 's-Gravenhage.

Te omstreeks 20.15 uur opende de voorzitter van deze vergadering, genaamd:

Jan JANZE, geboren te Amsterdam 9 Februari 1875, wonende Johannes Camphuisstraat 97 te 's-Gravenhage, deze vergadering, die ongeveer door 60 personen, onder wie een 15 dames, was bezocht. (Zaalcapaciteit ongeveer 140 personen).

JANZE begon zijn openingswoord met te zeggen, dat de lijstaanvoerder van lijst 7, kameraad VAN DEN NIJZENBERG, door ziekte was verhinderd op deze vergadering het woord te voeren. In zijn plaats zal voor ons spreken kameraad NOOR-DEWIJER. Deze avond is belegd om getuigenis af te leggen van wat er leeft in de harten van de Onafhankelijke Socialisten. Hierop gaf JANZE het woord aan:

III
Andries DOLLEMAN, geboren te 's-Gravenhage 23 November 1919, wonende Vreeswijkstraat 689 te 's-Gravenhage.

Hij begon met te zeggen, dat hij in zijn betoog wilde aitrekenen met de C.P.N. De kameraden van de C.P.N. hebben getoond, dat ze geen socialisten zijn. Die maar naar het verloop van de H.T.M.-staking. De leden van de Raadsfractie van de C.P.N. bleken bereid te zijn de strijd van de stakende tramarbeiders over te leveren aan de Burgemeester en de directeur van de H.T.M. En terwijl de arbeiders nog in het geheel niet aan de opheffing van de staking dachten, hebben de leden van de Raadsfractie van de C.P.N. verzekerd, dat de staking zou worden opgeheven. Dit is het ergste ver- raad wat maar denkbaar is. Zo is het ook gegaan met de twee politieke acties in Indonesië. Ook hier hebben de commu- nisten niet voldoende verzet geboden. Hierop werd spreker onderbroken door één der toehoorders, genaamd:

Petrus Cornelis Wilhelmus VAN MEERSBERGEN (geboren te Tilburg 23 November 1904, afdelingsvoorzitter van de C.P.N., wonende Harstvenhoekweg 95 te 's-Gravenhage en prop- agandist van de E.V.C.), die door de zaal riep: "Kun je dat bewijzen?" Hierop haalde DOLLEMAN een aantal couranten van "De Waarheid" van na de oorlog uit zijn actetas, gooi- de die op de tafel en zei: "Dan moet kameraad VAN MEERS- BERGEN deze couranten maar eens doorlezen, dan heeft hij bewijs genoeg. Julije zijn net zo min socialisten als communist."

-Spreker-

afschijf in
P.P. 1998

FD 4394

IV

↓
Spreker besloot zijn toespraak door te zeggen, dat er voor de socialistische arbeiders geen andere weg bestaat dan socialisten te kiezen en dat zuke socialisten alleen te vinden zijn op de kandidatenlijst van het Onafhankelijk Socialistisch Verkiezingscomité.

↑
Hierna werd onmiddellijk het woord gegeven aan de 2e spreker van deze avond, genaamd:

Dirk Aldert NOORDEWIJER, geboren te Amersfoort 9 Februari 1914, wonende Prins Mauritslaan 120 te 's-Gravenhage.

Deze begon zijn toespraak met te zeggen, dat hij wilde afrekenen met de Partij van de Arbeid. "Wij hebben in de afgelopen 4 jaar de P.v.d.A. kunnen gadeslaan. In het begin van de oprichting van de P.v.d.A. werd door deze partij verkondigd, dat zij er voor zou zorgdragen, dat er in ons land een doorbraak in socialistische zin zou worden bewerkstelligd. En wat is er van deze schone leuze terecht gekomen? Niets, maar dan ook niets! Zij heeft de kans gehad om deze leuze te vervullen en het is gebleken, dat zij (de P.v.d.A.-leden) het alleen maar met hun mond hebben beleden en het niet in daden hebben omgezet. En het gevolg van dit alles is geweest, dat er van deze doorbraak niets is terechtgekomen, maar dat dit geleid heeft tot herstel en versterking van het kapitalisme en het bloedvergieten in Indonesië. Daarom keren steeds meer socialisten zich af van de P.v.d.A., omdat zij socialisten zijn en geen mede-verantwoording willen dragen voor de volkomen on-socialistische daden van de P.v.d.A.

Spreker eindigde zijn toespraak met de aanwezigen op te wekken hun stem uit te brengen op de Onafhankelijke Socialisten en niet op de C.P.N. of de P.v.d.A. welke partijen onze vijanden zijn."

De voorzitter gaf vervolgens een half uur pauze, nadat hij nog had medegedeeld, dat er na de pauze gelegenheid zou zijn tot debat. Er werd door de voorzitter verzocht om zich in de pauze voor het debat op te geven.

Na de pauze deelde de voorzitter mede, dat één der aanwezigen zich had opgegeven voor het debat en wel eerdergenoemde VAN MEERSBERGEN.

VAN MEERSBERGEN deelde mede, dat het hem persoonlijk speet, dat de Onafhankelijke Socialisten niet samen met de C.P.N. optrekken in deze verkiezingsstrijd. Wanneer DOLLEMAN beweert, dat wij geen goede socialisten zijn, dan moet hij maar eens kijken wat de communisten in de oorlog hebben gepresteerd door hun verzet. Gerben WAGENAAR heeft hiervoor een lintje gekregen. En kijk naar Ratio KOSTER, Eric MOL e.a., die achter de tralies zijn geworpen voor hun socialistisch werk. VAN MEERSBERGEN eindigde met te zeggen: Stemt No.1 van lijst 3.

Hierop repliceerden NOORDEWIJER en DOLLEMAN, die beiden in herhaling vervielen. Uit de repliek van NOORDEWIJER is alleen het volgende te vermelden: Hij verweet de Communisten in het algemeen, dat zij geen goede socialisten zijn, omdat zij zich schuldig maken aan broodroof. Als bewijs hiervoor haalde hij het geval van den Huyzenberg aan. Van den Huyzenberg was als Russisch vertaler werkzaam bij de Russische handelsdelegatie. De communisten hebben de aandacht op van den Huyzenberg gevestigd en hebben verklaard, dat hij een "Trotzkist" was met het gevolg, dat hij zich moest verantwoorden bij de Russen. Bezen hebben hem niet ontslagen, doch hij heeft zelf zijn ontslag genomen.

-vervolgens-

V
↓
VI
↑
afschijft
2 P.D. 2084

Vervolgens werd deze vergadering door de voorzitter met een kort woord gesloten, waarin hij de aanwezigen opwekte om hun stem uit te brengen op No.1 van lijst 7.

Bij de aanvang der vergadering werd aan de bezoekers een verkiezingsorgaan verstrekt. (Een exemplaar van dit orgaan gaat hierbij).

De vergadering was om ongeveer 24.00 uur ten einde en had een ordelijk verloop. Er heerste een enthousiaste stemming. De beide sprekers werden herhaaldelijk door applaus onderbroken. In de zaal waren geandecors aangebracht. (einde)

G E H E I M.

Verbinding: No. 12

Doss. 193.3-1

Onderwerp: Openbare vergadering Onafhankelijke Socialisten

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

13 Juni 1949

15 JUNI 1949

ACD 64172

UITTREKSEL

Uit : 01 1380

Ag. no.: 64172

Voor : 01 448

Op Donderdag, 9 Juni 1949, werd door de Onafhankelijke Socialisten (Lijst 7) een openbare vergadering gehouden in de bovenzaal van perceel Hildebrandstraat 143 te 's-Gravenhage.

Zaalcapaciteit plm. 60 personen. Aanwezig 21 personen, onder wie 3 vrouwen.

Aan de muren van het zaaltje waren raambiljetten en het verkiezingsorgaan van het Onafhankelijke Socialistische Verkiezingscomité "De Socialistische Stem" aangebracht.

Te plm. 20.15 uur opende:

PD 1239 X1 Dirk Aldert HOORDEWIJER, geboren te Amersfoort 9 Februari 1914, wonende Prins Mauritslaan 120 te 's-Gravenhage de vergadering.

Hij sprak zijn teneurstelling er over uit, dat de epkomst zo gering was. Hij deelde mede, dat het Onafhankelijk Socialistische verkiezingsblok in Nederland nog maar plaatselijk is. Het bestaat uit leden van de Oude S.D.A.P., de R.C.P. en enkele politiek daklozen.

Vervolgens gaf hij het woord aan de 1e spreker van dien avond:

PD 2084 X1 Leo Bernard VAN DEN HUYZENBERG, geboren te Warschau 17 Mei 1914, wonende Patrijslaan 70 te 's-Gravenhage.

Zijn rede richtte zich hoofdzakelijk tegen de P.v.d.A. Hij zeide, dat de P.v.d.A. niet meer het strijdbaar socialisme vertegenwoordigt. Hij had nooit deel mogen nemen aan de Regering. Zij deed niets meef voor de arbeiders, maar werkt nu samen met de kapitalisten. De P.v.d.A. had volgens spreker de koloniale oorlog kunnen verhinderen, maar daar zij aan de baantjes jagerij meedoet, heeft zij dit niet gedaan.

Spreker zeide, dat de P.v.d.A. nu 4 jaar een belangrijke en verantwoordelijke plaats heeft ingenomen en hoe is de toestand nu nog in Nederland? Overal ligt het puin nog. De woningnood is nog nijpender geworden. De prijzen zijn sterk gestegen. De voor-oorlogse kapitalistische maatschappij in Nederland is volkomen hersteld met behulp van de P.v.d.A.

Uit ontevredenheid over de P.v.d.A. stemmen meerdere ware socialisten op de C.P.M. Dit is zeer gevaarlijk. Het socialisme moet zich zelf meer in Nederland terugvinden. Het moet weer net als vroeger een strijdbaar socialisme vormen en daarom stemmen socialisten op de Onafhankelijke Socialistische lijst.

De 2e spreker van de avond was:

X1 Jan JANSE, geboren te Amsterdam 9 Februari 1878, wonende Johannes Camphuisstraat 97 te 's-Gravenhage.

-Spreker-

Spreker begon te verklaren, dat hij Christen-socialist is. Ook hij ageerde fel tegen de P.v.d.A. Hij wierp de vraag op of een Christen op de Onafhankelijke Socialistische Lijst kan stemmen. Dit kan de Christen zonder gewetensvroging doen, omdat de Christus en vóór hem de Profeten en na hem de Apostelen het steeds voor de armen opnamen tegen wat machtig en weelderig was. Verder verklaarde spreker, dat de loonstop voor de arbeider niet deugt. Een arbeider moet in de huidige tijdsomstandigheden minstens f.60.-- per week verdienen. Door verhoging van het loon behoeven de prijzen van de goederen niet te stijgen. De werkelijke socialisten zullen nu hun stem uithbrengen op een der kandidaten van Lijst 7. Door dit te doen stemt men niet alleen werkelijk socialistisch, maar men draagt ook bij tot de vernieuwing van de socialistische beweging. Brengt daarom op 22 Juni Uw stem uit op VA. DEN HUYZENBERG.

Nadat HOOZEWIJK de leden nog had opgewekt de komende dagen voor de verkiezing zeer actief te zijn, sloot hij de vergadering te plm. 22.15 uur.

De stemming in het zaaltje was zeer rustig. (einde)

3

Antwoord op : Uw brief dd. 21-4-1949, No. 58315. GEHEIM.
Onderwerp : Kooistra te Tietjerksteradeel.

Volume 62656

23 MEI 1949

ACD

In antwoord op Uw aangehaalde brief, betreffende het vermelde onderwerp, moge ik U het volgende berichten.

In de "Bergumer Courant", Nieuws- en Advertentieblad voor Tietjerksteradeel en omstreken, van Vrijdag 18 Februari 1949 kwam de volgende advertentie voor :
"ALLE NIEZERS IN TIETJERKSTERADEEL WELKE IN JULI 1948 HUN STEM UITBRACHTEN OP DE OUDE S.D.A.P. en zij die zich met de Sociaal Democratische Anti-Oorlogsgedachten kunnen verenigen, worden dringend uitgenodigd, NAAM EN ADRES AAN ONDERGETEKENDE OP TE GEVEN. DOEL : OPRICHTING AFDELING S.D.A.P. F. K O O I S T R A , TIETJERK 6A. "

Bedoelde F. Kooistra is genaamd : F o p p e K O O I S T R A, geboren te Tietjerk, 2 Februari 1887, bakker, wonende te Tietjerk no. 6a, gemeente Tietjerksteradeel. Hij is Nederlander en behoort tot de Nederlands Hervormde Kerk. Hij is op 28 Mei 1914 gehuwd met : Pietje TERPSTRA, geb. te Tietjerksteradeel, 2 Juni 1888. Uit dit huwelijk zijn 6 kinderen geboren, waarvan ~~vi~~ drie kinderen op reeds jeugdige leeftijd zijn overleden, terwijl er twee zijn gehuwd, zodat thans nog in huis is een dochter van 25 jaar.

Kooistra staat ter plaatse gunstig bekend en kwam niet met de Justitie en/of Politie in aanraking; althans niet voor ernstige feiten. De andere gezinsleden ~~ve~~ermin. Voorheen had hij een florerende bakkerij, die thans door zijn zoon gedreven wordt. Hij helpt thans nog wat in de bakkerij en vent brood uit. Door dit laatste komt hij dus geregeld met de burgerij in aanraking.

Hij is een man, die graag op de voorgrond treedt en zijn eigen stem mag horen. Hij is voorzitter van de vereniging "Dorpsbelang" en van de raad van toezicht op de Boerenleenbank. Is ook leider van een plaatselijke toneelvereniging interesseert zich thans voor een op te richten Tehuis voor Ouden van Dagen, Financieel staat hij niet zwak; hij had voorheen een goede bakkerij. Hij komt zelden of nooit in de kerk en is van vrijzinnige richting.

Vroeger was hij lid van de S.D.A.P. en is thans enige tijd lid geweest van de P.v.d.A. Hoewel door hem hiervoor wel zijn best is gedaan, is hij noch vroeger, noch thans in aanmerking gekomen om op de kandidatenlijst voor de gemeenteraad te worden geplaatst. Het kan zijn, dat hij vroeger ook nog lid is geweest van de z.g. "Troelstra Beweging" en/of een volgeling van Paul Kiës. Aangezien het hem niet is gelukt zich ook op politiek terrein op de voorgrond te dringen, wordt aangenomen dat hij dit nu heeft trachten te bereiken door middel van bovenstaande advertentie. Ook dit is hem echter niet gelukt, daar op geen enkele wijze is gebleken, dat in de gemeente Tietjerksteradeel een afdeling van de "Oude S.D.A.P." is opgericht, zodat ~~n~~ ook niet bekend is geworden dat er meerdere bestuursleden zouden zijn. In elk geval is voor de gemeenteraadsverkiezing geen kandidatenlijst van een dusdanige partij ingediend; er zijn in die gemeente slechts 5 lijsten ingediend, nml. P.v.d.A., C.H.U., A.R., V.V.D. en C.P.N.

Hoewel hij niet aanspoort tot dienstweigering, is hij wel een groot voorstander van de anti-oorlogsgedachte en steekt dit, bij zijn dagelijkse bezoeken met de broodkorf, ook niet onder stoelen en banken. Bij menige moeder, wier zoon als militair in Indonesië vertoeft, ontvangt hij dan ook een gretig gehoor.

In Tietjerk heeft hij geen speciale kennissen. Toch schijnt hij nog wat omgang te hebben met een zekere : Al b e r t K L O E T S T R A, geboren te Bergum, 21 December 1894, water-, spoor- en wegenbouwarbeider, wonende te Rijperkerk no. 111, gemeente Tietjerksteradeel. Deze staat ook niet ongunstig bekend en moet op politiek terrein wel zo ongeveer dezelfde gevoelens zijn toegedaan als Kooistra voornoemd. Ook deze kan zich niet verenigen met de gang van zaken in de P.v.d.A. Hoewel het niet bekend is op welke partij zulke mensen hun stem zullen uitbrengen, nu tussen P.v.d.A. en C.P.N. geen tussenpartij bestaat, behoeft ook nog niet te worden aangenomen, dat zij hun stem aan de C.P.N. zullen geven. In elk geval is niet gebleken, dat Kooistra en/of Kloetstra op heden C.P.N.-neigingen bezitten.

UITTREKSEL

Voor OD 448 Naam Oude Sociaal Democratische Arbeiders-
Partij.
Origineel in OD 1424 Naam R.C.P. verkiezingen 1949.
Volgnr. Ag.nr. Aard van het stuk Lijst onafh.social.groep voor
gen.raadsverk.
..... Afz. krantenkn.Haags Dagbl. Datum 7-5-49

Nieuwe socialistische groep.

Uit een aantal socialistische groeperingen in Den Haag is een verkiezings-comité gevormd, dat bij de a.s. gemeenteraadsverkiezing met een onafhankelijk socialistische lijst zal uitkomen. De lijst is als volgt samengesteld:

1. Mr. L.B. van den Muijzenberg,
 2. J. Janze,
 3. A. Delleman,
 4. Mevr. M.J. de Ruiter
 5. H. Schaake
 6. N.A. Molenaar
 7. D.A. Noordewier
 8. P.C.A. Bouwense
-

Uitgetrokken door CB Afd./Sectie ACD/4 B Datum 4 Oct. 49

Op aanwijzing van B IV.

GEHEIM

61553

9 MEI 1949

Datum: 6-5-49

ACD

Verbinding: 19

C/1 no 469'49 Oude SDAP

39063(448) 7
Betreft: Rapport C/1-490'48 dd 1-5-1948,
openbare verkiezingsvergadering van
de Oude S.D.A.P. op 29-6-48 in het
Domhotel te Utrecht.

Naar aanleiding van bovengenoemd rapport,
waarin werd vermeld, dat zekere Mevrouw Koole
tijdens het debat op deze vergadering een
pleidooi hield voor het beleid van de P.v.d.A.,
kan thans worden medegedeeld dat haar perso-
nalia luiden:

* JOANNA MARIA HENRIETTA KOLE-BERTOEN, geb. te
Maarssen 13-2-92, gehuwd met Gerard Jan Kole,
geb. te Ginneken 31-8-01, wonende Richard
Wagnerlaan 3 te Utrecht.

Zij is bestuurslid van de dezer dagen op-
gerichte afd. "Het Sticht" van de Beweging
voor Europeas Federalisten

an

GEZIEN:

h

Dordrecht, 6 April 1949

olsno.
- 7 APR. 1949
ACD/ 54508 Maart 1949.

No.84 - Geheim.

B.P. [handwritten signature]

Betreft: Uw no.58321 - Geheim dd. 26

Maart 1949.

Bijlagen: 4.

60

De inlichtingen gevraagd bij Uw hogergenoemd schrijven worden U Hoogedelgeëtrengde hierbij in duplo aangeboden.

5

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 30 Maart 1949, No. 84 - Geheim, betreffende Oude S. D. A. P., heb ik de eer U Hoogedelgestrengte het navolgende te berichten:

Op 24 Februari 1949 is in het café van A. de Man, Kerkstraat 1 te Strijen, door enige initiatiefnemers een vergadering belegd met het doel om tot oprichting te komen van een afdeling van de Oude S. D. A. P.

Tijdens die bijeenkomst trad als spreker op de Heer Noorderwier met als onderwerp: " De Regeringspolitiek en de Partij van de Arbeid "

De initiatiefnemers van die vergadering waren:

- X/ Gerrit Sinterniklaas, geboren te Strijen, 29 September 1900, bezoldigd propagandist, van de E. V. C. wonende te Strijen, Schenkeldijk 2;
- / Jan Kruithof, geboren te Strijen, 30 October 1899, los werkmans wonende te Strijen, Boompjesstraat 30;
- / Willem Prooij, geboren te Maasdam, 2 Februari 1901, los werkmans wonende te Strijen, Buiteneinde 24;
- X/ Jan Hordijk, geboren te Strijen, 12 Januari 1900, los werkmans wonende te Strijen, Buiteneinde 18;
- / Maarten Kruithof, geboren te Strijen, 21 November 1905, grondwerker, wonende te Strijen, Schelpweg 10.

Van deze bestuursleden is Gerrit Sinterniklaas voorzitter en Jan Kruithof secretaris - penningmeester.

De twee laatstgenoemde, alsmede Jan Hordijk, stonden bekend als E. V. C. leden. Van eerstgenoemde is bekend, dat hij voor de oorlog te Strijen een der voormannen was van de S. D. A. P. en dat hij na de bevrijding door de nieuw opgerichte Partij van de Arbeid is reroyeerd wegens diens houding tijdens de bezetting. Hierna heeft hij zich aangesloten bij de E. V. C., zijnde een mantelorganisatie van de C.P.N, voor welke organisatie hij thans bezoldigd propagandist is op een salaris van f 57.00 per week.

Van de overige bestuursleden is niets bijzonders bekend.

Ter staving van het vorenstaande gaan hierbij een drietal getypte bekendmakingen, alsmede het blad " Onze Toekomst " van 5 Februari 1949.

Ten slotte zij vermeld, dat de Heer Sinterniklaas veel vertoeft in een café te Rotterdam, waarvan het adres met inkt staat vermeld op de achterzijde van een der drie bekendmakingen.

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 30 Maart 1949, No. 84 - Geheim, betreffende Oude S. D. A. P., heb ik de eer U Hoogedelgestrengte het navolgende te berichten:

Op 24 Februari 1949 is in het café van A. de Man, Kerkstraat 1 te Strijen, door enige initiatiefnemers een vergadering belegd met het doel om tot oprichting te komen van een afdeling van de Oude S. D. A. P.

Tijdens die bijeenkomst trad als spreker op de Heer Noorderwier met als onderwerp: " De Regeringspolitiek en de Partij van de Arbeid

De initiatiefnemers van die vergadering waren:

Gerrit Sinterniklaas, geboren te Strijen, 29 September 1900, bezoldigd propagandist, van de E. V. G. wonende te Strijen, Schenkeldijk 2;

Jan Kruijthof, geboren te Strijen, 30 October 1899, los werkmans woneende te Strijen, Boompjesstraat 30;

Willeen Broon, geboren te Maasdam, 2 Februari 1901, los werkmans woneende te Strijen, Buiteneinde 24;

Jan Hordijk, geboren te Strijen, 12 Januari 1900, los werkmans woneende te Strijen, Buiteneinde 18;

Maarten Kruijthof, geboren te Strijen, 21 November 1905, grondwerker, woneende te Strijen, Schelpweg 10.

Van deze bestuursleden is Gerrit Sinterniklaas voorzitter en Jan Kruijthof secretaris - penningmeester.

De twee laatstgenoemde, alsmede Jan Hordijk, stonden bekend als E. V. G. leden. Van eerstgenoemde is bekend, dat hij voor de oorlog te Strijen een der voormannen was van de S. D. A. P. en dat hij na de bevrijding door de nieuw opgerichte Partij van de Arbeid is veroyeerd wegens diens heuding tijdens de besetting. Hierna heeft hij zich aangesloten bij de E. V. G., zijnde een mantelorganisatie van de C.P.N., voor welke organisatie hij thans bezoldigd propagandist is op een salaris van f 57.00 per week.

Van de overige bestuursleden is niets bijzonder bekend.

Ter staving van het verenstaande gaan hierbij een drietal getypte bekendmakingen, alsmede het blad " Onze Toekomst " van 5 Februari 1949.

Ten slotte zij vermeld, dat de Heer Sinterniklaas veel vertoeft in een café te Rotterdam, waarvan het adres met inkt staat vermeld op de achterzijde van een der drie bekendmakingen.

UITTREKSEL

Voor OD 448 Naam O.S.D.A.P.
Origineel in OD 1887 Naam O.V.B.
Volgnr. Ag.nr. 61508 Aard van het stuk rapport
..... Afz. R*dam Datum 3.5.49

Te Rotterdam werd op 1 Mei 1949 door het O.V.B., Vlaggroep, R.C.P. O.S.D.A.P., Spartacus, V.S.V. en Socialistische Beweging, een gezamenlijke 1 Mei-viering gehouden.

Het woord werd o.m. gevoerd door Hanzah, Moezah, voorzitter van de G.P.P.I.², die in een korte toespraak critiek uithrengt op alle tot nu toe gevoerde onderhandelingen omtrent de Indonesische kwestie, zegt dat het onmogelijk is om het "rood-wit" te laten wapperen naast het "rood-wit-blauw" waarvan het "rood" langzamerhand "....." is geworden. Spr. zegt dankbaar gestemd te zijn t.o.v. de grote voorganger "Sneevliet", daar hij het toch is geweest, die destijds de nationalistische beweging in Indonesie heeft gesticht. Spr. eist tenslotte volledige onafhankelijkheid voor de Indonesische Republiek en onmiddellijke inwilliging van de leuze "Indonesie los van Holland, nu".

Uitgetrokken door W Afd./Sectie ACD-4b Datum 20.7.49
Op aanwijzing van

UITTREKSEL

Voor OB 448 Naam Oude Sociaale Democratische Arbeiders Parti

Origineel in OD 543 Naam Maandrapporten Gelderland.

Volgnr. Ag.nr. 61191 Aard van het stuk Maandoverzicht Apr. 1949 .

Afz. I.D. Rheden Datum 1.5.49

Op Donderdag 21 April 1949 te 20 uur werd in de zaal van cafe "Spoorzicht", gevestigd aan de Spoorstraat te Dieren, gemeente Rheden, een bijeenkomst gehouden welke ten doel had om tot wederoprichting van een afdeling van de "Oude S.D.A.P." te geraken. Het initiatief daartoe ging uit van de oud-wethouder dezer gemeente WINTERINK, Antonius Johannes, geboren 24.7.1881 te Rheden, zonder beroep, wonende Egmondstraat 1 te Velp, gemeente Rheden.

De publieke belangstelling voor deze vergadering, welke door middel van een advertentie in de plaatselijke pers was aangekondigd, was zeer gering. Slechts zeven personen, waaronder twee in deze gemeente woonachtige communisten, woonden deze vergadering bij.

Uitgetrokken door G. Afd./Sectie ACD 4b; Datum 26.7.49.

Op aanwijzing van

UITTREKSEL

Voor OD 448. Naam Oude Soc. Democr. Arbeiderspartij.

Origineel in OD 259. Naam Spartacus (Organisatie).

Volgnr. Ag.nr. 59823. Aard van het stuk Rapport.

Afz. ID Rotterdam Datum 11.4.49.

Ten vervolge op dezerzijds schrijven, ID No.341, d.d. 4.3.49, wordt thans medegedeeld dat door, Bedeaux, Jan, geboren 25.1.1877 te Leerdam, in een op Woensdag 6.4.49 ten huize van de Jong, Teunis, geboren 29.1.1883 te Kralingen, gehouden bijeenkomst van "Vrije Socialisten" werd medegedeeld, dat in een een dezer dagen gehouden samenspreking ten huize van Baris, Johannes, geboren 5.1.1909 te Rotterdam, was besloten op 1 Mei a.s. een culturele bijeenkomst te houden, uitgaande van O.V.B. - Vlamgroep - R.C.P. - O.S.D.A.P. - Spartacus - V.S.V. en de Socialistische Beweging.

Om geharrewar te voorkomen zal niet over politiek gesproken worden. Er zal een boekenstand aanwezig zijn, waar lectuur van de verschillende organisaties aan de bezoekers wordt aangeboden.

Opgemerkt wordt, dat de Vrijdenkersvereniging "De Dageraad" had medegedeeld, niet aan deze culturele 1 Mei-viering deel te zullen nemen.

Op deze samenspreking waren o.a. aanwezig:
van den Berg, geboren 23.5.1903 Rotterdam, namens O.V.B. - Vlamgroep - O.S.D.A.P. en Soc. Beweging;
van der Horst, Pieter Johannes, geboren 10.8.1905 te Rotterdam, namens Spartacus;

Baris, J., voornoemd, namens "Spartacus" en "Socialisme van Onder Op";

Bedeaux, J., voornoemd;

de Jong, F., voornoemd en

Olk, Hermann Oldig Friedrich, geboren 9.7.1882 te Amsterdam namens "De Vrije Socialisten";

Rensink, Bastiaantje Marie, geboren 30.5.1906 te Spijkenisse, namens Vrije Socialisten en Futurum.

Uitgetrokken door VDE Afd./Sectie ACD IV b Datum 30.5.49.

Op aanwijzing van

TITREKSEL	
NR.	: 00.244/9ld
A.n.o.	: 58.982
Voor	: 00.448

P.B.C. patiënten worden verpleegd.

Dan wilde ik het nog hebben over de larsheid van de partijgenoten. Het is gebleken, dat vele partijgenoten zich in de discussies niet meer durven te uiten. Ook over de Sovjet Unie wordt niet meer gesproken en juist de Sovjet Unie moeten wij naar voren brengen. Ik sprak gisteren nog met een partijgenoot van 62 jaar en deze zei dat, als hij mee moest vechten, hij voorop zou lopen met de rode vlag.

D.v.d. Voort.

De arbeidersklasse is in staat om de vrede te handhaven. Ik denk b.v. aan de rode van 't Groot, die wij verspreid hebben bij Thomassen in de Steeg. Ik heb tegen Jenny Eijnhof hezegd: "Laat mij het nu niet doen, ik sta bekend als communist". Ik heb het toch gedaan en zie, de pamfletten vonden sympathie onder de arbeiders en gingen vlot weg. Een stelletje opgeschoten jongens wilden de blaadjes verscheuren, maar de arbeiders zelf keerden zich tegen hen en zelfs een gemeenteraadslid van de P.v.d.A. zei hen dat ze dit niet moesten doen, maar eerst de blaadjes moesten lezen.

Ik kan jullie nog wel een aantal arbeiders noemen die de "waarheid" lezen en die nodig huisbezoek moeten hebben. Ik heb er geen tijd voor.

Ik heb een extra-editie van "De Waarheid" verkocht aan Dr. Visser 't Hooft te Velp en heb het hem aan het discussiëren geraakt en hij gaf toe dat ook hij het beter vond dat er geen oorlog meer kwam. Partijgenoten zullen de discussie met deze dokter voortzetten.

Enige tijd geleden heb ik als enigste mij er tegen verzet, dat wij geen contact meer hebben met de oude S.D.A.P. Vooral Winterink heeft zich er toen tegen verzet, omdat hij dan in conflict kwam met zijn zoon en hij aan van de lijst moest worden afgevoerd.

De partij in Rheden is zwak. Er lopen echter veel sociaal democraten buiten de politieke partijen. Wij moeten deze mensen winnen en het kader uit Arnhem moet ons hierbij helpen.

Braakneke, Winterink en Wissing moeten huisbezoek hebben. Dit zijn ex-S.D.A.P.ers en zij zijn zeer goed bruikbaar in de strijd voor de vrede. Wij hopen van het Districtsbestuur ondersteuning te krijgen om deze mensen te bezoeken.

J.H. de Boef.

Ik wil hier iets zeggen over het onderwijs. We hebben nog steeds de schoolstrijd tussen het openbaar en het bijzonder onderwijs. Wij moeten strijden voor het openbaar onderwijs. Op de middelbare scholen in Amsterdam zijn de militaire machthebbers al begonnen om de jeugd te verpesten. Donderdag is er een ouderavond geweest van school 6. Door zekere van Gaasbeek werd een inleiding gehouden over het rooms katholieke gevaar. Wij moeten eens een filmavond organiseren tegen de R.K. De R.K.-burgemeester van Arnhem en de P.v.d.A. wethouders gaan geheel accoord met het bijzonder onderwijs.

(Van Gaasbeek, oud Inspecteur Onderwijs te Utrecht).

B. Strobos.

Ik verzoek het Partijbestuur meer aandacht te besteden aan de partijgenoten die in de partijen in discussie moeten treden.

MINISTERIE VAN
ALGEMENE ZAKEN

'sGravenhage, 12 Augustus 1949

UITGEBOKT

No.: B.58321
Bijl.: Gene
IV. RD.3
Betr.: 2e Rappel

DIENSTGEHEIM

A/69135

Hiermede moge ik U nogmaals mijn schrijven d.d. 26 Maart 1949 no.58321 en het hierop betrekking hebbende rappelschrijven d.d. 15 Juni 1949 no.58321 in herinnering brengen, waarin ik U verzocht mij te willen doen inlichten omtrent A.Schellenberg e.a.

Uw antwoord zie ik gaarne zo spoedig mogelijk tegemoet.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Aan de Heer
Hoofdecommissaris van Politie
te ARNHEM.

J.G.Crabbendam.

UITGEBOEKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 15 Juni 1949.

B.
No. 58321.
Onderwerp: Rappel.
IV. RD.3

GEHEIM

0169135

Hiermede moge ik U mijn schrijven d.d. 26 Maart 1949 no. 58321 betr. "Oude S.D.A.P." in herinnering brengen, waarin ik U verzocht mij te willen doen inlichten omtrent de secretaris van de "Oude S.D.A.P.", afdeling Arnhem, A. SCHELIENBERG en de overige bestuursleden van deze afdeling.

Met spoedige beantwoording zult U mij zeer verplichten.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

Aan de Heer
Hoofdecommissaris van Politie
te
ARNHEM.

J. G. Crabbe

R. van Laere

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

UITGEBOEKT

's-Gravenhage, 26 Maart 1949.

No.: 58321 B.X.

Onderwerp: "Oude S.D.A.P."

GEHEIM

al 69135

IV. RD.3

Volgens een mededeling in het nummer van 12-3-1949 van het "Socialistisch Bulletin" (uitgave van de "Oude S.D.A.P."), is kort geleden te Arnhem een afdeling opgericht van genoemde partij.

Als secretaris van het bestuur dezer afdeling treedt op A. Schellenberg, Lijsterbesstraat 20 te Arnhem.

Ik noge U verzoeken mij wel te willen doen inlichten omtrent de personalia, politieke activiteit en verder van belang zijnde gegevens betreffende genoemde A. Schellenberg.

Voorts zal ik gaarne in kennis worden gesteld met de namen, personalia en verdere gegevens betreffende de overige bestuursleden van bedoelde nieuwe afdeling.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
ARNHEM.

J.G. Crabbendam.

UITGEROEP

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 26 Maart 1949.

No. 58321 B.N.

Onderwerp: "Oude S.D.A.P."

GEHEIM

af 59508

IV. RD.5

Volgens een mededeling in het nummer van 12-3-1949 van het "Socialistisch Bulletin" (uitgave van de "Oude S.D.A.P."), is kortgeleden te Strijen (Z.H.) een afdeling van genoemde partij opgericht.

Als secretaris van het bestuur dezer afdeling treedt op J. KRUIJTHOF, Boompjesstraat 30 te Strijen.

Ik roeg U verzoeken mij wel te willen doen inlichten omtrent de personalia, politieke activiteit en verder van belang zijnde gegevens betreffende genoemde J. Kruithof.

Voorts zal ik gaarne in kennis worden gesteld met de namen, personalia en verdere gegevens betreffende de overige bestuursleden van bedoelde nieuwe afdeling.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

Aan de Heer
Districtscommandant der
Rijkspolitie
te
DORDRECHT.

J.G.Crabbendam.

...
1 Strijen. — De Bond van Land- en
3 Zuivelerbidders afd. Strijen richtte
1 zich dezer dagen in een circulaire tot
1 verscheidene landarbeiders in deze
1 gemeente met het verzoek zijn open-
1 bare vergadering bij te wonen, waar
1 een hoofdbestuurder zou spreken over
1 „Waarom eisen wij loonsverhoging?”
1 Het resultaat was, dat drie personen
1 die wellicht nog toevallig in het café
1 aanwezig waren, des hoofdbestuurders
1 toespraak hebben beluisterd. Wel sneu
1 voor de spreker en niet minder voor
1 de organisator van deze avond, de
1 heer G. Sinterklaas.

16 Feb.
Puttenhoek — Vereladen die de

1
1
1
1
1
1
1
1
1
1
1
1
1

Strijen, 18-2-1949.
Schenkeldijk 2.

In het 'Vrije Volk' van 16-2-49 wordt mededeling gedaan van de Openbare Vergadering welke wij op 11-2-49 hebben gehouden over het voor de arbeiders zeer belangrijke onderwerp: 'Waarom eisen wij loonsverhoging?'

In de uitnodigings-circulaire hebben wij beknopt onze looneisen uiteengezet. Ook aan de correspondent van het 'Vrije Volk' de heer O.Vos, hebben wij enkele dagen voor de vergadering een uitnodiging gezonden, in de verwachting dat ook hij belangstelling zou hebben voor het onderwerp, dat op deze vergadering aan de orde werd gesteld. Hierdoor zou het hem in de eerste plaats mogelijk zijn geweest de lezers van zijn krant te doen weten: het aantal bezoekers, de kwaliteit van de bezoekers en datgene wat door de spreker is gezegd. Hij had dan immers uitvoeriger dan uit onze circulaire kunnen vernemen waarom wij niet met een uurloon van 68 cent en met de ingevoerde tariefsverlaging enz. enz. accoord gaan.

Als voorstander en verdediger van de oorlogs- en verarmingspolitiek van de Regering was dit voor hem een mooie gelegenheid geweest zijn mening tegenover die van de spreker te stellen. Dit alles had hij dan in zijn krant kunnen schrijven.

Op de vergadering was echter geen correspondent of verslaggever van het 'Vrije Volk' aanwezig. Ook was hij toevallig die avond niet in het café. Ondanks deze feiten wordt er in het 'Vrije Volk' toch een verslag van de vergadering gepubliceerd, dat zo misleidend en leugenachtig is, dat wij gemeend hebben door middel van deze circulaire hierop uw aandacht te vestigen.

In de eerste plaats moeten wij vast stellen dat er bij de vergaderingbezoekers een aantal personen waren, welke nooit een café bezoeken. Dit in tegenstelling met de correspondent van het 'Vrije Volk', welke in het café waar wij vergadenden, geen onbekende is. Wij achten dit in het algemeen een persoonlijke aangelegenheid waarmee wij ons niet bemoeien.

Nu de correspondent van het 'Vrije Volk' een poging heeft gedaan, op de kwaliteit van onze bezoekers een bepaald stempel te drukken, gevoelen wij ons verplicht dit vast te stellen.

Wat het aantal bezoekers betreft welke naar de toespraak van de spreker hebben geluisterd, waren dit geen drie man, zoals in het 'Vrije Volk' is vermeld, doch tien. Wij willen heel graag erkennen dat het aantal bezoekers voor dit belangrijke onderwerp groter had moeter zijn. Het is echter niet zoals de correspondent van het 'Vrije Volk' schrijft, dat dit sneu was voor de spreker en G.Sinterniklaas. Neen 'Vrije Volk' correspondent, dit is een slag in het gezicht die de Strijense arbeiders zichzelf toebrengen.

Met uw leugens en verdachtmakingen, de E.V.O. betreffende, bewijst u de Strijense arbeiders een slechte dienst. Kunnen de landarbeiders, gezien de ervaringen van de laatste jaren, verwachten dat de door ons voorgestelde noodzakelijke en mogelijke verbeteringen door de Unie-bonden zullen worden gebracht?

Waarom wordt in uw krant en verslag het schandelijk laag vastgestelde uurloon van 68 cent en de tariefsverlaging verzwegen? En waarom de voorstellen welke wij daartegenover stellen?

Wij hebben het als onze taak gezien de aandacht van de landarbeiders op deze belangrijke aangelegenheid te vestigen en alhoewel ons ledental en vergaderingsgastboek in Strijen niet groot is geweest, moet u constateren dat de landarbeiders de inhoud van onze circulaire gunstig beoordeelt en dit brengt u als correspondent van het 'Vrije Volk' hetzij bewust, hetzij onbewust tot de handlangersdiensten voor de vijanden van de arbeiderklasse.

Onze afdeling heeft in haar ruim éénjarig bestaan tweemaal haar loonpolitiek openlijk aan de orde gesteld.

Wanneer kunnen wij nu eens een openbare vergadering dienaangaande van de N.V.V. landarbeidersbond tegemoet zien?

Voor het bestuur,
G.Sinterniklaas.

OUDE S.D.A.P.

Strijen, 19-2-1949.

Steeds meer is de leiding van de P.v.d.A. afgeweken van een principieel sociaal-democratische politiek.

Hierdoor is de positie van de arbeidersklasse steeds zorgelijker geworden en de rampzalige Indonesië-politiek van onze regering mogelijk gemaakt.

Het is de hoogste tijd, dat door de arbeidersklasse een nieuwe sociaal-democratische partij wordt opgebouwd, die zich niet door de reactionairen naar rechts laat drijven, maar een onafhankelijke internationaal-socialistische politiek voert.

Steunt niet langer het hoilloze regeringsbeleid, doch helpt mee een krachtige, beginselvaste, strijdbare sociaal-democratische partij te vormen.

Steeds meer blijkt dat ook in onze gemeente een groot aantal personen zijn, welke zeer ernstig telourgesteld zijn in hun verwachtingen ten aanzien van de Partij van de Arbeid. Het is bekend dat daarom al reeds velen als lid van de P.v.d.A. hebben bedacht.

Reeds velen betuigen hun instemming om ook in onze gemeente te komen tot oprichting van een afdeling van de oude S.D.A.P.

Voor dit doel nodigen wij U uit tot bijwoning van een VERGADERING op

DONDERDAG 24 FEBRUARI in het achterzaaltje van de heer A. de Man, Kerkstraat 1 te Strijen.

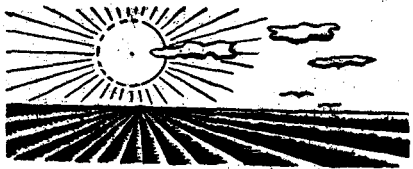
Spreker: de heer Noorderwier (secr. oude S.D.A.P.)

Onderwerp: "DE REGERINGSPOLITIEK EN DE PARTIJ VAN DE ARBEID"

Wij verwachten dat indien U met ons doel instemt, dat U dan met zoveel mogelijk vrienden en kennissen de vergadering zult bijwonen. Ook de dames zijn welkom!

Voor de initiatiefnemers,
G. Sinterniklaas, Schenkeldijk 2.

P.S. Het ligt in de bedoeling binnenkort ook een openbare vergadering te beleggen.

Onze Toekomst

ORGAAN VAN DE BOND VAN LAND- EN ZUIVELARBEIDERS

REDACTIE: H. VAN DER MOLEN

WESTERSINGEL 44. GRONINGEN. TELEFOON 29653.

Duizenden Nederlandse arbeiders in staking

Solidariteit ons machtigste wapen

METAALBEWERKERS, schoen-
maaksters, havenarbeiders,
D.U.W.-arbeiders, hebben de hand-
schoen opgenomen die de rege-
ring hen heeft toegeworpen. De
degens zijn gekruist. Het wapen
der reactie is: prijsverhogingen,
loonsverlagingen, uitsluiting, enz.
en het wapen der arbeiders is: de
werkstaking, het scherpste wapen
dat de arbeiders bezitten.

Beide partijen weten dat deze
strijd van het grootste belang is,
want het kapitalisme moet verdie-
nen en dat betekent arbeiders uit-
buiten. Men stelt in samenwer-
king met de hoofdbestuurders der
Unie-bonden lonen vast, die totaal
onvoldoende zijn om de arbeiders
een redelijk bestaan te garanderen.
De arbeiders echter beseffen en
voelen dagelijks aan de lijve, dat
zij op de grootste manier worden
uitgebuit en gaan de strijd in om
meer loon, een strijd die vanzelf-
sprekend niet strookt met de uit-
buitingspolitiek van het kapita-
lisme. Hier staan dus twee tegen-
standers, die elkaar fel bestrijden,
maar de hulpmiddelen waarover
beide beschikken om in de strijd
te gebruiken, zijn niet dezelfde.

Het kapitalisme beschikt over geld,
de pers, de radio en heeft in de
Staat de belangrijkste posten bezet
waardoor zij kan steunen op de
politie. De arbeidersklasse heeft
echter hulpmiddelen die van veel
doorslaggevend aard zijn, want
ten eerste heeft zij het recht aan
haar zijde en daarnaast is een van
de machtigste hulpmiddelen: de
solidariteit.

Het is bewezen dat in de strijd
om het recht van de volkeren het
juist de solidariteit was, die voor
de uitslag van de strijd beslissend
was. We behoeven niet ver in de
geschiedenis terug te gaan om de
juistheid van het bovenstaande be-
vestigd te zien, want het beste be-
wijs werd geleverd in de bezettingss
jaren. Ook toen stonden twee on-
verzoenlijke tegenstanders tegen-
over elkaar.

Het fascisme beschikte over mitrail-
leurs, tanks en bommenwerpers,
maar het Nederlandse volk bezat
het recht en de solidariteit. Toen
de bezetter onze jongens wilde de-
porteren naar Duitsland maakte
de solidariteit van arbeiders en
boeren het mogelijk, dat deze jon-
gens onderdoken.

De staking der spoorjongens eiste
solidariteit en daardoor kon de ille-
galiteit de gezinnen van geld voor-
zien, terwijl daarnaast de gezinnen
der weggevoerde kriegsgevangenen
van het hoognodige konden wor-

den voorzien. Voor deze solidari-
teit moest het machtige fascisme
het hoofd buigen en het recht
kwam als overwinnaar uit de
strijd. Hebben wij dus het machti-
ge wapen der solidariteit leren
hanteren om ermee te vechten,
dan mogen wij dit wapen niet laten
verroesten. Want weer gaat de
strijd tegen duistere machten, die
ons volk naar de afgrond leiden.
Lage lonen, hoge prijzen, werk-
loosheid, D.U.W. en een alles ver-
slindende oorlog in Indonesië is
alles wat zij ons hebben te bieden
en het is de arbeidersklasse die
de omvorming van de verrotte ka-
pitalistische maatschappij in een
gezonde maatschappij moet verwe-
zenlijken.

Gemakkelijk zal dat niet gaan,
daarvan zijn wij ons bewust, daar-
voor zal felle strijd gevoerd moe-
ten worden.

De stakers bij de N.S.D.M., de

schoonmaaksters, de havenarbeid-
ers en de D.U.W.-arbeiders we-
ten dit, maar zij rekenen daarbij
op de steun van iedere mede-ar-
beider.

Ook de E.V.C. heeft haar taak be-
gripen, toen zij het solidariteits-
fonds in het leven riep, want hij
die strijdt, heeft wapens en muni-
tie nodig en het solidariteitsfonds
moet de munitie leveren. Het is
echter niet voldoende een fonds in
het leven te roepen, neen, het moet
werken en dat is een taak van de
gehele E.V.C. Als wij het belang
van de strijd in zijn volle omvang
omvatten, dan begrijpen wij ook,
dat de solidariteit tot het uiterste
moet worden opgevoerd. Dit is
geen taak van enkele bestuurders,
dit is een taak en een plicht van
ieder lid.

Elke minuut waarover kan wor-
den beschikt moet worden be-

Op iedere lijst een knaak of meer!

Niet vergeten ...

Een groet van de Franse Landarbeidersbond

Wij ontvingen van de Franse
Bond van Landarbeiders een
schrijven, waarin deze de land-
arbeiders van Nederland veel
succes toewens in het jaar
1949. Hij verzoekt ons hen
op de hoogte te willen houden
van het verloop van de strijd,
die in ons land door de land-
arbeiders wordt gevoerd.
De brief vervolgt:

„Wat ons betreft, wij ver-
dedigen op het ogenblik de
koopkracht van de Franse
landarbeiders. Wij zijn bezig
om in het aanstaande voor-
jaar 45 districts-conferenties
te organiseren voor het stel-
len van onze eisen.

Wij strijden tevens voor het
vakbewegingsrecht en de de-
mocratie, die hettig aange-
vallen worden door de pro-
Amerikaanse regering.

De strijd, die wij in Frank-
rijk voeren voor de vrede,
begint vruchten te dragen.
Een grote beweging ontwik-
kelt zich onder de bevol-
king, voor de vrede en te-
gen oorlog.

Hopende goede berichten
van u te mogen ontvangen,
verzoeken wij u onze hart-
lijke groeten aan de Hol-
landse landarbeiders over te
brengen.

De alg. secr.
w.g. M. Carrout

nut om gelden bijeen te zame-
len. Ieder lid moet steeds een
steunlijst bij zich dragen, die
niet in de binnenzak van het
jasje mag blijven, maar die moet
worden volgetekend met duhbel-
tjes, kwartjes, gulden.

In iedere huiskamer moet een
Sol-busje op de schoorsteen
staan. Op elke vergadering moet
voor het Solfonds worden gecol-
lecteerd.

Er mag geen bode zijn zonder
steunlijsten, geen lid, dat afzijdig
blijft staan. Kortom we moeten
aan de slag. Onze stakende mak-
kers hebben de handschoenen opge-
nomen. Zij vechten voor brood,
voor rechtvaardigheid en vrede en
zij vechten voor ons, onze vrouwen
en onze kinderen.

Het is geen vraag of wij hun strijd
zullen steunen, het is onze plicht.
Afdelingsbesturen en leden zullen
gezamenlijk de zaak gaan aanpak-
ken en krachtig organiseren.
Al het materiaal, dat nodig is, kan
worden aangevraagd bij het Sol-
fonds, Vondelstraat 54, Amster-
dam.

Op het congres van de Stichting
van de Arbeid werd gezegd, de
bui kriem aangehaald, de mouwen
opgestroopt en aan de slag.

Wij als arbeiders, dragers der
nieuwe maatschappij, zeggen: de
mouwen opgestroopt, aanpakken
en op stap voor het Solfonds.

Hoog de solidariteit.

Belangrijk

WIJ maken de daarvoor in aanmerking komende afdelingsbestuurders er op attent, dat enkele wijzigingen zijn aangebracht in onderstaande C.A.O.

Men dient hiervan goede nota te nemen.

Ministerie van Sociale Zaken.

„Regelingen van lonen en andere arbeidsvoorwaarden voor de akker- en weidebouw en de veehouderij in de provincies Groningen (Groninger veenkolonien en Westerwolde), Zuid-Holland (rayon Midden-Zuid-Holland) en Zeeland.

Verbetering.

In bovengenoemde regelingen, opgenomen in de Nederlandse Staatscourant van 20 Decem-

ber 1948, no. 246, moeten de volgende verbeteringen worden aangebracht:

Bijzondere bepalingen voor de provincie Groningen, rayon Groninger veenkolonien en Westerwolde.

Artikel 55. In de laatste regel moet in plaats van „2 uren per dag” worden gelezen „2 uren per week”.

Bijzondere bepalingen voor de provincie Zuid-Holland rayon Midden-Zuid-Holland.

Artikel 47, lid 1:

sub II, 1ste regel: in plaats van „ten hoogste 4 weken” te lezen „nimmer”;

sub III en IV, 1ste regel: het woord „nimmer” dient te vervallen.

Regelingen van lonen en andere arbeids-

voorwaarden voor de tuinbouw in de provincies Overijssel, Gelderland, Noord-Holland en Noord-Brabant.

Verbetering.

Artikel 42 van de bijzondere bepalingen voor de provincie Noord-Holland, opgenomen in de Nederlandse Staatscourant van 27 December 1948, no. 251, dient aldus gelezen te worden:

Artikel 42.

1. Het normale tijdloon bedraagt:

- voor vaste arbeiders f 40 per week;
- voor losse arbeiders:
 - gedurende 6 zomermaanden f 43 p.w.;
 - gedurende 6 wintermaanden f 40 p.w.;

2. Het in lid 1 vermelde loon is berekend naar een gemiddeld uurloon van f 0.80.

EEN ERNSTIG VERSCHIJNSEL

Veel bedankjes bij Katholieke en N.V.V.-landarbeidersbonden

GELIJK met de Katholieke Landarbeidersbond, voert ook de Algemene Nederlandse Landarbeidersbond (N.V.V.) deze wintermaanden een ledenwerfactie. In beider bondorganen wordt vanzelfsprekend deze actie beschreven en gestimuleerd Voor iemand, die iets tussen de regels door durft te lezen, blijkt heel duidelijk dat noch voor de Katholieke, noch voor de N.V.V. Landarbeidersbond de actie volgens de verwachte resultaten verloopt.

Integendeel, men kan zich niet aan de gedachte onttrekken, dat het ledental vooral bij de N.V.V.-bond snel dalende is.

Reeds enige malen heeft men in „Verenigt U” de leden duidelijk gemaakt, dat veel te gemakkelijk het lidmaatschap van de bond wordt afgezegd en dat daardoor de nieuwe inschrijvingen door de bedankjes te niet worden gedaan. In „Verenigt U” van 15 Januari wijdt men in een hoofdartikel nogmaals een belangrijk deel aan dit probleem. Na een opwekkend woord om de werfactie hardnekkig voort te zetten, komt men dan wederom tot de bedankjes en schrijft men onder meer het volgende:

„Nu wij toch over de propagandactie schrijven, willen wij opnieuw de aandacht vestigen op het steeds wederkerende euvel van het bedanken om allerlei redenen.

Het is teleurstellend steeds weer te moeten ervaren dat een aantal arbeiders de grote lijn niet kan onderscheiden, waaraan zij ons streven inzake de verbetering der levenspositie van de arbeidersklasse beweest.

Steeds weer opnieuw wordt de waarde van het lidmaatschap afgewogen naar hetgeen in een bepaald jaar of in een bepaalde actie of voor een persoon bereikt kan worden.

Wanneer men een dergelijke methode volgt, dan kan het niet anders of men komt tot de conclusie, dat een actie in een of ander jaar niet volledig geslaagd is of dat voor een lid in een bijzonder geval persoonlijk niet het zo zeer gewenste resultaat werd verkregen. Het is eenvoudig om dan het lidmaatschap te beëindigen, maar hierdoor worden de moeilijkheden niet opgelost, integendeel worden hierdoor aan de organisatie de mogelijkheden ontnomen om in de toekomst met nog meer kracht te ijveren voor de rechten van betrokkenen.”

Wij zouden dit alles kunnen laten voor wat het is, ware het niet, dat hier toch een zeer belangrijk verschijnsel zich openbaart, dat zeker ook onze aandacht vraagt, temeer nu dezelfde klanken ook van Katholieke zijde komen.

Natuurlijk heeft iedere bond, ook wij, een zeker aantal bedankjes te verwerken. Het betreft hier inderdaad een zeker aantal, die om allerlei kleinigheden hun lidmaatschapsboekje teruggeven.

Wanneer echter het hoofdbestuur van de Alg. Ned. Landarbeidersbond (N.V.V.) het wil doen voorkomen alsof de oorzaak van het vele bedanken van hun organisatie hierin alleen gezocht moet worden, dan slaan ze de plank toch wel een heel eind mis.

In het vorige nummer van „Onze Toekomst” hebben wij uitvoerig aangetoond, hoe de Stichting voor de Landbouw sinds zijn oprichting gefaald heeft om voor het werkende volk iets tot stand te brengen. Duidelijk hebben wij neergeschreven hoe de ontwikkeling der landen zich in dalende lijn bevond en

dat de samenwerking tussen het grote boerendom en de landarbeiders ten ene male onmogelijk is. De landarbeiders beginnen steeds meer te begrijpen dat de Alg. Ned. Landarbeidersbond geen organisatie meer is die hun belangen verdedigt. Integendeel, door zitting te nemen in de Stichting voor de landbouw zijn Lageveen en consorten volkomen omgeschakeld van strijdbare vakbondsbestuurders tot verdedigers van de belangen der grote boeren.

De tragische positie, waarin een groot deel der landarbeiders zich bevindt, doet steeds meer de wens, om weer evenals vroeger, strijd te voeren, bij hen opkomen. En hier ligt wel de kern van het vraagstuk. Vergeefs zoeken de leden naar de resultaten van de met zoveel barbarie aangekondigde samenwer-

king. Vergeefs zoeken zij naar de gelijkstelling met de industriearbeiders. Vergeefs zoeken zij op momenten van strijd, naar de morele en financiële steun van hun vakbond.

Vergeefs zoeken zij naar de oude vertrouwde mogelijkheid om mede te spreken over de lonen en arbeidsvoorwaarden. Zij vinden van dit alles niets.

Het is deze leegte, dit zoeken in de ruimte, wat hen doet besluiten hun bedankjes met de bode mee te geven. De stijgende nood in de gezinnen, de steeds dieper om zich heen vretende armoede, is inmiddels een felle aanklacht tegen hen, die hiervoor schuldig zijn.

Het vele bedanken voor genoemde bonden kan niet met krantenartikelen worden tegengegaan.

Strijd, strijd en nog eens strijd is het enige goede antwoord, dat hier vooral de Alg. Ned. Landarbeidersbond moet geven. Zich los maken van de steenrijke boeren en terugkeren naar de arbeiders.

BLIND EN ARM

MEET de ene hand voor zich uittastend, de andere vastgeklampt aan haar man, zo staken zij de straat over in Gorredijk, om met de bus mee te reizen. Het waren direct in het oog lopende mensen. Hun kleding was zeker 40 jaar oud en het leek alsof ze voortkwamen uit een ander tijdperk. De man droeg een hoog dichtgeknoopte jas, waarvan de kleur eens zwart moest zijn geweest, doch nu een mosgroene tent bezat. De smalle pijpen van zijn even oude broek onspannen zijn stevige lange benen en deden hem groter lijken dan hij was. Zij droeg een mantel, waarvan de kleur niet meer met juistheid was vast te stellen. De bijpassende pellerien werd bovendien nog ontsierd door rafels, die van het door mot opgevratene deel der bontrand waren overgebleven.

Zo staken zij de straat over en iedereen keek naar hen. De man had grote eeltige handen, de noeste arbeid verrieden, maar zijn arbeid had hem geen welvaart gebracht. Als kleine boer heeft hij gezwogen op de arme grond van de Friese wouden, zich een klein kapitaal bijeengarend om daarvan een paar koeien te kunnen kopen. Als de koeien er waren, zou hij in staat zijn een vrouw te nemen en misschien konden zij dan door hard werken en zuinig leven een grotere boerderij kopen.

Vijftien jaar had hij gespaard, toen de koeien gekocht konden worden en hij was twee en veertig, toen een vrouw het huishouden kwam besteren. Drie jaar later werd een zoon geboren en een jaar daarna werd zij blind. Ze sukkelde al een tijdje met haar ogen, maar een dokter is duur en boorwater moest een goedkoop en probaat middel zijn voor ontstoken ogen. Toen ze niets meer kon zien, haalde hij zijn groene jas en zijn broek met de smalle pijpen uit de kast en haalde de dokter. Opname in het ziekenhuis en dure operaties volgde. Het zuur verdiende kapitaalje verdween als sneeuw voor de zon, maar zijn vrouw werd blind. Onhandig beredende hij het kleine huishoudentje, terwijl zijn

vrouw klagend door het huis scharrelde met haar hand voor zich uittastend.

Onhandig had hij het zontje aangekleed, toen ze met de bus naar Groningen gingen om het nog eens bij een professor te proberen. Met z'n drieën zaten ze op de achterste bank. De man met zijn eeltige, sterke handen op de knieën, de vrouw staarde met haar uitgedoofde ogen in de ruimte en de kleine jongen zat er wat onwennig tussen in. Het was stil in de bus. De reizigers gluurden zo nu en dan over hun schouder, om het vreemde stel te zien. De man werd verlegen onder deze nieuwsgierigheid; de vrouw streek de kleine jongen over zijn hoofd.

De kleuren der verschoten jas en mantel en hun gestalte vloeiden ineem tot een brok bittere armoede. De bus werd een rechtszaal, waar een verrotte maatschappij werd aangeklaagd.

De sterke handen van de man getuigden van harde arbeid, van de worsteling op de arme bodem, om zich een bestaan te verwerven. Illusies heeft hij niet meer, daarvoor zijn de slagen te hard geweest, die hem hebben getroffen. Hij had gehoopt op waardering voor zijn jarenlang zwoegen, maar een kapitalistische maatschappij is wreed. Door de tegenslagen moest al een koe verkocht worden en er zullen nog meerdere volgen. Er liggen nog oude rekeningen van veevoeder en belastingbiljetten en iedere dag verwaacht hij de deurwaarder, om beslag te leggen op zijn spulletjes. Het deert hem niet, want de strijd is voor hem ten einde.

De vrouw streelt steeds de blonde kuif van het jongetje, ze streelt het jonge leven, dat uit hen is voortgekomen om hun noodlot te wreken. Hij zal in een andere maatschappij leven, waar noeste vlijt wordt gewaardeerd, waar grote eeltige handen meer waarde zullen hebben dan ridderorden. De stilte in de bus wordt niet verbroken, omdat ieder zich beklagde voelt.

DE ZAAIER.

Het W.V.V. in de branding

De heren Kupers, Deakin en Carey, resp. bestuurders van het N.V.V., de Britse T.U.C. en van de Amerikaanse C.I.O., zijn uit de jongste zitting van het Uitvoerend Bureau gelopen.

Nadat hun stelselmatige hetze tegen het W.V.V. geen splitsing in deze miljoenenorganisatie van werkers bracht, gingen zij tot dit lompe optreden over, ten einde verwarring te zaaien in de internationale arbeidersklasse.

Aan dit optreden was een eis van het bestuur van de T.U.C. (Engels vakverbond) voorafgegaan tot het voor een jaar opschorten van de werkzaamheden van het W.V.V.

Het W.V.V. werd opgericht in het najaar van 1945 door vertegenwoordigers van ± 67 miljoen werkers uit 56 landen.

Op de slagvelden van Europa en Azië smulden de puihopen na en de soldaten, die hun leven lieten in de strijd tegen het fascisme waren nog niet begraven.

De krachten van de vooruitgang, de democratie en de vrede waren echter als overwinnaars uit de oorlog te voorschijn gekomen.

Voor de arbeiders van de gehele wereld was het oprichten van het W.V.V. een bevestiging van deze overwinning.

Zij begrepen, dat de overwinning op het fascisme gevolgd moest worden door o.a.

„oorlog en de oorzaak van oorlogen te bestrijden en te werken voor een duurzame vrede; strijd tegen de reactie en voor de volledige uitoefening van de democratische rechten en vrijheden van alle volkeren”.

Dit zijn de voornaamste doeleinden van het W.V.V. omschreven in zijn statuten.

Het is begrijpelijk, dat de reactionaire machten in de wereld met angst en bezorgdheid de vereniging gadesloegen van intussen meer dan 70 miljoen arbeiders, ongeacht ras, nationaliteit, godsdienst of politieke overtuiging en geen middel onbepoofd lieten deze jonge organisatie te verlammen en te versplinteren.

Deze machten bedienen zich van vakverenigingsleiders, die de zaak van de arbeidersklasse ontrouwden en naar het kamp van de vijand zijn overgelopen.

Met name de leiders van de A.F.L., een reactionaire Amerikaanse vakbeweging, die zich niet aansloot bij het W.V.V., reisden Europa af op zoek naar handlangers.

Daarbij werd het plan-Marshall als breekbijzer gebruikt. Het mes sneed aan twee kanten.

1. Het plan zelve beoogt — dit wordt met de dag duidelijker — het voorbereiden van een nieuwe oorlog en het onderdrukken van de vrijheidsstrijd der koloniale volkeren.

2. Door het plan voor te stellen als economische hulpverlening aan West-Europa, tracht men de arbeiders van West-Europa tegen de volkeren van Oost-Europa op te zetten, hetgeen voorwaarde is voor het verbreken van de eenheid in het W.V.V.

Het waren vooral Kupers, Deakin en Carey, die tijd noch moeite spaarden om het W.V.V. te ondergraven en daarvoor reeds in het voorjaar van 1948 in grote haast een vakverenigingsconferentie van de zgn. Marshall-landen bijeen te roepen.

Zij gaven daarbij voor niet te kunnen wachten tot het W.V.V. zich over deze zaak ging beraden, daar de economische ontredde van West-Europa zulks niet langer verdroeg.

De „Marshall-conferentie” van Kupers c.s. vond plaats op 12 Maart 1948 te Londen, de zitting van het Uitvoerend Comité van het W.V.V. een zestal weken later.

De werkelijke bedoeling was dan ook niet het helpen van het ontredde West-Europa, doch toen reeds beoogden zij het W.V.V. uiteen te jagen. Hun pogingen mislukten. Zij wisten onmaskerd, zoals de „Economische hulpverlening aan West-Europa” in toenemende mate onmaskerd wordt als een oorlogspaan.

„De Economische hulpverlening” betekent voor de arbeiders van West-Europa toenemende werkloosheid en verlaging van het levenspeil.

Het door Kupers c.s. bewierookte plan-Marshall bracht voor ons land afschaffing van de subsidies op de levensmiddelen en meer dan 2 miljard aan uitgaven voor militaire doeleinden. Aanstands worden huishuizen in eerste aanleg met 30% verhoogd en moeten de werkers 2% van hun loon afstaan voor de verzekering tegen de gevolgen van werkloosheid, terwijl de prijzen van de verbruiksgoederen met de dag stijgen.

De regering voert verslechtering op verslechtering in en voert een bloedige oorlog tegen de volkeren van Indonesië.

De regeringen van Engeland en Amerika leveren soldaten en wapens aan de Griekse fascistie voor de strijd tegen de democratische krachten in dat land.

De regeringen van West-Europa overwegen onder leiding van het Amerikaanse dollar-imperialisme Franco als bondgenoot binnen te halen. Duizenden Spaanse vrijheidsstrijders zuchten echter in de kerken van deze bloedige dictator.

Indien Kupers, Deakin en Carey van hun resp. regeringen gebist hadden de oorlog in Indonesië stop te zetten, geen hulp te verlenen aan de Griekse fascistie en Franco en zijn terreurbende weg te jagen, dan hadden ze in overeenstemming gehandeld met de doeleinden van het W.V.V.

In de plaats daarvan eisen ze van het Uitvoerend Bureau de werkzaamheden van het W.V.V. te staken, d.w.z. op te houden met ijveren voor het vestigen van een duurzame vrede, op te houden met

het ondersteunen van de vrijheidsstrijd der koloniale volkeren, op te houden met de „strijd tegen de reactie en voor de volledige uitoefening van de democratische rechten en vrijheden van alle volkeren”. De heren Kupers, Deakin en Carey kunnen ongetwijfeld rekenen op de warme sympathie van de oorlogshitzen, vertegenwoordigers van het imperialisme.

HET Uitvoerend Bureau heeft vanzelfsprekend geen beslissing genomen over de dolzinnige eis van het bestuur van het Britse Vakverbond.

Het W.V.V. is opgericht door vertegenwoordigers van 65 landelijke organisaties. Het zou krankzinnig zijn de wereldorganisatie te liquideren — want dat houdt de eis van Deakin c.s. in felte in —, wanneer enkele scheurmakers dit wensen. Het zou in strijd zijn met alle democratische opvattingen, daar Kupers en zijn soortgenoten de leden van de resp. aangesloten organisaties niet in hun besluiten hebben gekend. De leden van het N.V.V. kunnen en mogen met de verderfelijke houding van hun bestuur geen genoegen nemen. Het is hun dure plicht deze leiders, die voor honderd procent in dienst van de reactie staan, duidelijk te maken, dat zij op dergelijke verraderlijke praktijken niet zijn gesteld. Meer dan ooit is het noodzakelijk tot handelen over te gaan.

N.V.V.-DEMOCRATIE

IN het melkrichtingsbedrijf „O.V.V. de Moba” is kort geleden een bedrijfskern gevormd.

De wijze waarop deze tot stand kwam is gebracht, tart elk begrip van democratisch denken en handelen.

In het bedrijf werd plotseling een mededeling opgehangen, waarin de in de Unie georganiseerde arbeiders werden opgeroepen voor een te houden vergadering. Op deze vergadering, die door dertien arbeiders bezocht werd, hield een N.V.V.-bestuurder een inleiding over een te vormen bedrijfskern en de candidaatstelling. In de discussie kwamen enkele arbeiders naar voren, die meenden dat met zo'n kleine opkomst het niet mogelijk was hierto over te gaan. Zij vertelden deze bestuurders, dat rekening moest worden gehouden met de arbeiders die in de E.V.C. georganiseerd zijn en dat er ook voor hen plaats moet zijn in een te vormen bedrijfskern, daar deze zaak het gehele personeel aangaat.

Dit nu was het juist, wat deze N.V.V.-bestuurder niet lustte. Hij deelde de aanwezigen mede, dat de E.V.C. als niet erkende organisatie hierbuiten stond en dat de bedrijfskern alleen door leden van de erkende organisaties kan worden gevormd. Wel mochten de E.V.C.-ers hun stem uitbrengen op de gestelde kandidaten.

Van de ongeveer honderd en vijftig man personeel, hebben tenslotte drie en vijftig gestemd, en hiertoe was de kern, bestaande uit drie leden van het N.V.V. en één Christelijk georganiseerde arbeider, geïnstalleerd. Van directie-zijde stemde men onmiddellijk met deze kern in, te meer daar één dezer leden (N.V.V.-er) een leidende functie als afdelingschef in het bedrijf heeft en de directie trouw ter zijde staat. Dank zij zijn positie, en de gelegenheid die hem gegeven wordt voor het voeren van propaganda, bereikte hij het nodige aantal stemmen. Duidelijk is, dat de arbeiders in zulk een bedrijfskern geen vertrouwen kunnen stellen en, deze, de zo nodige ondersteuning niet kunnen verlenen.

Wij kunnen niet aannemen dat deze heren dat niet zouden weten, maar dat schijnt voor hen niet van belang te zijn. Bewust of onbewust laten zij zich nu gebruiken als stootblok tussen de directie en de arbeiders.

Onmiddellijk na het tot stand komen van deze kern, ging de directie er toe over een loonsverlaging voor een gedeelte van het personeel, zoals wij reeds in onze vorige nummers hebben vermeld, door te voeren. Voor dat deze loonsverlaging doorgevoerd werd, heeft de directie hierover een onderhoud met de bedrijfskern gehad.

Zonder dat de kern zich met de betrokken arbeiders had beraden, legde zij zich reeds bij deze verslechtering neer. Dit was het eerste met weinig moeite bereikte resultaat van de directie op de bedrijfskern, waar de arbeiders het slachtoffer van werden. Bij het verzet van

Het W.V.V. is niet het bezit van enkele vakverenigingsleiders, maar de organisatie van meer dan 70.000.000 werkers uit nagenoeg alle landen van de wereld.

En deze werkers zullen zich niet laten ringelosen door lieden, die naar het kamp van de vijand zijn overgelopen.

Het Uitvoerend Bureau treft alle maatregelen om ten spoedigste een congres van het W.V.V. bijeen te roepen. Daar zal een wapenschouw gehouden worden van de internationale arbeidersklasse.

Kupers en zijn vrienden vrezden deze wapenschouw en sluipen als een dief in de nacht uit de rijen van het W.V.V.

Het zal hun niet gelukken het W.V.V. uit te schakelen.

In de ganse wereld nemen de kracht en de eenheid van de arbeidersbeweging toe. Vertrouwend op deze groeiende kracht, die niet tegengehouden kan worden door enkele scheurmakers en vijanden van het werkende volk, zijn wij er van overtuigd, dat het Wereldvakverbond ongetroefd de aanvallen zal trotseren en gasterkt uit de strijd te voorschijn zal komen. Het W.V.V. zal groeien en bloeien, waartoe ook de E.V.C. alle steun zal blijven geven.

B. BLOKZIJL

LOONCONTRACTEN

WIJ laten onze bestuurders weten, dat er vop de volgende C.A.O.'s nog een beperkt aantal exemplaren in ons bezit zijn, welke na bestelling direct worden toegezonden.

1. Regelingen van lonen en andere arbeidsvoorwaarden voor de akker- en weidebouw en de veehouderij in de provincies Groningen, Friesland, Drenthe, Zuid-Holland, Noord-Brabant en Limburg.
2. Regelingen van lonen en andere arbeidsvoorwaarden voor de akker- en weidebouw en de veehouderij voor de provincies Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Holland en voor de Noord-Oostpolder.
3. Regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden voor het kaaspakhuysbedrijf.
4. Regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden voor de tuinbouw in de provincies Overijssel, Gelderland, Noord-Holland en Noord-Brabant.
5. Regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden voor de tuinbouw in de provincies Groningen, Friesland, Drenthe, Zuid-Holland en Limburg.
6. Regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden voor de bloemenkwekerijen.
7. Regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden voor de akker- en weidebouw en de veehouderij in de provincies Groningen (Groninger veenkolonien en Westerwolde) Zuid-Holland (rayon Midden-Zuid-Holland) en Zeeland.
8. Regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden in het zuivelbedrijf.
9. Regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden voor het dorsbedrijf.

HALFWEG

VERLDAG 7 Januari vergaderde de afdeling Halfweg. Het belangrijkste punt op deze vergadering was: bespreking looncontract. Voorzitter Bakker gaf een toelichting op het looncontract waarbij hij tevens de gehele komende loonstrijd met de aanwezigen besprak. De besluiten die werden genomen over dit punt werden aan de Federatie voorgelegd ter verdere afhandeling.

Federatie Voorne en Putten

LOONSTRIJD

OP de laatst gehouden Federatie-vergadering te Brielle werd uitvoerig gesproken over de lonen en arbeidsvoorwaarden van de landarbeiders in dit rayon.

Uit de Staatscourant van 17-11-'48 blijkt, dat het College van Rijksbemiddelaars in overleg met de Uniebonden het uurloon heeft vastgesteld op 68 cent per uur.

De afdelingsbestuursleden wensen geen genoegen te nemen met dit veel te laag vastgestelde uurloon, omdat dit niet in overeenstemming is met:

- 1e de kosten van het levensonderhoud;
- 2e de arbeidsprestatie van de landarbeiders;
- 3e omdat dit een belangrijke verlaging betekent van de werkelijke lonen welke in de meeste gevallen nog worden betaald.

Met grote verontwaardiging werd kennis genomen van het feit dat ten aanzien van de tarieven voor accoordwerk is bepaald, dat de vastgestelde tarieven als maxima gelden en het de werkgever vrij staat hiervan naar beneden af te wijken.

Dat de Unie-bonden aan het tot stand brengen van dergelijke waardeelose bepalingen kunnen medewerken, wordt gezien als een onderdeel van de arbeidersvijandige rol, welke de Uniebonden in de Stichting van de Landbouw spelen. Ook werd aandacht geschonken aan het feit dat de landarbeiders volgens de genoemde regeling pas op 21-jarige leeftijd recht hebben op het volle loon. Ook hiermee gaan onze bestuursleden niet accoord, omdat dit in strijd is met datgene wat algemeen in de praktijk plaats vindt en in strijd is met de werkelijkheid. Na een uitvoerige discussie werd met algeme-

ne stemmen besloten actie te gaan voeren o.m. voor de volgende punten:

- 1e verhoging van het uurloon van 68 op 80 ct. per uur;
- 2e de verlaging van de tarieven voor het accoordwerk, welke voor het afgelopen seizoen zijn ingevoerd, ongedaan te maken en inplaats van maximum-tarieven, minimum-tarieven vast te stellen;
- 3e bepalen dat een 19-jarige arbeider recht heeft op vol loon.

Voor de verwezenlijking van deze eisen zal een beroep gedaan worden op de medewerking van alle landarbeiders, ongeacht van welke bond zij lid zijn, en van de ongeorganiseerden.

De actie zal ingezet worden door het houden van een aantal vergaderingen waarop alle landarbeiders zullen worden uitgenodigd om met hen de federatie-voorstellen te bespreken en hen actief te maken voor de strijd, welke voor deze verbeteringen nodig is.

Met de wetenschap, dat deze strijd door éénsgezind optreden van de landarbeiders op Voorne en Putten, tot een goed einde is te brengen, gaan wij een beroep doen op de medewerking van alle landarbeiders, ongeacht hun godsdienstige of politieke overtuiging.

De landarbeiders, die de loonpolitiek van regering en Unie-bonden volgen, zal het duidelijk zijn dat het de hoogste tijd is, dat de landarbeiders zelf ingrijpen voordat zij worden gedreven naar voor-oorlogse toestanden. Wij vertrouwen dat de landarbeiders door massaal bezoek de te houden loonstrijd-vergaderingen zullen ondersteunen.

ANDIJK

IN een goed bezochte openbare vergadering voerde Jan van Renssen het woord.

Het was een scherp en duidelijk betoog, hetwelk bij de aanwezigen diepe indruk maakte. Duidelijk toonde hij aan, dat de vastgestelde lonen voor de landarbeiders een dalende tendens vertonen. Door het laag houden der lonen wordt aan de ondernemers de mogelijkheid geboden grote winsten te maken, terwijl de kapitalistische machthebbers gelijktijdig hun uitbuitingsterrein trachten uit te breiden door een oorlog te voeren tegen het Indonesische volk.

Op alle fronten zullen we de strijd moeten aandoen, aldus van Renssen, om een halt toe te roepen aan dit misdadige streven.

DEN HAAG

OP Zaterdag 8 Januari jl. heeft de E.V.C. een vergadering belegd met het doel tot oprichting van een B.L.Z.-afdeling in Den Haag te komen.

De afdeling kwam tot stand en een bestuur werd gevormd, dank zij de medewerking van de districtsbestuurder Kamerad Sinterniklaas en de plaatselijke E.V.C.-secretarissen J. v. t Veen. Laatstgenoemde riep alle leden een woord van welkom toe, waarna hij, na enige mededelingen aan de leden, het woord gaf aan Sinterniklaas.

Op zeer duidelijke wijze zette deze uiteen, wat het doel is van de B.L.Z. Hij bracht naar voren, dat een afdeling van de B.L.Z. in een grote stad als Den Haag niet zo gemakkelijk tot stand is te brengen als op het platteland, doch hij meende zeer zeker een bestaansmogelijkheid voor een grote afdeling te zien in het werven van leden in het zuivelbedrijf. Hierna werd overgegaan tot het vormen van een bestuur, hetwelk na ieders goedkeuring als volgt is samengesteld:

- C. v. Campenhout (voorzitter);
 - M. de Vetten, Harderwijkstr. 83 (secretaris);
 - J. v. Graafeiland (penningmeester);
 - Fr. Leijse en A. Eckhardt (propaganda).
- O. Dol en J. Kater werden bereid gevonden

functie van kas-contrôle-commissie te aanvaarden.

Nog enkele punten werden hierna besproken o.a. voor de DUW-arbeiders.

Met de woorden, dat het nieuwe bestuur veel succes mag oogsten, sloot van 't Veen deze zeker geslaagde vergadering.

Kameraden uit Den Haag, zoals U ziet is het thans zover dat we zelf een afdeling hebben. Sluit U aan bij de B.L.Z., opdat ook Uw belangen in het vervolg behartigd kunnen worden.

Nu niet meer wachten, het is thans tijd, U aan te sluiten en de kracht van de land- en zuivelarbeiders te vergroten.

SCHOONHOED

OP Zaterdag 22 Januari kwam onze afdeling in jaarvergadering bijeen.

De opkomst was uitstekend, ook de vrouwen hadden aan de uitnodiging goed gehoor gegeven. Voorzitter Stap sprak hierover zijn vreugde uit bij de opening. Ook de vrouwen horen erbij, zeide Stap. Zij moeten de strijd mede voeren en daarom weten waarvoor hun man georganiseerd is.

Na de opening gaf de voorzitter een overzicht van wat er in het afgelopen jaar op vakbewegingsgebied zich heeft afgespeeld. Ingaande op het loonvraagstuk, zeide Stap, dat de gelijkstelling met de industrie-arbeiders er nog steeds niet is. Dit is voor een groot deel te danken aan de houding der Unie-bonden, die inplaats van voor de belangen der arbeiders te strijden, met de rijke boeren aanpappen. Belangrijk is ook, aldus de voorzitter, dat nog maar ongeveer 30% der landarbeiders georganiseerd zijn.

Onze taak is mede te zorgen, dat het grote leger van ongeorganiseerden zo snel mogelijk uitgedund wordt.

Nadat de notulen der vorige jaarvergadering waren goedgekeurd, bracht de secretaris zijn goed geformuleerde jaarverslag, waaraan we het volgende ontlenen:

Het ledental van onze bedrijfsbond is gelijk gebleven, waaruit blijkt dat de ledenwerfactie niet voldoende is aangepakt. Door onze afdeling werden 11 bestuursvergaderingen gehouden en 11 ledenvergaderingen, 2 openbare en 2 feestelijke vergaderingen. Tevens werd met 30 man deelgenomen aan de grote meeting op Hemelvaartsdag te Appelscha.

Nadat onze afdeling eerst was aangesloten bij de Federatie Assen, zijn we nu ingedeeld bij de Federatie Valthe. De E.V.C.-Gids wordt lan-

niet genoeg gelezen, wij hebben voor onze afdeling maar zes abonneés. Door de Stichting „Fonds Bijzondere Noden“ werd f 150 uitgekeerd. Hierna wees de secr. nog op de reeds lang voorbereide scheuring in het W.V.V.

Uit het verslag van de penningmeester bleek, dat de inkomsten over 1948 bedroegen f 2818.77 uitgaven „ 2416.40

Batig saldo f 3.37

Aan vacatiebonnen werd uitbetaald f 4600.

Bij monde van H. Heins werd vervolgens verslag uitgebracht van de contrôle-commissie. Hij verklaarde dat de boeken en bescheiden van de penningmeester in de beste orde waren bevonden en bedankte de penningmeester namens de contrôle-commissie voor zijn net en accuraat beheer. Door J. Stap werd een kort verslag gebracht van het Bureau voor Rechtsbijstand. Bij de bestuursverkiezing werden de aftredende bestuursleden met grote meerderheid herkozen.

In de contrôle-commissie werden gekozen P. Emming, R. Stap en K. Kamminga. Bij het punt beleid bestuur, waren geen op- of aanmerkingen, evenals bij de rondvraag.

Hierna werd aan mevr. de Jong nog even het woord gegeven, welke er op wees, dat de vrouwen de mannen niet van de vergaderingen moeten houden, maar juist aandringen er heen te gaan. R. Stap dankte het bestuur voor het vele werk in het afgelopen jaar gedaan. Hierna sloot de voorzitter met een opwekkend woord het zakelijke gedeelte.

Verder werd er nog een verloting gehouden ten bate van het Solfonds.

Een gezellig dansje, begeleid door muziek van kam. de Groot, besloot deze nuttige en gezellige avond.

ZWANENBURG

ZATERDAG 8 Januari vergaderde de afdeling Zwanenburg. Kamerad Groot, lid van het hoofdbestuur, sprak de aanwezige mannen en vrouwen toe op zijn bekende duidelijke en rustige wijze. Kamerad van Del-den draaide een paar leuke films. Het was een prettige leerzame avond, al had de opkomst groter kunnen zijn. De woorden van Th. Groot, die de gehele E.V.C.-politiek behelsden, vielen beslist in goede aarde. P. Bakker was aanwezig als Federatie-afgevaardigde. De collecte voor het Solfonds bracht f 7.62 op.

NW. WEERDINGE

HET afdelingsbestuur maakt bekend, dat er op Zaterdag 12 Februari '49 in zaal Soer een feestelijke vergadering is belegd, waaraan medewerking verleent, de voor ons allen bekende toneelvereniging „Nieuw Leven“ uit Woltersum. Gezien de ervaringen die wij van deze vereniging hebben, rekent het bestuur op de volle medewerking van de leden, zodat de zaal van Soer te klein zal zijn. De toegangsprijs is zo laag mogelijk gehouden n.l. f 1.— belasting inbegrepen. Niet-leden hebben ook toegang, zodat gij Uw bureu of kennissen mede kunt nemen. Opgevoerd zal worden het zee-manstuk in 3 bedrijven „Zij die wij vereeren“.

KASCONTROLE

In onderstaande afdelingen hebben de kas-contrôle-commissies bij de afdelingspenningmeesters de boeken en bescheiden in goede orde bevonden:

Gasselternijveer; Penningmeester H. Martijn, gecontroleerd door Voorinthout, R. Deuring, H. Fransen en H. J. Zondag.

Sleen; Penningmeester R. Bouwes, gecontroleerd door A. Knol.

Zuid-Noordhorn; Penningmeester D. van de Werff, gecontroleerd door J. Nijenhuis en E. Top.

Aartswoud; Penningmeester J. Gelijk, gecontroleerd door J. v. Soelen, F. Gelijk en J. Breeuwma.

Hollandseveld; Penningmeester R. de Jonge, gecontroleerd door G. van Eck en J. Gnippen.

Wolvega; Penningmeester J. Pit, gecontroleerd door J. Hoorisma en J. Bruinenberg.

Giethoorn; Penningmeester K. Bosch, gecontroleerd door H. K. Schreur, B. H. Mol, P. Schreur en A. Boer.

Zwanenburg; Penningmeester C. J. van Beek, gecontroleerd door T. J. v. Beek en H. Bartje.

Niegerswoude; Penningmeester J. de Jong, gecontroleerd door S. v. d. Kamp.

OUDE S.D.A.P. - AFDELING STRIJEN

Secretariaat: Schenkeldijk 2

Strijen, Maart 1949

Wij kunnen U de voor ons verheugende mededeling doen, dat na een inleiding van de heer Noordewier op Donderdag, 24 Februari 1949 de afdeling Strijen is opgericht.

Hierbij zij vermeld, dat er onder de vijf bestuursleden van onze afdeling, drie bestuursleden zijn, die als lid bij de P.v.d.A. hebben bedankt, omdat zij zich niet langer met de politiek van de P.v.d.A. kunnen verenigen.

Besloten is om voor de aanstaande gemeenteraadsverkiezing een kandidatenlijst in te dienen.

Vervolgens menen wij goed te doen U het standpunt van de Oude S.D.A.P. te doen kennen ten aanzien van het Indonesië-probleem, door hieronder een afdruk te geven van het laatste gedeelte van een artikel, metwelk door de voorzitter Mr. v.d. Muyzenberg in het Socialistisch Bulletin van 22 - 1 - 49 is geschreven over "De Guerilla":

"En dan...de door de regering op 14 Januari gepubliceerde verliezenlijst: 56 doden, dus bijna evenveel, als er vielen tijdens de militaire actie. Beter dan iets anders bewijst dit tragische cijfer, dat het NIET waar is, dat er enige orde heerst in de door de Nederlanders bezette gebieden. Dit bewijst nog eens te meer, dat het rapport van de G.v.G.D. stellig meer in overeenstemming is met de feiten en dat in Indonesië de guerilla woedt!

De tegen hun zin overzee gezonden militairen zullen daar moeten blijven. In het gunstigste geval komen zij later eens terug als aan de maatschappij ontwende mensen, wier beste jaren reeds ver voorbij zijn en voor wie het moeilijk zal zijn - nog moeilijker dan voor anderen in het kapitalistische systeem - een behoorlijk leven op te bouwen.

In het voor hen, ongunstigste geval zal eens hun naam verschijnen onder de rubriek "Gevallen voor het Vaderland", ofschoon zij niet voor het vaderland, doch voor het kapitalisme hun leven moesten offeren.

En dat is dan alles wat wij te weten komen. De aantallen gedode Indonesiërs worden ons niet opgegeven. Hun namen blijven onbekend. Doch in Indonesië vloeit bloed. Bloed, dat de bodem rood kleurt en onafwisbaar de handen bezoedelt DERGENEN, DIE MEDEVERANTWOORDELIJK ZIJN voor dit bloedbad en de lijdensweg, die thans de volkeren van Indonesië hebben te gaan.

Dat zijn de rechtse partijen, doch dat is vooral ook de P.v.d.A.

Vooraf, want terwijl vele leden der rechtse groeperingen te goeder trouw nog heel of half barbaarse begrippen van vroeger tijden aanhangen, konden de leden van de P.v.d.A. beter weten. Niet

de nieuwlichters onder hen, doch zij, die vroeger met een gebroken geweer hebben gelopen, dat hebben afgegooid en nu het koloniale avontuur verdedigen.

De P.v.d.A. is afgeleden van fouten tot dat wat in socialistische ogen misdad is en wie nog de P.v.d.A. blijft steunen is MEDEPLICHTIG.

Medeplichtig aan de dood van de 56 soldaten, die deze week op het debet van de P.v.d.A. zijn bijgeschreven, medeplichtig ook aan de dood van de vroeger en nu gesneuvelde Indonesiërs.

Ieder uur en iedere minuut zal de schuld van de P.v.d.A. groeien en ook van ieder, die desondanks deze onzalige partij niet verlaat of haar zijn steun niet onthoudt!"

Wij moeten hieraan toevoegen, dat sinds het begin der militaire actie van 19 Dec. 1948 het aantal gepubliceerde gesneuvelden tot en met 26 Februari 1949 totaal 424 bedraagt. Hierbij zijn niet inbegrepen de verongelukten, de vermisten, de krijgsgevangenen en zij, die tengevolge van de tropenziekten sterven. Ook is niets bekend van de verliezen bij de Indonesiërs.

SOCIAAL-DEMOCRATEN, VOLSTA NIET MET PROTEST.

GA OVER TOT DE DAAD!

Werd lid van de Oude S.D.A.P.

Abonneer U op het Socialistisch Bulletin.

WERK MEE VOOR DE OUDE S.D.A.P.!

Het Bestuur.

Pepi Sonnega
Werkruiskade 72
Rotterdam

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

^B
No.: 58315. *cc*

Onderw.: Kooistra. *K*
IV.

Doorslag voor rappelmeis no.

's-Gravenhage, 21 April 1949.

N.a.v. rapp.ID. Den Haag dd.
21-3-'49.

GEHEIM.

A/62656

Volgens een ontvangen mededeling zou zekere KOOISTRA te Tietjerksteradeel een advertentie in de Bergumer Courant hebben geplaatst, waarin belangstellenden werden opgeroepen om in genoemde gemeente te komen tot oprichting van een afdeling van de "Oude S.D.A.P."

Ik moge U verzoeken mij te willen doen berichten of in Tietjerksteradeel inderdaad een afdeling van genoemde partij is opgericht. In bevestigend geval zal ik gaarne in kennis worden gesteld met de namen, personalia en verder van belang zijnde gegevens van de personen, deel uitmakende van het bestuur dezer nieuwe afdeling. Dezelfde gegevens zal ik tevens gaarne ontvangen ten aanzien van de genoemde Kooistra.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

J.G.Crabbeendam.

Aan de Heer Districtscommandant
der *W*ijkpolitie,
te
LEEUWARDEN.

UITGEBOKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No.: 58315.

01448
's-Gravenhage, 21 April 1949

Onderw.: Kooistra.

IV.

GEHEIM.

UITGEBOEKT

Volgens een ontvangen mededeling zou zekere KOOISTRA te Pielterkeradeel een advertentie in de Bergumer Courant hebben geplaatst, waarin belangstellenden werden opgeroepen om in genoemde gemeente te komen tot oprichting van een afdeling van de "Oude S.D.A.P."

Ik moge U verzoeken mij te willen doen berichten of in Pielterkeradeel inderdaad een afdeling van genoemde partij is opgericht. In bevestigend geval zal ik gaarne in kennis worden gesteld met de namen, personalia en verder van belang zijnde gegevens van de personen, deel uitmakende van het bestuur dezer nieuwe afdeling. Dezelfde gegevens zal ik tevens gaarne ontvangen ten aanzien van de genoemde Kooistra.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

~~J. G. Grubbendaal~~

L. I. v. Laere.

Aan de Heer Districtscommandant
der Rijkspolitie,

te

LEEUWARDEN.

Geuz
G E H E I M.

21 Maart 1949

Volcano.
23 MRT 1949
10/58315

Verbinding: No.12

Doss.9A/8

Onderwerp: Openbare vergadering Oude S.D.A.P., afd. Den Haag.

Openbare vergadering van de Oude S.D.A.P., Afd. Den Haag, gehouden op Donderdag, 17 Maart 1949, in het Volksgebouw aan de Prinsegracht 69-73 te 's-Gravenhage te 20.00 uur.

Zaalcapaciteit 50 personen. Aanwezig 30 personen (onder wie 9 vrouwen).

Te ongeveer 20.10 uur opende de voorzitter van de Afdeling Den Haag:

Dirk Aldert NOORDERWIER, geboren te Amersfoort, 9 Februari 1914, wonende Prins Mauritslaan 120 te 's-Gravenhage, de vergadering en kondigde aan, dat de spreker van deze avond: Mr. VAN DEN MUIJZENBERG (Leo Bernard VAN DEN MUIJZENBERG, geboren te Warschau, 17 Mei 1914, wonende Patrijslaan 20 te 's-Gravenhage) tot ± 21.00 uur zou spreken, waarna gepauseerd zou worden. Na de pauze zou er gelegenheid zijn om vragen te stellen, welke beantwoord zouden worden door VAN DEN MUIJZENBERG, voornoemd.

Hierna verkreeg Van den Muijzenberg het woord. Spreker zeide, dat de oude S.D.A.P. de enige partij is, welke het ware socialisme belijdt. De P.v.d.A. heeft voor hem afgedaan, omdat deze partij met kapitalistische partijen (A.V.P. en V.V.D.) samen gaat. Hij hekelde de P.v.d.A., vooral in verband met "het koloniale avontuur" zoals spreker het noemde. De P.v.d.A. is de enige partij, die dit "avontuur" had kunnen tegengaan, als zij met de C.P.N. had tegengestemd.

Hij deelde verder mede, dat de oude S.D.A.P. te Arnhem en Strijen, afdeling heeft gesticht. In Tietjerksteradeel wilde een zekere KOOLSTRA (verdere gegevens onbekend) een afdeling stichten en had daartoe een advertentie in de Berghumer Courant geplaatst. De P.v.d.A. was daarvan waarschijnlijk hevig geschrokken en had haar leden in die buurt een bulletin gezonden.

Het gehele betoog van Van den Muijzenberg, voornoemd, richtte zich drie kwartier lang tegen de P.v.d.A. en "het koloniale avontuur".

In de pauze gaven zich vier mannen op om met Van den Muijzenberg van gedachten te wisselen. Een hunner is genaamd: VAN MEERSBERGEN (Petrus Cornelis Wilhelmus VAN MEERSBERGEN, geboren te Tilburg, 23 November 1904, wonende Harstenhoekweg 95 te 's-Gravenhage). Hij deelde mede, dat hij communist is en vroeg of de mogelijkheid bestaat, dat de oude S.D.A.P. kan samenwerken met de C.P.N. Van den Muijzenberg antwoordde hem, dat hij geen communist is, maar dat hij wel van oordeel is, dat de oude S.D.A.P. en de C.P.N. op vele punten kunnen samenwerken, daar zowel de oude S.D.A.P., als de C.P.N. de klassenstrijd voorstaan.

De andere drie personen somden nog meerdere fouten van de P.v.d.A. op, dan Van den Muijzenberg had gedaan.

Na een opwekking van de voorzitter van de Afd. Den Haag, om het ware socialisme overal uit te dragen en zich na afloop van de vergadering als lid op te geven, werd de vergadering te ± 22.15 uur gesloten. Het publiek was zeer rustig en gaf slechts enkele malen teken van instemming. Er gaven zich 10 nieuwe leden op. Bij de uitgang werd gecolpporteerd-

*123
Liedtje van der
O.S.D.A.P.*

/ -en

X

III

-en

202

colpoteerd voor een bijdrager van de zaalhuur.

Vermeld wordt nog, dat de secretaris van de oude S.D.A.P., afd. Den Haag, is genaamd:

Hans VAN LEEUWEN, geboren te Koudekerke (Z.), 25 September 1916, van beroep rijksambtenaar, wonende Goudenregenstraat 24 te 's-Gravenhage.

De voorzitter van de Afd. Den Haag, NOORDERWIER, voornoemd, deelde nog mede, dat hij in 1945 lid van de C.P.N. was geworden, maar dat hij met anderen door de partij was geroyeerd, omdat hij Trotskyist zou zijn. (Einde)

0.14 X
IV
3

UITTREKSEL

Voor OD 448 Naam Oude SDAP
Origineel in OD 1393 Naam Bond van Wereldburgers.
Volgnr. Ag.nr. 57463 Aard van het stuk verslag openb. verg.
Afz. verbinding Datum 10.3.49.

Verslag openbare vergadering van de Bond van Wereldburgers
afd. Utrecht gehouden op 9 Maart 1948.

Na de pauze was er gelegenheid vragen te stellen. Als eerste gaf zich op: ARTHUR STAM, geb te Kampen 14.12.26, wonende J. van Scorelstraat 27 te Utrecht. Hij bleek in geen geval een vriend te zijn van de Bond van Wereldburgers en hield een zeer diepzinnig betoog, waarvan geen der aanwezigen de juiste bedoeling begreep. Hij had bijval van enige, kennelijk voor dit doel meegebrachte personen. Deze komen waarschijnlijk uit kringen van de Oude S.D.A.P. (Nader kan worden bericht dat genoemde STAM tevens optrad als "promotor" op een verkiezingsvergadering van de Oude SDAP te Utrecht in hotel "Pomona" op 29.6.48, zie rapport C/1-490'48. Hij zorgde daar voor het tekenen van de presentielijst, het noteren van de namen van nieuwe leden, het waar nodig accentueren van 's sprekers betoog met luidruchtig handgeklap, enz. Zij naam is niet in dit rapport, daar hij toen nog niet kon worden geïdentificeerd). Er werd aandachtig geluisterd, behalve op het moment waarop STAM aan het woord was.

Uitgetrokken door H Afd./Sectie acd-4b Datum 8.4.49.

Op aanwijzing van

~~BIZ~~ Sociaal Democraten!

68 448

Steeds meer is de leiding van de P.v.d.A. afgeweken van een principieel sociaal-democratische politiek.

Dit heeft reeds aanleiding gegeven tot **veel kritiek maar weinig daden.**

Hierdoor is de positie van de arbeidersklasse in Nederland steeds zorgelijker geworden en de rampzalige Indonesië-politiek van onze regering mogelijk gemaakt.

Geen Sociaal-Democraat

kan hiervoor langer de verantwoordelijkheid blijven dragen.

Daarom moeten er thans DADEN worden gesteld.

Het is de hoogste tijd, dat op de puinhopen van de politiek van de P.v.d.A. een nieuwe sociaal-democratische partij wordt opgebouwd, die zich niet door Romme naar rechts laat drijven, maar een **onafhankelijke internationaal-socialistische politiek** voert.

Steunt niet langer het heilloze regeringsbeleid, doch helpt mee een **krachtige, beginselvaste, strijdbare sociaal-democratische partij te vormen.** De Oude S.D.A.P. is bereid hiertoe al haar medewerking te verlenen.

OP

VOOP

VREDE, WELVAART, RECHT EN VRIJHEID

in Nederland en Indonesië!

Secretariaat Oude S.D.A.P.
Prins Mauritslaan 120, Den Haag

Z.O.Z.

Naar aanleiding van de militaire actie in Indonesië, zond het Partijbestuur van de Oude S.D.A.P. op 27 December 1948 de volgende brief aan de minister-president, Dr. W. Drees:

Excellentie,

HET PARTIJBESTUUR VAN DE OUDE S.D.A.P.,

kennis genomen hebbende van de door de Nederlandse Regering afgelegde verklaring bij de hervatting van de militaire geweldactie tegen de Republiek Indonesia,

PROTESTEERT MET DE MEESTE KLEM EN VERONTWAARDIGING tegen deze het Atlantisch Handvest overtredende en in strijd met elk begrip van humaniteit en democratie gepleegde agressie.

Het partijbestuur stelt de Nederlandse Regering volledig verantwoordelijk voor deze uit de door haar gevoerde en van de beide vorige na-oorlogsregeringen overgenomen politiek, getrokken consequentie.

Het Partijbestuur kan zich, lettende op de ontwikkeling der gebeurtenissen sedert de eerste door Zijne Excellentie de Minister van Buitenlandse Zaken naar Indonesië gemaakte reis, niet onttrekken aan de indruk, dat de Nederlandse Regering de breuk met de Republiek doelbewust heeft geforceerd, te meer daar de uitgevoerde militaire operaties bewijzen, dat zij reeds maanden tevoren moeten zijn voorbereid, tot welke voorbereiding toch geen ander dan de Nederlandse Regering opdracht moet hebben gegeven.

Het Partijbestuur acht het ten enen male uitgesloten, dat uit de door de Nederlandse Regering gepleegde daad van agressie, rust, veiligheid en welvaart, vrijheid en democratie voor de volkeren van Indonesië zouden kunnen resulteren.

Resulteren uit deze geweldactie zal naar de stellige overtuiging van het Partijbestuur slechts:

- a. Voortdurend toenemende haat en verbittering bij de volkeren van Indonesië tegenover Nederland en een toenemende onwil om met Nederland samen te werken.
- b. Een jarenlange guerilla.
- c. Een toenemende politieke terreur tegenover de volkeren van Indonesië.
- d. Een financiële en economische ruïnering van Nederland zowel als van Indonesië met de meest catastrophale gevolgen voor beider volkswelvaart.
- e. Dat Nederland door de volkeren van Azië en door de publieke wereldopinie gebrandmerkt zal worden als agressor en onderdrukker.

Het Partijbestuur is daarnaast van mening dat bovenaangegeven gevolgen slechts kunnen worden voorkomen indien:

1. het militair geweld onmiddellijk wordt beëindigd.
2. de Nederlandse troepen onmiddellijk worden teruggetrokken achter de door hen op 18 December 1948 overschreden demarcatielijnen.
3. de Nederlandse Regering de Republiek onvoorwaardelijk erkent de facto zowel als de jure.
4. er met de Republiek een politiek accoord wordt gesloten via arbitrage.
5. er na de totstandkoming van het onder 4 bedoelde politiek accoord een economisch accoord wordt gesloten, waarbij door Nederland onvoorwaardelijk wordt afgezien van elke vorm van koloniale uitbuiting, doch economische samenwerking gebaseerd zal zijn op wederkerige prestatie.
6. de Nederlandse troepen, na de totstandkoming van het onder 4 bedoelde politiek accoord, zo spoedig mogelijk uit geheel Indonesië worden teruggetrokken.

UITTREKSEL

Voor OD 448. Naam "Oude Sociaal Democratische Arbeiderspartij".
Origineel in OD 262. Naam "Revoluitonnair Communistische Partij."
(Openbare Vergaderingen)
Volgnr. Ag.nr. 55491. Aard van het stuk Verslag.
..... Afz. Rotterdam. Datum 12.2.49³

Verslag van de uitgebreide zitting van het Centraal Comité der Revolutonnair Communistische Partij, (Nederlandse sectie der IVe Internationale), gehouden op Zondag 6.2.49 te Rotterdam.

Verder deelt Van TIJN mee, dat na afloop van de discussies over de resolutie, een binnengekomen schrijven zal worden behandeld. Dit betreft een verzoek om bespreking van oud-S.D.A.P.-ers met afd. Rotterdam der R.C.P., om bij de binnenkort te houden gemeente-raadsverkiezingen samen te werken. (Deze mededeling ontlokte gelach aan de Partijgenoten).

"Nu kan het gebeuren, dat de oude -S.D.A.P. een bespreking wenst; dan gaan onze partijgenoten daar naar toe en zeggen: "Hier ligt ons program, als je op dit program bereid bent de verkiezingen in te gaan en als je onze kandidaat nr. 1 op de lijst stelt, dan zeggen wij: Accoord".

Uitgetrokken door J.H. Afd./Sectie ACD. IV. b. Datum 19.5.49.
Op aanwijzing van B. IV.

UITTREKSEL

Voor OD 448 Naam Oude SDAP
Origineel in OD 344 Naam Maandrapporten Utrecht
Volgnr. Ag.nr. 55067 Aard van het stuk Januari 1949
Afz. ID Utrecht Datum 5.2.49

OUDE S.D.A.P.

Volgens het "Utrechts Nieuwsblad" van 15.1.49 kwam het dezer dagen te Utrecht tot de definitieve oprichting van een afdeling. Het secretariaat is gevestigd Rijnlaan 129 (KLAAS TER WAL, geb. te Utrecht 27.1.20, van beroep kantoorbediende PTT). Hij stond tot voor kort bekend als lid CPN en BNOP.

Uitgetrokken door EQ Afd./Sectie ACD-4b Datum 3.3.49
Op aanwijzing van B-III

OUDE SOCIAAL DEMOCRATISCHE ARBEIDERS PARTIJ:
Secretariaat: Prins Mauritslaan 120, den Haag.

L.S.,

Ruim drie jaren ligt het einde van de tweede wereldoorlog achter ons. Ruim drie jaren is gewerkt aan herstel en vernieuwing!! Herstel van wat? Herstel van de vooroorlogse verhoudingen, waarvan werkloosheid en loonsverlaging, bewapeningswedloop en koloniale onderdrukking de kenmerken waren. Want ook nu weer wordt de minime welvaart der massa bedreigd. Verlaging van koopkracht vindt immers plaats door de prijsstijgingen! Met werkloosheid moet binnen afzienbare tijd rekening worden gehouden. In België, Onze Benelux partner, zijn reeds tienduizenden geheel of gedeeltelijk werkloos.

Terwijl armoe voor alle volkeren troef is, worden waanzinnig hoge en steeds stijgende bedragen verspild aan oorlogsvoorbereiding, OOK HIER TE LANDE. En daarbij wordt het Nederlandse leger thans in Indonesië gebruikt ter onderdrukking van de vrijheidswil van miljoenen mensen.

Vernieuwing? Daar spreekt niemand meer over en we zien er nog minder van. Zes lange jaren hebben de Europese volkeren geleden onder de fascistische barbarij. Het was in die tijd dat miljoenen verlangden niet alleen verlost te worden van de ellende van het ogenblik, maar ook naar een wereld die gelukkiger zou zijn dan die van vóór 1940. Verlangden naar een wereld waarin vrede, welvaart en geluk het deel zouden zijn van ALLE volkeren en binnen die volkeren, van alle mensen.

Wel diep zijn zij en ook wij teleurgesteld. Want de vooroorlogse maatschappelijke verhoudingen zijn volledig teruggekeerd. Daarom grauwe armoede in Europa, daarom dreigende verlaging van de toch reeds geringe welvaart, daarom werkloosheidsdreiging, daarom neo-fascisme en oorlogsdreiging.

WILLEN WIJ EEN GELUKKIGER WERELD, DAN MOETEN DE MAATSCHAPPELIJKE VERHOUDINGEN RADICAAL WORDEN VERANDERD.

Hoe veranderd? Wel, in SOCIALISTISCHE ZIN !!
Door wie veranderd? DAT KAN ALLEEN DOOR ONSZELF, DOOR DE VOLKEREN VAN EUROPA ZELF !!

De Oude S.D.A.P. wil in ons land zijn de politieke formatie, die de strijd voor het socialisme opnieuw wil organiseren.

VOOR EEN SOCIALISTISCH NEDERLAND IN EEN SOCIALISTISCH VERENIGD EUROPA !
NAAR EEN WELVARENDE, VEILIGE EN GELUKKIGER WERELD VOOR ALLEN !

Wij zonden U het door de partij uitgegeven SOCIALISTISCH BULLETIN enige malen ter kennisneming.

Zijt ge met ons van mening, dat alleen het socialisme onsland, Europa, en de wereld verlossen kan van de barbarij waarin het moderne kapitalisme ons reeds tweemaal heeft gestort en dit thans ten derde male dreigt te doen?

Versterk dan onze partij door Uw lidmaatschap.

Wenst ge nader ons politiek standpunt te leren kennen? Dit kunt ge op de eenvoudigste en goedkoopste wijze door U op 10 nummers van het SOCIALISTISCH BULLETIN te abonneren ad f. 0,70 totaal.

HET SECRETARIAAT.

EN VERGEET NIET VANDAAG NOG BIJGEVOEGD
FORMULIER IN TE VULLEN EN IN TE ZENDEN.

Inlichtingendienst
HOOFDCOMMISSARIAAT
VAN POLITIE
UTRECHT

GEHEIM

UTRECHT, den 1 Juli 1948

Lr. 8/1Nr 490'48

Bijlagen: _____

Bericht op schrijven No.

van

Onderwerp: _____

Volgno.

5 JULI 1948

ACD/39863

OPGELEGD

Hierbij doe ik U een verslag toekomen van een verkiezingsvergadering van de Oude S.D.A.P en Vooruitstrevende Partij voor Wereldregering, gehouden op 29-6-48 in het Domhotel, Westerstraat te Utrecht. Ik moge U naar de inhoud van dit verslag verwijzen.

De Hoofdcommissaris van Politie Wnd.

(A.W. Brandt)

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
'S GRAVENHAGE.

Inleider merkte op bij de opening der vergadering, dat de actie was uitgegaan van 5 Utrechtenaren, die zich onafhankelijk van elkander tot de partij in Den Haag hadden gewend. Een ietwat stuntelig begin weliswaar, zeide spreker, doch niettemin een begin. Uit dit initiatief en de steun van Den Haag was deze vergadering voortgekomen. Spreker hoopte dat de aanwezigen aan het einde der bijeenkomst zouden besluiten tot het stellen van daden, n.l. actief deelnemen aan de propaganda voor de partij door verspreiding van pamfletten, raambiljetten e.d., aangezien nog weinig tijd restte.

x | Hierna werd het woord gevoerd door D.A. NOORDEWIJER, wonende Prins Mauritslaan 120 te Den Haag, kandidaat voor de verkiezingen der 2e Kamer 1948 voor de Oude S.D.A.P.

De kernvraag waaromtrent de kiezers een oordeel hadden uit te spreken zag spreker in de kwestie Indonesië. Hij bepleitte in dit opzicht het afstemmen van de grondwetswijziging, aldus een uitspraak van de kiezers tegen consolidering van de door de huidige regering gevoerde Indonesische politiek. Opdat echter de kiezer het waarom duidelijk voor ogen zou staan achtte hij een uiteenzetting nodig.

Vooreerst besprak hij de sociale en economische achtergrond van het Indonesische nationalisme. Welter, Feuilletau de Bruyn, Schouten en Gerbrandy zouden een geestesrichting vertegenwoordigen, die 128 jaren over Indië had geheerst. Deze heren werpen zich thans op als de bringers van de welvaart voor de inlanders en voelen zich verantwoordelijk voor hun bevrijding van de z.g. "terreur" der Republiek. Merkwaardig is echter dat deze terreur alleen buiten het gebied der republiek blijkt te bestaan, aldus spreker. Wat het koloniale regiem de inlander had gebracht toonde spreker aan door het voorlezen van enige publicaties. Hij haalde aan een rapport van de Ned. Indische Gezondheidsdienst, waarin als oorzaak van de influenza-epidemie op Java in 1918 werd genoemd het rijsttekort en de ondervoede toestand waarin de bevolking verkeerde; er waren slechts 628 doktoren in de gehele archipel. De Gouverneur van Sumatra's Oostkust schreef volgens spreker omstreeks 1925, dat er in zijn district wel genoeg voedsel was, doch geen koopkracht onder de bevolking. Vandaar de hongeropstanden in Bengkasal. De Rubberuitvoerordonnantie ontnam de inlander voor een groot deel zijn bestaansmogelijkheid in dit rubber-district. Op Java betaalt 94% der bevolking geen inkomstenbelasting, d.w.z. geniet een inkomen van minder dan f 120 per jaar.

Onder deze toestanden is het Indische nationalisme geboren. Het werd de inlanders duidelijk dat slechts eigen kracht hen hieruit redden kon. Het nationalisme is in Indië steeds vervolgd, denkslechts aan de kampen van Boven-Digoel, doch groeide desondanks gestadig. In dit opzicht vertoont het overeenkomst met de groei van het socialisme in West-Europa. Eindelijk werd in 1918 onder druk der tijden door de regering in Batavia en Den Haag, die "hem begonnen te knijpen", toe-

zegging gedaan dat een politiek, gericht op toekomstig zelfbestuur zou worden gevolgd. Wat kwam hiervan terecht? Niets. Het vertrouwen van de inlander was geschokt. Ten slotte werd eerst in 1945 de vrijheid geconcretiseerd in de Republiek Indonesia. Wat had de regering hier toen moeten doen? Slechts één ding, dit recht op de vrijheid, deze republiek erkennen, zonder meer. Maar zij deed het niet. De troepenuitzending begon, mogelijk gemaakt door Amerikaanse credieten. De inlander voelde dat het zo niet goed ging en het vertrouwen slonk. Toen kwam het accoord van Lingadjatti, het hield in een mogelijkheid tot samenwerking, doch meer ook niet. Het vertrouwen slonk nog meer door de eenzijdige interpretatie van dit accoord door de Nederlandse regering. En het werd gelijk nul door de politieke actie van Juli verleden jaar, welke spreker een inval noemde gelijk aan die van Hitler in ons land.

Hiertegenover ons standpunt, aldus spreker. De zich socialistisch noemende P.v.d.A. staat achter dit beleid en draagt de verantwoordelijkheid, ook voor het gebeurde op Celebes en Oost Java. Dit strijdt met ons geweten. Stemt dus vóór een radicale wijziging, voor een onvoorwaardelijke erkenning der republiek, op het socialistische blok, lijst 8, Kruyt!

Deze rede werd met aandacht gevolgd. De bijval was algemeen.

.-.-.-.-.-

D E B A T.

Enigen hadden zich hiervoor opgegeven. Ieder mocht 3 minuten spreken. Tegen uitsluitend indiening van schriftelijke vragen in de pauze was bezwaar gemaakt, zodat werd besloten dat ook mondeling vragen mochten worden gesteld.

1/ Eerste spreekster, (Mevr. Heromer), mededelend dat zij lange tijd in Indië had gewoond, verweet spreker zijn eenzijdige voorstelling van zaken en betoogde dat ook in Indië met name door de zending veel goeds ten bate van de inlander was verricht. Voorts zou de loslating van Indië een verlaging van de levensstandaard hier betekenen.

NOORDEWIER antwoordde hierop: De zending heeft ongetwijfeld veel goeds gedaan; zij stond ook steeds op het standpunt van het nationalisme. Echter kan men via het kerkezakje gemakkelijk voor 1 miljoen goed doen, waar men tevoren 100 miljoen heeft weggesleept. Daarmee is het beleid niet goed te praten.

Van verlaging der levensstandaard zou geen sprake behoeven te zijn. Er moest komen een ruilverkeer met Indië op basis van gelijkheid, niet de oude koloniale politiek.

X/ Tweede spreekster (Mevr. Koole) vroeg of er dan geen woord van waardering af kon voor het beleid van de ministers Drees en Liefstinck, die toch op weg waren veel te verwezenlijken van wat ook de Oude S.D.A.P. wilde. Hoewel zij de houding van de P.v.d.A. ten opzichte van de kwestie Indonesië niet bewonderde, zou een andere politiek winst voor Schouten hebben betekend. Ten slotte had ook de P.v.d.A. geen meerderheid en moest zich dus richten naar de coalitie. Haar trof dus ook niet de volle verantwoordelijkheid. In haar verdere woordkeus was zij, hoewel bezadigd, minder gelukkig. Stemmen uit de zaal: "ach, kom!" en een interruptie: "Ik protesteer dat hier voor de partij van het verraad propaganda wordt gemaakt!" (Gehamer van de voorzitter).

+ Bijval werd echter ondervonden van GEORGE OVERSTEEGEN, geboren te Amsterdam 31-1-02, boekhandelaar, wonende Mariastraat 30 te Utrecht.

Deze betoogde dat de mening van de Oude S.D.A.P. zeer zeker ook binnen de P.v.d.A. waardering en respect zou vinden. Stichting ener nieuwe partij keurde hij daarom af.

NOORDEWIER, beiden beantwoordend, zeide:

De gedachte van de heer Oversteegen is op zich zelf beschouwd nog niet zo gek. Navolging ware te overwegen, indien er niet iets gebeurd was, n.l. het volgende: Toen de regering de politionele actie voornemens was, kwamen de partijraad en de afdelingen van de P.v.d.A. bijeen (Mevr. Koole: "en een congres!". Spreker: "Ja, maar dat was later"). De meerderheid was tegen de politionele actie. Wat zeide Vorrink toen echter? Als jullie het niet nemen, ga ik, en met mij het hele bestuur heen! Een crisis van de eerste orde dus. En de partijraad, bij monde van Jacques de Kat, zwichtte. (Mevr. Koole: "Was U daar bij?" Spreker: "Nee, maar daar heb ik getuigen voor"). Dat was Vorrink, die steeds de mond vol heeft over dictatuur! (bijval)

Voortgaande, zeide NOORDEWIER:

De verantwoordelijkheid van partij, regering en bewindsman is éne, en zij is ondeelbaar. Zij nemen deze ten volle op zich, of in het geheel niet. Een ander alternatief is er niet. Zij kunnen zich hieraan niet onttrekken door te zeggen: wij moeten wel, wij hebben de meerderheid niet. Troelstra had die in 1922 ook niet bij de behandeling van de vlootwet. Toch zeide hij en de 22 sociaal-democraten tegen de regering Ruys de Beerenbrouck: tot hier en niet verder! Een petitionnement leverde 1¼ miljoen handtekeningen op, geen meerderheid, aan de betoging te Amsterdam namen 80000 deel en geen 3,5 miljoen. Dacht gij dat de regering het toen aandorst? Neen. Dacht gij dat Jan Schouten het zou aandurven? Eveneens neen. Mocht hij het toch willen, dan is voor hem de verantwoordelijkheid en niet voor ons.

Ongetwijfeld heeft Min. Drees goede dingen gedaan. Doch wat baat dit voor de toekomst indien de regering blijft voortgaan met haar inflationistische politiek.

Hierna verzocht de leider der vergadering de aanwezigen nog te blijven om tot concrete resultaten te komen. Een der aanwezigen, ARIE PIETER SCHUDEBEURS, geboren te Rotterdam 15-1-15, lid C.P.N. en hoofdbestuurslid Bedrijfsorganisatie Ned. Overheidspersoneel, Hoofdtak P.T.T., wonende Leidseweg 30 B te Utrecht, antwoordde hierop: "We blijven natuurlijk allemaal!"

Overigens bleek wel animo te bestaan voor het verspreiden van pamfletten, raambiljetten, eventueel optreden met een geluidswagen enz.

Aan de uitgang der zaal werd gecollecteerd.

Utrecht, 1 Juli 1948.

COMMISSARIAAT VAN POLITIE

B U S S U M . -

Volgno.

5 JULI 1948

ACD/39812

OPGELEGD

ONDERWERP:

Verslag van de op Dinsdag, 29 Juni 1948 in de tuinzaal van het gebouw "Concordia" te Bussum door de afdeling Bussum der Vooruitstrevende Partij voor Wereldregering en Oud S.D.A.P. georganiseerde vergadering.-

SPREKERS:

Hedwig KEHRER, geboren te Amsterdam, 28 Juni 1892, zonder beroep, weduwe van G.J. Meijers, wonende te Bussum, Groot Hertoginnelaan No.36a, voorlopig voorzitter Vooruitstrevende Partij voor Wereldregering, afdeling Bussum en Presidente der Nederlandse Vrouwenbeweging, afdeling Bussum.-

Johan Gerard BORGERS, geboren te Geldermalsen, 11 December 1915, bankbediende, wonende te Bussum, Brinklaan No.129, secretaris der Vooruitstrevende Partij voor Wereldregering, afdeling Bussum.-

H. van den BRUG, wonende te Hilversum, partijbestuurder der Oud S.D.A.P.

VERTOONDE FILM:

"Een wereld of geen" (van speer tot atoombom)

R A P P O R T .

Ingevolge bekomen opdracht heb ik, Willem Gerrit Reinierus KOPPE, rechercheur van politie te Bussum, op Dinsdag, 29 Juni 1948 bovenaangehaalde vergadering bijgewoond, over het verloop waarvan ik het navolgende rapporteer :

Aanwezig : 30 personen;

Zaalcapaciteit : ca. 150 personen.-

De vergadering werd te omstreeks 20.15 uur door BORGERS voornoemd geopend, die de spreker van den BRUG inleidde.-

van den BRUG begon met erop te wijzen, dat wij weliswaar van de Duitsers bevrijd zijn, maar daarmee geenszins onze vrijheid hebben teruggewonnen, aangezien wij momenteel gebukt gaan onder de dictatuur van Rome.-

Spreker uitte zijn teleurstelling over het feit, dat zich onder de aanwezigen geen arbeiders bevonden, waaruit hij opmaakte, dat dezen geen interesse meer hebben voor de Oude S.D.A.P.

Fel richtte hij zich tegen de Partij van de Arbeid, waarvan hij de leiders verweet, dat zij de S.D.A.P. hadden verkocht, waarbij vooral VORRINK een belangrijke rol had gespeeld, daar deze 30 jaar aan de vernietiging van de S.D.A.P. had gewerkt.-

Volgens spreker was de door de Partij van de Arbeid

--BEOOGDE--

DE HEER COMMISSARIS
VAN GEMEENTEPOLITIE
TE
B U S S U M . -

Aangeboden aan de Heer Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst te 's Gravenhage

Bussum, 2 Juli 1948.

DE COMMISSARIS VAN GEMEENTEPOLITIE,

(J.F. Berkel).

beoogde doorbraak volkomen mislukt.- De P.v.d.A. was een burgerlijke partij geworden, welke zich gekeerd had tegen de socialistische gedachte.-

Ook hekelde spreker scherp, dat de P.v.d.A. zich verzette tegen de volledige erkenning van de Republiek Indonesia.-

Een moreel schandaal noemde hij het, dat de P.v.d.A. had medegewerkt aan de grondwetswijziging, waardoor het mogelijk werd gemaakt de militairen naar Indie te zenden.-

Ook keerde spreker zich tegen de C.P.N., ofschoon minder fel.- Hij veroordeelde de gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije, terwijl hij in dit verband de aanwezigen waarschuwde voor de dictatuur van de C.P.N., welke hij geen communistische maar een Stalinistische partij noemde.- Volgens zijn gevoel voor de C.P.N. te veel op het kompas van Moskou.-

Spreker zag de Oude S.D.A.P. als een zeer nuttige partij, welke zich o.a. ten doel stelde de P.v.d.A. en de C.P.N. nader bij elkander te brengen in het belang van de arbeiders.-

van den BRUG besloot zijn rede met de aanwezigen te verzekeren, dat de Oude S.D.A.P. zou blijven strijden voor de verwezenlijking van een socialistische maatschappij, gebouwd op de stellingen van Marx, daarbij de klassenstrijd niet schuwend, teneinde te komen tot VRIJHEID, GELIJKHEID en BROEDERSCHAP.-

Hierna werd het woord gevoerd door Mevr. Meijers-Kehrer voornoemd, die betoogde, dat samenwerking tussen de Oude S.D.A.P. de Vooruitstrevende Partij voor Wereldregering en de Bellamy-Partij zeer goed mogelijk was, daar al deze partijen anti-militaristisch waren en internationaal dachten.-

Zij hield een verwarde en zeer moeilijk te volgen uiteenzetting over de wereldregering, zoals deze door haar partij wordt voorgestaan.- Een dergelijke regering zag zij als enigste oplossing om de wereld nog te redden.-

Hierdoor zouden de tolmuren worden opgeheven, deviezen waren niet meer nodig, terwijl een oorlog uitgesloten zou zijn, daar niemand meer belang bij een oorlog zou hebben.-

Er zou een internationale politie moeten komen, die de wapenhandel volkomen in handen had, waarmede tevens de vrees voor de atoombom werd weggenomen.- De atoom-energie zou hierdoor vrijkomen voor andere doeleinden tot heil van de mensheid.-

Spreekster was een tegenstandster van een federaal Europa, omdat er weer een bloc tegenover zou staan, waarmede het gevaar van een nieuwe oorlog niet werd opgeheven.-

De Vooruitstrevende Partij voor Wereldregering had besloten aan de verkiezingen mede te doen, omdat hierdoor de mogelijkheid werd geopend in het parlement de stem voor de wereldregering te doen horen.-

Na de pauze werden door enkele aanwezigen schriftelijk vragen gesteld, o.a. of de oude S.D.A.P. nog steeds voor een republikeinse regeringsvorm was.- Dit werd door van den BRUG bevestigd, omdat deze regeringsvorm niet erfelijk is en waarborgt, dat de juiste man/vrouw op de juiste plaats komt, in overeenstemming met de wil van het volk.-

Tot slot werd een smalfilmje, getiteld "Een wereld of geen" (van speer tot atoombom) vertoond.- Deze film, welke ongeveer 10 minuten duurde, gaf een beeld van de uitwerking van de atoombom.- Zij was samengesteld door de Federatie van Amerikaanse Natuurkundigen.- Een politieke strekking had deze film niet.-

De vergadering had een ordelijk verloop.-

Waarvan door mij is opgemaakt dit rapport, gesloten en getekend te Bussum, 30 Juni 1948.-

De rechercheur van politie

29 JUNI 1948

No. 52

KORT VERSLAG van de openbare vergadering
gehouden te Dordrecht op 25 Juni 1948, door het
Socialistisch Blok van de oude S.D.A.P. en de
Vooruitstrevende Party voor Wereldregering.

OPGELEGD

Aantal bezoekers: 12
Zaalcapaciteit: 400 zitplaatsen.

x | Voorzitter: Augustinus de WINTER, kantoorbediende,
geb. Rotterdam, 2.9.1909, wonende aldaar, Clingen-
straat 70.

x | Spreker: Mr. L.B. van den MUIJZENBERG, wonende te
's Gravenhage.

De WINTER opende de vergadering en begon zijn grote teleurstelling uit te spreken over de slechte opkomst. Aanvankelijk lag het in de bedoeling, dat meerdere sprekers het woord zouden voeren, doch gezien de geringe belangstelling zou slechts Mr. van den MUIJZENBERG het woord tot de aanwezigen richten.

Laatstgenoemde begon eveneens zijn teleurstelling uit te spreken over de geringe belangstelling. Wij staan, aldus spreker, voor een moeilijke taak en wel om het mensdom er van te overtuigen, hoe groot de behoefte is aan een Socialistische Partij.

Als Secretaris van het verkiezingsbureau, zo deelde spreker mede, heb ik een advertentie geplaatst in het blad "Vrij Nederland" en "Militia Christi" en heb uit het gehele land sympathiebetuigingen ontvangen.

Het Nederlandse volk is bevangen door een apathie betreffende de politiek, waaraan de slechte opkomst ook moest worden toegeschreven. Ook wordt vaak gezegd, dat politiek "Vuiligheid" is en spreker kon dit niet geheel ontkennen. De apathie van ons volk wordt mede veroorzaakt door het feit, dat wij pas een oorlog achter de rug hebben en voordien een vreselijke crisis van werkloosheid hebben doorgemaakt. De schone dromen, welke ons door de politieke partijen zijn voorgehouden, zijn niet in vervulling gegaan. Van het beloofde menswaardig bestaan is volgens spreker niets terecht gekomen.

In ons land bestaat een politieke partij, welke voorgeeft verder te willen werken op de grondslagen van de oude S.D.A.P.

Toen

Verzonden aan de Heren:

Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68, 's Gravenhage.

Procureur-Generaal bij het Gerechtshof
Raamweg 14, 's Gravenhage.

Commissaris der Koningin in de provincie
Zuid-Holland te 's Gravenhage en

Burgemeester van Dordrecht.

Toen voerde men het devies: "Geen man en geen cent " doch thans is de leuze: "Geld voor de oorlogsbegroting".

Hoe zou echter de toestand zijn, indien men de twee milliard, nodig voor oorlogsdoeleinden, zou hebben gestoken in de wederopbouw van ons land. Dan zouden er geen duizenden in krotten en bunkers wonen en er zouden geen werklozen zijn. Er is een apathie ontstaan, omdat er veel wordt beloofd en niets tot stand wordt gebracht. Vandaar dat het zo noodzakelijk is, dat er een nieuwe partij wordt gesticht, welke haar grondslag vindt in de politiek van Troelstra. Hoewel de avonden als deze teleurstellend zijn zullen wij doorgaan tot ons doel is bereikt.

Er is, volgens spreker, behoefte aan een partij, welke staat tussen de C.P.N. en de P.v.d.A. Wij streven naar een maatschappij, waar plaats is voor ieder en waar ieder als mens kan leven.

Ik doe een beroep op U om mede te helpen om een oorlog te voorkomen, want oorlog is het systeem van het kapitalisme. Wij staan met de verkiezingen voor de keus om op de oude weg voort te gaan of niet.

Er is, zo ging spreker verder, gestreefd naar herstel en vernieuwing en er is zo goed hersteld, dat wij nu in dezelfde omstandigheden verkeren als voor 1940. Dat was niet onze wens en daarom is er behoefte aan een nieuwe partij als de onze.

In verband met de geringe opkomst wilde spreker hierover niet verder uitweiden. Hij besloot zijn rede met de opmerking, dat er gebrek aan vertrouwen is in de politieke partijen en zeide, dat het doel van zijn partij is: een wereld zonder onrecht, waarin een mens als mens kan leven en de oorlog is uitgebannen."

De Voorzitter sloot vervolgens te 8.45 uur de bijeenkomst met de opwekking om mede te helpen aan de opbouw van de oude S.D.A.P.

In de zaal waren enige biljetten opgehangen, waarin de doelstelling van de nieuwe partij was omschreven.

In "Vrij Nederland" van 19.6.1948 was een advertentie opgenomen, waarin als programma-punten stonden vermeld: "Voor snelle socialisatie; Voor drastische verlaging der militaire uitgaven; Voor onvoorwaardelijke vrijheid van Indonesië en Voor wereldregering, economisch en politiek". Volledig verkiezingsprogram verkrijgbaar Sijzenlaan 20 's Gravenhage.

Dordrecht, 26 Juni 1948.

to VELP.

Val.no. OPGELEGD

5 JAN 1948

ACD/26978

GEHEIM.

BURTALB

7-1-48

Uit het bevolkingsregister der gemeente Rheden is afgeschreven naar de gemeente 's-Gravenhage,

K.V.

Naam	:	Hueting
Voornamen	:	Martinus Lambertus
Geboortedatum	:	16 November 1888
Geboorteplaats	:	Rheden
Beroep	:	Kleermaker

Van voornoemde persoon is bij mijn administratie het volgende bekend:

dat hij in 1946 en in 1947 secretaris-penningmeester was van een in de gemeente Rheden, na de bevrijding opgerichte politieke partij, genaamd "de Oude S.D.A.P. groep oud-Wethouder Winterink";

dat hij in 1946, ten tijde van de gemeenteraadsverkiezingen, alhier candidaat werd gesteld voor "de oude S.D.A.P. groep oud-Wethouder Winterink";

dat hij in Maart 1947 zich abonneerde op-of proefnummers aanvroeg van het blad "de Tribune", orgaan van de Revolutionair - Socialistische Partij en

dat men, blijkens een bericht in het blad "de Sociaal Democraat" van 17-3-1947 (orgaan van "de oude S.D.A.P.") zich aan zijn adres als lid van deze partij kon opgeven.

Aan: C.V.D. den Haag —
 HC.v.P den Haag. —

Volgnd **OPGELEGD**
18 OCT. 1947
ACD/2004/3.

GEMEENTEPOLITIE EINDHOVEN

0/448
AAN:
de heer J.G. Crabbendam,
Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE.

BUREAU B
20-10-47

Uw kenmerk	Uw brief	Ons kenmerk	EINDHOVEN
B. 9164.	14.2.1947.	125/47 ID.	15 Oct.1947.

Onderwerp
Inlichtingen
omtrent "oude S.D.A.P.".

Naar aanleiding van Uw bovenvermeld schrijven, heb ik de eer U te berichten, dat te Eindhoven betreffende een afdeling van de "oude S.D.A.P." niets bekend is.

De Hoofdc~~om~~missaris van Politie,

Typ. GS
Coll. *[Handwritten signature]*

Bijlagen

00
448

100

DOSS. No.:	_____
GRT.:	TRIBUNE
DATUM:	2.8.47
PAR.:	_____

De oude S.D.A.P. wat wil zij, HEEFT ZIJ EEN EIGEN STANDPUNT?

Het was lange tijd uiterst onduidelijk, wat de groepering, die zich aanduidt als „Oude S.D.A.P.” nu eigenlijk voor programapunten had, die het zelfstandig bestaan van deze formatie, als zij tenminste als zodanig mag worden beschouwd, rechtvaardigen.

V De thans verschenen brochure van haar voorzitter, G. Kruit, „Het parool voor de socialisten”, heeft niet getracht dit duidelijk te maken. Men zou zelfs kunnen beweren, dat Kruit integendeel heeft duidelijk gemaakt, dat de „Oude S.D.A.P.” als politieke formatie geen enkel bestaansrecht heeft. In werkelijkheid bevat deze brochure zelfs geen enkele oproep aan de arbeiders om zich aan te sluiten bij de Oude S.D.A.P., om deze formatie te versterken en betekenis te geven. Uit deze brochure kan men de conclusie trekken, dat de Oude S.D.A.P. in het bewustzijn van haar voorzitter niet bestaat, en ook nooit bestaan zal. Een mening, waarin Kruit dan in elk geval niet alleen staat, maar waarin zijn Rotterdamse partijgenoot, de E.V.C.-leider Toon van den Berg volgens onze inlichtingen het roerend met hem eens is, wat overigens niet wil zeggen, dat er tussen Van den Berg en Kruit geen verschil zou bestaan.

De verklaring van de schijnbare tegenstelling tussen het ongeloof van Kruit in de toekomst der „Oude S.D.A.P.” en zijn voorzitterschap ervan, volgt uit de inhoud van zijn brochure: Ze is een pleidooi voor een breuk tussen de „linksen” in de P.v.d.A. en de „rechtse” en voor een samengaan van deze „linksen” met de C.P.N.

Kruit ziet als het perspectief voor de Nederlandse arbeidersklasse een vereniging van P.v.d.A. en C.P.N. Een dergelijke samenwerking zou enige zin hebben, indien Kruit aangegeven had, hoe het program, waarop deze samenwerking, deze eenheidspartij tot stand zou moeten komen, eruit zou moeten zien. Maar juist in dit ene concrete faalt Kruit. Het enige, wat hij ervan weet te zeggen, is, dat de

verenigde partij zich zal moeten stellen op de basis van de klassenstrijd en de revolutie. Alleen jammer voor Kruit, dat de beide groepen, die hij op deze basis wil verenigen, en de klassenstrijd en de revolutie hebben afgezworen, de een in theorie en praktijk, de ander alleen in de praktijk, maar niet minder grondig. Beide zijn reformistische partijen, waarbij alleen de frasen van de een wat radicaler klinken dan die van de ander.

Geen wonder, dat de brochure één doorlopend verwijt is aan het adres van de P.v.d.A., die deze samenwerking niet wil en er geen woord ten nadele van de C.P.N. gezegd wordt: deze immers is tot die eenheid maar al te bereid, en heeft dat in het verleden talloze malen gedemonstreerd. In werkelijkheid wordt Kruit in deze brochure volkomen, maar dan ook volkomen, de advocaat van de C.P.-politiek. Hij vormt de brug, waarlangs de „linkse” P.v.d.A.-mannen tot de C.P.N. gebracht moeten worden. Hij neemt de positie in van de vooroorlogse reformist, die inziet dat de C.P.N. de plaats der vroegere S.D.A.P. heeft ingenomen, en die de vervulling van zijn sociaal-democratische illusies nu aan de C.P. wenst toe te vertrouwen.

Toch is zijn brochure wel ergens goed voor. Zij laat duidelijk zien, dat er tussen Kruit, die tussen de P.v.d.A. en de C.P. in staat, en de leden van de O.S.D.A.P., speciaal die uit Rotterdam, een onoverbrugbare kloof gaapt. En Rotterdam gaat door voor het bolwerk — zij het een vermolmd bolwerk — van de O.S.D.A.P. Deze Rotterdammers zijn voor een groot deel afkomstig uit de vooroorlogse R.S.A.P. en zij staan niet tussen P.v.d.A. en C.P.N., maar links van beiden. De laatste periode gaf in Rotterdam een verbitterde strijd te zien tussen Nelis Oosterwijk, die als Oud-sociaal-democraat een partijgenoot van Kruit is, Toon van den Berg, die dat ook is, en de stalinisten, die door Kruit zo in bescherming worden genomen.

Dit belangrijke verschil tussen Kruit en zijn volgelingen moet er wel mede de oorzaak van zijn, dat de O.S.D.A.P. in geen enkel opzicht aandacht wijdt aan de dagelijkse politieke en economische strijd. De groep zou onmiddellijk uiteenvallen. Oosterwijk c.s. gaan bij de stalinisten door voor fanatieke Trotskisten, terwijl Kruit de stalinisten als zijn toekomstige strijdmakkers en partijgenoten ziet.

Werkelijk revolutionaire arbeiders van de O.S.D.A.P., zoals zij er in Rotterdam verschillende kennen, zullen zich zeker niet op hun gemak voelen met de

strekking van het geschrift van Kruit, dat hen ongetwijfeld duidelijk zal maken, waarom deze zo gekant was tegen het door de R.C.P. voorgestelde samengaan.

Het is daarom, dat wij hopen, dat deze brochure met aandacht gelezen zal worden, vooral door de Rotterdamse vroegere R.S.A.P.-ers. Dan zal zij wellicht deze gunstige uitwerking hebben, dat deze zich niet meer door elementen als Kruit zullen laten afhouden van de noodzakelijke concentratie van krachten op de linkervleugel van de arbeidersbeweging, links van P.v.d.A. en C.P.N. Wt.

INLICHTINGDIENST
AMSTERDAM

B

No. I.D. 723 en 723 A - 1947

Uw brieven: B.-9164

Amsterdam, 1 Augustus 1947

Onderwerp: "Oude S.D.A.P."

UITGEBOKT

BUREAU B

20-10-47

Volgno.
4 AUG 1947
ACD/19977

Bijlagen:
GEHEIM.

In antwoord op de bovenvermelde brieven, d.d. 14 Februari 1947 en 17 Maart 1947 kan, betreffende de daarin genoemde vereniging en enkele van haar leidinggevende figuren, het volgende worden medegedeeld:

Het opgaan van de voormalige Sociaal-Democratische-Arbeiders-Partij in de Partij van de Arbeid, waartoe op het congres van Februari 1946 werd besloten, heeft niet kunnen bewerken, dat ook alle leden van eerstgenoemde groepering zich aansloten bij de nieuw geformeerde politieke partij. Aangenomen mag worden, dat ongeveer 40.000 leden dakloos bleven of zich anders organiseerden dan de leiding der S.D.A.P. adviseerde. De voornaamste reden tot ontevredenheid was het loslaten van het marxistisch socialisme en de daaraan verbonden klassestrijd door de nieuwe Partij van de Arbeid. Het gevolg hiervan is geweest, dat reeds spoedig na het partij-congres pogingen werden gedaan om opnieuw te komen tot oprichting van een sociaal-democratische partij. De voornaamste initiatiefneemster hiertoe is geweest:

Heintje SPEYER, weduwe van J. LOOPUIT, geboren te Leiden, 31 Maart 1874, wonende Keizersgracht 546 boven, Amsterdam-Centrum;

zij was de echtgenote van de bekende sociaal-democratische voorman Jan Loopuit, wiens naam een goede klank heeft in de kringen van de voormalige S.D.A.P. en waardoor ook zijn vrouw een zekere populariteit geniet. Over haar activiteit in het kader van de "Oude S.D.A.P." werd reeds gesproken in het dezerzijds gestelde rapport C.R. 278-46 I.D., terwijl ook meerdere malen persberichten daaraan werden gewijd. (Zie o.a. "De Waarheid" van 25 Maart 1946, 2 Mei 1946, 16 Juni 1946 en "Het Parool" van 15 Juni 1946).

Inderdaad mocht SPEYER er in slagen een klein aantal belangstellenden rondom zich te verzamelen, mede door enige moeilijkheden in de Partij van de Arbeid ontstaan, bij het samenstellen van de kandidatenlijsten voor de Gemeenteraadsverkiezingen 1946 (o.a. te Zeist).

Op 15 en 16 Juni 1946 werd te Utrecht een oprichtingscongres voor de "Oude S.D.A.P." gehouden, waar ongeveer een honderdtal personen uit 28 verschillende plaatsen van Nederland aanwezig was. Blijkens het over deze vergadering gepubliceerde verslag heerste daar een enthousiaste stemming. De geestdrift en werklust heeft echter niet lang geduurd, want er is na dit congres vrijwel nimmer meer iets vernomen over de "Oude S.D.A.P.". Op grond daarvan zou misschien met deze korte uiteenzetting kunnen worden volstaan, maar het heeft toch zeker zijn waarde nog even terug te grijpen op typerende dingen uit de oprichtingsperiode van deze politieke vereniging, om, bij een eventueel hernieuwde activiteit, beter geïnformeerd te zijn.

Aan

Door de Communistische Partij Nederland werd bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1946 getracht munt te slaan uit de ontevredenheid onder de sociaal-democraten, door op haar lijsten plaatsen in te ruimen voor enige figuren uit die kring. Op deze wijze werden te Amsterdam gekozen:

(K) Isidore HOFSTEDÉ,
geboren te Antwerpen, 1 Januari 1910,
van beroep diamantzager,
wonende Retiefstraat 103 III, Amsterdam;

en

(K) Hermina Maria Leendert HEYERMANS,
geboren te Katwijk aan Zee, 13 September 1902,
echtgenote van W. van Kouwen,
wonende Vondelstraat 84 huis, Amsterdam;

waarvan de eerste een onopvallend lid is gebleven van de gemeenteraad te Amsterdam en daar getrouwelijk meevaart in het communistische schuitje, terwijl mevrouw Heyermans, een dochter van de bekende socialistische voorman Herman Heyermans, in November 1946 tijdens een raadszitting verklaarde zich niet langer meer verbonden te achten met de "Oude S.D.A.P." of C.P.N., maar als vertegenwoordigster van de door haar gestichte "Bond van Kamerhuurders" zou gaan optreden. Politiek in optima forma!

Ook bij andere gelegenheden is de verwantschap tussen de "Oude S.D.A.P." en C.P.N. duidelijk gebleken. "De Waarheid" stelde steeds haar kolommen beschikbaar voor berichtgeving van de nieuwe politieke groep en uit het eerste nummer van "De Sociaal Democraat" het orgaan van de Oude S.D.A.P., kan het volgende citaat worden weergegeven:

" . . . maar de leiders van laatstgenoemde partij (P.v.d.A.) hebben niets geleerd en niets vergeten; koppig volharden zij in hun anti-communistische gezindheid.

De vraag rijst nu, hoe de Oude S.D.A.P. hiertegenover staat. Elders in dit blad vindt de lezer een overzicht van het oprichtingscongres. In deze vergadering bleek bij de discussies over verschillende onderwerpen duidelijk, dat allen, die aan de oprichting van de "oude S.D.A.P." hebben deelgenomen, niet vijandig tegenover de communisten staan. Wij zijn het met sommige leestellingen en in sommige aangelegenheden van taktiek niet eens. Ook zouden wij hen niet gaarne altijd zonder meer willen volgen op het gebied der praktische politiek. Dit neemt echter niet weg, dat wij volledig begrip hebben voor de rechtsgrond van het communisme, waaraan de mensheid mede de spoedige en succesvolle beëindiging van de oorlog te danken heeft. Niet alleen dit feit echter, maar ook de overweging, dat de communisten ongetwijfeld goede principiële marxistische socialistische zijn, doet ons sympathiek tegenover hen staan."

(onderstropping van rapporteur).

(K) Wellicht kan ook de volgende passage uit een der artikelen van "De Sociaal-Democraat" getuigen van een min of meer revolutionaire neiging, immers, handelend over de naar zijn mening verouderde leus van het anti-militairisme, schrijft P. van Baer, redacteur van het genoemde blad:

" . . . Het fascisme is, zowel nationaal als internationaal, neergeslagen, maar niet verslagen. Daarvan zij men zich wel bewust. In de toekomst blijft het latente oorlogsgevaar, dat inhaerent

aan het fascisme is, dus dreigen. Alleen de Russen roeien het fascisme met wortel en tak uit; hopelijk ook de andere Slavische volken. Overal elders echter wordt het fascisme met fluwelen handschoenen aangepakt. Zouden wij onder deze omstandigheden geen man en geen cent voor het militarisme willen geven? Wees toch wijzer!

Hier zou ik het bij kunnen laten, want ik acht deze argumentatie voor een sterk volksleger voldoende, ja afdoende.

..... De strijd gaat reeds lang niet meer tegen het militarisme, dat in de kapitalistische maatschappij een werktuig van het imperialisme is, maar tegen het imperialisme zelf. Het is nu de tijd niet meer de wapens over de knieën te breken. Wij hebben de wapens zelf nodig!"

(het onderstreepte was in het origineel cursief gedrukt.- Rapp.).

Het lijfblad van de "Oude S.D.A.P." waaruit bovenstaande passages werden gelicht, is in totaal drie maal verschenen. Door de betreffende instantie was toestemming verleend tot een wekelijkse uitgave van 8 pagina's in een oplaag van 5000 exemplaren. De directie dezer uitgave is toevertrouwd geweest aan:

ⓧ Arie REIMAN,
geboren te Amsterdam, 22 November 1875,
boekdrukker,
wonende Prinsengracht 306 huis, zaakdrijvende Elandsgracht 93,
te Amsterdam-Centrum;

deze man was destijds eveneens lid van de "Oude S.D.A.P.", maar zou nu weer zijn teruggekeerd tot de P.v.d.A., hoewel hij momenteel zeer ontevreden is over de politiek van de laatstgenoemde partij. Hij verlangt sterk naar terugkeer van een flinke sociaal-democratische partij.

Tegen hem werd reeds meerdere malen proces-verbaal opgemaakt tenzake verduistering, overtreding auteurswet, onrechtmatig ontslag, prijsopdrijving, bedrieglijke bankbreuk, hoewel alleen in het geval van de prijsopdrijving veroordeling is gevolgd. In de kartotheek van de P.R.A. komt hij niet voor.

Ook weer tekenend voor het stadium van verval, waarin de "Oude S.D.A.P." al spoedig na haar enthousiast oprichtingscongres, kwam te verkeren, is het feit, dat de uitgave van haar orgaan wegens geldgebrek moest worden gestaakt. Na het stopzetten van de meer genoemde periodiek was vrijwel alle leven uit de oude kern verdwenen. Er is dan ook niets kunnen blijken van een werkelijk geformeerde afdeling te Amsterdam. Ook de aanvankelijke initiatiefneemster, mevr. de wed. LOOPUIT, heeft zich in feite teruggetrokken. Het landelijk secretariaat wordt momenteel waargenomen door J.H. VISEE, Schouwtjeslaan 32 rood, Haarlem.

Uit een aanvankelijk verspreide opgave kunnen nog de volgende aanmeldingsadressen worden weergegeven:

- Amhem: J.A.J. Bosmans, Emmastraat 43;
- Bloemendaal: E.Th. Gordijn, Kinheimweg 39;
- Dordrecht: J. Drop, Jan Vethkade 46;
- Den Haag: J.P. Winkel, Delftselaan 37;
- Emmen: Joh. Hilvers, Noordbargestraat 2;
- Heerenveen: Dr. J. Kalma, Boven Knijpe 50;
- Hilversum: H.v.d. Brug, Orionkaden 6
- " P.L. Sprong, Chrysantenlaan 1;
- Leeuwarden: F.F. v.d. Meulen, Koeplein 1;
- Leiden: T. Groeneveld, Haarlemmerweg 50;
- Maassluis: J.C. Verkerk, Hoekerdwarstraat 9;

ⓧ u.k.

Murmerwoude: Joh. v.d. Wal;
Rotterdam: G. van Tol, Van Haarenstraat 23;
" G. J. de Weger, Wioldrechtstraat 18 A;
Sliedrecht: D. Postema, Wijk C 117;
Steenwijk: Mr. H. Thesingh, Stationsstraat 25;
Tilburg: H. de Bäckker, Houtstraat 167;
Utrecht: G. F. J. Baart, Huber Pootstraat 5;
Velp: M. L. Hueting, Parkstraat 52;
Waubach: J. Heidstra, Kerkstra 38;
Zeist: J. C. Louwerse, De Wetlaan 66;
" Ir. C. G. van Steenis, Griffensteynscheplein 10.

De politieke partijen in Nederland hebben de oprichting van de "Oude S. D. A. P." nooit beschouwd als een werkelijk serieuze poging om deel te nemen aan de politieke strijd en ook in het tegenwoordige hoofdbestuur van de Partij van de Arbeid ziet men de "Oude S. D. A. P." niet als de groep, die gebruikt zou kunnen gaan worden bij de thans bestaande moeilijkheden binnen het verband der P. v. d. A. Het is duidelijk, dat men in de boezem der "Oude S. D. A. P." daarover anders oordeelt, getuige het volgend citaat uit één van haar propaganda-artikelen:

" . . . In deze reine atmosfeer is de Oude S. D. A. P. geboren en zij, die aan haar wieg stonden, zijn ervan overtuigd, dat dit wicht een schone toekomst wacht. Eens zullen den sociaal-democraten, die uit traditie nog vastkleven aan de burgerlijk-radicalen Partij van de Arbeid, de schellen van de ogen vallen en zij zullen zich schamen als klassebewuste arbeiders deel uit te maken van een partij, welke zich socialistisch noemt, doch alleen maar vooruitstrevend is. Dan zullen zij dankbaar zijn, dat de "Oude S. D. A. P." hun een nieuw tehuis kan bieden."

Tenslotte volgen hier nog de personalia en eventueel verdere bijzonderheden omtrent personen, die bij de oprichting van de meergenoemde socialistische vereniging op de voorgrond zijn getreden en in Uw schrijven van 17 Maart j.l. werden genoemd:

1. Barend Hendricus LINSCHOTEN,
geboren 15 Maart 1897, te Amsterdam.
van beroep stoker,
wonende De Rijpgracht 18 II, Amsterdam-West,
een marxistisch georiënteerd persoon, die ook voor de vereniging "Vrij Spanje" activiteit ontwikkelt, maar overigens geen bekendheid geniet. Van hem is niets bijzonders te melden uit de administratie van Politie of P. R. A.
 2. Te Amsterdam is geen Dr. J. Kalma bekend en op het adres Keizersgracht 546 is woonachtig de meergenoemde Wed. Loopuit-Speyer. Vermoedelijk wordt bedoeld:
1. Dominee Jacob Kalma,
geboren te Hantumhuizen, 17 Mei 1907, gem. West-Dongeradeel,
Nederlands-Hervormd predikant,
vermoedelijk wonende Boven Khijpe 50, Heerenveen;
een christen-socialist uit de voormalige S. D. A. P., destijds medewerker aan de periodieken: "Tijd en Taak", "Kerk en Vrede", "Kerk en Wereld", "Noorderlicht", e. d. Schrijver van religieus-socialistische brochures. Voormalig bestuurslid van de Arbeidersgemeenschap "Woodbrokers in Holland" en hoofdredacteur van de "Leeuwarder

Koerier". Volgens een bericht in het "Vrije Volk" van 13 Juni 1945 zou hij weer toegetreden zijn tot de dan nog bestaande S.D.A.P., maar in het kader van de P-v.d.A. werd tot dusver niets van hem vernomen.

- ③ 3. Paulus LAGENDIJK,
geboren te Oegstgeest, 10 Juni 1906,
zonder beroep,
wonende Valeriusstraat 103 huis, Amsterdam-Zuid;

een man, brúit in zijn optreden, die al verschillende beroepen en werkzaamheden heeft vervuld en nu geïnteresseerd is bij een fabriek van rubber-artikelen. Tot 1942 was hij woonachtig in Leiden of Oegstgeest, zodat over zijn politieke activiteit in de vóór-oorlogse jaren geen bijzonderheden kunnen worden gegeven. Hij was tot voor kort geabonneerd op het dagblad "De Waarheid", maar is nu lezer geworden van "Het Parool". Van hem kan niet gezegd worden, dat hij een politieke activiteit ontwikkelt, wel heeft te zijnen huize éénmaal een vergadering plaats gehad van "Oud-S.D.A.P."-ers.

Te zijnen nadele staat niets vermeld in de administratie van plaatselijke politie of politieke recherche.

4. Maria Catharina BOUWMEESTER,
geboren te Vught, 5 April 1885,
④ journaliste van beroep,
wonende Bronckhorststraat 22 huis, Amsterdam-zuid;

over de activiteit van deze vrouw in het kader van de "Nederlandse Vrouwenbeweging" werd reeds meerdere malen gerapporteerd. Zij was voorheen als journaliste verbonden aan de "Arbeiderspers" te Amsterdam. Haar levensopvatting is zuiver marxistisch.

Verzonden aan Hfd. C.V.D., 's-Hage.

M.-2.

lijf. Oct/1977

Bent U voor

Vrede

met

Indonesië?

U VOELT,

dat het gepraat over „politieele actie” een poging is om de feiten té verdraaien.

U VOELT,

dat er iets mis is, wanneer U leest dat er gebombardeerd en gemitraillieerd wordt.

U VOELT,

dat er iets niet klopt, wanneer het woord „terrorist” meer en meer in de kranten opduikt.

U VOELT,

dat onze soldaten voor een onwaardige zaak worden gebruikt.

U VOELT,

dat de stemming in het Parlement over de Communistische motie tot herstel van de vrede niet de stemming in het land weergeeft.

U VOELT,

dat er iets niet in de haak is in ons dierbaar vaderland.

Maar U kan het niet onder woorden brengen....

De Waarheid is er, om U daarbij te helpen!

U bent er voor, dat Indonesië voor ons als vriend en bondgenoot blijft behouden!

U begrijpt dat de thans woedende oorlog een haat in de harten der Indonesiërs zaait, die slechts door een radicale wending in onze politiek weer kan verdwijnen.

U wil dat Uw zoon, Uw broer, Uw verloofde gespaard wordt.

Om dat alles te bereiken moet U zich thans scharen aan de zijde van de grote groep landgenoten die De Waarheid lezen.

U wil de waarheid weten over de verdere ontwikkeling van de oorlogsverrichtingen in Indonesië!

U hebt een afschuw aan de koppen, die U zo bekend voorkomen uit de eerste jaren van de bezetting.

U vertrouwt hen niet, die U wijs willen maken, dat het hier slechts een „militaire wandeling” betreft.

U gelooft hen niet, die U vertellen: „Wij winnen op alle Fronten”.

Dan is er maar één middel:

Abonneert U op de Waarheid,

het enige blad dat consequent de waarachtige belangen van Nederland in Indonesië verdedigt!

Maar bedenkt vooral: Hoe meer landgenoten zich thans op het blad abonneren, dat de waarheid durft te zeggen, hoe eerder zal een einde komen aan het catastrophale avontuur, dat volgens een woord van het Kamerlid Nederhorst door de regering is ontketend en waarvan de gevolgen voor ons volk niet zijn te overzien!

Wilt U vrede, abonneert U dan op de Waarheid

Geef U op als abonné aan een der
onderstaande adressen:

**Amsterdam,
N.Z. Voorburgwal 230-232
Den Haag, Prinsegracht 60
Meppel, 2e Hoofdstraat 10
Rotterdam, Heemraadsingel 185**

GEMEENTEPOLITIE
MAASTRICHT

UITGEBOEKT

Maastricht,

Volgno.

21 Juli 1947.

24 JULI 1947

GEHEIM

ACD/19586

La A
No. 1634 IIICR.
DICT. Mu.
BIJL. -

ONDERWERP: de "oude B.D.A.P."

ANTWOORD OP SCHRIJVEN: dd. 14-2-1947, No. B 9164, Geheim.

Naar aanleiding van Uw bovengenoemd schrijven, heb ik de eer U te berichten, dat uit een ingesteld onderzoek is gebleken, dat te Maastricht nog geen afdeling als in Uw schrijven bedoeld, werd opgericht.

Coll. De Commissaris van Politie,

BUREAU B	
Inz.	
Datum:	24-7-47

Aan het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68.
DEN HAAG.

ARNHEM, 13 Mei 1947.
Verzonden: 13-5-47UITGEBODEN
20 MEI 1947Aan de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68

s- GRAVENHAGE.

GEHEIM

Nummer:	
Datum: 17-5-47	

Volg...
14-11-1947
ACD/5228.

In antwoord op het rondschrĳven dd. 14 Februari 1947 en het schrĳven dd. 17 Maart 1947, beide onder No. B. 9164, wordt het volgende medegedeeld:

BOSMANS, Jacques Antoine Jean, geboren 2 Maart 1879, collecteur bij de Nederlandse Staatsloterij, woont niet meer te Arnhem. Wel staat hij nog ingeschreven aan het adres Emmastraat 43a alhier, op welk adres hij vóór 1941 woonde. Thans woont daar zijn zoon Cornelis Johannes Hendrikus, geboren te Arnhem, 16 April 1913, ambtenaar bij de Landbouw Crisis Organisatie.

J.A.J. BOSMANS Sr. woont thans te Ellecom, gemeente Rheden, Zutfensestraatweg 46, bij zijn dochter Anna Cornelia Hendrika, geboren te Ede, 4 Februari 1911, weduwe van Hans Richard Kurt MELDE, geboren te Zerbst (Dld.), 25 Augustus 1906, die is overleden op 16 Augustus 1941 te Arnhem. Deze dochter is door haar huwelijk Duitse geworden. Zij heeft nu een verzoek tot naturalisatie ingediend. In haar omgeving is bekend, dat zij t.a.v. de Duitsers gedurende de bezetting een vriendschappelijke houding aannam, zij werd nimmer gerechtelijk vervolgd, ook niet op politiek gebied. J.A.J. BOSMANS Sr. woort sinds het overlijden van zijn schoonzoon MELDE bij zijn dochter te Ellecom in en ook zijn houding was tijdens de bezetting, vooral in de evacuatie-periode, niet onbesproken. Vermoedelijk is dit de reden, dat zij nog niet van hun evacuatieadres te Ellecom naar Arnhem zijn teruggekeerd. Zij zelf geven voor nog geen woning in Arnhem te kunnen krijgen.

Op politiek terrein is J.A.J. BOSMANS Sr. een onbekende vóór 1940 trad hij op geen enkele wijze op de voorgrond. Vast staat echter, dat hij op het adres Emmastraat 43a te Arnhem zijn post ontvangt en meermalen worden daar krantjes en brieven aangetroffen, welke kennelijk linkse politiek inhouden, o.a. het blaadje "De Sociaal Democraat". Deze post wordt door BOSMANS dagelijks afgehaald, zodat het uitgesloten is, dat deze post voor zijn zoon C.J.H. is bestemd.

Het is niet onmogelijk, dat zijn zoon Jacques Antonie Jean, geboren te Ede, 6 November 1902, boekhouder, wonende te Arnhem, Obrechtstraat 40, hierbij betrokken is.

8

Gebleken is, dat deze in de verkiezingstijd nogal veel propaganda maakte voor de Partij van de Arbeid. Thans zou hij zeer actief zijn om het linkse element in de Partij van de Arbeid te versterken, waartoe hij samenwerkt met het P.v.d.A.-raadslid der gemeente Arnhem, Elisabeth Janna Alida DOOTING, geboren te Alkmaar, 10 Augustus 1902, gehuwd met Aldert VROOM, geboren te Amsterdam, 22 December 1900, kantoorbediende, wonende te Arnhem, Bernard Zweerslaan 77. Van haar is bekend, dat zij vóór den bezettingstijd een vurig lid van de S.D.A.P. was. In de Partij van de Arbeid behoort zij tot de linkervleugel.

Ook werkt hieraan mede Johannes HORSTING, geboren te Arnhem, 3 Juli 1907, kantoorbediende, wonende te Arnhem, Obrechtstraat 42, ook een nogal actief socialist.

De mogelijkheid bestaat, dat J.A.J. BOSMANS Sr. de correspondentie op politiek terrein voor zijn zoon J.A.J. BOSMANS Jr. voert, daar eerstgenoemde als collecteur van de Staatsloterij geen volledige dagtaak heeft. In zijn omgeving acht men het onwaarschijnlijk, dat J.A.J. Bosmans Sr. zich zelf veel voor politiek interesseert. Bij mijn administratie is op crimineel gebied omtrent geen der hier genoemde personen iets nadeligs bekend.

Omtrent een opgerichte plaatselijke afdeling van de "Oude S.D.A.P." is alhier nog niets bekend.

Zodra omtrent een en ander gegevens bekend worden, wordt nader bericht.

H. De Hoofdcommissaris van Politie,

A handwritten signature in dark ink, consisting of several stylized, overlapping loops and curves, positioned below the typed name of the Chief of Police.

3

14400 65 448

1

Leden der S.D.A.P.

Burghgraef G	geb. Oocorn,	27- 1-92,	won. Bloemenweg 16,	<u>1</u>
Burghgraef H	" Sittard	28-12-19,	" id	
Hochstenbach H J W	" Sittard	7- 8-25,	" Rozenstraat 17,	
Vliegen H M	" Maastricht	12- 1-00,	" Akkerstraat 1h,	
Poster H J	" Sittard	25- 2-86,	" Petrusstraat 60,	
Schreurs P J	" "	17- 5-00,	" St. Josephstraat 47,	

L Vermoedelijk zijn nog twee zocns lid der S.D.A.P., tevens lid der E.V.C.

Leden S.D.A.P.

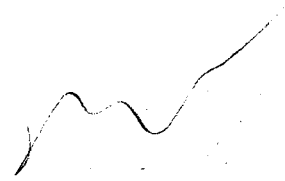
er

WVW

OD 448

Op de lijst "leden C.V.P." van 15 April 1947 staat abusivelijk vermeld:
Valk de Adrianus, geboren Rotterdam, 23-4-83, wonende te Sittard, Vouerweg No.8.,
deze is lid van de S.D.A.P., aangesloten bij de P.v.d.A., fel propagandist
en heeft het agentschap van het " Vrije Volk" te Sittard.

[Handwritten scribbles and lines at the bottom of the page]

M. 13600 - OD 554

448

OPGAVE BESTUUR DER S. D. A. P. Afd. NIJMEGEN.

- Voorzitter : Kersten, Wilhelmus, geboren te Nijmegen, 1 Januari 1903, metse-
laar, wonende te Nijmegen, Braderostraat No. 105.
- Secretaris : Teerink, Wilhelm, geboren te Gelsenkirchen (Dld), 25 Mei 1909,
kok, wonende te Nijmegen, Oude Nonnendaaischeweg No. 309.
- Penningmeester : Hendriks, Jacobus, geboren te Nijmegen, 2 September 1906, me-
taalbewerker, wonende te Nijmegen, Floraweg No. 152.

Persarchief B
1947.

afdrift brief
Bijgaande ~~courantenknipsel~~
op te leggen bij het daarop
vermelde OD/PD no.: 440

- 2 MET 91/

Aan ACD.

JB

"DE OUDE SOCIAAL-DEMOCRATISCHE ARBEIDERS-PARTIJ"
Secretariaat: Haarlem - Schouwtjeslaan 32 rood.

Haarlem, 28 April 1947.

A. No.17.

Mijneheeren,

Naar aanleiding van Uwe bestelkaart d.d. 25 dezer voor een abonnement op ons "Mededeelingenblad" deelen wij U mede, dat dit slechts bedoeld is als communicatiemiddel tusschen ons partijbestuur en de leden en dan ook uitsluitend aan deze wordt verstrekt. Van een abonnement kan derhalve geen sprake zijn.

Hoogachtend,
Namens het Partijbestuur

w.g. J.H.Visée.

Secretaris.

(J.H.Visée).

Firma De Gebroeders Van Cleef,

Spui 28,

's-GRAVENHAGE.

Typ.:TZ.
Coll.:AK

origineel by Persaerlf B

**POLITIE
TE
HEEMSTEDE**

B.
HEEMSTEDE, 2 Mei 1947 .

Doss. No.

Getal Bijlagen: geen

Volgno.

6. MEI 1947

ACD/14704.

Naar aanleiding van het geheim schrijven van de C.V.D. te 's-Gravenhage No. B-9164 d.d. 14 Februari 1947, onderwerp de "oude S.D.A.P." heb ik de eer U te berichten dat in de gemeente Heemstede, geen plaatselijke afdeeling van de "oude S.D.A.P." bestaat.

De inspecteur van Politie,

Abraham

BUREAU B	
Nummers:	
Datum:	14-5-47

Aan den Heer Hoofd van de C.V.D.
te 's-Gravenhage.

INLICHTINGDIENST TE HENGLO (0)

BUREAU B

No. ID. 31/47

Nummer:

Onderwerp:
de "oude S.D.A.P."

D. om:

24-4-47

GEHEIM

In antwoord op Uw schrijven, d.d. 14 Februari 1947, No. B.9164, omtrent de "oude S.D.A.P.", bericht ik U, dat voorzover na te gaan te Hengelo(0) geen afdeeling hiervan bestaat.

De te Hengelo(0) woonachtige leden zouden aangesloten zijn bij de afdeeling Enschede.

Overigens zijn alhier geen bijzonderheden omtrent bestuursleden en aantal leden bekend.

Op 22 April 1947 verzonden aan het
HOOFD van den CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
te 's - G r a v e n h a g e.

Volgno.

23 APR 1947

ACD/14038.

B IV
24-4-47

Volgno.
21 APR 1947
ACD/

In verband met den brief van het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage, dd. 17 maart 1947, No. B.9164, houdende verzoek om inlichtingen betreffende J.H. VISEE, nader te noemen, rapporteert ondergeteekende, CORNELIS PIERRE LODEWIKUS NEUTEBOOM, agent van gemeentepolitie te Haarlem, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, het volgende.

JAN HENDRIK VISEE, geboren te Tiel 16 Juli 1881, Nederlander, gepensionneerd, woont te Haarlem Schouwttjeslaan 32 rood. Zijn vrouw, ELISABETTA CHRISTINA HOSANNA DELISSEN, geboren te Tiel 11 November 1881, is op 21 November 1945 te Haarlem overleden. Hij is gepensionneerd van de N.Z. Tram maatschappij, alhier. VISEE had reeds vóór 1927 zitting in den Raad van de toen nog zelfstandige gemeente Schoten, als vertegenwoordiger van de S.D.A.P. na de oprichting van de Partij van den Arbeid, bedankte VISEE als lid van die partij, daar hij zich met de beginselen dier partij niet kon vereenigen. In leidende kringen van de Partij van den Arbeid te Haarlem, wordt hij echter beschouwd als iemand, die politiek ongevaarlijk is en geenszins de beginselen van het communisme aanhangt. Blijkens bekomen inlichtingen heeft men te Haarlem ook getracht weer een afd. te stichten van de oude S.D.A.P. en werd VISEE benoemd tot 2e penningmeester van het gevormde bestuur. De poging van de "Oude Partij" heeft evenwel in Haarlem tot nu toe geen succes gehad en de ledenwerving is dan ook op een risico uitgelopen. Op politioneel gebied is alhier te zijnen nadeele niets bekend. Hij behoort niet tot eenig kerkgenootschap.

Typ: RW

Coll:

Haarlem, 16 April 1947
De rapporteur,

Gezien:

Haarlem, 19 April 1947

De Commissaris van Politie,
wnd. Korpschef,

J. Fontijne
J. Fontijne.

C. Neuteboom

Op kaart

Inlichtingendienst,
HOOFDCOMMISSARIAAT
VAN POLITIE
UTRECHT

UTRECHT, den 15 April 19 47.

Lr.A./1Nr 173, 259 '47.

Bijlagen:

Bericht op schrijven No. B. 9164,
van 14 Febr. en 17 Maart 1947.

Onderwerp: Oude S.D.A.P.
G.F.J. Baart.

Volgno.
17 APR 1947
ACD/3799

In antwoord op Uw bovenaangehaalde brieven doe ik U hierbij een desbetreffend rapport, alsmede een afschrift van een exemplaar van het Mededeelingenblad van de Oude S.D.A.P. toekomen, naar den inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

De wnd. Hoofd-Commissaris van Politie,

BUREAU B	
Nummar:	
Datum:	19-4-47

(R.W.v.Bijk).

Aan den Heer Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-G R A V E N H A G E .

R A P P O R T .

Naar aanleiding van een schrijven van den Centralen Veiligheidsdienst dd. 14 Februari 1947, no. B.9164 en een schrijven dd. 17 Maart 1947, no. B.9164, kan het volgende worden gerapporteerd:

De in het schrijven van 17 Maart 1947 genoemde G.F. Baart, woont sinds kort te Utrecht, voorheen woonde hij te Zuilen, waar hij vroeger bekend stond als actief lid van de S.D.A.P. Baart bekleedde verschillende functies bij de S.D.A.P. o.a. was hij secretaris van de Arbeidsontwikkeling, bestuurslid van een Jeugdorganisatie in de A.J.C. Na de bezetting werd hij lid van de P.v.d.A. en zijn vrouw bestuurslid van de P.v.d.A. afd. Zuilen. Door teleurstelling in de P.v.d.A. werd hij lid van een comité tot oprichting van de O.S.D.A.P. (Oude).

Zijn personalia luiden:

BAART, Godefridus Felix Johannes, geb. te Amsterdam 5-3-1891, van beroep chef de Bureau N.S., wonende Hubert Pootstraat 5 te Utrecht.

Alsnog kan het volgende worden medegedeeld:

In het einde van Maart of begin van April 1947 werd te Haarlem een vergadering gehouden en een nieuw bestuur gekozen. Dit was, volgens zeggeman, noodzakelijk geworden doordat in de Partij een paleisrevolutie was ontstaan door de handelingen van een zekeren Kampstra, nader adres onbekend. In het oude bestuur waren tevens opgenomen meergenoemde Baart en van Baren of Baar te Utrecht. De afdeling Utrecht had in het geheel 16 leden. Over het algemeen kan gezegd worden, dat het ontstaan van de Oude S.D.A.P. te danken is aan het feit, dat verschillende personen bang waren, dat, wanneer straks een crisis in de P.v.d.A. zou komen, "Jan met de pet" het slachtoffer zou worden, omdat deze zijn leuzen niet in de Partij van de Arbeid verwezenlijkt ziet. Het bestuur is overtuigd, dat hetgeen door de P.v.d.A. reeds is verricht tot dankbaarheid stemt, maar door het ontstaan van de P.v.d.A. is de "klassenstrijd" er niet meer en wordt de arbeider ongemerkt te veel in het kapitaal verweven. Het streven van enkele bestuursleden is niet direct om een nieuwe Partij te stichten, want deze moeilijkheid wordt heel goed onder ogen gezien, vooral door de lauwe houding van de jongere generatie en het financiële gedeelte voor propaganda enz., maar getracht zou moeten worden zooveel invloed op het bestuur van de P.v.d.A. uit te oefenen, dat de arbeider meer zeggenschap zou krijgen in de P.v.d.A.

Een afschrift van een gestencild mededeelingenblad wordt hierbij gevoegd, waaruit blijkt dat het blad "De Sociaal-Democraat" voorloopig niet meer zal verschijnen.

Ten overvloede zij vermeld, dat de Heer J.H. Visée, won. te Haarlem Schouwjtjeslaan 32 rood, als de stuwende kracht van de O.S.D.A.P. moet worden beschouwd.

Utrecht, 15 April 1947.

A L G E M E E N .

Voor 1947 kunnen de contributiekaarten van 1946 gebruikt worden, indien de data gewijzigd worden. Tegen Augustus worden nieuwe kaarten beschikbaar gesteld.

Bij TOETREDING of onverhoopt BEDANKEN van leden behoort de afdelingssecretaris direct het Partijsecretariaat mededeling te doen. ALLE correspondentie richten aan J.H. Visée 32 rood Haarlem.

Met Partijgroet: Het P.B.

CORPS RIJKSPOLITIE
GEWEST A R N H E M
v.m. gemeentelijk Politiecorps Oldenzaal.

Oldenzaal, 11 April 1947

No: 221-89-47

Onderwerp: de Oude S.D.A.P.

BUREAU D. GEHEIM.	
Nummer:	
Datum:	19-4-47

Volgno.
17 APR 1947
ACD/13738

In antwoord op Uw schrijven dd: 14 Februari 1947 no. B 9164 Geheim, deel ik U mede, dat blijkens onderzoek, in de gemeente Oldenzaal geen afdeeling is opgericht van de "Oude S.D.A.P."

Volgens verkregen vertrouwelijke mededeeling is men wel bezig geweest om weer een afdeeling van de oude S.D.A.P. te vormen, doch de noodige aanhang daartoe ontbrak, zoodat er niets van is gekomen.

De Commandant van Politie.
Th. Padberg

Aan
de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat no. 68
,s Gravenhage.

in O.D. 448
bij B.

INLICHTINGEDIENST - ZEIST.

Zeist, 9 April '47.

89 448

Uw schr. dd. 17 Mrt. 1947 No. B.9164.

AAN: het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst,

Javastraat 68,

's-GRAVENHAGE. -

betr.: inlichtingen.

no.
99 APR 10 1947
ACD/345

In verband met Uw bovenaangehaald schrijven heeft de Inlichtingendienst Zeist de uwer het navolgende te berichten:

Johannes Cornelis LOUWERSE, geb. 14.11.1890 te Arnhem, monteur-bankwerker, wonende de Wetlaan 66 te Zeist, is voorzitter van de afdeling Zeist van de Oude S.D.A.P., lid van den Gemeenteraad van Zeist voor de S.D.A.G. en was voorheen vele jaren lid van dien Raad voor de S.D.A.P. en wel tot de verkiezingen in 1946. Voor zover bekend is hij voorzitter van de landelijke oude S.D.A.P.. Hij staat hier gunstig bekend;

Ir. Cornelis Glibert VAN STEENIS, geboren 17.4.1886 te Noordeloos, electrotechnisch ingenieur, won. Griffensteijnscheplein 10 te Zeist, is secretaris van de afd. Zeist van de Oude S.D.A.P.. Hij staat alhier gunstig bekend.

Louwerse werd alhier ingeschreven op 6 Mei 1920, komende uit A'foort.

Van Steenis werd alhier ingeschreven op 30 Juli 1935, komende uit Bussum.

DE INLICHTINGEDIENST ZEIST.

Fo. =

BUREAU B	
	14-4-47

INLICHTINGDIENST
GRONINGEN.

GEHEIM.
No. 2747

BUREAU B	
Nummer:	
L. n.:	9-4-47

R A P P O R T .

448

Volgno.
8 APR. '47
ACD/13207.

In verband met de inhoud van het schrijven van de Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage, d.d. 14 Februar 1947, No. B. 9164, betreffende het verzoek om inlichtingen omtrent een eventueel opgerichte plaatselijke afdeeling van de "oude S.D.A.P.", kan, na een ingesteld onderzoek worden gerapporteerd, dat te Groningen tot op heden een dergelijke afdeeling niet bestaat. Wel schijnt het, dat in de provincie Groningen, (Hoogkerk) iemand getracht heeft een afdeeling op te richten, doch dit is tot op heden niet gelukt. Mocht t.z.t. te Groningen een afdeeling worden opgericht, dan zal hiervan rapport worden opgemaakt.

Groningen 2 April 1947.

i.d. No.32/1947.

Volgno.
- 1 APR 47
ACD/13026

15 Maart 1947. DR

Naar aanleiding van Uw schry-
ven dd. 14 Februari 1947, No.B. 9164,
heb ik de eer U HoogEdelGestrenge te be-
richten, dat in deze gemeente tot op he-
den geen activiteit werd waargenomen van
de z.g. " OUDE S.D.A.P. "

i.d. W'r :

BUREAU D	
Nummer:	
Datum:	14-4-47

AAN: den Heer
Hoofd van den Centralen Veilig-
heidsdienst
te 's-GRAVENHAGE.

Hilversum, 28 Maart 1947.

No. /

GEHEIM.

Volgno.

- 1 APR. '47

ACD/ 12997

BUREAU B

Nummer:

Datum:

14-4-47

Met betrekking tot Uw schrijven, dd. 17 Maart 1947, No. B.9164, GEHEIM, Onderwerp: Inlichtingen, en met verwijzing naar zijn schrijven, dd. 1 Maart 1947, No. /1217 GEHEIM (antwoord op Uw schrijven, dd. 14 Februari 1947, No. B.9164, Onderwerp: "de Oude S.D.A.P.", bericht de Inlichtingendienst te Hilversum, het volgende:

Betrokkene, H.v.d. BRUG, is genaamd: Hielke van der BRUG, geboren te Smalingerland, 9 Augustus 1879, van beroep koopman in papierwaren, wonende Orionlaan 6 te Hilversum.

Op 25 October 1928 werd hij in het bevolkingsregister te Hilversum ingeschreven, komende van Enkhuizen en sinds dien was hij ononderbroken te Hilversum woonachtig.

Vroeger was hij voorzitter van de O.S.P. en op openbare vergaderingen van die partij trad hij meermalen op als spreker. Zijn redevoeringen waren zeer fel en vooral de S.D.A.P. en de C.P.N. werden door hem scherp becriticeerd.

Na de bevrijding, in Juni 1946, was hij medeoprichter van "de Oude S.D.A.P.". Bij hem berustte de leiding van de oprichtingsvergadering. In de toespraak, die hij toen tot de aanwezigen hield, hekeldde hij scherp de leiding van de voormalige S.D.A.P., die zich hadden verkocht aan de burgerlijke partijen en zich hadden laten vangen onder den hoed van de Partij van den Arbeid, zocals hij zeide. Ook wees hij de C.P.N. van de hand, als zijnde ondemocratisch en een fileaal van de Sovjet Unie.

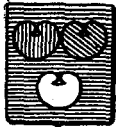
Volgens hem moest "de Oude S.D.A.P." terug komen en en de Nederlandsche arbeiders, waarin nog de geest van P. J. TRICELSTRA leefde, moesten zich melden voor het lidmaatschap van die partij.

Hij was zeer fel in zijn uitlatingen, doch zijn critiek betrof meer de verschillende politieke partijen dan de Regeering, Regeeringspersonen en de maatschappelijke toestanden.

Hij deelde toen reeds mede, dat de aanmelding voor het lidmaatschap van "de Oude S.D.A.P." bij hem en bij de andere bestuursleden kon plaats hebben.

Tot op heden zijn te Hilversum door "de Oude S.D.A.P." geen openbare bijeenkomsten gehouden en te Hilversum is van der BRUG niet als spreker op openbare vergaderingen opgetreden. Mogelijk is, dat hij op andere plaatsen wel als spreker is opgetreden, doch zulks is hier niet kunnen blijken.

Verzonden aan het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst
Javastraat 68 te 's-G r a v e n h a g e.

BLOEMENDAAL, 29 Maart 1947.

GEMEENTE-POLITIE TE BLOEMENDAAL

No. 645-644.

BIJLAGE: 1.

Brieven te zenden aan den Hoofdinspecteur van te
Politie te Overvee.

Aan het Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst

's-GRAVENHAGE.

Onderwerp:

== GEHEIM. ==

Volgno.
- 1 APR. '47
ACD/12995

BUREAU L.	
Nummer:	
Datum:	14-4-47

In antwoord op Uw schrijven d.d. 17 dezer No.B.9164, heb ik de eer U hierbij een rapport te doen toekomen van den Adjutant van Politie O.de Vries mijner administratie, aan den inhoud waarvan ik mij moge refereeren.

U gelieve hierin tevens het antwoord te zien op Uw brief van 12 Maart 1947 No.B.10200, Geheim, onderwerp: Abonné's Tribune.

De Hoofdinspecteur van Politie,

Gemeentepolitie
te
Bloemendaal.

GEHEIM.

No 645.

22

Onderwerp:
inlichtingen over E.Th.Gordijn.

R A P P O R T.

Naar aanleiding van bijgaand geheim-schrijven van het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst te 's Gravenhage, dd. 17 Maart 1947, betreffende inlichtingen over E.Th.Gordijn, heb ik, Oebele de Vries, adjudant van gemeentepolitie te Bloemendaal, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, na bekomen opdracht een onderzoek ingesteld en heb ik de eer U Wel Edel Gestrenge het volgende te rapporteeren:

een man bekend

Everardus Theodorus Gordijn, geboren te Wassenaar 22 December 1895, van beroep portier bij het Provinciaal Electriciteitsbedrijf van Noord-Holland, wonende te Bloemendaal, Kinheimweg 39, werd op 15 Juni 1943 alhier in de Bevolkingsregisters ingeschreven, komende van Velsen.

Te zijnen nadeele is hier niets bekend. Zijn naam komt hier en, zooals mij bij informatie bleek, ook bij de politie te Velsen in de administratie niet voor. Hij is uiterst correct in zijn optreden. Alleen wanneer hij meent onrechtvaardig behandeld te zijn, gaat hij veelal onbeheerscht te werk. Hij wordt dan zeer fel, ook tegen zijn superieuren.

In ontwikkeling steekt hij ver boven zijn collega's uit. Hij heeft een gesloten karakter. Spreekt, wanneer men hem er niet naar vraagt, nimmer over politiek. Maakt in het Hoofdkantoor van het P.E.N. waar hij werkzaam is, geen propaganda voor een politieke partij.

Hij is voortgekomen uit de kringen van de oude S.D.A.P. Is na de bevrijding lid geworden van de Partij van den Arbeid. Kon zich niet vereenigen met de politiek van deze partij en bedankte als lid. Is daarna lid geworden van de op nieuw opgerichte "Oude S.D.A.P." Blijkens een bekendmaking in de dagbladen zou hij thans bij die partij een bestuursfunctie, vermoedelijk als secretaris vervullen.

Het is mij tot heden niet kunnen blijken of het hier een bestuursfunctie bij de partij, dan wel bij een van de afdelingen van die partij betreft. Wel werd mij verzekerd, dat noch te Bloemendaal, noch te Haarlem een afdeling van de oude S.D.A.P. werd opgericht.

Waarvan door mij op afgelegden ambtseed is opgemaakt, geteekend en gesloten dit rapport te Bloemendaal op 28 Maart 1947.

De adjudant van politie,

A A N
den Heer Hoofdinspecteur van Politie
te

Oudevries

B L O E M E N D A A L.

Gezien:
De Hoofdinspecteur van Politie

[Handwritten signature]

Gewest 's-Hertogenbosch.
der Rijkspolitie
District Maastricht.
Commandant.

Maastricht, 28de Maart 1947

Nr.28. (GEHEIM-PERSOONLIJK.)

Onderwerp: Inlichtingen J. H E I D S T R A.
te UBACH-OVER-WORMS.

Volgno.
31.3.47
ACD/12946

OR

Ter voldoening aan Uwen brief dd. 17 Maart 1947
Nr.B.9164, GEHEIM, heb ik de eer U EdelGestrenge hierbij
te doen geworden het desbetrekkelijk, door GroepsCdt.
UBACH-OVER-WORMS, mij toegezonden schrijven houdende
inlichtingen als verzocht.

Type: H.
Coll: St.

De Districts-Commandant.
De Dir. Officier der Rijkspolitie
3e. klasse.

(A: den Heer Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst.
te
's- GRAVENHAGE.
Javastraat 68.

J. F. M. M. O O R.

BUREAU B	
Nummers	
Datum	14-4-47

GEWEST RIJKSPOLITIE s-HERTOGENBOSCH.

DISTRICT MAASTRICHT.

GROEPSCOMMANDANT.

UBACH OVER WORMS, 25 Maart 1947.

No. F.6.G E H E I M .

Onderwerp:

"Gevraagde inlichtingen inzake
J.HEIDSTRA te UBACH OVER WORMS.

Ter voldoening aan het gevraagde in Uw
schrijven, d.d. 20 Maart 1947, No. 28. GEHEIM-PERSOONLIJK-moge ik U omtrent
den daarin genoemden persoon, het navolgende berichten:

Wm Jan H E I D S T R A, is geboren te HOOGEZAND, 6 October 1897, invalide
mijnwerker, wonende te UBACH OVER WORMS, Kerkstraat No. 98.

Hij was vóór de Duitse bezetting plaatselijk leider van de S.D.A.P--
partij, zeer actief propagandist en vertegenwoordigde die Partij ook
in den Raad der Gemeente UBACH OVER WORMS, gedurende twee perioden, on-
geveer acht jaar. Na de ontbinding van die Partij tijdens de Duitse
bezetting, is hij ongeveer drie maanden sympathiseerend lid geweest van
de N.S.B. Na de bevrijding is hij eenigen tijd in bewaring gesteld en
daarna voorwaardelijk in vrijheid gesteld, terwijl hij thans onvoorwaar-
delijk buiten vervolging is gesteld en hem het actief-en passief kies-
recht NIET is ontzegd. Bij de laatst gehouden, verkiezing voor leden van
den Gemeenteraad te WAUBACH heeft hij zich verkiesbaar gesteld en veel
propaganda daarvoor gemaakt. Hijzelf behaalde 24-en zijn medecandidaat
6 stemmen ~~verloren~~, terwijl de kiesdeeler +220 bedroeg en hij niet in
aanmerking kwam voor verkrijging van een zetel.

kan niet → Hijzelf is niet tot werken in staat. Hij is reeds driemaal be-
keurd wegens belediging, waarbij eenmaal wegens belediging van een
ambtenaar in functie. Momenteel heeft hij nog acht jeugdige kinderen
ten zijnen laste. Als invalide mijnwerker, met drie jaar verrichte ar-
beid, geniet hij een pensioen van F.127,50 per maand of + F.2,45 per
week. Bovendien ontvangt hij per week F.22,50 steun van het Burgerlijk
Armbestuur ter plaatse. Hij heeft een gesloten karakter en hoegenaamd
geen omgang met andere inwoners dezer gemeente, die hem links laten lig-
gen. Of hij met het bericht in de: "S o c i a a l - D e m o c r a a t"
eenig resultaat heeft bereikt of zal bereiken, is dezerzijds niet ach-
terhaald kunnen worden. Zijn tegenwoordige werkwijze is reeds lang ge-
schaduwde in verband met zijn vroegere activiteit, maar tot heden is er
dezerzijds geen aanleiding gevonden kunnen worden om hiervan medede-
ling te doen. De aandacht blijft mijnerzijds op hem gevestigd en bij
eenige bevinding zal ik hiervan terstond doen blijken.

AAN

den Heer Districts-Commandant
der Rijkspolitie te
M A A S T R I C H T .

De Opperwachtmeester-
Groepscommandant.

GEMEENTE VOORBURG

~~Telefoon 77000~~
Telefoon ~~10000~~
778550

~~BRANDWEER~~
POLITIE

~~WATERLOO~~
Parkweg 121

Hoofd van den Centrale
Veiligheidsdienst

Volgno.
29 MAART 47
ACD/12876

Javantraat 68

's-Gravenhage.

Uw kenmerk B.9164 Uw brief van 14-2-47 Ons kenmerk No.13/47Voorburg

Onderwerp: Inlichting Oude SDAP.

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 14-2-47 inhoudende te willen doen nagaan of te Voorburg ook een afdeling bestond van de "Oude SDAP", kan ik U mededelen, dat zodanige afdeling hier niet is opgericht.

De hoofd Inspecteur v. Politie:

BUREAU E	
Nummer:	
Datum:	14-4-47

Bijl.

K 2471

Steenwijk, den 26 Maart 1947.

No. 564/1947.

AN: den Heer Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst te

BUREAU D'INVESTIGATIONS
DES GRAVENHAGE.

Onderwerp: Inlichtingen

Bijlagen: - -

Antwoord op Uw schrijven d.d. 12 Maart 1947. No. B.9164.

Volgno.
28 MAART 47
ACD/12022

o/440
In beleefd antwoord op Uw bovenaangehaald schrijven, heb ik de eer U te berichten, dat Mr. Hendrik THESINGH, geboren op 18.11.1913 te Steenwijk, van beroep Griffier bij het Kantongerecht te Steenwijk, wone Stationstraat no.25 alhier, lid is van de oude S.D.A.P.

Zijn ouders wonen te Steenwijk, waar zijn vader leeraar is aan de R.H.B.S. en lid van de Partij van de Vrijheid.

Ook genoemde Mr.Thesingh was voorheen liberaal georiënteerd, maar is nadien omgezwenkt naar de S.D.A.P.

Hij is lid geweest van de Noodraad voor de gemeente Steenwijk voor de partij van de Arbeid, welke partij hem waarschijnlijk niet bevredigde.

Ook de schoonouders van deze Mr.Thesingh, die eveneens te Steenwijk wonen zijn liberaal.

Mr.Thesingh treedt overigens in het verenigingsleven weinig op den voorgrond en is een rustig bugger.==

De Commandant van het voorm. Gemeentelijk Politiecorps te S t e e n w i j k,

U. Bergsma

(U. Bergsma)

Velp
de Steeg
Ellecom

Rheden

Dieren
Laag-Soeren
Spankeren

VELP (G.) 25 Maart 1947
Telefoon Velp No. 6 en 229

Volgne.

27 MAART 1947

ACD/12/45

Gem. Politie van Rheden
gevestigd te V E L P (G.)

Men wordt verzocht bij de beantwoording datum en
nummer dezez missive aan te halen en de brieven
te adresseeren aan den Hoofdinspecteur van Politie
der gem. Rheden te V E L P (G.)

BUREAU B

Nummer: GEHEIM

Datum: 20-3-47

Litt. No. 021-022.

DOSSIER: 2 1 9 / 1947

BIJLAGE

OD 448

In antwoord op Uw schrijven No. B
10200, d.d. 12-3-1947- en No. B 9164, d.d.
17-3-1947 "Geheim", betreffende M.L. Hueting,
wonende Parkstraat 52 te Velp, heb ik de
eer U het volgende te berichten.

In Juni 1946 was hij candidaat ge-
steld voor den Gemeenteraad, groep "Oud Weth-
houder Winterink".

In September was hij secretaris-pen-
ningmeester van de afd. Velp der "oude
S.D.A.P." (groep "oud-Wethouder Winterink"),
terwijl hij in Februari 1947 nog secreta-
ris bleek te zijn.

Voor het volledige bestuur, moge ik U
verwijzen naar mijn schrijven No. 583, dos-
sier 7 No. 1, d.d. 1 Maart 1947, in ant-
woord op Uw schrijven No. B 9164 "Geheim"
d.d. 14-2-1947.

Aan

De Hoofdinspecteur van Politie,

den Heer
Hoofd van den Centralen
Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's-Gravenhage.

J. J. J. J.

COMMISSARIAAT VAN POLITIE
VELSEN
TE IJMUIDEN

VELSEN, 25 Maart 1947.

Geheim.

No. // Gr/dG

Bijlagen:

Bericht op schrijven dd. 14.2.1947

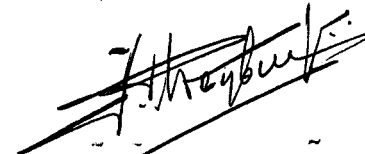
Lr. No. B 9164

Onderwerp: "Oude S.D.A.P.".

Volgno.
27 MAART 47
ACD/12739

In verband met Uw nevensvermeld
schrijven deel ik U mede, dat, voor zoo-
ver bij ingesteld onderzoek is kunnen
blijken, alhier nog geen afdeling van
de "Oude S.D.A.P." is opgericht.

De Commissaris van Politie,

J.P. Weyburg.

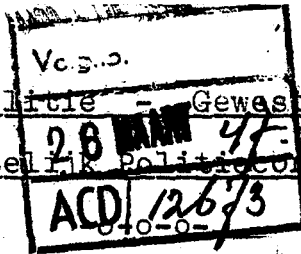
BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	28-3-47

Aan

den Heer Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
'S-GRAVENHAGE.

Corps Rijkspolitie - Gewest 's-Gravenhage.-

V.m. Gemeentelijk Politiecorps Maassluis.-

Inl. No. 337/47.- Maassluis, 25/3-1947.-

Bijlagen: --- Tel. K-1899-300
postbus 4.-

Datum: 18-3-47

Verwijzende naar Uw schrijven van 17 dezer, No. B-9164-Geheim-, heb ik de eer het volgende te berichten.

NU Izak Cornelis VERKERK, geboren te Gouda, 19 Januari 1914, vestigde zich te dezer stede op 30 Januari 1920, komende uit Rotterdam.-

VERKERK belijdt geen godsdienst; is gehuwd en heeft drie kinderen. Hij is als textielarbeider werkzaam bij N.V. Vereenigde Touwfabrieken alhier.

Vóór Mei 1940 bemoeide hij zich niet met politiek. Na de bevrijding van ons land werd hij lid van de E.V.C. Als zoodanig treedt hij echter niet op den voorgrond.

VERKERK is bescheiden in zijn optreden en staat bij zijn directie in ieder opzicht gunstig aangeschreven.

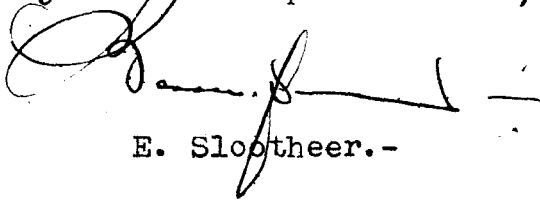
Hij kwam tot op heden nimmer met politie of justie in aanraking.

Opgemerkt wordt, dat ik Uw rondschriften van 17 Februari 1947 No. B-9164 nimmer heb ontvangen.

Een exemplaar wordt alsnog gaarne tegemoet gezien.

De Commandant van het v.m.
Gemeentelijk Politiecorps Maassluis,

Aan het Hoofd
van de Centrale Veilig-
heidsdienst te
's-Gravenhage
Javastraat 68

E. Slootheer.-

POLITIE 'S-HERTOGENBOSCH

'S-HERTOGENBOSCH 22 Maart 1947.

No. 69/43-2/1947. GEHEIM.

Bericht op schrijven van:
14-2-1947, No. B. 9164

Bijlagen:

Betreft:
Oude S.D.A.P.

Aan
den Heer Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst
Javastraat no. 68
's-GRAVENHAGE.

Naar aanleiding van Uw i.m. vermeld schrijven, betreffende de "oude S.D.A.P.", heb ik de eer U Hoog Edel Gestrenge bij deze te berichten, dat bij een dezerzijds ingesteld onderzoek is gebleken, dat in de gemeente 's-Hertogenbosch geen afdeling van de "oude SDAP" is opgericht. Uit niets is kunnen blijken, dat er eenige actie gaande zou zijn om tot oprichting hiervan te kunnen komen. In diverse politieke kringen alhier, is evenmin iets omtrent deze partij bekend. De aandacht blijft evenwel hierop gevestigd en mocht in deze iets blijken, dan zal U zulks onmiddellijk bericht worden.

Iko.

De Commissaris van Politie,

(.L.A. BROUWERS.)

BUREAU B		Volgno.
Nummer:		26 MAART 47
Locum:	18-3-47	ACD/12648

POLITIE LEEUWARDEN.

No. 68 Litt.Kab.Typ. A. LEEUWARDEN, 25 Maart 1947.

Aan den: Heer Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst
Javastraat 68

Onderwerp: Inl.z.g.n. 's GRAVENHAGE.
Oude S.D.A.P. te
Antwoord op Uw schrijven van 17.3.1947. B.9164.

Bijlagen: 1.

In antwoord op Uw boven aangehaald schrijven, heb ik de eer U bijgesloten te doen toekomen een rapport betreffende F.F. v.d. Meulen, naar den inhoud waarvan ik mij veroorloof te verwijzen.

De Commissaris van Politie,

A. H. van der Vliet

Volgno.
26 MAART '47
ACD/12679

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	18-3-47

R A P P O R T .

NR

Naar aanleiding van het schrijven van het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage, d.d.17 Maart 1947, no.B.9164, waarin verzocht werd een onderzoek te willen instellen naar F.F. van der Meulen, wonende Koeplein 1 te Leeuwarden, heb ik: Kornelis Albertus Schepel, agent-rechercheur van gemeentepolitie te Leeuwarden, tevens onbezoldigd gemeenteveldwachter, de eer U Edelgestrenge beleefd het volgende te rapporteeren:

Ter secretarie, "Afdeeling Bevolking", alhier, bleek mij, dat op het adres Koeplein 1 te Leeuwarden staat ingeschreven: ^{o.D.448} Faas van der Meulen, geboren te Harlingen, 7.7.1914, van beroep los arbeider, wonende aldaar sinds 6.11.1946, Voordien was hij woonachtig op het adres Hoeksterachterom 11 te Leeuwarden. Hij behoort tot geen kerkgenootschap. Momenteel is hij werkzaam bij Gemeentewerken te Leeuwarden, alwaar hij belast is met het bewaken van gebouwen en goederen.

Bij onderzoek bleek mij, dat van der Meulen tot voor kort veel kwam in het gebouw "De Waarheid", aan de Voorstreek 106 te Leeuwarden en dat hij "Waarheid-lezer" is.

Tevens bleek mij, dat hij de leiding heeft van de Arbeiders-Avondschool en dat hij redacteur is van "De Gids", het maandblad voor arbeiders-ontwikkeling en ontspanning.

Hij is lid van de CPN geweest. Tijdens zijn lidmaatschap van de CPN was hij zeer actief, maakte propaganda en sprak ook wel op kleine vergaderingen van die Partij.

Volgens zijn verklaring aan mijn zegsman kon hij zich niet meer met de CPN vereenigen en was hij thans toegetreden tot de oude SDAP. Zeer waarschijnlijk is het echter, dat hij oneenigheid heeft gehad, omdat hij verwachtte redacteur van "De Waarheid" te zullen worden, hetgeen hem was geweigerd.

Waarvan door mij op ambtseed dit rapport is opgemaakt, geteekend en gesloten.

Leeuwarden, 24 Maart 1947.

Aan den Heer
Commissaris van Politie
te
Leeuwarden.

Kornelis Albertus Schepel

GEMEENTE-POLITIE TILBURG

A. No 538/106 G.B.

met 1 bijlage

TILBURG, 24 Maart 1947.

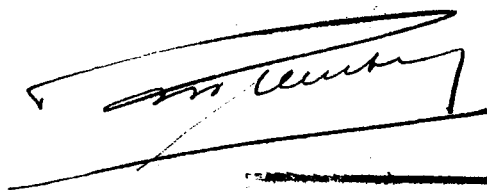
Bericht op missive

d.d. 17 Maart 1947.

n^o. B. 9164.

Naar aanleiding van Uw nevenvermeld schrijven heb ik de eer U te doen toekomen een aan mij uitgebracht rapport n° 46 betreffende Hendrikus de BACKER, Houtstraat n° 167 alhier.

De Commissaris van Politie,

BUREAU B		Volgno.
Nummer:		25 MAART '47
Datum:	20-3-47	ACD/12624

Aan den Heer Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst
Ovustraart 68

te 's-GRAVENHAGE.

ONDERWERP: Inlichtingen.

R A P P O R T

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

In verband met een schrijven van het Bureau Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage, geheim, d.d. 17 Maart 1947, Nº. B.9164 en B. 10200, d.d. 12 Maart 1947, heb ik rapporteur Nº. 3, na hiertoe bekomen opdracht een onderzoek ingesteld en heb de eer U Edelgestreng beleefd het navolgende te rapporteeren:

^{KNV} HENDRIKUS DE BACKER, geboren te Berkel-Enschot 18 November 1899, colporteur, wonende te Tilburg Houtstraat. Nº. 167, wordt in de buurt van zijn woning aangezien voor communist.

Zijn echtgenoot wordt sinds 4 November 1932, verpleegd in het Krankzinnigengesticht te Vught.

Bij hem wonen als huishoudster steeds in vrouwen van minder goed zedelijk gedrag. Zoo woont thans bij hem in als huishoudster Louise ^{KNV} Albertine DELIGNE, geboren te Brussel 9 October 1908, wier echtgenoot ^{KNV} genaamd, René Henry MATTHIJS, in België is veroordeeld tot 20 jaar gevangenisstraat als S.S. man.

^{KNV} Met zijn inwonende zoon genaamd, Hubertus Hendrikus Maria de Backer, geboren te Tilburg 14 September 1930, gaathy langs de deuren met alle mogelijke lectuur, meestal buiten Tilburg.

Volgens bekomen inlichtingen zouden zich bij deze lectuur ook minder goede zedelijke en politieke lectuur bevinden.

Men meent dat hij ook wel eens spreekbeurten gaat houden voor politieke vereenigingen buiten Tilburg.

De lectuur wordt bij hem aan huis bezorgd door van Gend en Loos op verschillende dagen per week.

De mogelijkheid bestaat dat de lectuur die hij te koop aanbiedt zich ook hierbij bevonden, het orgaan der oude S. D. A. P. de " Sociaal Demoncrat " en het orgaan van de Revolutionnair Socialistische Partij de " Tribune ".

Aan zijn woning komen meermalen onbekende ongere elementen op bezoek.

Hij wordt genoemd een karakterloos mensch, daar zijn echtgenoot die te Vught wordt verpleegd eenigen tijd geleden een brief aan hem had geschreven, warin zij hem noemde " Lieve man " en waarin zij mededeelde dat zij goed aan de betere hand was, dat zij al in de keuken mocht staan en hem verzocht haar eens te komen bezoeken. Hij weigerde haar te bezoeken en verbood zulks ook zijn zoon te doen.

Aan den persoon van H. de Backer voornoemd, zal de noodige aandacht worden besteed.

Voor zoover mij bekend zijn in deze Gemeente geen personen woonachtig, die geabonneerd zijn op de " Tribune " of een proefnummer hebben aangevraagd van genoemd orgaan.

TILBURG, 22 MAART 1947.

De Rapporteur.

Nº. 3.

an
n Heer Commissaris van Politie
te

T I L B U R G

GEMEENTEPOLITIE
ASSEN

Agr.: 38/47

Bijlage:

Onderwerp: de "oude S.D.A.P."

Antwoord op: schrijven van 14.2.47 no. B 9164

Gehelm

Assen, 21 Maart 1947

Telefoon nr. K 5520-2244

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	20-3-47

Ter voldoening aan Uw verzoek vervat in opgemeld schrijven heb ik de eer U HoogEdelGestrenge te berichten, dat in de Gemeente Assen tot nu toe nog geen oprichting van een afdeling in den zin van bovenvermeld onderwerp heeft plaats gehad.-

De Commissaris van Politie,

R. de Jong
R. de Jong.

AAN het Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst
Hoofdbureau B
Javastraat 68
'S-GRAVENHAGE

Volgno.
25 MAART 47
ACD/12600

P O L I T I E
te
's-GRAVENHAGE.

INLICHTINGENDIENST.

G E H E I M.

Doss. 9A/6.

Volgno.

24 MAART '47

ACD/2560

Naar aanleiding van het schrijven van den Centralen Veiligheidsdienst No.B.9164, d.d. 17 Maart 1947, kan worden medegedeeld, dat de volledige personalia van J.P.Winkel luiden:

(ov) Johan Peter WINKEL,
geboren te 's-Gravenhage, 19 Juli 1907, van beroep huisschilder, gehuwd met:
E.S.JANSEN, wonende Delftschelaan 37 te 's-Gravenhage.

Overigens moge worden verwezen naar de-
zerzijdsch schrijven Doss. 6/313, d.d. 21
Augustus 1946 en Doss. 9A/4 d.d. 31 Decem-
ber 1946.

BUREAU B

Nummer:

Datum:

20-3-47

Verzonden op 21 Maart 1947.
aan: het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst,
alhier.

COMMISSARIAAT
VAN
POLITIE
DORDRECHT.

Volgno.
24 MAART 47
ACD/12548

DORDRECHT, den 21. Maart 1947.
POSTBUS 35.

Verzoeken bij beantwoording datum, letter en nummer van dit schrijven aan te halen, alsmede in het adres mijn postbusnummer te vermelden.

L. C. V. N°. 9/1947. GEHEIM.

BIJLAGEN: -----

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	20-3-47

Aan den Heer Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst
Javastraat 68

's GRAVENHAGE.

Naar aanleiding van Uw rondschrjven dd.14.2.'47

No.B.9164 en ter beantwoording Uwer missive dd.17 dezer, heb ik de eer U te berichten, dat te dezer stede tot heden geen plaatselijke afdeeling der "oude S.D.A.P." is opgericht. Er is daartoe wel een poging gedaan en men kon zich *KNV* als lid opgeven bij Johannes DROP, geboren te Vlaardingen, 14.5.1899, van beroep kantoorbediende, wonende alhier Jan Vethkade 46, die op 18.11.1925 in het bevolkingsregister dezer gemeente werd ingeschreven, komende van 's Gravenhage.

Bij informatie bij de P.R.A. is gebleken, dat DROP wordt verdacht van lidmaatschap van het N.A.F., terwijl door hem op 20.6.'43 aan den kringleider der N.S.B. een schrijven is gericht om vrijstelling van de inleveringsplicht van zijn radio-toestel. Hierbij beroept hij zich op zijn verdraagzame houding ten opzichte van den omgang met voornoemden kringleider (zijn buurman), hoewel hij diens politieke inzichten niet deelt. Hij heeft echter geen vrijstelling bekomen. Deze zaak is nog niet onderzocht.

De Commissaris van Politie,

Meijer
B.G.Meijer.

W

U

COMMISSARIAAT
VAN
POLITIE
DORDRECHT.

Volgno.
24 MAART 1947
ACD/ VWS

DORDRECHT, den 21 Maart 1947.
POSTBUS 35.

Verzoeken bij beantwoording datum, letter en nummer van dit schrijven aan te halen, alsmede in het adres mijn postbusnummer te vermelden.

L. C.V. No. 10/147 GEHEIM.

BIJLAGEN: ---

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	10-3-47

Aan den Heer Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst
Javastraat 68

's GRAVENHAGE.

QR

In antwoord op Uw schrijven dd.12 dezer, No.B. K.N.V. 10200, heb ik de eer U te berichten, dat Johannes DROP, van beroep kantoorbediende, geboren te Vlaardingen, 14.5.1899, wonende alhier Jan Vethkade 46 vroeger vermoedelijk lid is geweest der "oude S.D.A.P."

Bij de te dezer stede gedane poging tot oprichting van een afdeling der "oude S.D.A.P." konden gegadigden zich bij hem als lid opgeven.

In de kartotheek der P.R.A. alhier staat vermeld, dat Drop lid zou zijn geweest van het N.A.F., terwijl zich in het dossier tevens een verzoek bevindt, gericht aan den kringleider der N.S.B. dd.20.6.1943, om vrijstelling van de inleveringsplicht ten opzichte van zijn radio-toestel. Hierbij beroept hij zich op de verdraagzaamheid door hem aan den dag gelegd ten opzichte van vorenvermelden kringleider, die zijn buurman was. Op dit verzoek is destijds afwijzend beschikt. Deze zaak is nog niet onderzocht.

Drop kan m.i. niet als een leidinggevende figuur op politiek terrein, doch wel als een "windwijzer" worden aangemerkt.

De Commissaris van Politie,

B.G. Meijer

B.G. Meijer.

W

KORPS RIJKSPOLITIE

Geheim.

v.m. GEMEENTE-POLITIE
BRUNSSUM

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	20-3-47

BRUNSSUM,

20 Maart

19 47.

No. p.
Bijl.
Onderw.

AAN

den Heer Hoofd Centrale Veiligheidsdienst
te
's-GRAVENHAGE.

Volgno.
24 MAART 47
ACD 12528

In antwoord op Uw brief van 14.2.1947, No. B.9164, betreffende "Oude SDAP.",
deel ik U mede dat voor zoover is nagegaan kunnen worden in deze gemeente
nog geen afdeling der oude SDAP. is opgericht.

DE WRND. KORPSCHIEF DER POLITIE,

GEMEENTEPOLITIE WINSCHOTEN

No. Kab.

ONDERWERP: de "oude S.D.A.P." 448

BIJLAGEN: geen.

WINSCHOTEN, 18 Maart 1947.
BUREAU MARKTPLEIN, TEL. 500

Volgno.
19 MAART 47
ACD/12383

Ter beantwoording van schrijven van 14-2-'47, no. B. 9164, heb ik de eer U mede te delen, dat te Winschoten niet werd opgericht een plaatselijke afdeling van de (oude S.D.A.P.).

De Inspecteur van Politie,

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	20-3-'47

S.P.M. GOOL.

AAN

DEN HEER Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 68, 's-GRAVENHAGE,
Procureur-Generaal, Fung. Dir. van Politie
Zaailand
LEEUWARDEN.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM.

's-GRAVENHAGE, 17 Maart 1947.

Javastraat 68

Tel. { 111539
112778

No. B. 9164.

Bijlagen:

Dict.: R. Typ.: Disb.

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: Inlichtingen.

Hiermede moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar J.P. Winkel, wonende Delftschelaan 37 's-Gravenhage, bij wien men zich kan aanmelden voor het lidmaatschap van de "Oude S.D.A.P. ".

Met het resultaat van het onderzoek zal ik gaarne in kennis worden gesteld.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen :

Aan
Den Heer Hoofdcommissaris van Politie

te

's-GRAVENHAGE.

J.G. Crabbendam.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM.

's-GRAVENHAGE, 17 Maart 1947.
Javastraat 68
Tel. { 111539
 { 112778

No. B. 9164.

Bijlagen:

Dict.: R. Typ.: Disb.

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: **Inlichtingen.**

a.d. 14 Februari 1947

Met verwijzing naar dezerz. rondschrjven, nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek in te willen stellen naar J.C. Louwerse, de Wetlaan 66 te Zeist en Ir. G.G. van Steenis, Griffenscheplein 10 te Zeist.

Bij genoemde personen kan men zich opgeven voor het lidmaatschap van "de oude S.D.A.P."

Met het resultaat van het onderzoek, verzoek ik U mij in kennis te stellen.

Aan
Den Heer Korpschef van Politie

te

ZEIST.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen :

J.G. Crabbendam.

17 Maart 1947 7

B.9164.

GEHEIM

R. MN.

Inlichtingen.

d.d.14 Februari 1947

Met verwijzing naar dezerz.schrijven, nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar H.v.d.BRUG, Orionlaan 6 te Hilversum, die zich beschikbaar heeft gesteld als spreker voor de "Oude S.D.A.P." en bij wien men zich tevens kan aanmelden voor het lidmaatschap dier partij.

Met het resultaat van het onderzoek moge ik U verzoeken mij in kennis te doen stellen.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen;

Aan:
Den Heer Commissaris van Politie
te HILVERSUM.

J.G.Crabbendam.

GD 448

Volgno.
17 MAART 47
ACD/12231

ZEIST, 14 Maart 1947.

BUREAU D	
mer:	
um:	19-3-47

Ⓞ

AAN

het Hoofd van den ~~Centraalen~~ Veiligheidsdienst,

Javastraat 68,

's-GR A V E N H A G E. -

Betr.: De "Oude S.D.A.P."
bijl.: ---
Uw schr.: dd.14.2.1947 No. B.9164

In verband met Uw bovenaangehaald schrijven heeft de Inlichtingendienst Zeist de eer U te berichten, dat in deze gemeente inderdaad een afdeling van de "oude S.D.A.P." is opgericht, waarvan het bestuur als volgt is samengesteld:

1. Johannes Cornelis LOUWERSE, geboren 14.11.1890 te Arnhem, van beroep monteur-bankwerker, wonende de Wetlaan 66 te Zeist, voorzitter;
2. Ir. Cornelis Gijsbert VAN STEENIS, geboren 17.4.1886 te Noordeloos, electrotechnisch ingenieur, wonende Griffensteijnscheplein 10 te Zeist, secretaris;
3. Willem Johannes VAN DIJK, geboren 18.3.1887 te Utrecht, van beroep kleermaker, wonende Schaepmanlaan 64 te Zeist, penningmeester;
4. Andries VAN DER LAAKEN, geboren 17.6.1895 te Utrecht, vertegenwoordiger chemischefabriek, wonende Ernst Casimirlaan 62 te Zeist;
5. Gijsbertus Johannes VAN DEN EIJNDEN, geboren 11.5.1890 te Utrecht, van beroep bankwerker, wonende Gerolaan 21 te Zeist;
6. Hendrika Berendina WOLTERS, geboren 19.7.1876 te Arnhem, zonder beroep, weduwe van Jan Derk Bakhuis, wonende v.d. Heijdenlaan 72 te Zeist;
7. Evert VAN EE, geboren 2.12.1900 te Zeist, melkslijter, wonende de Krakelingweg 45 te Zeist.

Deze personen waren vroeger allen lid van de "oude S.D.A.P.", toen Sociaal Democratische Arbeiders Partij. J.C. Louwerse voornoemd is lid van den Raad der gemeente Zeist voor de S.D.A.G. (Sociaal Democratische Arbeidersgemeenschap). Voorheen was hij lid van dien Raad voor de S.D.A.P.

De S.D.A.G. behaalde bij de gemeenteraadsverkiezing in 1946 ongeveer 934 stemmen, zoodat No. 1 van hun lijst, zijnde J.C. Louwerse voornoemd, gekozen was.

Fe. z

DE INLICHTINGSDIENST ZEIST,

GEMEENTE POLITIE
EDE.

G E H E I M .

Volgno.
17 MAART 47
ACD/12257

No. 3.

BUREAU B

Naam:

L.

19-3-47

Bericht op schrijven d.d. 14.2. 1947, No. B. 9164 van den Centra-
len Veiligheidsdienst, Javastraat
68 te 's-Gravenhage.

Onderwerp:
de "oude S.D.A.P."

R A P P O R T .

Ondergeteekende heeft de eer U Edelgestrenge het navolgende te rapporteeren:

"In verband met bovenvermeld schrijven, heeft ondergeteekende een onderzoek ingesteld, waarbij is komen vast te staan, dat er in de gemeente Ede, nog geen plaatselijke afdeeling is opgericht van de "oude S.D.A.P."

Mocht zulks echter alsnog plaats hebben, dan zal dit onder opgave van namen en personalia der bestuursleden terstond worden gerapporteerd."

Waarvan door mij op afgelegden ambtseed is opgemaakt en geteekend dit rapport.

Ede, 14 Maart 1947.
De Brigadier-rechercheur van Politie,

[Handwritten signature]

Gezien op 14.3.'47,
De Inspecteur van Politie,

[Handwritten signature]

Gezien en doorgezonden
op 14-3-1947
met

aan den *[Handwritten: Huis Diefstal van den Centraalen Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage]*
De Commissaris van Politie,

[Handwritten signature]

G E H E I M .

No. P/71-47.

Enschede, 12 Maart 1947.

Onderwerp:
Oude S.D.A.P.

21

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	18-3-47

Volgno.
14 MAART-47
ACD/12/63

Naar aanleiding van Uw schrijven, d.d. 14-2-1947, No.B.9164, betreffende de "oude S.D.A.P.", heb ik de eer U EdelGestrenge te berichten, dat alhier tot op heden niets bekend is geworden omtrent het bestaan van een plaatselijke afdeling dezer politieke partij.

OD248 . OD261
PD1080 ✓

Wel is vernomen, dat Hendrikus Johannes GEESING, geb. te Enschede, 29-5-1904, won. Hofstedeweg 139 te Enschede, en G.J.M. van het REVE, voormalig redacteur van het dagblad "Parool" en voormalig hoofdredacteur van de Vrije Twentsche en Achterhoek-sche Courant (Uitgave Stichting "Het Parool"), pogingen in het werk zouden hebben gesteld tot het oprichten van zo'n afdeling, doch deze zouden geen resultaat hebben gehad.

Meergenoemde Geesing is, nadat hij in de zomer van 1946 uit de C.P.N. is getreden, politiek dakloos. Bij de plaatselijke afdeling van de P.v.d.A. heeft hij in 1946 verzocht, hem als lid van deze partij te willen inschrijven. Het bestuur van deze afdeling heeft echter niets van zich doen horen en Geesing is nadien niet meer op dit verzoek teruggekomen.

Tegen Geesing zijn in de periode 1917 tot 1938 meerdere processen-verbaal opgemaakt, o.a. terzake belediging, ronselarij/(3 mnd. gev.strf.), diefstal (1 j. gev.str.o.v.) en stroperij (1 mnd. tuchtschool v.w.).

G.J.M. van het Reve schreef als hoofdredacteur van genoemde Vrije Twentsche Courant diverse artikelen, welke dikwijls een communistische - althans uiterst linkse - tendenz bevatten.

Tijdens het bekleden van deze functie was hij te Enschede in pension, doch ingeschreven te Amsterdam aan de Jozef Israëlkade 116 I, alwaar hij momenteel nog zou wonen.

Hij is een broer van de bekende J.H.J. van het Reve, secr. van het District Twenthe der C.P.N. en heeft, evenals deze broer, een politieke opleiding in Rusland genoten.

/ voor
dienstneming in Spanje.

A A N:

Het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst,

Javastraat 68

te

's-G R A V E N H A G E .

W

Commissariaat van Politie
Zaandam

ZAANDAM, 12 Maart 1947
Telefoon 4741

Dict. C./J.
No. 633/1947.
Doss.: C.I.D.

G E H E I M.

Bijlage(n)

Ten antwoord op Uw schrijven van 14 Februari 1947, No. B.9164, betreffende de "Oude S.D.A.P.", heb ik de eer U Edelgestrenge te berichten, dat voor zoover mij bekend is geworden alhier nog geen afdeling van de "oude S.D.A.P." werd opgericht. Zoodra een plaatselijke afdeling is opgericht, zal ik U daarvan in kennis stellen.

coll. DE COMMISSARIS VAN POLITIE

Volgno.	
14 MAART 1947	
ACD/12137	
Nummer:	
Datum:	10-3-47

(C. Roscher.)
BUREAU B

Aan den Heer
Hoofd van den Centr. Veiligheidsdienst
te 's-GRAVENHAGE.

COMMISSARIAAT VAN POLITIE TE BREDA

BUREAU B		Vplgno.
Nummer:		4 MAART 47
Datum:	18-3-47	ACD/12132

AAN het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,

TE 'S-GRAVENHAGE.-

UW BRIEF: 14 Februari 1947. BREDA, 13 Maart 1947.

ONDERWERP: No. 2089.

Naar aanleiding van Uw schrijven d.d. 14 Februari
jl., betreffende "Oude S.D.A.P.", heb ik de eer U te be-
richten, dat, voor zoover is kunnen blijken, in deze ge-
meente geen afdeling daarvan bestaat of propaganda voor
het oprichten van een zoodanige afdeling gevoerd wordt.

DE COMMISSARIS VAN POLITIE,

[Handwritten signature]

POLITIE ZWOLLE

Lombardstraat 4
Tel. K. 5200 4444
(2 lijnen)

BUREAU B

Volgno.

14 MAART '47

ACD/12/20

Nummer:

Datum:

18-3-'47

Den Heer Hoofd van den Centralen
Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's-GRAVENHAGE.-

Verzoekt bij beantwoording ons kenmerk en datum nauwkeurig aan te halen en elke zaak bij afzonderlijk schrijven te behandelen.

Uw kenmerk No. B.9164. Uw brief van 14-2-1947. Ons kenmerk No. 1302/GEHEIM. Datum 13-3-1947.

Onderwerp:
De "Oude S.D.A.P."

Ter voldoening aan Uw hierboven aangehaald schrijven, heb ik de eer U HoogEdelGestrenge hiernaevens een terzake dienend rapport te doen toekomen, aan den inhoud waarvan ik mij refereer.

De Commissaris van Politie,

komen met voor ACD

(G.J. Lettinck)

Bijl.:

Politie te Zwolle.

Afd:Recherche.

No. 1302/GEHEIM.-

BUREAU B

Nummer:

Datum:

18-3-47

R a p p o r t .

Naar aanleiding van een schrijven van den Centralen Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage, dd. 14 Februari 1947, No. B.9164 (GEHEIM) onderwerp De Oude S.D.A.P. en een daarin vervat verzoek aan den Heer Commissaris van Politie te Zwolle om een onderzoek te doen instellen naar een eventueel opgerichte plaatselijke afdeeling, onder opgave van de namen en personalia der bestuursleden, aantal leden en verdere bijzonderheden, hebben wij; -----
Wilhelmus Hendrikus BIEMANS en Aaldert SATTIER, beiden Adjudant van Politie der gemeente Zwolle, tevens onbezoldigd rijksveldwachter na daartoe bekomen opdracht een onderzoek ingesteld en in verband daarmee hebben wij de eer het navolgende te rapporteeren

K.N.V. -

In het jaar 1946 heeft Jan PETERS, geboren te Elst 12 Juni 1904, van beroep kantoorbediende bij de Distributiedienst te Zwolle, wonende te Zwolle aan de Van der Helststraat No. 20/a, zich als eerste persoon druk gemaakt voor het weder oprichten van een afdeeling te Zwolle van de oude S.D.A.P. -----

In het najaar van 1946 verscheen er in de Provinciale Overijsselsche en Zwolsche Courant een advertentie, waarbij zij, die voelden voor de wederoprichting van een afdeeling van de oude S.D.A.P., zich konden aanmelden bij Albert BREDEWOLD, geboren te Raalte 23 Maart 1892, van beroep kantoorbediende bij de Distributiedienst te Zwolle, wonende te Zwolle aan de Papaverstraat No. 20. Bredewold had een en ander gedaan zonder medeweten van PETERS en hierover is tusschen hen eenige wrijving ontstaan, hetgeen echter weer werd bijgelegd. -----

K.N.V. |

PETERS heeft daarna een vergadering bezocht van de oude S.D.A.P., welke te Utrecht zou zijn gehouden. Daarna zijn er twee bestuursleden van Amsterdam te Zwolle geweest, waarbij ook Tom ROT zou zijn geweest. De andere zou een dame geweest zijn.

K.N.V. -

Het bestuur werd gevormd door PETERS en BREDEWOLD voormeld, terwijl ook als bestuurslid toetrad Johan Heinrich KRUYSHAAR, geboren te Amsterdam 27 Maart 1903, van beroep controleur Landbouw Crisiswet, wonende te Zwollerkerspel in de buurtschap Ittersum No. B6/6. -----

Voor zoover bekend is het te Zwolle niet gelukt om een afdeeling van de oude S.D.A.P. op te richten, daar het voorloopig bestuur meende niet voldoende medewerking te ondervinden van het Hoofdbestuur, dat volgens hen te hoogdravend was. -----

PETERS was voorheen Korporaal Bottelier bij de Koninklijke Marine en hij is ontslagen in verband met het voorgevallene met de "Zeven Provincieën. Hij was vroeger een vurig strijder in de gelederen van de oude S.D.A.P. -----

BREDEWOLD voormeld was tevens een vurig strijder in de gelederen van de oude S.D.A.P. en moet geacht worden te behooren tot de uiterst linksche groep van de oude S.D.A.P. -----

Over KRUYSHAAR zijn te Zwolle geen bijzonderheden bekend. Hij vestigde zich te Zwollerkerspel op 29 November 1938, komende van Amsterdam. -----

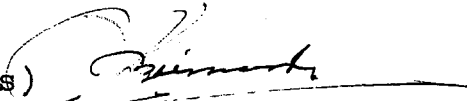
Indien bekend wordt dat te Zwolle toch nog een afdeeling

van de oude S.D.A.P. wordt opgericht, dan zal hierover door ons nader worden gerapporteerd.

Waarvan door ons op afgelegden ambtseed is opgemaakt en geteekend dit rapport.

Z w o l l e, 11 Maart 1947.

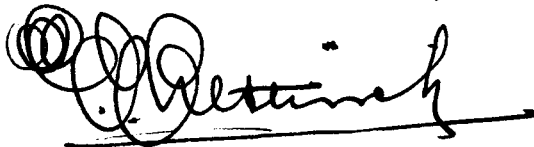
(W.H.Biemans)

(A.Sattler)

Gezien;
De Commissaris van Politie;

(G.J.Lettinck)

TEL. K 2510 - 3800

08448
GEMEENTE BEVERWIJK

POLITIE BUREAU B		Volgno.
Nummer:		3 MAART 47
Datum:	10-3-47	ACD/12090

Aan den Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's-GRAVENHAGE.

Uw kenmerk Uw brief van Ons kenmerk BEVERWIJK
No. B. 9164. 14-2-'47. No. 775.
Geheim. Onderwerp "De Oude S.D.A.P." Datum 11 Maart 1947.

Naar aanleiding van Uw bovenvermeld schrijven, heb ik de eer U te berichten, dat te Beverwijk, voor zoover kan worden nagegaan, geen afdeling van "de oude S.D.A.P." bestaat.

De Hoofd-Inspecteur van Politie,

L.H. Molenaar.

Bijl.

Afschrift.

Origineel berust in OD 281.

08448

OPGAVE BESTUUR DER S.D.A.P. Afd. NIJMEGEN

Voorzitter: Kersten, Wilhelmus, geboren te Nijmegen 1 Januari 1903 metse-
laar, wonende te Nijmegen, Brederostraat No.105.

Secretaris: Teerink, Wilhelm, geboren te Gelsenkirchen (Dld) 25 Mei 1909
kok, wonende te Nijmegen Oude Nonnendaalscheweg No.309.

Penningmeester: Hendriks, Jacobus geboren te Nijmegen 2 September 1906
metaalbewerker, wonende te Nijmegen, Floraweg No.152.

GEMEENTE-POLITIE LEERDAM

Volgno.
11 MARCH 47
ACD/11966

No. 465.

(GEHEIM)

GELIEVE BIJ DE BEANTWOORDING
DATUM EN NO. VAN DIT SCHRIJVEN
TE VERMELDEN.

BERICHT OP BRIEF VAN

BETREFFENDE "de Oude S.D.A.P.

LEERDAM, 10 Maart 1947.

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	13-3-47

TYP. V.

Naar aanleiding van Uw schrijven, No B.9164.d.d.14 Februari 1947, betreffende de oprichting van afdelingen der "Oude S.D.A.P." heb ik de eer U Hoog Edel Gestrenge beleefd te berichten, dat in deze gemeente wel pogingen zijn aangewend om te komen tot oprichting van een afdeling der "Oude S.D.A.P." doch tot oprichting van een dergelijke afdeling is het tot dusver nog niet gekomen.

Mocht dit te zijner tijd wel gebeuren zal dit nog nader worden bericht.

De Inspecteur van Politie

A.v.d.Boomgaard
A.v.d.Boomgaard.

AAN

den Heer Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst
te
s-GRAVENHAGE (Javastraat 68).

Inlichtingendienst Delft

Nr. 299/47

Volgno.
7 MAART '47
ACD/11804

Delft, 5 Maart 1947	
Nummer:	
Datum:	11-3-47

Naar aanleiding van Uw schrijven van 14 Februari 1947, nr. B.9164 Geheim, betreffende oprichting afdelingen "Oude S.D.A.F.", bericht de I.D.Delft U het volgende:

Uit een dezerzijds ingesteld onderzoek is niet kunnen blijken, dat te Delft een afdeling van de "Oude S.D.A.F." is opgericht. Er schijnen indertijd wel pogingen toe in het werk gesteld te zijn, doch deze hebben geen positief resultaat opgeleverd. Ook zijn geen namen van werkers voor die partij bekend geworden.

I.D.Delft

Aan den Heer Hoofd van den C.V.D.

Javastraat 68

's-Gravenhage.

Plaatselijke Inlichtingendienst
Almelo.-

13
Almelo, 10 Maart 1947.

Geheim

K.11 no.58

Volgno.
10 MAART 47
ACD/11920

Aan het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst,

Javastraat 68.,

's-Gravenhage.-

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 14 Februari 1947 No. B.9164 Geheim, heb ik de eer U mede te deelen, dat aan de hand van een onderzoek is komen vast te staan, dat tot heden in de Gemeente Almelo, nog geen plaatselijke afdeeling van de oude Sociaal Democratische Arbeiderspartij is opgericht.

Wel zijn eenige maanden geleden pogingen daartoe in het werk gesteld, doch deze hadden geen succes.

BUREAU B	
Nummers:	
Datum:	13-3-47

Het Hoofd van den Plaatselijken Inlichtingendienst,

1.

GEMEENTE-POLITIE
VAN
APELDOORN

BUREAU D	
Nummer:	
Datum:	11-3-'47

APELDOORN, 6 Maart 1947
Telefoon K 6760-4041

No. 76

Antwoord op schrijven van:
nr. B. 9164 dd. 14.2.47
Bijlagen:

Onderwerp: "oude S.D.A.P."

Volgno.
10 MAART 47
ACD/11900

Naar aanleiding van Uw schrijven, terzijde vermeld, heb ik de eer U te berichten, dat voorzoover dezerzijds bij onderzoek is kunnen blijken, in de gemeente Apeldoorn geen plaatselijke afdeeling van de "oude S.D.A.P." is opgericht.-

de commissaris van politie,

vL.

J.S. de JONG
(J.S. de JONG)

AAN DEN HEER Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst,
Javastraat 68
's-Gravenhage.

GEMEENTEPOLITIE — SCHIEDAM

DOSS.: P.I.D.
No. 9/47
TYP.: J.U.

Maart.
SCHIEDAM, 7 Februari 1947.

Aan den Heer Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst

te 's - GRAVENHAGE

ONDERWERP: "Oude S.D.A.P." *B*

BIJLAGEN: geene

ANTWOORD OP: Uw schrijven van 14.2.47, B 9164.

In antwoord op Uw bovenaangehaald schrijven heb ik de eer UEG. mede te deelen, dat te Schiedam geen afdeling van de "Oude S.D.A.P" is opgericht.

De Commissaris van Politie,

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	13-3-47

Volgno.
10 MAART 47
ACD/11918

COMMISSARIAAT VAN POLITIE
NIJMEGEN

NIJMEGEN, 7 Maart 1947.

No. : ID/72.

Aan : den Heer Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst
Javastraat No. 68 te 's-Gravenhage.

Onderwerp : de "oude S.D.A.P."

Bijlagen : --

Antwoord op: Uw schrijven dd. 14 Februari 1947 No. B. 9164.

In antwoordop Uw bovenaangehaald schrijven heb ik de eer U te berichten, dat bij mijn schrijven van 31 Januari 1947 No. ID/63 het huidige bestuur van de afdeling Nijmegen der S.D.A.P. aan U werd opgegeven.

Het aantal leden zou thans 40 tot 50 personen bedragen.

DE COMMISSARIS VAN POLITIE,

Volgno.
10 MAART 47
ACD/11904

(J. Th. Veltman)

Typ. : V.

Coll.:

Par. : mb

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	13-3-47

GEMEENTE-POLITIE
TE ZUTPHEN

No. 652.

ONDERWERP:

Oude S.D.A.P.

AGENZIE:

Typ:W.

Volgno.
10 MAART 47
ACD/11917

ZUTPHEN, 6 Maart 1947.

Den Heer Hoofd van den

Centralen Veiligheidsdienst

Javastraat 68

te

's-GRAVENHAGE.

In antwoord op Uw schrijven van 14 Februari 1947,
No.B. 9164, onderwerp "de oude S.D.A.P.", heb ik de
eer UHoogEdelGestrenge te berichten, dat alhier tot
oprichting van "de oude S.D.A.P." tot op heden niet
is overgegaan.

Coll.:

De Commissaris van Politie,

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	13-3-47

Mergema

COMMISSARIAAT VAN
POLITIE TE HEERLEN

HEERLEN, den 5 Maart 1947.

LITT.: G. no. 44/1947.
Betr. " Oude S.D.A.P."

Voorts
10 MAART 47
ACD/1937

Aan
het Hoofd van den Centralen Veiligheids-
dienst

Javastraat 68
's-Gravenhage

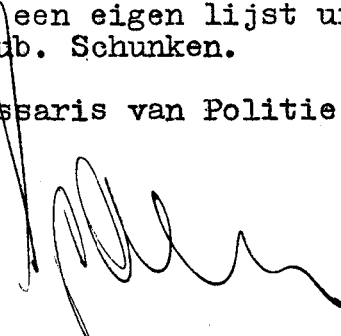
In antwoord op Uw schrijven ddo. 14 Februari j.l. no. B. 9164 betreffende nevenvermeld onderwerp moge ik U mededeelen, dat te Heerlen geen afdeling van de " Oude S.D.A.P." is gevestigd.

Wel is er in de gemeente Ubach over Worms een vertegenwoordiging dezer partij gevestigd, welke wordt waargenomen door
- J.Heistra, geboren te Hoogezand, 6 October 1897. Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen kwam hij met een eigen lijst uit,
- waarop als medecandidaat was vermeld Hub. Schunken.

De Commissaris van Politie,

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	12-3-47

K.N.V.
W

I.D. AMERSFOORT

4 Maart 1947.

1750
Onderwerp: Antwoord op schrijven d.d. 14 Februari 1947,
No. B 9164, betreffende "Oude SDAP".

K.N.V. — In 1946, voor de eerste verkiezingen, heeft Ir. Cornelis Gijsbert van STEENIS, geb. 17-4-86 te Noordeloos, wonende Griffesteynscheplein 10 te Zeist, zich in verband met een oprichting van de oude SDAP onderhouden met Herman Gerard — HUSLAGE, geboren 20 November 1891 te Nieuwer-Amstel, van beroep directeur woningtoezicht (vroeger ambtenaar N.S.) wonende Zonnebloemstraat 8 te Amersfoort. Daar de heer Huslage van de P.v.d. A. was, voelde hij hiervoor niets, zoodat de oprichting niet tot stand kwam. Ir.v.Steenis had het plan onder het mom van Sociaal Democratische Arbeiders Gemeenschap te gaan organiseeren.

Ir. van Steenis en Huslage waren voor de oorlog lid van de SDAP. Huslage is een van de medeoprichters van de vereniging "Vrij Spanje", van welke vereeniging hij voorzitter is.

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	12-3-47

Volgno.
TO MAART 47
ACD/9934

Geheim.

**POLITIE
VLAARDINGEN**

No. 18 La. C.V.

Bijlage(n):

Verzoeken bij de beantwoording
datum, nummer en letter
te vermelden

Typ. B.

Vlaardingen, 4 Maart 19 47

Telefoon 21

Volgno.
6 MAART 47
ACD/11768

(K)

Ter voldoening aan het verzoek ver-
vat in Uw schrijven d.d. 14 Februari 1947, No.
B. 9164 heb ik de eer UHoogEdelgestrenge te
berichten, dat in deze gemeente geen afdeling
bestaat van de "Oude S.D.A.P.".-

DE COMMISSARIS VAN POLITIE,

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	9-3-47

den Heer HOED VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
te s. GRAVENHAGE.

RAPPORT

ONDERWERP: De oude S.D.A.P.

Nr.: 12 /47.

Naar aanleiding van een ingekomen schrijven van den Heer Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst te 's Gravenhage, d.d. 14 Februari 1947, No. 9164, Geheim, inhoudende het verzoek van in kennis stelling met een eventueel opgerichte plaatselijke afdeeling van de "Oude S.D.A.P.", bestuursleden- en leden daarvan en verdere bijzonderheden, en ingevolge van U Edelgestrengte ontvangen opdracht, heb ik Lourens de Zee, agent van Politie-rechercheur te Sneek, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, de eer U beleefd het volgende te rapporteren.

Omtrent een opgerichte afdeeling of het bestaan van een afdeeling van boven genoemde politieke partij, is mij na onderzoek niets gebleken. Volgens de door mij ingewonnen informatie is hier ter plaatse geen afdeeling van deze partij. Van een eventueel correspondentie-adres omtrent deze partij is mij ook niets gebleken.

Een opgave omtrent bestuursleden, aantal leden en verdere bijzonderheden kan in verband met vorenstaande door mij niet worden verstrekt.

De aandacht blijft echter op een eventueel oprichten van een afdeeling van deze partij gevestigd en zal ik wanneer een afdeeling dier partij wordt opgericht hiervan bij rapport doen blijken.

Waarvan door mij op ambtseed is opgemaakt, gesloten en geteekend dit rapport te Sneek op 3 Maart 1947.

Gezien:

De Commandant van het v.m.
Gemeentelijk Politiecorps Sneek,

P. Kuisling

Verzonden Aan den Heer

Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst te 's Gravenhage, Javastraat 68.

**CORPS RIJKSPOLITIE
GEWEST ARNHEM**

V.M. GEMEENTELIJK POLITIECORPS
WAGENINGEN

WAGENINGEN, 4 Maart 19 47

No.: G 1 311/47.

GEHEIM

Bijlage: ---

Onderwerp: "Oude SDAP"

Antwoord op: Uw schr. B 9164
d.d. 14-2-'47.

Volgno.
5 MAART 47
ACD/11708

Ter voldoening aan het verzoek, vervat in Uw bovenaangehaald schrijven, heb ik de eer U HoogEdelGestrenge te berichten, dat bij onderzoek is gebleken, dat in de gemeente Wageningen geen plaatselijke afdeeling van de "Oude S.D.A.P." is opgericht.

Door geen der leden van de v.m. S.D.A.P. worden in deze gemeente pogingen aangewend om een plaatselijke afdeeling van de v.m. S.D.A.P. op te richten.-

De Commandant van het v.m. Gemeentelijk Politiecorps Wageningen,
De Inspecteur van Politie,

J. J. J.
BUREAU B

Nummer:	
Datum:	6-3-47

Aan

den Heer Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's-GRAVENHAGE.

Hilversum, 1 Maart 1947.

Volgno.
5 MAART '47
ACD/11/05

BUREAU D.	
Nummer:	
Datum:	6-3-47

Met betrekking tot Uw schrijven, dd. 14 Februari 1947, No. B.9164, Onderwerp: de "Oude S.D.A.P.", bericht de Inlichtingendienst te Hilversum, het volgende:

In het begin van Juni 1946, werd in een der zalen van het "Hollandt Huys", aan de Stationsstraat 28 te Hilversum, een bijeenkomst gehouden met het doel om te komen tot de oprichting van een afdeling van de "Oude S.D.A.P." en om daarna als afdeling van die partij deel te nemen aan de Gemeenteraadsverkiezingen te Hilversum.

Op de bijeenkomst, welke een openbaar karakter droeg, en welke door ongeveer 20 personen, waarbij 5 vrouwen, was bezocht, werd een afdeling van genoemde partij opgericht.

Tot bestuursleden werden gekozen: 1e. Hielke van der BRUG, geboren te Smalingerland, 9 Augustus 1879, van beroep koopman in papierwaren, wonende Orionlaan 6 te Hilversum, voorzitter; 2e. Petrus Louis SPRONG, geboren te Hilversum, 24 November 1912, van beroep stucadoor, wonende Chrysantenstraat 1 te Hilversum, Secretaris; 3e. Hermanus Bernardus SPRONG, geboren te Hilversum, 14 September 1900, van beroep huisschilder, wonende Marconistraat 21 te Hilversum, penningmeester.

Op de bijeenkomst, waarvan de leiding berustte bij Hielke van der BRUG, werd besloten met een eigen lijst deel te nemen aan de a.s. verkiezingen voor leden van den Gemeenteraad van Hilversum.

Er werden de navolgende kandidaten gesteld:

1e. Willem Hendrik MEIJER, geboren te Grongen, 21 November 1877, van beroep verzekeringsagent, wonende Boschdriift 195 te Hilversum; 2e. Petrus Louis SPRONG, ~~verengenoemd~~; 3e. Hielke van der BRUG, ~~vorengenoemd~~; 4e. Abraham de HEUS, geboren te Hilversum, 6 Februari 1917, van beroep loodgieter, wonende Lorentzweg 88 te Hilversum; 5e. ~~Barnardus~~ Hermanus Barnardus SPRONG, ~~vorengenoemd~~; 6e. Jan KREMERS, geboren te Rolde, 24 Augustus 1909, van beroep transportarbeider, wonende 1e Oosterstraat 18 te Hilversum en 7e. Marinus Antonius ZINKSTOK, geboren te Utrecht, 5 Mei 1894, van beroep steenhouwer, wonende Eemnesserweg 236 te Hilversum.

Het vereischte aantal stemmen voor het bekomen van een zetel werd echter niet behaald.

Nadien is er geen enkele actie van de afdeling Hilversum van de "Oude S.D.A.P." meer uitgegaan. Openbare vergaderingen werden niet meer gehouden en blijkens uit betrouwbare bron verkregen inlichtingen, heeft de afdeling geen levensvatbaarheid en zal zij binnen afzienbaren tijd vermoelijk wel worden opgeheven.

Verzonden aan het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst Javastraat 68 te s-G r a v e n h a g e.

*Komen niet voor
ke*

GEMEENTEPOLITIE HELMOND

Men gelieve bij het antwoord nauwkeurig het onderwerp, de dagteekening en het nummer van dit schrijven te vermelden

Volgno.
5 MAART 47
ACD/1700

GEHEIM.

Aan het Hoofd van den
 Centraalen Veiligheidsdienst
 Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE.

Uw kenmerk B.9164	Uw brief van 14.2.1947	Ons kenmerk 841 spec.dossier.
Onderwerp	HELMOND, 3 Maart 1947.	

Naar aanleiding Uwer circulaire dd. 14 Februari 1947 No.B.9164, Geheim, heb ik de eer U HoogEdelGestrenge te berichten, dat ik na ingewonnen inlichtingen de overtuiging heb bekomen, dat momenteel te Helmond nog geen afdeling bestaat van "de oude S.D.A.P..

Mocht t.z.t. van de oprichting eener zoodanige afdeeling blijken, dan zal U dit ter kennis worden gebracht.

DE COMMISSARIS VAN POLITIE,

BUREAU B

wnd.

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	6-3-47

Commissariaat van Politie
der gemeente Rheden,
gevestigd te VELP (G.)

Volgno.
4 MAART 47
ACD/11626

Men wordt verzocht bij de beantwoording datum en nummer dezer missive aan te halen en de brieven te adresseren aan den Commissaris van Politie der gem. Rheden te VELP (G.)

Litt. No. 583.

DOSSIER: 7 / 1 / 1947.

BIJLAGE

BUREAU B	
GEHEIM.	
Datum	11-3-47

Naar aanleiding van Uw schrijven d.d. 14 Februari 1947, No. B. 9164 Geheim, onderwerp de "oude S.D.A.P.", heb ik de eer U te berichten, dat omstreeks Juli 1946, te Velp, gemeente Rheden, een plaatselijke afdeeling van de oude S.D.A.P. werd opgericht. Bovengenoemde afdeeling telt momenteel ongeveer 72 leden. Het bestuur is als volgt samengesteld:

Voorzitter:

✓ ANTONIUS JOHANNES WINTERINK, geboren te Rheden, 24 Juli 1881, zonder beroep, wonende te Velp(G), Egmondstraat 1.

Secretaris:

✓ MARTINUS LAMBERTUS HUETING, geboren te Rheden, 16 November 1888, van beroep kleermaker, wonende te Velp(G), Parkstraat 52.

Penningmeester:

✓ JAN WILLEM GERGOSKI, geboren te Rheden, 27 Januari 1899, van beroep fabrieksarbeider, wonende te Velp(G), Beltjeshofstraat 21.

Bekend is, dat in de dorpen Rheden en Dieren, gemeente Rheden, stappen worden ondernomen tot het vormen van plaatselijke afdelingen. Voorts moge ik U verwijzen naar mijn schrijven, d.d. 1 Augustus 1946, Litt. Geheim No. 14, (Maandoverzicht) waarin van een en ander reeds melding werd gemaakt.

De Hoofdinspecteur van Politie,

P.J. Theusen.

Aan den Heer Hoofd
van den Centralen Veiligheidsdienst,
Javastraat 68
's-Gravenhage.

Commissariaat van Politie Leeuwarden

Velgno.

3 MAART '47

ACD/11589

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	4-3-47

Aan het Hoofd v.d. Centralen
Veiligheidsdienst
Javastraat 68
te
's GRAVENHAGE.

Uw kenmerk
B. 9164.

Uw brief van
14.2.1947.

Ons kenmerk
Kabinet 54.

LEEUWARDEN,
28 Februari 1947.

Onderwerp Inlichtingen "Oude S.D.A.P."

In antwoord op Uw boven aangehaald schrijven heb ik de eer U het volgende te berichten.

In Augustus 1945 werd alhier opgericht de afdeling Leeuwarden van de Democratische Socialisten, die echter vrij spoedig de naam aannam van S.D.A.P.

Bij de oprichting waren er ongeveer 300 leden; in September 1945 was dit aantal gestegen tot ongeveer 1000, terwijl de afdeling thans ongeveer 1300 leden telt.

Het bestuur is als volgt samengesteld:

Voorzitter: Johannes Dijkstra, geboren te Dokkum, 5.3.1893, onderwijzer, wonende Menaldumerstraat 3 te Leeuwarden.

Secretaris: Johannes de Jong, geboren te Leeuwarden, 26.9.1903 arbeider drukkerij, wonende Sontdwardsstraat 25 Leeuwarden.

Penningmeester: Fokke van der Meer, geboren te Bolsward, 24.10.1896, kantoorbediende, wonende Midlumerstr.3 Leeuwarden.

2e Voorzitter: Jan Tiekstra, geboren te Drachten, 17.9.1913, Ambtenaar Raad van Arbeid, wonende Gouverneursplein 41 te Leeuwarden.

2e Secretaris: Pieter Hulshoff, geboren te Twijzel, 13.9.1903, kantoorbediende, wonende Van Leeuwenhoekstraat 24 Leeuwarden.

2e penningmeester: Sijmon Rolsma, geboren te Franeker, 23.10.1906, filiaalhouder, wonende Molenstraat 68 te Leeuwarden.

Lid: Jantje Bruinsma, geboren te Joure, 30.10.1919, echtgenoot van L. Bouma, wonende Noorderweg 14 te Leeuwarden.

De laatst gehouden vergadering van deze vereeniging vond plaats in Februari 1947 in de Harmonie alhier.

De Commissaris van Politie,

[Handwritten signature]

GEMEENTE-POLITIE BAARN

Volgno.
3 MAART '47
ACD/11579

Baarn, 26 Februari 1947.
 Stationsweg 22b
 Tel. K-2954-2444/45

No. 210.

Bijlagen: Geene.

Naar aanleiding van Uw schrijven, van dd. 14 Februari j.l.No.B.9164, Geheim, heb ik de eer U te berichten, dat na onderzoek is gebleken, dat alhier tot nog toe, geen afdeeling van de "Oude S.D.A.P." is opgericht.

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	4-3-'47

DE HOOFDINSPECTEUR VAN POLITIE,

Aan den Heer Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst,
 Javastraat 68
 te
 "s-GRAVENHAGE.

COMMISSARIAAT VAN POLITIE
DEVENTER

C.I.No. 488

DEVENTER,

Bijl. :

Verzoeken bij de beantwoording
van dit schrijven No. en datum
aan te halen.

hwo.

Aan den Heer :

Hoofd van den Centralen Veiligheids
dienst

Javastraat 68

's GRAVENHAGE.

Volgno.
3 MAART 47.
ACD/1/1565 L

Naar aanleiding van Uw schrijven d.d. 14 dezer,
nr. B.9164, heb ik de eer U te berichten, dat te
dezer stede geen afdeling van de "oude S.D.A.P."
meer werd opgericht.

Mijn aandacht zal echter op deze aangelegenheid
gevestigd blijven en zoodra tot oprichting van
een dergelijke afdeling hier ter stede mocht
worden overgegaan, zult U met een en ander in
kennis worden gesteld.

coll. J

De Commissaris van Politie,

(J. Bokma.)

BUREAU B	
Nummer :	
Datum :	4-3-47

POLITIE RIJSWIJK Z.H.

No. 596/47.

RIJSWIJK Z.H., 26 Februari 1947.

Bericht op schrijven van 14 Februari 1947.
No.B.9164.

G e h e i m

Onderwerp: de "oude S.D.A.P."

Bijl.: Geene.

Volgno.

28 FEB. 47

ACD/11480

Ter voldoening aan het verzoek, vervat in Uw nevenvermeld schrijven, heb ik de eer U te berichten, dat vrij zeker kan worden aangenomen, dat alhier geen plaatselijke afdeling van "de oude S.D.A.P." is opgericht.
type:m.

De Hoofd-Inspecteur van Politie,

BUREAU B *ten...*

BUREAU B <i>ten...</i>	
Nummer:	
Datum:	4-3-47

A a n : den Heer Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's-GRAVENHAGE.

ALKMAAR, 26 Februari 1947.-
BERICHT OP schrijven dd.14 Februari
1947, No.B.9164, GEHEIM.-

COMMISSARIAAT VAN POLITIE - ALKMAAR

No. C.I.52

BIJLAGEN: -
"Oude S.D.A.P."

Volgno.
28 FEB. 47.
ACD/11454

GEHEIM .-

In antwoord op Uw bovenvermeld
schrijven heb ik de eer U te berichten, dat te Alkmaar
tot op heden geen afdeling van de zgn. "oude S.D.A.P."
is opgericht.-

De Commissaris van Politie,

Vr.-

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	4-3-47

AAN
den Heer HOOFD VAN DEN CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
Javastraat No.68
te
's-GR A V E N H A G E .-

POLITIE
BERGEN OP ZOOM

Bergen op Zoom, 25 Februari 1947.

Nr. 636/518/47 A/B

Bericht op schrijven van:

14.2.47 no. B. 9164 GEHEIM

Onderwerp:

J.A.P./("oude")

Bijlage(n)

geen

BUREAU B		Volgno.
		28 FEB'47
Nummer:		ACD/11447
Datum:	4-3-'47	

Naar aanleiding van Uw hiernevens vermelde circulaire, heb ik de eer UHoogEdelgestrengste beleefd te berichten, dat tot heden te Bergen op Zoom geen afdeling van de "oude" S.D.A.P. is opgericht.

Alle oude S.D.A.P.-leden zijn in de Partij van den Arbeid opgenomen.

De wnd. Corpschef,

(Th. J. M. Andriessen)

Hoofd C.V.D.
Javastraat 68
DEN HAAG.

ORPS RIJKSPOLITIE
WEST GRONINGEN
Gemeentepolitie te Heerenveen

Heerenveen, 25 Februari 1947.
Bureau „Crackstate”
Tel. K 5280 - 2260

verp: De oude S.D.A.P.

aken:
aken: Insp/I.V. 526
a:

AAN : de Centrale Veiligheidsdienst,

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	4-3-47

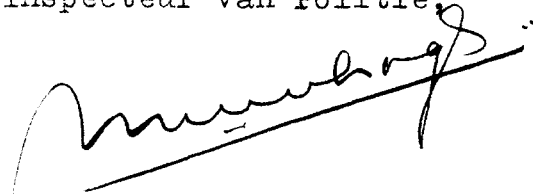
Javastraat no.68,
's-GRAVENHAGE.

Volgno.
27 FEB 47
ACD/1387

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 14 Februari 1947, no. B 9164, houdende verzoek in kennis te worden gesteld met eventuele opgerichte plaatselijke afdelingen van de "Oude S.D.A.P.", heb ik de eer U HoogEdelGestrenge beleefd mede te delen, dat in deze gemeente geen dergelijke afdeling is opgericht.

Typ.O.

De Cdt. van de v.m. gemeente politie,
De Inspecteur van Politie.

GEMEENTE POLITIE

ZANDVOORT, 25 Februari 1947.

ZANDVOORT

No. 668.

G E H E I M .

Bijl. geen.

Onderwerp:

de "oude S.D.A.P"

Volgno.
27 FEB. '47
ACD/11370

440

BUREAU B

Nummer:	
Datum:	4-3-47

Naar aanleiding van Uw schrijven, dd. 14 dezer, No. B 9164, Onderwerp: de "oude S.D.A.P", heb ik de eer U.E.G. te berichten, dat voor zoover is kunnen blijken, geen vertegenwoordigers vanuit deze gemeente, op een door de "oude S.D.A.P" gehouden bespreking, aanwezig zijn geweest.

Van een opgerichte plaatselijke afdeling van de "oude S.D.A.P" is alhier evenmin iets kunnen blijken.
W.

De Korpschef van gemeentepolitie,

K. Meuw

Aan

den Heer Hoofd v/d Centrale Veiligheidsdienst
te 's-GR A V E N H A G E.
Javastraat 68.

GEHEIM .

CULEMBORG, den 25 Februari 1947. (C)

GEMEENTE-POLITIE

TELEFOON K 3450 No. 444

540.

lagen: --

p. Be.

Volgno.
26 FEB. 47
ACD/ 11344

Bericht op schrijven d.d. 14 Februari 1947, Geheim.

No. B. 9164.

Onderwerp: " oude S.D.A.P. " *44*

Naar aanleiding van Uw bovenaangehaald schrijven, heb ik de eer UWelEdelGestrenge te berichten, dat , voor zoover in deze gemeente is kunnen blijken, geen afdeeling is opgericht van de " Oude S.D.A.P. ".

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	4-3-'47

De wnd.Commandant v.m.Gemeentepolitie,

W.F. Bergenhenegouwen

W.F. Bergenhenegouwen.

Aan

Heer Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst

te 's-Gravenhage.

Javastraat 68 .

440
 COMMISSARIAAT VAN POLITIE
 TELEFOON No. 2444

Volgno.
25 FEB. '47
ACD/11259

No. 421.

Gorinchem, 24 Febr. 1947.
BUREAU B
Nummer:
Datum: 4-3-47

BIJLAGE

GEHEIM.

Ik heb de eer U, in verband met den inhoud van Uw schrijven van 14 dezer, No. B. 9164, te berichten, dat in deze Gemeente geen afdeling is opgericht van de "oude S.D.A.P.!"

De Commissaris van Politie,

W. van der Marel.

AAN DEN HEER Hoofd van den Centr. Veiligheidsdienst

Javastraat 68.

's-Gravenhage.

TE _____

Moppel. 502

OD 440.

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	25-2-47

Volgno.
24 FEB 47
ACD/11217

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM

's-Gravenhage, 14 Februari 1947.
Javastraat 68.
(111539
Tel. (112778

No. B. 9164
Bijlagen:
Dict.:R. Typ.:C.W.

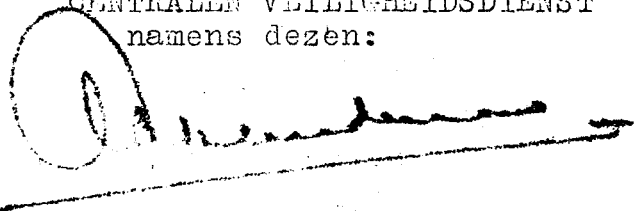
Uw schrijven No.
d.d.

Onderwerp:
de "oude S.D.A.P."

In het orgaan van de "oude S.D.A.P.", genaamd "de Sociaal-Democraat" werd vermeld, dat op een door de "oude S.D.A.P." gehouden bespreking, vertegenwoordigers aanwezig waren van 28 plaatsen (afdeelingen?) in Nederland.

Naar aanleiding van het bovenstaande moge ik U verzoeken mij in kennis te willen stellen met een eventueel opgerichte plaatselijke afdeeling, onder opgave van de namen en personalia der bestuursleden, aantal leden en verdere bijzonderheden.

Het Hoofd van den
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
namens dezen:

J.G. Crabbendam

Aan:
alle politie-verbindingen.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST	
Ingezonden	21/2/47
Tuist	
Te Al. aan	11.7.47
Afgedaan op	
Nummer:	502

L.O.Z.

500. Te Meppel bestaat een klein groep van de Oude
S. D. A. P. Hij is te klein voor het vormen van
een bestuurs.

Meppel, 21 Febr. 1947

B. Breda

448.

SOEST

La.CVD No. 77/Geheim.

Aantal bijlagen : geen.

Uw schrijven d.d. 14 Februari
betreffende : de "oude S.D.A.P."

19 47

No. B 9164 Geh.

Volgno.

24 FEB 47
ACD/1184

Met verwijzing naar Uw vorenaangehaald schrijven, heb ik de eer U EdelGestränge mede te delen, dat in de gemeente Soest tot nu toe geen plaatselijke afdeeling van de "oude S.D.A.P." werd opgericht.-

DE HOOFDINSPECTEUR VAN POLITIE ,

BUREAU B	
Nummer :	
Datum :	4-3-47

W.H. Bakker

W.H. Bakker

Aan
den HeeHoofd van den Centr.Veiligheidsdienst,
te
den Haag.

GEMEENTE-POLITIE HOENSBROEK

GEHEIM.

No. *623/47*

Onderwerp:
De oude S.D.A.P.

HOENSBROEK, 21 Februari 1947

Gelieve bij beantwoording datum en nummer dezes nauwkeurig aan te halen.

Volgno.
<i>24 FEB 47</i>
<i>ACD/1170</i>

Getal bijlagen: Geen.

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	<i>4-3-47</i>

Naar aanleiding van Uw schrijven van 14 Februari 1947, No.B.9164. heb ik de eer U Hoogweledelgestrenge beleefd te berichten dat in de gemeente Hoensbroek tot heden geen afdeling van de oude S.D.A.P. is opgericht.

Mocht zulks in de toekomst gebeuren, dan zal hierover onmiddellijk worden bericht.

De Inspecteur van Politie, Commandant van het v.m. Gemeentelijk Politiekorps,

[Handwritten Signature]
W. Aartsen.

Aan
Bureau Centrale Veiligheidsdienst Javastraat 68
te

G R A V E N H A G E

CORPS RIJKSPOLITIE GEWEST ARNHEM

Gemeentelijk Politiecorps WINTERSWIJK		Volgno.
TELEFOON 2244 - KENGETAL K 5430		
Nummer:		Galieve bij beantwoording dagteekening en nummer van ons schrijven.
Datum:	11-3-47	24 FEB. '47

ACD/11167

Aan den Heer

Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst

Javastraat 68,

's-GRAVENHAGE.-

Uw kenmerk: No.B.9164
 Uw brief van: 11-2-47
 Ons nummer: 325/47 P.
 Winterswijk: 21 Februari 1947.
 Onderwerp: GEHEIM.
 de "oude S.D.A.P."

In antwoord op Uw boven aangehaald schrijven, inzake nevenvermelde gelegenheid, heb ik de eer U beleefd te berichten, dat, voor zoover is na te gaan en bekend is, te Winterswijk geen plaatselijke afdeling van de "oude S.D.A.P." is opgericht.

De Burgemeester van Winterswijk,

J. Knepelhout
J. Knepelhout.

Bijl.:

Verzoeken in elken brief slechts één zaak te behandelen

Corps Rijkspolitie

Gewest Arnhem
v/m Gem. Politiecorps Steenwijk

Steenwijk, den 24-2-1947.

UW

No. 242/1947.

AAN: den Heer Hoofd van den Centrale Veiligheidsdienst

IS-GRAVENHAGE.
BUREAU B

Onderwerp: de Oude S.D.A.

Nummer:	
Datum:	4-3-47

Bijlagen: - -

oord op uw schrijven d.d. 14 Februari 1947. No. B.9164.

In beleefd antwoord op Uw bovenaangehaald schrijven, heb ik de eer U te berichten, dat voor zoover is na te gaan te Steenwijk geen afdeling als bedoeld in dat schrijven, werd opgericht.==

De Commandant van het voorm. Gemeentelijk Politiecorps te Steenwijk,

U. Bergsma

(U. Bergsma)

Volgno.
26 FEB, 47
ACD/1316

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM

's-Gravenhage, 14 Februari 1947.
Javastraat 68.
(111539
Tel. (112778

No. B. 9164
Bijlagen:
Dict.:R. Typ.:C.W.

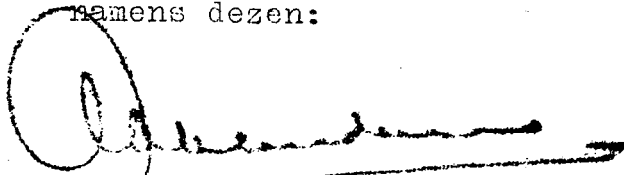
Uw schrijven No.
d.d.

Onderwerp:
de "oude S.D.A.P."

In het orgaan van de "oude S.D.A.P.", genaamd "de Sociaal-Democraat" werd vermeld, dat op een door de "oude S.D.A.P." gehouden bespreking, vertegenwoordigers aanwezig waren van 28 plaatsen (afdeelingen?) in Nederland.

Naar aanleiding van het bovenstaande moge ik U verzoeken mij in kennis te willen stellen met een eventueel opgerichte plaatselijke afdeeling, onder opgave van de namen en personalia der bestuursleden, aantal leden en verdere bijzonderheden.

Het Hoofd van den
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
namens dezen:

J.G. Crabbendam

Aan:

alle politie-verbindingen.

448
**COMMISSARIAAT VAN POLITIE
NIJMEGEN**

NIJMEGEN, 1 Februari 1947.

Volgno.

No. : I.V./7.

Aan : den Heer Hoofd van den Contractenverrig
heidsdienst, Javastraat 12, Nijmegen.

Onderwerp: ^{brude} S.D.A.P.

4 FEB 47
ACD/101106

Bijlagen : een.

Antwoord op: --

Ik heb de eer U hierbij te doen toekomen een rapport mijner administratie, relateerende het verslag van de huishoudelijke vergadering der S.D. A.P., afdeling Nijmegen, gehouden op 24 Januari 1947.

V DE COMMISSARIS VAN POLITIE,

J. Th. Veltman

(J. Th. Veltman)

Typ. : V.
Coll.:
Par. :

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	5-2-47

BUREAU B	
RAPPORT	
Nummer:	
Datum:	5-2-47

Volgno.
4 FEB '47
ACD/10406

Heer Geheins.

Verslag van de huishoudelijke vergadering van de ^{Dude} Sociaal Democratische Arbeiders Partij, afdeling Nijmegen, op Vrijdag, 24 Januari 1947, des namiddags om 7.30 uur, in het Concertgebouw "De Vereeniging", Oranjesingel No. 1 ~~athier~~ *de Nijmegen*.

*geb. de
heer
16-9-1018*

Aanwezig waren 14 leden. -(Zaalruimte 400 personen)

Sprekers : 1) G. ^{van de} Kruit, voorzitter Hoofdbestuur ^{bestuur} S.D.A.P., wonende te Leiden, *Rapenburg 123.*

Hans 2) C. J. Louwerse, Hoofdbestuurslid ^{Dude} S.D.A.P., wonende te Zeist.

*M. J.
M. B.
G. B.
M. J.
C. K.
A. W.
R. D.
A. H.
H. J.
L. J.*

G. Kruit opende ^{waarbij hij meesprak} te 8.15 uur de vergadering ^{en deed mede}, dat de openbare vergadering ^{van hedenavond} niet doorgaat, aangezien maar 14 personen aanwezig ^{zijn} en dat ^{In} plaats daarvan ^{een} huishoudelijke vergadering gehouden ^{zal} worden.

Spreker ^{geeft dan} een korte uiteenzetting over de politieke situatie in ^{Nederland} ^{hij constateert} ons land en zegt, ^{dat er een zekere "meeheid in de partijen" te constateren valt.} Hij bespreekt ^{Vervolgens} de oprichting van de Partij van den Arbeid, waartoe in St. Michielsgestel de grondslag ^{was} gelegd. ^{Hij lei o.m.} "De oude S.D.A.P. was voor den klassenstrijd en in wezen revolutionnair. De oprichters van de Partij van den Arbeid waren echter van meening, dat een heroriënteering noodig was, ^{en richtten de Partij van den Arbeid op.} Deze is thans geworden een nationaal democratische arbeiderspartij. Naar aanleiding van de brochure van de Partij van den Arbeid, gericht ^{aan} de studenten, zijn de oude S.D.A.P.-ers bijeengekomen om de oude S.D.A.P. weder op te richten. Thans loopen een 30 à 40 duizend oud-S.D.A.P.-ers "politiek dakloos" rond. Er moet in ons land ^{komen} één grote socialistische partij, ^{hormen} ^{zegt spreker.}

C. J. Louwerse, ^{die daarna het woord kreeg}, sprak na eerst een dankwoord te hebben gericht tot het bestuur van de afdeling Nijmegen van de S.D. A.P. voor het initiatief om ^{de Nijmegen} hedenavond ^{hier} een vergadering te beleggen, ^{en na} zijn teleurstelling ^{over} de geringe opkomst, ^{te hebben uitgesproken, als volgt:} *Hij vervolgde met te zeggen:*

"De oude S.D.A.P.-mannen zijn nu democratische socialistten geworden, doch

Aan
den Heer Commissaris van Politie,
te
N I J M E G E N .

Mr. Meervoort
1-2-47
U,

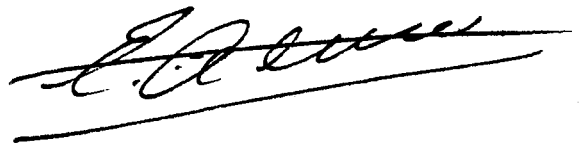
de klassenstrijd van de oude S.D.A.P. is niet zoo maar weg te vegen. Deze klassenstrijd zal in hen blijven bestaan." Spreker ~~leest~~ daarna een gedeelte voor uit het boek van Charles Hell, die van 1740 tot 1820 heeft geleefd en waarin deze stelling neemt tegen het kapitalisme. Vervolgens schetst spreker in een onsamenhangend en dikwijls onjuist betoog het ~~groot~~ ^{groter} worden van de tegenstellingen tusschen kapitaal en arbeiders die tot ~~gevolg hebben~~ ^{de gevolge konden hebben} de door het kapitalisme veroorzaakte oorlogen ~~gehad~~.

"Bij den in 1914 uitgebroken wereldoorlog waren de arbeiders niet in staat om deze te voorkomen. Van den laatsten oorlog geven wij Duitschland de schuld en Duitschland geeft de schuld aan Engeland. Het ging er alleen maar om wie de productie zou leveren. Het economisch stelsel is de schuld van den oorlog. Wanneer het fascisme daarvan de schuld was, dan was Franco al lang weg geweest. Wij zijn tegen de dictatuur van de arbeiders en dus tegen het communisme. Doch samengaan met de Partij van den Arbeid is voor ons onmogelijk. De Partij van den Arbeid neemt stelling tegen den klassenstrijd. Minister Schermerhorn stuurde, evenals de Labour-Partij in Engeland en de Senaat in Amerika, troepen om schepen te lossen."

Spreker eindigde te 9 uur zijn ~~praatje~~ ^{looppraak} met een gedicht voor te lezen van Mevr. Loopuit uit Amsterdam.

Nijmegen, 25 Januari 1947.

Typ. : V.
 Coll. : av.
 Par. :

Naam :

ACD

In stuk :

4/2-47.

Adres :

Nat. :

Geb. :

te :

Beroep :

Inf. :

Zie :

Naam :

Krunk Gerard

PK

In stuk :

10406

Adres :

Leiden, Rapenburg, 123

Nat. :

Geb. :

16/9-78 te: Leuwarden

Beroep :

londen

Inf. :

Afd. en land voot. S.D.P.

Zie :

0/448

ZEER GEHEIM.

VERSLAG van de huishoudelijke vergadering van de Oude Sociaal Democratische Arbeiders Partij, afdeling Nijmegen, op Vrijdag, 24 Januari 1947, des namiddags om 7.30 uur, in het Concertgebouw "De Vereeniging", Oranjesingel No. 1 te Nijmegen.

Aanwezig waren 14 Leden. - (Zaalruimte 400 personen).

- Sprekers: 1) Gerard Kruit, voorzitter Hoofdbestuur Oude S.D.A.P., geb. te Leeuwarden 16 Sept. 1878, wonende te Leiden, Rapenburg 123.
2) C.J. Louwerse, Hoofdbestuurslid Oude S.D.A.P., wonende te Zeist.

G. Kruit opende te 8.15 uur de vergadering waarbij hij mededeelde dat de openbare vergadering dezen dag niet door zou gaan, aangezien maar 14 personen aanwezig waren. In plaats daarvan zou een huishoudelijke vergadering gehouden worden.

Spreker gaf voorts een korte uiteenzetting over de politieke situatie in Nederland. Hij constateerde dat er een zekere "moedigheid in de partijen" was ontstaan. Vervolgens besprak hij de oprichting van de Partij van den Arbeid, waartoe in St. Michielsgestel de grondslag was gelegd. Hij zei o.m.: "De oude S.D.A.P. was voor den klassenstrijd en in wezen revolutionnair. De oprichters van de Partij van den Arbeid waren echter van meening, dat een her-oriënteering noodig was. Deze is thans geworden een nationaal democratische arbeiderspartij.

Naar aanleiding van de brochure van de Partij van den Arbeid, gericht tot de studenten, zijn de oude S.D.A.P.-ers bijeengekomen om de oude S.D.A.P. weder op te richten. Thans loopen een 30 à 40 duizend oud-S.D.A.P.-ers "politiek dakloos" rond. Er moet in ons land een groote socialistische partij komen."

C.J. Louwerse sprak na eerst een dankwoord te hebben gericht tot het bestuur van de afdeling Nijmegen van de S.D.A.P. voor het initiatief om te Nijmegen een vergadering te beleggen, zijn teleurstelling uit over de geringe opkomst. Hij vervolgde met te zeggen: "De oude S.D.A.P.-mannen zijn nu de democratische socialistten geworden, doch de klassenstrijd van de oude S.D.A.P. is niet zoo makkelijk weg te vegen. Deze klassenstrijd zal in hen blijven bestaan." Spreker las daarna een gedeelte voor uit het boek van Charles Hell, die van 1740 tot 1820 heeft geleefd en waarin deze stelling neemt tegen het kapitalisme. Verder schetste spreker in een onsamenvattend en dikwijls onjuist betoog het groeien van de tegenstellingen tusschen kapitaal en arbeiders, die de door het kapitalisme veroorzaakte oorlogen ten gevolge zouden hebben gehad.

"Bij den in 1914 uitgebroken wereldoorlog warden arbeiders niet in staat om deze te voorkomen. Van den laatsten oorlog geven wij Duitsland de schuld en Duitschland geeft de schuld aan Engeland. Het gaat er alleen maar om wie de productie zou leveren. Het economisch stelsel is de schuld van den oorlog, Wanneer het fascisme daarvan de schuld was, dan was Franco al lang weg geweest. Wij zijn tegen de dictatuur van de arbeiders en dus tegen het communisme. Doch samengaan met de Partij van den Arbeid is voor ons onmogelijk. De Partij van den Arbeid neemt stelling tegen den klassenstrijd. Minister Schermerhorn stuurde, evenals de Labour-Partij in Engeland en de Senaat in Amerika, troepen om schepen te lossen."

Spreker eindigde te 9 uur zijn toespraak met een gedicht voor te lezen van Mevr. Loopuit uit Amsterdam.

POLITIEK

VERBODEN

te

19-1-1947

13/318

Van betrouwbare zijde is medegedeeld, dat momenteel besprekingen worden gevoerd door leden van de volgende partijen:

- "Communistenbond Spartacus"
- "Vrij Socialistisch Verenzigend" (V.S.V.)
- "Nederlands Bond van Vrij Socialisten (N.S.V.S.)"
- "Revolutionaire Communistische Partij (R.C.P.)"
- "Oude Sociaal Democratische Arbeiderspartij (Oude S.D.A.) en de Linkervleugel van de
- "Partij van den Arbeid (P.v.A.)"

Dese besprekingen die te Amsterdam zouden worden gehouden, hebben ten doel om te komen tot een federatief verband met behoud van eigen persoons en het recht van "fractie vormen". (Laatstgenoemde uitdrukking beteekent dat de leden naar buiten het standpunt van de federatie zullen verdedigen, doch in de "federatie" voor het standpunt van een minderheid mogen optreden en een meerderheidsstandpunt te verkrijgen).

Tot de personen van de linkervleugel van de Partij van den Arbeid, die aan de besprekingen deelnemen of hiernaan hun steun verleenen, worden genoemd:

WAARTEGENAAR:

Eric VERBODEN, geboren te 's Gravenhage, 22 Mei 1903 ambtenaar oorlogsdocumentatie, wonende Van Zeggelenstr. 354 alhier en diens echtgenootes:

Antje WIERMAN, geboren te Amsterdam 28 April 1908 zonder beroep, wonende Van Zeggelenlaan 354 alhier.

(Antje Wierman wordt algemeen Annie Ho(g)enaar genoemd, naar haar le echtgenoot, die in een Duitsch concentratiekamp is overleden); en

Adolf LAUKENSPER, geboren te Amsterdam 21 Juni 1885, (verdere gegevens onbekend).

Verzonden op 7 Januari 1947
aan: Het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst, alhier.

17 Maart 1947 7

B.9164.

GEHEIM

R. MN. ✓

Inlichtingen.

d.d. 14 Februari 1947

Met verwijzing naar dezerz.rondschrjven, /
nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen
doen instellen naar J.H.VISEE, wonende Schouwtjeslaan 32 rd
Haarlem, 2e Penningmeester van het Hoofdbestuur van "de oude
S.D.A.P."

Met het resultaat van het onderzoek moge ik U verzoe-
ken mij in kennis te doen stellen.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen;

Aan:
Den Heer Hoofdcomm.van Politie
te H A A R L E M.

J.G.Crabbendam.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM

's-GRAVENHAGE 17 Maart

1947.

Javastraat 68

Tel. { 111539
112778

No. B. 9164.

Bijlagen:

Dict.: R. Typ. Disb.

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: Inlichtingen.

d.d. 14 Februari 1947

Met verwijzing naar dezerzijdsch rondschrijven/nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar :
M.L. Hueting, wonende Parkstraat 52, Velp.

Volgens een bericht in de "Sociaal-Democraat", het orgaan van de "oude S.D.A.P.", kan men zich bij genoemden persoon aanmelden voor het lidmaatschap van genoemde partij.

Met het resultaat van het onderzoek verzoek ik U mij in kennis te doen stellen.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen :

Aan
Den Heer Korpschef van Politie

te

RHEDEN.

J.G. Crabbendam.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM.

's-GRAVENHAGE, 17 Maart 1947.

Javastraat 68
Tel. { 111539
112778

No. B. 9164.

Bijlagen:

Dict.: R. Typ.: Dish.

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: Inlichtingen.

d.d. 14 Februari 1947

Met verwijzing naar dezerzijdsch rondschriften, nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar: G.F. Baart, wonende Huber Pootstraat 5, Utrecht.

Volgens een bericht in de "Sociaal-Democraat", het orgaan van de "oude S.D.A.P.", kan men zich bij genoemden persoon aanmelden voor het lidmaatschap van genoemde partij.

Met het resultaat van het onderzoek verzoek ik U mij in kennis te doen stellen.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen :

Aan
Den Heer Hoofdcommissaris van Politie

te

UTRECHT.

J.G. Crabbendam.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM.

's-GRAVENHAGE, 17 Maart 1947.

Javastraat 68

Tel. { 111539
112778

No. **B. 9164.**

Bijlagen:

Dict.: **R.** Typ.: **Disb.**

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: **inlichtingen.**

d.d. 14 Februari 1947

**Met verwijzing naar dezerzijdsch rondschrjven, nummer als dese, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar :
H. de Backer, wonende Houtstraat 167 , Tilburg.**

Volgens een bericht in de "Sociaal-Democraat", het orgaan van "de oude S.D.A.P.", kan men zich bij genoemden persoon aanmelden voor het lidmaatschap van genoemde partij.

Met het resultaat van het onderzoek verzoek ik U mij in kennis te doen stellen.

Aan
Den Heer Corpschef van Politie

**HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen :**

te

TILBURG.

J.G. Crabbendam.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM.

's-GRAVENHAGE, 17 Maart

1947.

No. **B. 9164.**

Javastraat 68

Tel. { 111539
112778

Bijlagen:

Dict.: **R.** Typ.: **Disb.**

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: **Inlichtingen.**

d.d. 14 Februari 1947

Met verwijzing naar dezerzijdsch rondschrijven, /nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar :

J.C. Verkerk, wonende Hoekerdwarstraat 9 Maassluis.

Volgens een bericht in de "Sociaal-Democraten", het orgaan van "de oude S.D.A.P.", kan men zich bij genoemden persoon aanmelden voor het lidmaatschap van genoemde partij.

Met het resultaat van het onderzoek verzoek ik U mij in kennis te doen stellen.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen :

Aan
Den Heer Corpschef van Politie

te

MAASSLUIS.

J.G. Crabbendam.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM.

's-GRAVENHAGE, 17. Maart

1947.

No. **B. 9164.**

Javastraat 68

Tel. { 111539
112778

Bijlagen:

Dict.: **R.** Typ.: **Disb.**

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: **Inlichtingen.**

d.d. 14 Februari 1947

Met verwijzing naar dezerzijdsch rondschrjven/nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar :

F.F. v.d. Meulen, wonende Koeplein 1, Leeuwarden.

Volgens een bericht in de "Sociaal-Democrant", het orgaan van de "oude S.D.A.P.", kan men zich bij genoemden persoon aanmelden voor het lidmaatschap van genoemde partij.

Met het resultaat van het onderzoek verzoek ik U mij in kennis te doen stellen.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen :

Aan
Den Heer Corpschef van Politie

te

LEEWARDEN.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM.

's-GRAVENHAGE, 17 Maart 1947.
Javastraat 68
Tel. { 111539
 { 112778

No. B. 9164.

Bijlagen:

Dict.: R. Typ.: Dish.

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: Inlichtingen .

d.d. 14 Februari 1947

Met verwijzing naar dezerzijdsch rondschriften/ nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar : Joh. Hilvers, wonende Noordbargestraat 2, Emmen.

Volgens een bericht in de "Sociaal-Democraat", het orgaan van de "oude S.D.A.P.", kan men zich bij genoemden persoon aanmelden voor het lidmaatschap van genoemde partij.

Met het resultaat van het onderzoek verzoek ik U mij in kennis te doen stellen.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen :

Aan
Den Heer Burgemeester

van

EMMEN.

J.G. Crabbendam.

17 Maartori 7

B.9164

GEHEIM

R

MN

Inlichtingen.

d.d. 14 Feburari 1947

Met verwijzing naar dezers.rondschrijven, /
nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen
doen instellen naar Mr.H.THESINGH, wonende Stationsstraat 25
Steenwijk.

Volgens een bericht in "de Sociaal-Democrast", het
orgaan van de "Oude S.D.A.P.", kan men zich bij Mr.Thesingh
aanmelden voor het lidmaatschap van genoemde partij.

Het resultaat van het onderzoek zal ik gaarne verne-
men.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen;

Aans
Den Heer Korpschef van Politie
te S T E E N W I J K.

J.G.Crabbendam.

17 Maart 1947 7

B.9164

GEHEIM

R

MN

Inlichtingen.

d.d. 14 Februari 1947

Met verwijzing naar dezerz.rondschrijven, nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar J.A.J.BOSMANS, wonende Eenzastraat 43 te Arnhem.

Volgens een bericht in de "Sociaal Democraat", het orgaan van de "oude S.D.A.P.", kan men zich bij BOSMANS aanmelden voor het lidmaatschap van genoemde partij.

Met het resultaat van het onderzoek verzoek ik U mij in kennis te willen doen stellen.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen;

J.G.Crabbendam.

Aan:
Den Heer Hoofdcomm.van Politie
te ARNHEM.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

's-GRAVENHAGE, 17 Maart 1947.
Javastraat 68
Tel. { 111539
 { 112778

GEHEIM.

No. **B. 9164.**

Bijlagen:

Dict.: **R.** Typ.: **Disb.**

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: **Inlichtingen.**

d.d. 14 Februari 1947.

Met verwijzing naar dezerzijdsch rondschrjven, /nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar :

J. Drop, wonende J. Vethkade 46, Dordrecht.

Volgens een bericht in de "Sociaal-Democraat", het orgaan van de "oude S.D.A.P.", kan men zich bij genoemden persoon aanmelden voor het lidmaatschap van genoemde partij.

Met het resultaat van het onderzoek verzoek ik U mij in kennis te doen stellen.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen :

Aan :
Den Heer Commissaris van Politie
te
DORDRECHT.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM.

's-GRAVENHAGE, 17 Maart 1947.

Javastraat 68
Tel. { 111539
 { 112778

No. **B. 9164.**

Bijlagen:

Dict.: **R.** Typ.: **Disb.**

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: **Inlichtingen.**

d.d.14 Februari 1947

Met verwijzing naar dezerzijdsch rondschrjven/nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar :

E.Th. Gordijn, wonende Kinheimweg 39, Bloemendaal.

Volgens een bericht in de "Sociaal Democraat", het orgaan van de "oude S.D.A.P.", kan men zich bij genoemden persoon aanmelden voor het lidmaatschap van genoemde partij.

Met het resultaat van het onderzoek verzoek ik U mij in kennis te doen stellen.

Aan
Den Heer Korpschef van Politie

te

BLOEMENDAAL.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen :

J.G. Crabbendam.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

GEHEIM.

No. B. 9164.

Bijlagen:

Dict.: R. Typ.: Disb.

Uw. schrijven No.

dd.

Onderwerp: **Inlichtingen.**

's-GRAVENHAGE, 17 Maart 1947.
Javastraat 68
Tel. { 111539
 { 112778

d.d. 14 Februari 1947

Met verwijzing naar dezerzijdsch rondschrjven, /
no. als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek
te willen doen instellen naar :

1. Joh. v.d. Wal te Murmerwoudt, gem. Dantumadeel.
2. J. Heidstra, Kerkstraat 38 te Waubach, gem. Ubach
over Worms.

Volgens een bericht in de "Sociaal Democraat",
het orgaan van de "oude S.D.A.P.", kan men zich bij
hem aanmelden voor het lidmaatschap van genoemde
partij.

Met het resultaat van het onderzoek verzoek
ik U mij in kennis te doen stellen.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen :

Aan
Den Heer Districts-Commandant
der Rijkspolitie

te

LEEUWARDEN.

J.G. Crabbendam.

B. 9164 GEHEIM

R. C.W.

Inlichtingen

Antonie
1947

d.d. 14 Februari 1947

Met verwijzing naar dezerz. rondschrijven, /nummer als deze, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar de volgende personen, zijnde hoofdbestuursleden van "de oude S.D.A.P."

B. Linschoten, Rijngracht 18 Amsterdam, 2e Voorzitter;
Dr. J. Kalma, Keizersgracht 546, Amsterdam, 1e Secretaris;
P. Iagendijk, Valeriusstraat 98, Amsterdam, 1e Penningmeester, benevens omtrent:
Mevr. Bouwmeester, Bronckhorststraat 22 Amsterdam, Secretaresse Redactie "de Sociaal-Democraat".
A. Reiman, Elandsgracht 93 Amsterdam, Directeur van "de Sociaal-Democraat".

Met het resultaat van het onderzoek zal ik gaarne in kennis worden gesteld.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
namens dezen:

J.G. Crabbendam

an den Heer Hoofdcommissaris van Politie
te
Amsterdam.

CH. - 69 -

OD 448 Overzicht 1946
I/O Amsterdam

dd. 17.9.46

oud sociaal democratische arbeiders partij.

In "De Waarheid" d.d. 19-3-1946 en ook in andere bladen verscheen de volgende advertentie:

"Leden van de voormalige S.D.A.P., die bereid zijn, toe te treden tot een vereeniging, welke ten doel heeft, principieel socialistische propaganda te voeren, worden uitgenoodigd schriftelijk adhaesiebetuigingen te zenden aan:
Amsterdam: Wed. Jos Loopuit ; Bronckhorststraat 22 huis /
Rotterdam: Joh. Brautigom, v. Essenburgsingel 139 /
Leiden D.A. van Eck, Rijnsburgerweg 164. /

De weduwe Jos LOOPUIT stond op dat moment bij onzen dienst bekend als iemand die herhaaldelijk was genoemd voor het aanbrengen van het grootste aantal abonné's op "De Waarheid".

Op Weensdag 17 April werd in Krasnapolski te Amsterdam een bijeenkomst gehouden van oud leden der S.D.A.P. Er werd besloten op korte termijn een landelijke vergadering te Utrecht te beleggen. De weduwe Jos Loopuit verklaarde zelf als oud lid van de S.D.A.P. thans de "Waarheid" te lezen en op het partijcongres van de C.P.N. gehouden in Januari 1946, als gast uitgenoodigd te zijn geweest.

15 Juli 1946 werd in de Raadskelder te Utrecht een congres gehouden van oud leden der S.D.A.P. Als sprekers kunnen worden genoemd *KHV* J.C. Louwers uit Zeist; J. de Jager. Er werd besloten tot partijvorming over te gaan onder de naam Oud Sociaal Democratische Arbeiderspartij. Voorzitter van deze partij werd Louwers uit Zeist, terwijl de weduwe Jos Loopuit uit Amsterdam secretaresse werd.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen combineerde de O.S.D.A.P. zich in verschillende gemeentes met de C.P.N. In Amsterdam deed men dit onder de leuze "Communisten en Socialistten"
Bij de verschillende verkiezingspropagandameetingen trad de weduwe Loopuit zeer op de voorgrond (zie dossier meeting C.P.N. Stadion)

"OUDE SOCIAAL DEMOCRATISCHE ARBEIDERS PARTIJ

(Oude S.D.A.P.)

Het Partijbestuur van de Oude Sociaal Democratische Arbeiders Partij is als volgt samengesteld:

BUREAU B

1e. Voorzitter:

G. KRUIT, Rapenburg 123, Leiden;

2e. Voorzitter:

B. LINSCHOTEN, Rijngracht 18, Amsterdam;

1e. Secretaris:

Dr. J. KALMA, Keizersgracht 546 te Amsterdam;

2e. Secretaresse:

Wed. Jos. LOOPUIT, Keizersgracht 546 te Amsterdam;

1e. Penningmeester:

P. LAGENDIJK, Valeriusstraat 98 te Amsterdam;

2e. Penningmeester:

J. H. VISEE, Schouwjtjeslaan 32 rd. Haarlem.

Als sprekers voor de partij hebben zich disponibel gesteld:

A. VAN DEN BERG, Huygensstraat 13b. te Rotterdam;

H. VAN DE BRUG, Orionlaan 6 te Hilversum;

Dr. J. KALMA, voornoemd en

L. A. NOORDEWIJER, Prins Mauritslaan 120 te 's-Gravenhage.

In afwachting van de vaststelling van een definitief beginselprogram, geldt voor de Oude S.D.A.P. het partij-program der S.D.A.P. van 1912, hetwelk luidt als volgt:

Alinea I.

1. De ontwikkeling der maatschappij heeft geleid tot de kapitalistische voortbrengingswijze, waarin de massa der voortbrengers is gescheiden van de voortbrengingsmiddelen.
2. Deze zijn voor hunne bezitters het middel om winst te maken uit de arbeid der arbeiders, die ter voorziening in hun levensonderhoud verplicht zijn, hunne arbeidskrachten te verkopen.
3. Twee klassen, het proletariaat en de kapitalistische klasse, staan aldus in duurzame tegenstelling tegenover elkaar.

Alinea II.

4. In dit stelsel dwingen concurrentie en winstbejag tot voortdurende verbetering der techniek ter besparing van arbeidsloon.
 5. Het leidt tot opeenhooping van rijkdom bij de kapitalistische klasse, tegenover armoede, onzekerheid van bestaan en afhankelijkheid, afmattende, geestdoodende en ongezonde arbeid van mannen en vrouwen, onmatige lange arbeidstijd naast werkloosheid, kinderarbeid, vernietiging van het gezinsleven en teruggang van het lichamelijk weerstandvermogen bij het proletariaat; het voortwoekerend pauperisme en prostitutie, alcoholisme en misdaad.
 6. Zoo is de arbeidersklasse, waar de kapitalistische
- winsthonger-

winsthonger niet door haar tegenstand wordt gebreideld, ten prooi aan toenemende ontaarding en ellende, alleen beperkt door de natuurlijke grenzen van menselijke ontbering en door de eischen van het kapitalistisch belang zelf.

7. De wanverhouding tusschen de toenemende productiviteit van de arbeid en de geringe koopkracht der massa en het gemis aan maatschappelijke regeling der voortbrenging leiden telkens weer tot crisissen in het bedrijfsleven, die deze aan het wezen der kapitalistische warenproductie verbonden strekkingen nog verscherpen.

Alinea III.

8. Dit wekt verzet bij het proletariaat, dat zich organiseert, zoowel in vakverenigingen als op politiek gebied en daarbij meer en meer tot het besef komt van zijn taak, om het kapitalisme als stelsel te bestrijden en de leiding der maatschappij van de kapitalistische klasse over te nemen.

9. Bij haar strijd om politieke rechten en sociale hervormingen toch stuit de arbeidersklasse, zoolang zij de maatschappij niet beheerscht, op de overmacht der heerschen- de klasse, die niet dan noodgedwongen, onder de invloed van de wassende macht van het proletariaat, aan zijne eischen tegemoet komt en daarbij niet verder gaat, dan de handhaving harer maatschappij en het wezen van het kapitalistische stelsel het gedogen.

Alinea IV.

10. Intusschen schept de kapitalistische ontwikkeling zelve de economische voorwaarden voor een nieuw stelsel van voortbrenging, niet berustend op uitbuiting eener klasse door een andere, maar op maatschappelijk bezit en beheer der voortbrengingsmiddelen, waarvan het doel niet is het maken van winst voor enkelen, doch voorziening in de behoeften van allen.

Alinea V.

11. De concurrentie, in verband met de voortgang der techniek, dwingt steeds meer tot voortbrenging in het groot, vermindert de maatschappelijke beteekenis van het kleinbedrijf en maakt de kleinere ondernemers afhankelijk van het grootbedrijf, of tot loonarbeiders.

Alinea VI.

12. Hoewel dit proces van bedrijfsconcentratie zich in de landbouwbedrijven tot heden niet op dezelfde wijze vertoont als in die van den handel, verkeer en nijverheid, ziet men ook daarin de macht van het kapitaal toenemen, zoowel door de uitbreiding van het pachtstelsel als door de wassende invloed van industriële ondernemingen op de landbouw en de beweging naar monopoliseering der markt door het grootkapitaal.

13. Waar verder het agrarisch kleinbedrijf zich naast het grooter bedrijf handhaaft of uitbreidt, gaat dit gepaard met zoodanige ontbering en overarbeid van hen, die daarin hun bestaan vinden, dat het met de algemeene drang naar een hoogere levensstandaard in de arbeidersklasse op den duur onvereinigbaar is.

14. Bovendien wordt door de ontwikkeling van het fabrieks-
-wezen-

wezen een steeds grooter deel van het eigenlijk agrarisch bedrijf naar het gebied der industrie overgebracht.

Alinea VII.

15. Bij verdere ontwikkeling van het grootbedrijf brengt de concurrentie de winst in gevaar, hetwelk leidt tot toenemende uitbreiding van het kapitalistisch monopolie en beperking van het gebied der concurrentie.

16. Meer en meer komen voortbrenging en verkeer onder de heerschappij van het bankkapitaal en wordt de winstheffing onafhankelijk van elke functie in voortbrenging en ruil.

17. De kapitalist verliest daarmee de beteekenis van bedrijfsleider en wordt slechts een parasiet op de volkswelvaart. Het bedrijf wordt ingericht op een voet, dat het voor overneming door de maatschappij gereed is.

18. Hiermede is de grondslag gelegd, waarop het stelsel der socialistische voortbrenging kan worden gevestigd en van waaruit het over de voortbrenging in haar geheel kan worden uitgebreid.

Alinea VIII.

19. Intusschen worden verschillende bedrijven uit particulier in publiek beheer overgebracht; terwijl ook door de coöperatie het terrein van het particulier bedrijf wordt beperkt.

Alinea IX.

20. Met deze toenemende mogelijkheid van het socialisme gaan gepaard een wassende aandrang en macht om het te verwezenlijken.

21. De ontzaglijke vermeerdering van de rijkdom en de weelde der kapitalisten doen ook de arbeiders hoogere levenswensen stellen, terwijl de opdrijving der woninghuren als gevolg van de opeenhooping der bevolking in de groote steden en de prijsbeweging hun levensstandaard drukken.

22. Door en in de klassenstrijd, mede als gevolg van de verhooging van de levensstandaard, die een deel van het proletariaat zich weet te veroveren, stijgen zijn behoeften tot een peil, waarop hunne bevrediging in het kapitalistische stelsel niet is te bereiken.

23. De tegenstellingen binnen de kapitalistische klasse treden op den achtergrond, naarmate de aandrang der arbeiders naar nieuwe rechten en hervormingen gevaarlijker wordt voor hare heerschappij en het kapitalistische stelsel zelf.

24. Dit uit zich zoowel in de vorming van patroonsbonden tegenover de vakorganisatie der arbeiders, als op politiek gebied.

25. De kapitaalmagnaten aan het hoofd der reusachtige centralisaties van kapitaal, die door hunne beschikking over grondstoffen, vervoerwezen en bedrijfsmiddelen de geheele maatschappij aan zich schatplichtig maken, weten bestuur en wetgeving aan hunne belangen dienstbaar te maken en drijven de regeeringen den weg op van imperialisme en koloniale politiek met de daaraan verbonden voortgaande verzwaring van militaire lasten en toenemende spanning in de internationale verhoudingen.

Alinea X.

26. Tegelijkertijd groeit ook de macht der arbeiders tegen het kapitalisme.

27. Met de bedrijfsconcentratie gaat gepaard een toenemend
-overwicht-

overwicht in getal/sterkte bij het proletariaat.

28. Als nieuw element ontwikkelt zich daarin "de nieuwe middenstand," technici en beambten van het grootbedrijf, die wat onzekerheid van bestaan en ~~afhankelij~~ afhankelijkheid van den kapitalist betreft, met de arbeiders gelijk staan.

29. Daarnaast moeten worden gevoegd die groepen, wier belang, zooda niet direct tegengesteld aan het kapitalisme, toch niet betrokken is bij de handhaving daarvan.

30. Het proletariaat verkrijgt in en door de klassenstrijd een ervaring, een wetenschappelijke en politieke ontwikkeling, een maatschappelijke en zedelijke verheffing en een uitbreiding en versterking zijner organisatie, die het niet alleen in staat stellen de tegenstand der heerschende klasse te breken, doch het ook rijp maken voor zijn taak om haar plaats in te nemen.

31. Het is bij dit streven onoverwinnelijk, omdat het daarbij zijn historische taak vervult, de gansche maatschappij te verlossen van een stelsel dat economisch verouderd en zedelijk veroordeeld is.

Alinea XI.

32. Het proletariaat kan de tegenstand der kapitalistische klasse tegen de overbrenging der bedrijfsmiddelen van particulier in maatschappelijk bezit slechts breken door de verovering der politieke macht. Voor dit doel hebben zich over de geheele wereld de arbeiders, die tot bewustzijn van hun taak in de klassenstrijd zijn gekomen, georganiseerd.

Alinea XII.

33. De Sociaaldemocratische Arbeiderspartij in Nederland stelt zich ten doel het Nederlandsche proletariaat te organiseeren in een zelfstandige politieke partij ter deelneming aan die internationale strijd der arbeidersklasse.

34. Zij streeft naar eenheid van de proletarische klassenstrijd en ondersteunt zooveel mogelijk elke economische of politieke beweging der arbeiders ter verkrijging van betere levensvoorwaarden zoodanig, dat daardoor hun klassebewustzijn en hun macht tegenover de bezittende klasse worden versterkt."

Door de Bude S.D.A.P. wordt een orgaan uitgegeven, genaamd: "De Sociaal Democraat".

Hoofdredacteur is Dr. J. KALMA;

Secretaresse der redactie is:

Mevrouw M.C. BOUWMEESTER, Bronckhorststraat 22 H., Amsterdam (Z.);

Directeur van het orgaan is:

A. REIMAN, wonende Elandsgracht 93 te Amsterdam.

Afdeelingen zijn in oprichting of reeds gevormd te Amsterdam:

I. HOFSTEDE, Retiefstraat 103.3H.;

Arnhem:

J. A. J. BOSMANS, Emmastraat 43;

Dordrecht:

J. DROP, Jan Vethkade 46;

Barendrecht:

G. SINTNIKLAAS, Barendrechtschestraatweg 148;

Emmen:

Joh. HILVERS, Noordbargestraat 2;

Den Haag:
/ | J.P.WINKEL, Delftschelaan 37;
Haarlem:
/ | E.Th.GORDIJN, Kinheimweg 39, Bloemendaal;
Hilversum:
/ | P.L.SPRONG Jr., Chrysantplein 1;
Leeuwarden:
/ | F.F.VAN d.MEULEN, Koeplein 1;
Leiden:
/ | T.GROENEVELD, Haarlemmerweg 50;
Maassluis:
/ | J.C.VERKERK, Hoekerdwarsstraat 9;
Murmerwoude:
/ | Joh. VAN d. WAL;
Nijmegen:
/ | W.TEERINK, O.n. no. 309;
Rotterdam:
/ | G.J.DE WEGER, Wioldrechtstraat 18a;
Sliedrecht:
/ | P.DE JONG, Dwarsstraat 15;
Steenwijk:
/ | Mr.H.THESINK, Stationsstraat 25;
Tilburg:
/ | H.DE BACKER, Houtstraat 167;
Utrecht:
/ | G.F.J.BAART, H.Pootstraat 5;
Velp:
/ | M.L.HUETING, Parkstraat 52;
Zeist:
/ | Ir.C.G.VAN STEENIS, Griffensteynscheplein 10.

Verzonden op 24 December 1946.

4 1: het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst, alhier.

DE SOCIAAL DEMOCRAAT

ORGAAN DER OUDE SOCIAAL DEMOCRATISCHE ARBEIDERSPARTIJ

Advertenties
volgens overeenkomst

Hoofdredacteur: Dr. J. Kalma.
Mevr. M. C. Bouwmeester, Secretaresse der redactie,
Bronckhorststraat 22 huis, Amsterdam-Z. - Tel. 29261.
Directeur: A. Reiman, A'dam, Elandsgr. 93, Tel. 33832.

Abonnement
f 1.30 per kwartaal
Losse nummers 10 cent

Het bedrag á f 1.30 (per 13 nummers) bij vooruitbetaling te storten op postgiro 6269 Twentsche Bank Amsterdam - De Sociaal Democraat

Ter inleiding.

Bij het verschijnen van ons proefnummer een enkel woord ter inleiding. Ons blad, dat een historischen naam draagt, kan uit der aard en om redenen welke voor de hand liggen, naar buiten nog slechts een bescheiden geluid doen hooren. Het zal in de eerste plaats dienen om het contact met onze Afdelingen te bevorderen, en om tot uiting te doen komen, wat er leeft in onze Partij.

Daarnaast zullen principieele richtlijnen worden aangegeven, welke zullen uitgaan van het partijprogramma der S.D.A.P. van 1912, maar tegelijk een heroriënte-

ring inhouden in verband met de tijdsomstandigheden en alles wat er in den loop der jaren is gebeurd.

De opmaak van het blad zal voorloopig eenvoudig moeten zijn en wij zullen aan inhoud moeten vergoeden, wat aan het uiterlijk nog ontbreekt.

Vaste rubrieken en een meer schematische indeeling zullen volgen, zodra dit mogelijk is. Moge ons blad het klankbord worden van een opgewekt politiek partijleven, dat op den ouden historischen grondslag van het Socialisme een boodschap inhoudt voor den bewogen tijd van het heden.

Artikelen voor opname kunnen worden gezonden aan de Redactie, Keizersgracht 546 Amsterdam.

DE REDACTIE.

Het parool voor den Socialist.

Een felle onrust heeft zich van de menscheid meester gemaakt ... en zij wil niet aflaten. Wereldoorlog II moge ten einde zijn, de vrede is op aarde nog geenszins weergekeerd. En het lijkt, alsof het nog lang zal duren voor ons weer een beetje geluk, een ietsje behagelijkheid, een tikje welvaart beschoren zal zijn.

Gedurende den oorlog werd ons door de leidende staatslieden toegezegd, dat, als eenmaal de overwinning op den wreeden vijand zou zijn behaald, een nieuwe, een betere wereld ons deel zou worden. Millioenen hebben in deze belofte vertrouwen gesteld. In de vrije en in de bezette landen bloeide de hoop op, dat wij zouden gaan naar een gemeenschap, in welke vrijheid, gelijkheid en broederschap zouden heerschen. En het was vooral deze verwachting, die de kracht gaf, om de schier bovenmensche-lijke beproevingen te doorstaan.

De ervaringen sedert het neerleggen van de wapens opgedaan, hebben aan deze verwachtingen den bodem ingeslagen. Diepe teleurstelling heerscht alom. De volksmassa's staren ingespannen naar den kim, doch inplaats van het lichten van een nieuwen dageraad, zien zij niets anders dan loodgrijze wolken zich opstapelen, een nieuwe beproeving voor-spellend. Geruchten over een derden wereldoorlog gaan, ondanks de geruststellende verklaringen der Staatsleiders, rond. Politieke, economische en finan-

cieele crises doen de maatschappij op haar grondvesten trillen. Sociale bewegingen van ongewonen omvang breken los, worden gedempt, doch slaan elders weer uit. En tallozen vragen zich met angst in het hart af: Waar gaan zij heen? Zoals het elders op deze planeet gesteld is, gaat het ook hier. Ook in ons land werd gedurende den oorlog gedroomd van een schooner samenleven van ons volk, als eenmaal de gehate onderdrukker zou zijn uitgedreven. Men had in nood en dood schouder aan schouder gestaan, men zou deze eenheid bewaren als het er om ging den herbouw aan te vatten. En om aan dat verlangen naar eenheid vorm te geven, greep men naar het woord, dat velen vóór 1940 alleen uitspraken om het te bestrijden, doch dat in de benauwenis een reddende klank had gekregen: *Socialisme*.

Verschillende personen en groepeerin- gen zullen voor zichzelf aan dit woord een verschillende inhoud geven. Men hoorde van een nederlandsch socialisme, van een personalistisch socialisme, enz. Doch zij zullen allen bij het gebruik er van wel gedacht hebben aan een maatschappij, in welke de mensch zou kunnen leven zonder angst en zonder gebrek.

Wat er van deze goede voornemens, deze nobele denkbeelden terecht gekomen is, kunnen wij om ons heen zien. De vrijheid is ons hergeven en dat is een onschafbaar rijk goed. Doch van

de gelijkheid en de broederschap is niets te bespeuren. Als van ouds graait ieder wat hij graaien kan. De rijken zijn rijker, de armen armer dan ooit. Wie geld genoeg heeft, kan alles bekomen wat zijn hart begeert; wie moet leven van een beperkt inkomen, krijgt niet genoeg. Eerlijkheid en betrouwbaarheid zijn zoek, ook bij velen wier taak het is het algemeen belang te behartigen. Het eene schandaal volgt op het andere. Ieder voor zich en de duivel hale den „achterste" is de leuze van dezen tijd.

Die achterste is altijd de arbeidersklasse. Zij heeft niets te verkopen of te verhandelen dan haar arbeidskracht. En de prijs, die zij daarvoor zal ontvangen, wordt, in het groot gezien, bepaald in de regeeringsbureaux te 's-Gravenhage. Veel mag duur zijn en nog duurder worden: melk en groenten, boter en fruit, gas en elektriciteit, en een algemeene verhooging der loonen, die evenwel geen sprake zijn. Aldus hooren wij het elken dag uit den mond der hoog geplaatsten. „Het Vrije Volk" zong in het koor mee. De radio werd haar daarvoor ter beschikking gesteld, om haar standpunt: geen loonsverhoging en harder werken, de arbeiders duidelijk te maken. En dankbaar heeft „Het Vrije Volk" er gebruik van gemaakt.

En zoo is er een spanning ontstaan tusschen de loonen en de prijzen, die tot barstens toe is gestegen. Zoo hoog werd de nood, dat het N.V.V. heeft moeten ingrijpen en haar verlangens den 15e October heeft kenbaar gemaakt.

Zoo is de tegenstelling tusschen de partij van den Arbeid en het N.V.V. eindelijk vrij scherp naar voren getreden. De nood is te hoog gestegen. De arbeiders verlangen van de landelijke vakcentrale datgene, wat de partij van den Arbeid niet kan en wil geven: optreden tegen de regeering. De arbeider kan ook nu, na jarenlange ellende niet datgene bekomen dat strikt noodzakelijk is. Dat niet voorzien kan worden in de aanschaffing van onder- en bovenkleding, schoeisel en huisraad, is officieel toegegeven. De wettelijke voorschotregeling getuigt er van. Dit van bovenaf bevorderde arbetersstelsel, deze slechtste vorm van leven, dwingt den arbeider er toe, een deel van zijn toekomstig loon aan den staat te verpanden, teneinde in de onafwijsbare behoeften van het heden te voorzien. Zoo wordt het bestaande tekort bestendigd. De stelling van Marx, dat het arbeidsloon niet hooger is dan de hooftelheid

levensbenodigdheden die voor de instandhouding van de arbeidskracht onontbeerlijk is, moet worden aangevuld met de regeerings-these, dat het onder omstandigheden ook beneden deze grens kan liggen.

Neen, van het gedroomde socialisme is in de barre werkelijkheid geen schijn of schaduw te bekennen. De idealisten van gisteren zijn diep teleurgesteld door dezen loop der dingen, trekken zich terug in hun binnenkamer en sluiten zich daar af van de openbare zaak.

Wat is de oorzaak van dit alles? Zij is te vinden in de omstandigheid, dat zij, die zoo zeer met het socialisme dwoepen, verzuimd hebben de economische grondslagen er voor te leggen. Het socialisme is een maatschappelijk stelsel, dat alleen leven en werken kan als de grond en de arbeidsmiddelen overgaan van den particulieren in gemeenschappelijke eigendom. Eerst als dat geschied is, kunnen productie en distributie dienstbaar worden gemaakt aan het algemeen belang, in stede van gericht te zijn op de ondernemerswinst. Wie dit niet wil, of niet ten volle wil, mag er zich niet over beklagen, dat, anderhalf

jaar na de bevrijding, ook in ons land het kapitalisme weer . oppermachtig heerscht. Er is nu eenmaal tusschen beide stelsels geen tusschenweg denkbaar, geen compromis mogelijk.

Het kapitalisme laat vrijwillig niets los van wat het in handen heeft, het socialisme moet alle maatschappelijke goederen opeischen, zal het kunnen bestaan. De botsing van deze belangen, deze twee stelsels heet de *klassenstrijd*.

Wie zich socialist noemt en dezen naam verdienen wil, kan zich niet opsluiten in zijn binnenkamer. Hij moet partij kiezen en aan dien strijd deelnemen op de plaats die hij zich gekozen heeft. Dan zal hij de zekerheid vinden, die hij thans ontbeert, de innerlijke rust die hij mist. Wie het bestaan van den klassenstrijd ontkent, hem wil temperen of remmen, staat met zijn gedachten en gevoelens reeds aan den verkeerden kant. Nog een enkele stap verder en hij bevindt zich in het kamp van den vijand.

Het parool voor den socialist moet zijn: **IN DEN KLASSENSTRIJD NAAST EN MET DE ARBEIDERS.** Dat is in de Oude Soc. Democratische . Arbeiderspartij.

G. KRUIT

G. Kruit

Hergroepering der S.D.A.P.-ers.

Voor een juist begrip ten aanzien van dit artikel zij medegedeeld, dat de schrijver daarmede in de eerste plaats zich wendt tot hen, die weigerden toe te treden tot de „Partij van den Arbeid“.

Op 5 en 16 Juni 1946 zijn op een dagvergadering de raadslieden van de Oude Gracht te Utrecht ongeveer honderd sociaal-democraten bijeen gekomen, vertegenwoordigende 28 plaatsen in Nederland, waar talrijke sociaal-democraten weigerden toe te treden tot de P. v. d. A. Hierbij dient te worden opgemerkt, dat een massa leden zich niet automatisch in deze partij wenste te laten indelen, omdat de wijze, waarop deze belangrijke aangelegenheid werd behandeld, al te zeer geleek op een overrompeling.

Waarom traden deze partijgenoten ten slotte niet toe tot de P.v.d.A.? Waarom blieven ongeveer 40.000 leden, die in de S.D.A.P. georganiseerd waren, dakloos? Waarom sloot een deel daarvan zich aan bij de Communistische Partij Nederland?

Het antwoord op deze vragen is niet zoo moeilijk. Reeds daarom niet, omdat o.i. deze partijgenoten in en vooral dóór de oorlogsjaren 1940-1945 geheel anders waren ingesteld op het werk, dat aanstonds voor de Partij stond te verrichten, waartegenover echter helaas de leiding van onze voormalige S.D.A.P. een geheel ander standpunt innam. De P.v.d. A. biedt voor de klassebewuste arbeiders geen werkterrein. Doch in de eerste plaats willen wij opmerken, dat de leden onzer voormalige partij mochten verwachten de *herdenking* — een feest kon dat niet zijn — van het 50-jarig bestaan der S.D.A.P. (1894-1944); een herdenking, die in 1944 niet kon plaats vinden omdat ons land in dat jaar door den vijand was bezet. Wij waren van mening en wachtten op het signaal van het Partijbestuur, dat een grote

vergadering, b.v. in het Concertgebouw te Amsterdam zou worden belegd, teneinde dit belangrijke feit te herdenken en tegelijkertijd hadden wij mogen verwachten, dat er een réveil had geklonken, dat daverde van geestdrift en daadkracht om tot samenwerking te komen met de gehele Nederlandse arbeidersklasse.

Een samenwerking, krachtiger dan ooit tevoren, teneinde wél overlegd en met de nodige bezonnenheid de strijd aan te binden tegen de reactionaire machten, die schuld dragen aan deze onbarmhartige, duivelse, beneden alle menselijke waardigheid gevoerde oorlog, waaraan niet alleen ons land, maar ook de volkeren van een groot deel der wereld ten prooi zijn geweest. Maar neen. De S.D.A.P. moest verdwijnen. De leiding van onze voormalige Partij beoogde andere plannen! 't Was in St. Michielsgestel, waar verenigd waren een aantal personen, die er hun taak in zagen in het belang van hún politieke partijen de S.D.A.P. eens onderhanden te nemen en een uitstekende gelegenheid benutte, om het verwateringsproces der S.D.A.P.-programma's thans tot een goed en *negatief* einde te brengen. De S.D.A.P., waar het Nederlandse proletariaat eens zo trots op was, moest verdwijnen! De anti-revolutionaire, de vrijzinnig-democratische, de Katholieke, de communistische partij en de Christelijk Historische Unie bleven intact — maar de S.D.A.P. moest worden geliquideerd.

OPGESLOKT DOOR DE VRIJZ. DEM. BOND.

Zo werd de Partij van de Arbeid tot stand gebracht. Aan de S.D.A.P. — althans dit meende men — moest een fatsoenlijke teraardebestelling worden bereid. Er waren, politiek gesproken, in

St. Michielsgestel goede zaken gedaan voor de vrijzinnig-democratische Bond! Nu wil deze partij, dit geven wij gearne toe, wel iets doen om het kapitalisme te beteugelen, maar *het kapitalistische stelsel als zodanig willen de vrijzinnig-democraten behouden*. Dat is — dat prediken wij al meer dan veertig jaren — het kernverschil tussen de S.D.A.P. en de Vrijzinnig-democratische Bond. De marxistische grondslag van het socialisme moest de Partij van de Arbeid prijsgeven om tot fusie met de vrijzinnig-democraten te kunnen komen. De klassenstrijd, gegroeid uit de historie met zijn onbetwistbaar ideologische achtergrond is evenwel niet weg te redden en dat is maar gelukkig ook; want hij is het enige grote middel, dat leiden kan naar een klassenloze maatschappij.

Dit o.i. enig juiste inzicht heeft de leiding van onze voormalige S.D.A.P. opgegeven, teneinde met een kleine groep van vrijzinnig-democraten in de Partij van de Arbeid te kunnen samenwerken. Het is de taak van de Oude S.D.A.P., door een krachtige en zeer principieel stellingname, te trachten onze plaats als sociaal-democraten weer in het politieke leven in te nemen. Wij zullen dit doen op de basis van de beginselen, neergelegd in het programma van 1912, dat thans ter bestudering aan de commissie voor het beginselprogramma in handen is gesteld. Het ontwerp zal voor het eerstvolgende congres worden gepubliceerd. Het programma van de Oude S.D.A.P. zal zeer stellig niet verwaterd uit de handen der commissie te voorschijn treden!

AANSCHOUWELIJK ONDERWIJS.

Zes jaren lang hebben de volkeren van bijna heel de wereld dag aan dag, uur aan uur en ook des nachts aanschouwelijk onderwijs gekregen omtrent hetgeen het *ongebreedde kapitalisme* heeft kunnen aanrichten. Milliard en oorlogstuig werd boven onze hoofden uitgeworpen met de verschrikkelijke gevolgen daaraan verbonden. Ieder verstantig mens dient krachtig stelling te nemen tegen dergelijke waanzin, opdat in de toekomst de mensheid voor deze rampen bewaard blijve. Het gaat om het belang van de mensheid; het gaat om het zijn of het niet zijn en ongeacht de dreiging met atoom-energie mag het ons niet ontbreken aan verantwoordelijkheidsgevoel en vooral niet aan zedelijke moed ons tegen dit kwaad, dat tot het hoogtepunt van kapitalistische excessen is gestegen, te wapenen. Het is niet voldoende de feiten te constateren; men moet zich, wanneer het nodig blijkt, tegen een herhaling van deze gruwelen wapenen. Het onfeilbare wapen daartegen is de *klassenstrijd*.

Nu gaat het — en dat mag hier voor goed begrip der zaken waarom het bij ons sociaal-democraten gaat, wel eens duidelijk in het licht worden gesteld — volstrekt niet tegen de kleine bezitters, wanneer bij critische beschouwing het woord kapitalisme wordt gebruikt. Deze categorie van mensen, al mogen zij thans nog wat meer bestaanszekerheid hebben, vormt volstrekt niet het element, waartegen de sociaal-democratie haar strijd voert. De positie dezer groepen is minstens zo wankel, zoal niet wankeler, dan die der arbeidersklasse. Immers, de arbeidersklasse, de voortbrengster van de producten en de pro-

ductie-middelen, heeft in het productie-proces de voornaamste taak en kan niet worden uitgeschakeld. Dit is met de kleine bezitters wel het geval.

Maar de klassenstrijd, die ontstaan is uit het kapitalistische stelsel en met het stelsel moet verdwijnen, heeft zich te richten tegen de concentratie van kapitaal met het voor de monopolisten daaraan verbonden systeem van centralisatie der productiemiddelen; waaraan weer verbonden is een beheersing van de wereldmarkt.

Tevens zien wij dat ten bate van de prijsbeheersing de vernietiging van reeds geproduceerde producten wordt aangevend, waaraan een kapitalistisch-georiënteerde regering geen paal en perk stelt. En dan te bedenken, dat deze kapitalistische methode dient tot instandhouding van slechts enige honderden families over de gehele wereld, wier winst-bejag het internationale sociaal-economische leven in een staat van ontredering brengt en de algemeene welstand totaal ondermijnt.

De her-oprichting van de S.D.A.P. is

t.a.v. de nederlandse arbeidersklasse en haar aanhang een noodzakelijkheid geweest. De grote problemen welke zich vooral in deze tijd aan ons opdringen gaan gepaard met grote belangen voor de arbeidersklasse, en waarbij de sociaal-democratie haar taak heeft te vervullen. Dit kan niet geschieden — zoals de „P.v.d.A.” helaas heeft beslist — door haar het wapen van de klassenstrijd te ontnemen; afgezien van de vraag of dit mogelijk is.

Wij willen voorlopig hiermede eindigen doch niet zonder een zeer ernstig en dringend beroep te doen op de 40.000 politiek-dakloze sociaal-democratische arbeiders en arbeidsters alsmede op onze geestverwanten, om plaats te nemen in onze gelederen! Laten wij onze eens zo trotse gewegworpen vlag weer opheffen en ons scharen onder onze eigen vanen!

Hoog de sociaal-democratie!
Hoog de éénheid van de nederlandse Arbeidersklasse!

WED. JOS. LOOPUIT.

Het beginsel van de klassenstrijd.

De klassenstrijd bestaat en hij wordt gestreden, of men hem erkent of niet, maar de wijzen waarop men hem beschouwt en opvat, kunnen hemelsbreed verschillen.

Prof. Mr. W. A. Bongers (1933).

In het Leidse partij-program van 1912 wordt gesproken van „de arbeiders, die tot bewustzijn van hun taak in de klassenstrijd zijn gekomen”. Daarmede staat het Socialisme in het teken van de strijd en wil kunnen wel zeggen, dat het standpunt van de Oude S.D.A.P. naar beide zijden in de linkse partij-groepering door niets zoozeer wordt gemarkeerd als door het begrip en de juiste betekenis van de klassenstrijd. In het program van 1937 is hij geëlimineerd; wij stellen hem weer op de voorgrond.

Wat is nu het karakter van deze strijd en wat is zijn rechtvaardigingsgrond? Want het begrip „strijd” is schijnbaar geheel in tegenspraak met wat het Socialisme beoogt, een gemeenschap (*societas*), welke op recht en vrede berust.

Dit leert ons een der grootste denkers van de Oudheid, *Heraclitus*, de man die de grondslag heeft geleverd, waarop *Hegel* zijn bekend systeem van these, antithese en synthese van de eenheid der tegenstellingen heeft gebouwd. En de grootmeester van het Socialisme, *Marx*, die in zijn jeugd een ijverig aanhanger van *Hegel* is geweest, heeft deze gedachte overgenomen in zijn leer der klassentegenstellingen, ook al vestigde hij, geheel in tegenstelling met *Hegel's* Idealisme, deze op een zuiver materialistische grondslag.

En aangezien *Hegel* zijn systeem niet zelf heeft gevonden — er is geen gedachte van *Heraclitus*, welke ik niet in mijn Logika heb opgenomen, — zoo erkent hij zelf — komen wij weer terecht bij den grooten Griek uit de vóór-Socratische tijd, die 500 jaar vóór het begin onzer jaartelling leefde in Klein-Azië en wiens invloed nog onverminderd door-

werkt in de moderne levens- en wereld-beschouwing.

„De strijd is de vader van alle dingen” — zoo leerde *Her.*, en dit is een der diepste gedachten, welke ooit door een denker zijn uitgesproken. Hoe vaak echter worden deze bekende woorden niet aangehaald, zonder dat men zich rekenschap geeft van hun diepe zin en betekenis, en van wat *Her.* verstonde onder het begrip „strijd”. Want, oppervlakkig beschouwd, schijnen deze woorden slechts het beeld van natuur en wereld in al zijn hopeloze verdeeldheid weer te geven. Wij zien immers strijd in de kamp der soorten, de strijd om bestaan en levensruimte, in de oorlogen der volken en in de wedijver en de zelfzucht der menselijke samenleving, ja, zij het in meer beheerschte vorm, zelfs in de sport. En toch heeft deze strijd niets te maken met wat de oude denker bedoelde, wiens woorden een veel diepere zin hebben en die daaraan hun actuele betekenis ontleenen voor wat wij hebben te verstaan onder de klassenstrijd. De strijd, die eindigt met de overwinning van de ééne partij ten koste van het verlies, eventueel de vernietiging van de andere partij, vindt geen logische oplossing; zijn afloop is gelijkwaardig met het karakter van de strijd zelf, deze heeft geen natuurlijke oorzaak, geen reden van bestaan in zichzelf, want hij is uitgelokt, hij is een opzettelijke strijd en hij leidt slechts tot vergelding in een nieuwe strijd.

De *logos*, dat is de tweede groote gedachte in de wijsbegeerte van *Heraclitus*. Wij zijn vertrouwd met dit woord *logisch*, het leeft ook in de volksmond. Logisch noemen wij dat, wat bevredigt, wat een oplossing geeft, een bevrijding en wat in de uitslag beantwoordt aan de bekende oorzaken. Zoo is de strijd van *Her.* geen overwinning zonder meer op de tegenpartij, maar een oplossing van de *oorzaak* van het geschil; dit houdt tegelijk in een overwinning op zichzelf, op de innerlijke tegenstellingen,

welke in elkander opgaan en zoo leiden tot een hoogere eenheid. De strijd is dan tegelijk een zelfoverwinning, een zelfbevrijding van wat ons innerlijk verdeeld houdt, van wat in het persoonlijk bestaan kan leiden tot een complex, dat zich vastzet in het onderbewustzijn, en wat in het bestaan der gemeenschap heeft geleid tot de klassentegenstellingen van het kapitalisme.

Deze strijd kan niet worden opgelost door een overwinning zonder meer van één der partijen, in dien zin, dat slechts de rollen zouden worden omgekeerd hij kan niet worden gevoerd uit wraak en vergelding en hij kan niet worden beslecht in een revolutie van bloed en barricaden; hij moet eerst ten volle in zijn wezen worden onderkend, om doelbewust als een maatschappelijke *zelfbevrijding* te kunnen worden voltrokken in een logisch resultaat, de klassenlooze maatschappij.

De klassenstrijd kan niet worden opgewekt of ontkeerd, want hij heeft zijn doel in zichzelf, hij wortelt in de natuur zelve, in de ontwikkeling als menschenlijke gemeenschap. Hij mag dus nimmer als een leuze worden aangegrepen, om een bepaald doel te bereiken, doch hij moet in zijn wezen worden erkend om hem tot die oplossing te brengen, welke de natuur zelve heeft gewild, de zelfbevrijding der maatschappij van een inhaerent kwaad, maar dat juist de mogelijkheid tot een opgang naar een hoogere eenheid in zich berst.

Dit is de „strijd” van *Heraclitus*, een in en binnen zich zelf dooden — hij gebruikt dat woord met name — van het bestaande, om het hoogere in het opheffen der tegenstellingen te kunnen bereiken.

Wie de klassenstrijd ontwijkt of wil bijleggen verergert slechts het kwaad en stuurt aan op een latente verscherping der tegenstellingen, die slechts leiden tot nog méér verscherpte tegenstellingen zooals de eene oorlog in de geschiedenis heeft geleid tot de andere. Dit doel, dat de natuur zelve aan de gemeenschap heeft gesteld, is niet bereikbaar, „door de ontwikkeling, die zich in de kapitalistische maatschappij heeft voltrokken”. Hoe kan zich ooit uit het kwaad zelf het goede ontwikkelen?

Het bijzonder karakter van de klassenstrijd brengt mede, dat hij niet zoozeer wordt gevoerd tegen den kapitalist als mensch als wel tegen het kapitalisme, tegen het maatschappelijk kwaad. Wanneer de kapitalist in zijn persoon wordt getroffen, dan is dit juist, omdat hij lid is van de gemeenschap en daaraan zijn hoedanigheid ontleent, zijn kapitalistische functie in het maatschappelijk productieproces. Hij is immers, gelijk *Marx* heeft opgemerkt, niet anders dan de verpersoonlijking van het kapitaal. Daarom kan de bedoeling van deze strijd nooit zijn, dat de arbeider zijn rol wil overnemen, en dit teekent geheel de wijze, waarop de klassenstrijd moet worden gevoerd. Het gaat om een gemeenschappelijk doel, dat beide partijen in zich opneemt en dat ook aan de overwinnaar zijn verplichtingen oplegt. Want ... een strijd is en blijft het; hij zal met wapenen worden beslist en niet met compromissen. *Het Socialisme, dat dit ontkent en daarin ontroven wordt aan zijn beginsel, is verloren.* Hij wordt gestreden niet tegen personen maar tegen een stelsel, tegen

een maatschappelijk kwaad, en zijn uitslag zal uiteindelijk den kapitalist evenzeer ten goede komen als den arbeider; maar daarom ook zonder aanzien des persoons, van wie ook. Deze strijd heeft een doel in zichzelf, omdat hij wortelt in persoonlijk d.w.z. maatschappelijk onrecht en verdrukking. Want de partijen zijn geen automaten in een spel der natuur, maar redelijke wezens, die hun samenleving zelf moeten scheppen. De mensch is niet denkbaar buiten de gemeenschap; maar omgekeerd is de gemeenschap niet méér dan de individuele mensch, die immers slechts in de gemeenschap volledig mensch kan zijn. Daarom aarzelen wij niet om het persoonlijk belang van den arbeider te erkennen als de onmiddellijke drijfveer en de voornaamste factor in deze strijd. Het Socialisme is zijn strijd, de socialistische maatschappij zijn belang en het einde zal zijn overwinning zijn. Maar wij hebben te bedenken, dat het doel moet zijn de gemeenschap en dat een logische oplossing niet ligt in vernietiging maar in de eenheid van tegen-deelen. Daarom zal de overwinnende partij de overwinning tegelijk aan zich zelve moeten voltrekken, ook al zal deze zeer zeker in de eerste plaats daarin bestaan, dat aan den arbeider wordt gegeven wat hem toekomt, en dat aan den kapitalist wordt ontnomen wat hem niet toekomt. Deze klassenstrijd erkennen wij als het beginsel en de grondslag van ons revolutionair Socialisme. Hij wordt niet aangegrepen als het middel, dat een doel heiligt, hij komt voort uit de natuur van de menselijke gemeenschap zelve d.i. uit onze eigen menselijke natuur, en daarom is hij het middel, waardoor de gemeenschap zich zal kunnen bevrijden van wat in haar wroet en werkt als een proces van ontbinding, en dat haar wezen erger aantast naar mate de gemeenschappelijke productie door vooruitgang van techniek en wetenschap wordt opgevoerd maar tegelijk de zedelijke waarden, welke het peil der gemeenschap bepalen, achter zich laat.

Een crisis werkt verhelderend en aan een twesprong moet men kiezen. Ook voor den schrijver van dit artikel bracht zij het oogeblik om zich rekenschap te geven van het Socialisme in zijn wereldhistorische beteekenis. Want het Socialisme kan, ook al is het als politieke beweging in het bijzonder opgekomen in de moderne samenleving, terugzien op een geschiedenis van 2000 jaar en het is in zijn wezen verbonden met de grootste revolutie aller tijden: het Christendom. Dat het in zijn wetenschappelijke opkomst een nieuwe grondslag heeft gezocht in een materialistische dialectiek, welke het meende te beheerschen of althans in haar automatisch verloop meende te kunnen bepalen, terwijl het in werkelijkheid zelf in een eenzijdige voorstelling eenigermate uit zijn evenwicht geraakte, doet hieraan niet af; ook het Christendom is vaak met het zwaard verbreed en het heeft zich allerméest van materiele doeleinden weten vrij te houden. Maar de groote beteekenis van beide ligt hierin, dat zij, door alle menselijke zwakheden en afdwalingen heen, zich zelve gelijk blijven, omdat zij geen denkzels zijn van menschen en afhankelijk van onmiddellijke succes of van wapengeweld, doch *ideeën*, welke het lot

der menscheid in zijn geheel bepalen en die voor de gemeenschap beteekenen een zijn of niet-zijn. Waarom is deze laatste oorlog bloediger en wreeder geweest dan eenige andere in de geschiedenis? Omdat hij een ideologisch karakter droeg en niet gevoerd werd om materieel bezit maar om geestelijke d.w.z. menscheijke vrijheid en sociale gerechtigheid; de menscheid voerde deze oorlog met zichzelf. Zoals de klassenstrijd is een strijd der gemeenschap met zichzelf. De ideeën kunnen niet met de wapenen worden neergeslagen en deze oorlog duurt voort. Teekennend is, dat de ideologische scheidslijn zich reeds markeert in een geografische scheidslijn: Oost-West; en deze scheidslijn loopt in alle deelen der wereld en brengt de menscheid met zichzelf in tweespalt. Hij is een klassenstrijd, maar in grooter verband. En nu van tweeën één: of de menscheid zal de morele kracht vinden, om het kwaad in zichzelf te dooden en het proces van de vooruitgang aan zichzelf te voltrekken — of het zal aan haar *voltrokken worden*, en dan zal het gaan, naar het woord waarmede eenmaal *Garibaldi* zijn vrijescharen oproep, langs de weg van „bloed, zweet en tranen“.

Begrippen als „bekerking“ en „wedergeboorte“ zijn in het bijzonder het eigendom van de religie; maar zij teekenen, hoe diep de idee van het Christendom in het persoonlijk leven ingrijpt en hoezeer wij recht hebben om ook hier te spreken van een „revolutie“. Het Socialisme predikt geen nieuwe godsdienst, het stelt zich slechts in dienst van de idee der sociale gerechtigheid, het wil slechts de maatschappelijke basis scheppen voor een godsdienstig leven, dat met de daad kan bevestigen, wat het met de mond belijdt. Deze revolutie is zóó ingrijpend, dat van elk onmiddellijk succes en alle politiek winstbejag moet worden afgezien, dat ten koste van een inbreuk op het beginsel zou kunnen worden behaald. Elk middel dat kan dienen, om langa weftigen weg het lot der arbeiders te verbeteren, moet worden aangegrepen. Maar de idee van het Socialisme raakt de gemeenschap, ja de menscheid zelve in haar geheel en deze idee is niet afhankelijk van onze tijd en onze afmetingen. De nieuwe dag zal komen, maar hij zal, als de oordeelsdag, komen gelijk een 'dief in de nacht. Daarom, houdt de lampen brandende! Nederlandsche arbeider — uw plaats is in onze rijen.

Dr. J. KALMA

ONS EERSTE CONGRES.

Tot ons leedwezen kunnen wij in dit eerste nummer van ons orgaan geen verslag geven van ons oprichtingscongres, gehouden op 15 en 16 Juni jl. in de Raadskelder van het historische oude Stadhuis te Utrecht. Eerstens ontbreekt ons de plaatsruimte hiervoor en voorts zou het niet erg actueel meer zijn en de redactie stelt zich juist voor, de gebeurtenissen van de dag steeds op de voet te volgen. Zo mogen wij dan thans volstaan met een overzicht van ons congres.

Allen, die het oprichtingscongres hebben bijgewoond, zullen het er wel over eens zijn, dat het *een goed congres was*. Als alle toekomstige congressen, die de Oude S.D.A.P. hoopt te beleggen, in dezelfde kameradschappelijke geest verlopen, zullen wij ons nooit behoeven te beklagen. Het congres wordt geopend door pg. Kruit uit Leiden, die echter wegens een keelaandoening de voorzittershamer moest overgeven aan pg. Louwerse uit Zeist, die zich op bewonderenswaardige wijze van zijn taak gekweten heeft. De leiding van zo'n oprichtingscongres is buitengewoon moeilijk. Uiteraard komen daar allerlei heterogene elementen bijeen, en de voorzitter dient alle meningen, die in de vergadering tot uiting komen, in een positieve bedding te leiden, opdat uit de botsing der meningen de waarheid ontspruit.

Zó is het ook inderdaad geschied. En toen het agendapunt betreffende de oprichting van de Partij aan de orde was, is met groot enthousiasme hiertoe besloten en op een wijze, die ons diep in 't hart trof, werd door de gehele vergadering spontaan de Internationale gezongen. Dat was wel een van de mooiste momenten van saamhorigheidsgevoel en nobele strijd lust.

DE JAGER'S INLEIDING.

Na de openingsrede van den voorzitter hield onze partijgenoot De Jager uit Amsterdam een uitnemende inleiding, die door haar argumentatie, waar geen spel tusschen te krijgen was, op overtuigbare wijze de rechtsgrond uiteenzette voor de oprichting van de Oude S.D.A.P., die de door de Partij van de Arbeid opgegeven Marxistisch-socialdemocratische beginselen in ere zal herstellen en opnieuw onder het werkende volk zal gaan uitdragen. Bij de discussies, naar aanleiding van de principiële inleiding van De Jager, bleek, dat alle aanwezigen vastbesloten waren zich niet neer te leggen bij het uitbannen van deze beginselen door de Partij van de Arbeid. Uit de discussies was voorts af te leiden, dat men het unaniem als zijn plicht gevoelde de oude sociaaldemocratische politiek voort te zetten en, nu zulks in de Partij van de Arbeid niet langer mogelijk was, te dien einde een nieuwe partij op te richten. Scherp hekelde men de ongemotiveerde en kinderachtige beschuldiging van „Kringetjstrekkerij“, door Het Vrije Volk aan ons adres geuit. Maar algemeen ook stond men op het standpunt: liever „Kringetjstrekkerij“ dan verzaaking van onze beginselen.

In deze reïne atmosfeer is de Oude S.D.A.P. geboren en zij, die aan haar wieg stonden, zijn ervan overtuigd, dat dit wicht een schone toekomst wacht. Eens zullen den sociaal-democraten, die uit traditie nog vastkleven aan de burgerlijk-radicalen Partij van de Arbeid, de schellen van de ogen vallen en zij zullen zich schamen als klassebewuste arbeiders deel uit te maken van een partij, welke zich „socialistisch“ noemt, doch alleen maar vooruitstrekt. Dan zullen zij dankbaar zijn, dat de Oude S.D.A.P. hun een nieuw tehuis kan bieden.

P.B. EN COMMISSIES BENOEMD.

Voorts werden door het congres een voorloopig P.B. en enige commissies benoemd, welke inmiddels met haar werkzaamheden begonnen zijn. Behalve een commissie voor het samenstellen van statuten en huishoudelijk reglement werd er een commissie benoemd voor de opstelling van het beginsel- en werkprogramma, die aan het volgende congres de vruchten van haar arbeid zal voorleggen.

ZELFSTANDIGE POLITIEKE ACTIE GEWENST.

Tenslotte kwam er op het Congres nog een punt aan de orde, dat toen zeer actueel was, maar dat thans gevoelig als afgedaan kan worden beschouwd. Voordat de Oude S.D.A.P. werd opgericht hadden de candidaatsstellingen voor de gemeenteraden plaats. Hier en daar hadden vroegere sociaal-democraten zich op een bloklijst van de communisten laten plaatsen. Deze geste kon natuurlijk niet meer achterhaald worden. Met volle waardering voor de goede bedoelingen der communisten wenste het congres zich echter niet achter deze handelwijze te plaatsen, die geheel voor de verantwoordelijkheid van de desbetreffende leden of afdelingen werd gelaten. Nu de Partij is opgericht, spreekt het vanzelf, dat in de toekomst voor zulke aangelegenheden algemene richtlijnen in acht zullen worden genomen.

Wij willen dit overzicht besluiten met een woord van dank aan alle deelnemers aan het oprichtingscongres. Vooral de laatstgenoemde kwestie verhitte de gemoederen nogal, aan het einde van de vergadering. Dat men tot een roijale appreciatie van de gewraakte handelwijze kon komen, pleit voor de ruime opvattingen van de deelnemers en belooft het beste voor de toekomst. En zo gaan wij allen, leden van de Oude S.D.A.P., thans aan het werk om onze eigen Partij groot en sterk te maken. VB.

Regering, regeer.

Het Nederlandsche volk heeft thans voor het eerst na de bevrijding zijn wettige volksvertegenwoordiging gekozen. Velen hebben dat gedaan in de overtuiging, dat dezen keer door hun keuze hun belangen het meest zouden worden gediend. Doch velen hebben ook gekozen met de gelatenheid, dat het nu eenmaal moest en met de gedachte: „Het geeft toch allemaal niets.” Nu hebben wij een regering, en doordat wij haar gekozen hebben, kregen wij de regering, die wij verdienen.

Velen onzer verwachtingen is de bodem ingeslagen. Want, deze regering regeert niet, maar wordt geregeerd. Door haar laksche houding inzake den zwarten handel is zij mede schuldig aan den kanker in ons volksbestaan. In alle groote steden wordt men aangehouden door deze parasieten, die vegeteeren op de armoede van ons volk en dat in een tijd, dat de boeren hun oogst niet kunnen binnenhalen wegens gebrek aan werkkrachten en het graan rot op de akkers.

Toen deze regering toestond, dat de boonsaarden tegen abnormaal hooge prijzen voor een groot deel aan zwarte handelaren werden verpacht, kon een kind op zijn vingers natellen, dat het fruit duur zou worden en een gezond volksvoedsel voor talrijke arbeiders daardoor onbereikbaar werd. Waar bleef de straffe hand van de regering?

Ruim op die werkschuwen! Straf ze desnoods met dwangarbeid, zoewel de groote als de kleine. Geen procesverbaal, met daarna de directe gelegenheid tot verder gaan met hun ongere praktijken. Geen straffen van anderhalf jaar gevangenisstraf voor Unilever-directies en voor ambtenaren; voor hen, die zich vergrepen aan het noodzakelijkste voedsel van ons arbeidende volk. Geen extra bevoordeeling van bepaalde groepen in het arbeidsproces. Elke arbeider, ongeacht welken arbeid hij verricht, is een onmisbaar radertje in onze groote arbeidsgemeenschap. Zou het zoo vreemd zijn, als elke arbeider en intellectueel een bewijs moest hebben, dat hij deelachtig is aan den opbouw van ons land en zoo niet, dan geacht kan worden te profiteeren van eens anders arbeid? Dat riekt naar dictatuur en dan denken men onwillekeurig aan dat land, waar de woorden van Göring opgeld deden:

LIEVER KANONNEN DAN BOTER.

E... wij hebben om deze woorden hoochend gelachen. Maar, zijn wij niet op weg om dit in ons eigen land eveneens toe te passen? Wordt niet het grootste deel van ons nationale inkomen verkocht aan oorlogstuig? Wordt niet datgene, wat door nijvere handen in noesten arbeid wordt gewonnen, omgezet in allerlei oorlogstuig? Is het niet de Nederlandsche regering, die de schuldverdring op Italië wil verdisconteeren in oorlogsschepen en -uitrusting? Honderden jonge arbeiders in vakopleiding worden uit fabrieken en werkplaatsen gehaald om „dienst” te doen in ons land en in Indië, terwijl honderden parasieten langs de straat slenteren met zwarten handel.

Waar zijn de Sociaal-democraten en sympathiseerenden, die destijds fier met hun gebroken geweer op de revolvers van hun jas liepen? Nooit meer oorlog! De wapens neer! Dat waren vroeger de leuzen. Wilt gij dan den oorlog? Elke arbeider antwoordt: „Neen!” Zijn wij nog steeds de Chineezzen van Europa? Waarom willen wij geen oorlog? Nu het eenmaal vrede is, waarom voeden wij dan weer het oorlogsmonster met de vette kluiwen en vertroefelen wij het, ondanks onze diepe ellende en armoede? Thans is het vrede, maar wij allen zijn medeschuldig aan een nieuwen oorlog, als wij dezen weg blijven bewandelen. Want, weet wel, als het beest eenmaal los zal breken, is niemand meer in staat het te bedwingen. En dan jammeren wij weer over de verschrikkingen van den oorlog. Dan zal de schoone aarde weer worden plat gebrand en zullen de volkeren weer worden uitgemoord. En dan zal men weer trachten te zingen van de schoone Betuwe en de bloeiende boomen (en het dure fruit). Maar, wij zijn en blijven medeschuldig aan al deze gruwelen.

Moet er gestaakt of gedemonstreerd worden om vermeende rechten af te dwingen? Van beide zijden met de wapenen der barbaren? Uiteindelijk van

arbeiders tegen arbeiders? Is dat democratie?

Wij willen een regering, die een open oog heeft voor de belangen der arbeidersklasse; voor de voortbrengers der productie. Wij hongeren niet alleen naar kleding en voedsel. Wij hongeren naar gerechtigheid! Sluit U aan, vrouwen en mannen, bij de oude S.D.A.P. Wij willen onze stem verheffen tegen het onrecht. Niet in bloedige demonstraties willen wij ons doel bereiken, maar in de volksvertegenwoordiging en in den geest van onze onvergetelijken Pieter Jelles Troelstra. Juist in een tijd als deze voelen wij het gemis aan hem, die eens onze leider was. Maar, met Uw hulp zullen wij berispen en nieuwe leiders zullen opstaan om ons te brengen naar dat socialisme, dat welvaart en geestelijke ontplooiing brengt aan de

ARBEIDERSKLASSE VAN NEDERLAND!

LOUWERSE.

Geschoold en gestaald.

Laten we het over één ding samen eens zijn en dat heel erg duidelijk zeggen, nu wij met de uitgifte van onze krant het bewijs leveren, dat de Oude S.D.A.P. ondanks alle honende, spottende en lasterende critiek, toch werkelijk leeft. De daad van de stichting der Partij werd niet verricht om te voldoen aan het weemoedig verlangen naar oude, vrouwelijke sfeer en rust. Het was een revolutionaire daad. Wie het zo niet heeft gevoeld, toen wij onze „Internationale” lieten klinken door de oude gewelven van de Utrechtse „Raadskelder”, zal het moeten ervaren in de toekomst, die wij met onze Partij en de arbeidersklasse tegemoet gaan. De ondergang van de S.D.A.P. dateert niet van het ogenblik, dat zij zich officieel oploste in de Partij van de Arbeid. Daar werd slechts het eindresultaat van het met „succes” bekreunde streven van jaren van de Vorrinks, de Albarda's en Thomassen's openlijk vastgesteld.

Wij zullen weer van de grond af aan een nieuwe socialistische partij moeten gaan opbouwen. Zelf doen en zelf leren. Moeilijk zal het zijn, want wij hebben geen „beproefde leiders”, die het voor ons weten, maar wij weten de strijd voor het socialisme te moeten voeren en slechts daarvoor alleen. Wij behoeven daarbij geen rekening te houden met de vraag, of onze tactiek wel past in het raam van de mede-verantwoordelijkheid voor het juist „functionneren van een illusionnair gefatsoeneerd kapitalisme”. Wij hebben geen zorg voor het verkrijgen en behouden van ministers-, burgemeesters- en wethouderszetels. Want wij weten: socialisme is socialisme en kapitalisme is kapitalisme. Of, zoals John Reed het den ongeletterden Roodgardist liet zeggen tijdens de revolutiejaren, als antwoord op elk van de 1000 en 1 argumenten van den „verstandigen” sociaal-revolutionnair, die hem de noodzaak van het samengaan met de bourgeoisie probeerde aan te praten: „Er zijn twee klassen in de wereld: kapitalisten en arbeiders.”

En wanneer wij het er dus over ooms zijn, dat het eerstnodige voor een socialistische partij is, de moed te hebben om te „zeggen wat is“, dan hebben wij het voordeel, dat wij onze tijd niet behoeven te verliezen met het uitdenken van, ondanks alle wetenschapvertoon, toch eigenlijk kinderlijk naïeve verzinsels, om met de bezitters samen en met uitbanning of tijdelijke verdoezeling van de klassenstrijd, de vastlopende wagen van de huidige „maatschappij-orde“ in beweging te houden. Wij behoeven geen angst te hebben, of wij om datgene wat wij aan de arbeiders te zeggen hebben, door de bezitters, die schuldig, en de „verstandige socialistena“, die medeschuldig staan aan de waanzinnige wereld waarin wij leven, wel voor vol worden aangezien. Wanneer in „Het Vrije Volk“ smalend geschreven wordt over „de communistisch geïnfecteerde malcontenten“ van de Oude S.D.A.P. en daarnaast toch altijd nog met een zekere mate van respect over de socialisten van het slag Oud, Joekes, etc., dan maken wij ons daar niet boos over. Integendeel, dan weten wij, dat het goed is, wat wij doen.

Het gaat om drie belangrijke dingen in ons toekomstig partijwerk. De organisatorische opbouw, die belangrijk is en veel van onze tijd zal vergen, zonder dat wij daarvoor echter tot apparaatmens en partijbureaucraten mogen verworden; de theoretische scholing die onmisbaar is, omdat zij de basis is voor een marxistische partij en de voorwaarde vormt voor het derde belangrijke punt: het voeren van een door de arbeiders te begrijpen socialistische werkelijkheids-politiek.

TERUG NAAR MARX.

Wanneer men mij vroeg in dit eerste artikel van ons blad ook iets te zeggen over de scholing, dan kan dit slechts een richting-aanduiding zijn en

zal het uitwerken van concrete plannen in dat opzicht overgelaten moeten worden aan de mensen, die op ons stichtingscongres bereid gevonden werden die taak op zich te nemen. Juist ook ten aanzien van onze theoretische scholing zullen wij ons elke illusie, dat wij de S.D.A.P. van 1940 kunnen overnemen en voortzetten, moeten ontzeggen.

Wanneer wij vooruit-willen naar het socialisme, moeten we, al klinkt het misschien wat paradoxaal, terug willen naar Marx. Maar men begrijpe dit „terug naar Marx“ vooral ook weer niet verkeerd.

Marxist zijn wil niet zeggen, de kinderlijke liefhebberij bedrijven om citaten uit de Marx-bijbel uit het hoofd te leren en deze bij elke gezochte en ongezochte gelegenheid met veel bravour uit te kramen. Wij willen allerminst Marx-dogmatic zijn. Want het Marxisme zelf kent geen dogma's, behoudens dan dat éne, dat het geen dogma heeft.

Geen „kloosterbroederschap“ dus, maar wel de bereidheid om door het hanteren van verantwoord en juist gebleken methoden, ook lastige consequenties te aanvaarden. Geen dor schematische, geen klakkeloos van toepassing verklaren van analoog lijkende gevallen uit de historie, op die van het heden. „L'histoire se repète (De geschiedenis herhaalt zich) is maar betrekkelijk waar en dus: geen dooddoeners.

Er was ongeduld op ons congres om naar buiten aan de slag te gaan. Dat is goed, want de tijd dringt, dringt harder dan toen de eerste „oude“ S.D.A.P. in 1894 werd gesticht. Maar onze daden-honger mag onze dorst naar kennis niet op de achtergrond dringen. Lerende strijden en strijdende leren, daartoe moeten wij bereid zijn om, als geschoolde en gestaalde voorhoede van het leger der werkers, in beslissende uren onze historische taak te kunnen vervullen.

A. VAN DEN BERG.

SOCIALISME EN ANTITHESE.

Een diep ingrijpende en ontwrichtende wereldcramp als die, waarvan ook ons volk in de voorafgaande jaren het slachtoffer is geworden, kan — onder daartoe geschikte omstandigheden — de aanleiding zijn tot een schoksgewijs versneld tempo van de maatschappelijke ontwikkeling. De mijn of meer volledige vernieling van oude levensvormen, gewoonten, bestaansmogelijkheden en zoo veel meer, dat ons vertrouwd was en terecht of ten onrechte als onaantastbaar en onmisbaar gold, maakt vrij baan voor het doorbreken en zich ontplooiën van nieuwe denkbeelden, die onderminder schokkende omstandigheden nog geruimen tijd aan een langzaam groei-proces zouden zijn onderworpen geweest.

Het lijdt geen twijfel, dat de socialistische beginselen sedert de bevrijding van ons land een gunstige gelegenheid hadden om door te dringen en wortel te schieten in groote groepen van het Nederlandsche volk, die tot dusver voor deze denkbeelden weinig vatbaar schenen. In het bijzonder denken wij daarbij aan de groote massa der Roomschen en Protestantisch Christelijke landgenooten.

Niet, dat een plotselinge meenstorting van deze steunpilaren der kapitalistische maatschappij door een massalen overgang naar het socialisme mocht worden verwacht!

De wijze, waarop de leiders van de SDAP zich na de bevrijding van de gestelde taak hebben gekweten, is bedroevend. Nauwelijks een half jaar na de wederoprichting werd de partij ontbonden, om te worden ondergebracht in de Partij van den Arbeid, een product van zeer gemengde afstamming, waarin de socialistische trekken nog slechts vaag zijn te herkennen.

Het heeft bij de geboorte van de Partij van den Arbeid aan schoom klinkende en goed bedoelde leuzen niet ontbroken. Wat men beoogde (en zelfs reeds meende te hebben bereikt) was niets meer of minder dan de „doorbreking van de antithese“, dat wil dus zeggen, een einde maken aan de bestaande scheiding tusschen de kerkelijke groepeerings eenzijdig en de onkerkelijke anderen, zooals die in ons politieke leven (trouwens daar niet alleen) reeds jaar en dag zoo scherp tot uiting komt. Men hoopte en verwachtte een belang-

rijk aantal goed kerksche Nederlanders, Roomschen en Protestant, als volbloed socialist in het nieuwe partijverband te kunnen opnemen en daardoor aan de macht der anti-socialistische coalitie-partijen een beslissenden slag toe te brengen. Om dit gewenschte resultaat toch vooral snel en zeker te bereiken, schroomde men niet het beginselprogramma der SDAP van 1937 overboord te gooien en rijkelijk water te spengen in den socialistischen wijn, terwijl men zelfs zoo ver ging om aan de kerken een bevoorrechte positie in het politieke en maatschappelijke leven te waarborgen.

Het is onbegrijpelijk, dat men niet inzag hoe op deze wijze aan het nagestreefde doel — zelfs indien het inderdaad bereikt zou worden — bij voorbaat alle waarde ontnomen werd. Immers, het verwerven van een talrijken nieuwen aanhang heeft alleen dan waarde, wanneer deze door de werkracht van het beginsel en de daarop gebouwde organisatie is verkregen, niet, indien zij door een politiek van geven en nemen wordt gekocht.

Zelfs zulk een schijnsucces is de Partij van den Arbeid echter ontzegd gebleven. De uitslag van de verkiezingen heeft getoond, dat het gestelde doel niet is bereikt. De Christelijke partijen, Roomschen en Protestant, kwamen onverzwakt uit den strijd. Duidelijker kon wel niet worden bewezen, dat de tegemoetkomendheid en toegankelijkheid op principiële punten de kracht van een partij eer ondermijnen dan vergroeten. Het socialisme in Nederland is door het optreden van de Partij van den Arbeid niet versterkt, maar verzwakt.

De samenwerking van deze partij met de Roomsche Volkspartij in de huidige regering kan daaraan niets veranderen. Eerder het tegendeel. Nooit en nergens is de Roomsche Kerk een voorvechter geweest van den maatschappelijken vooruitgang; nog steeds verbiedt zij haar geloovigen in Nederland zich aan te sluiten bij socialistische organisaties.

(Zoo dit niet geldt voor de Partij van den Arbeid, dan ligt reeds hierin een duidelijke aanwijzing, dat het met het socialisme in deze partij twijfelachtig gesteld is). Er is derhalve geen enkele reden om voor de zaak van het socialisme en van de massa der bevolking iets van betoelening te verwachten van het regeeringsbeleid der Partij van den Arbeid.

Beteekent dit alles dan, dat ten eeuwigen dage de verbreiding der socialistische denkbeelden geremd zal blijven door het verzet der kerkelijke groepen? Zal dus de antithese gedoemd zijn te blijven voortbestaan en ons staatkundig en maatschappelijk leven in een onverbreekbaren, verstarrenden greep te houden?

Op deze vraag behoeven wij gelukkig niet bevestigend te antwoorden. De loop der geschiedenis laat zich niet tegenhouden. Het is onze vaste overtuiging dat de ontwikkeling der maatschappij onvermijdelijk voert naar een samenleving op socialistischen grondslag. Aan ons, aan de Oude Sociaal Democratische Arbeiders Partij, is de taak deze overtuiging te koesteren en uit te dragen en op het groote beginsel van het socialisme opnieuw een organisatie op te trekken, die — voortbouwend op het werk van de voormalige SDAP — in staat zal zijn het ideaal te zijner

tijd in werkelijkheid om te zetten. Dan zal ook door de kracht van het beginsel en van de partij een werkelijke en duurzame doorbreking van dee antifische bereikt kunnen worden, wanneer eenmaal de socialistische overtuiging zal zegenveroren over het gezag der kerkelijke overheden.
Mr. H. THESINGH

Brief van Klaos

uit Tiel.

D'r gaat 'n rilling van genoegte dur m'n ouwe botte, nou 't eindeluk zoo ver is, dat de „Oude S.D.A.P.“ es 'n krant uitgif! Wà hê 'k daarnaor verlangd, jong! 'n Minsch krijg hierdeur weer es 'n bietje meer moed en verzeih om mee te prebeere, de ouwe beweging mit verdubbelde krach vort te ze te.

Wà was me dêt 'n tegevaller, minschel! De strijd veur 't socialisme, die 'k al van m'n jonge jaore hâ meegemak en — 't klink meschien 'n bietje keinderrechtig! — hâ lief gekrege, zoo mar in ins overhoop gegoid en vur de res „overgenome“ dur 'n heeleboel lu, die 'r tot veur den oorlog tegenover ston. Hoe kunde dà nou vertrouwe? As ze ommers ten volle van gedachte veranderd zijn, waarom konne ze dan gin lid van de S.D.A.P. worre? Waorum moes de S.D.A.P. dan verdwijne? Zal ik jullie es wà zegge: ze zijn nie ten volle van gedachte veranderd! Van nie! Nee, de S.D.A.P. hê z'n ège laote nême! En toch konk 't hâos nie geleuve. Stel oe goed veur wa da beteekent: de heele S.D.A.P. opgedoek! En waarveur? Nee, 't is te èrg!

Och, wifte, veur den oorlog was 't ôk al lang nie meer as toe 'k jong was. 't Gruide toe ôk al de verkeerde kant uit. 't Program moest „verbeterd“ worre, mar ondertussche gong d'r veul van de ouwe, echte arbejersstrijd nao de weergaai! Ik kan dà allemaal nou nie zoo uitvoerig vertelle. Mar ge wit 't netuurlik ôk wêl! Daor hadde bevubbed de krantel! Wà was „Het Volk“ nie lang 'n fijn blad! Ge las 't aq arbejer graag, want dà was taol, die ge kon verstaan, die ge vualde! Mar toe kwam, za'k mar zegge, van der Veen. We moes e en we zoue nieuws-blaoi hebbe. Wêg was de krant, waarin 't socialisme hoofzaak en de res bijzaak was en waor de arbejers dur geschoold wiere. Om nou van de klêndere krantjes in de provincie mar niks te zegge. Die moeste ôk weg! Nee, d'r was ôk vaur den oorlog wel 't een en ander, waor ge as gewone mar klassebewuste arbejer wel es 't huf bij moes schudde. Mar 't was toch alêd nog de beweging van de arbejersklasse zêlf, is nie waar? Al ware d'r dan ok verschillende dingje, die ge wel graag anders hâ zien gaon — 't bleef toch de arbejersbeweging. Mar nou! Nee, 't is te gek, jong. Dâ kunne we as goeie vechers in de klasserijid nie verkoerse. De S.D.A.P. de nek omsgedreid — 't is te veul om daor gemoedereerd onder te blijve. Nee, minschel! We laoten 'r nie op zitte. We gaon deur! En nou natuurlik mit 't program van negentienhonderd en twaalf! Alles, wà nao die tijd zoogenaamd daorin verbeterd is, make we ongedaon en we vechte weer as vandoes de klasserijid mee. Ja, jong, 't is me 'n lus as 'k denk aon de oprichtingsvergadering in Utrecht. Wà was daor 'n gees van verzet tegen 't praotje, dat

't vure van de klasserijid „'n verouwerd begrip“ zou zijn! 't Zou ok waf! Kêk mar es om oe heen! Dan ziede wel anders! Nee, minsche, lao we ons nou nie laote lijme. Laote we veot bij stuk houwe en de arbejersklasse trouw blijve in d'r strijd vur 't socialisme. Marx hâ nie vur niks gezeed, dat de arbejers 't zelf motte doen! Laote we in 't voetspoor treje van de S.D.A.P.ers van veur negentienhonderd en fika van de maold beginne mit onze „Oude S.D.A.P.“ Laote we arbejers de noodige kennis en socialistische scholing brenge!

En ôk veural jullie, jongere arbejers! Vergapt oe toch nie aon de schijn, jonges en meskes! 't Lijf allemaal moot, wa z'oe veurspiegele, mar ik zeg oe: 'n vos verlies wel z'n haore mar z'n streke nie! En wij — ouwere — hebbe 't aon den lijve meegemak, hoe de bezitters de arbejers behandele as ze — kâns hebbe. Denk daor es over nao, jongelui! De bezittersklasse verander nie! Ok al doet-ie veuruitstrevend. We motte as arbejers — oud en jong same — onze ège boontjes doppe! Doe daor aon mee en wor daarom (ôk) lid van onze „Oude S.D.A.P.“

Aju

KLAOS.

Indonesië.

De kapitalist heeft geen andere maatstaf voor onze strijd dan de berekening van winst of verlies. Indien het hem winst oplevert, zal hij neutraal blijven; hij zal voor ons zijn, wanneer er winst uit te halen valt en tegen ons, wanneer het hem verlies dreigt te veroorzaken.

Soetan Sharir. Onze Strijd.

De wapenstilstand is bereikt en daarmee is de weg voor onderhandeling geopend. Wat is het bijzondere van deze wapenstilstand? Dat hij niet is afdwongen en opgelegd als de inleiding van een overwinning, maar de weg opent voor een werkelijke vrede. Als gelijkwaardigen staan beide partijen tegenover elkander en zij besloten uit vrije wil. Gelijkwaardig ook in die zin, dat zij — laten wij het wel bedenken — gedekt worden door een ongeveer gelijke macht aan manschap en wapenen. Dit laatste is, naar wij mogen aannemen, niet vreemd geweest aan het bereikte resultaat. En de luidruchtige propaganda tegen de uitzending moet ook in dit licht worden beschouwd en beoordeeld. Zij was als zoodanig even eenzijdig als de roep om handhaving van gezag en onderdrukking door middel van de wapenen anderzijds. Zeker, het uitzenden van onze jongens op zich zelf beteekent reeds een offer, dat voorkomen had kunnen worden; maar indien daarmee het eerste succes is bereikt, dan kunnen wij het aanvaarden, indien nu — en daarop komt het aan — naar een vreedzame oplossing wordt gestreefd. Opportunisme en demagogie leiden ook hier tot niets en vertroebelen slechts de situatie, van welke zijde zij ook komen. Vroeger hoorden wij het bekende: geen man en geen cent! Ook een socialistische gemeenschap eischt kracht en middelen tot verweer. „Wie zichzelf tot schap maakt, die vreten de wolven“, zoo luidt een Fransch spreekwoord. Ook hier is de

geschiedenis leerzaam. Wat zou er van Europa geworden zijn wanneer in het land van het Socialisme dit idealisme, dat vroeger met de beste bedoelingen werd verkondigd en dat misschien eenmaal werkelijkheid kan worden, doch dat wij voorloopig nog moeten opgeven. Ingang had gevonden, wanneer het hel-denvolk der Russen, waaraan ook wij mede bestaan en toekomst danken, niet zijn volle kracht had kunnen inzetten tegen de vijanden der menschheid!

Maar nu komt het er op aan, nu zal de Nederlandsche Regeering het bewijs moeten leveren, dat de oude koloniale verhouding een einde heeft genomen, dat zij bereid is tot meer dan beloften, dat zij spontaan en uit eigen beweging verder wil gaan dan wat tot nog toe slechts schoorvoetend en onder de drang der omstandigheden werd toegestaan; dat zij werkelijk onafhankelijk is en regeert d.w.z. vooruitziel. Tot nog toe is vrijwel alles, precies als op het toneel der binnenlandsche politiek, verlopen in theoretische constructies van machtsverdeling en staatkundige structuur. Sharir heeft reeds aanstonds het wezen van de zaak onomwonden aangegeven: een andere winstverdeling bij eventuele eenheid en samenwerking in de ontwikkeling der hulpbronnen van Indonesië. Daarop komt het aan. Indonesië is niet in de eerste plaats een staatkundig maar een economisch probleem, gelijk de komst van het Socialisme geen politieke maar een economische revolutie zal zijn.

De Ver. St. geven in hun koloniale politiek een treffend voorbeeld van dit onderscheid. In hun naïeve ideologie gaat alles op in de politieke vrijheid, welke zij eenmaal hebben bevochten en die voor hen de economische revolutie tegelijk inhield. Zoo hebben zij aan de Philippijnen geschonken dat, waarmee thans ons Indonesië moet worden gelukkig gemaakt. Maar is daarmee dat verkregen, waar het om gaat? De Philippijnen zijn reeds thans allerminst onverdeeld tevreden met wat hun is geschonken. Het gaat ook daar om de economische vrijheid; en hoe en zijn keuzen, ook al zijn zij van goud! In Indonesië heeft men reeds doorzien, wat deze politieke vrijheid zal inhouden; zij is nauwelijks te verkiezen boven het imperialisme, dat nog dreigt, ook al wordt het zorgvuldig gemaskeerd. Ook daarvan is Indonesië zich bewust, daarvan kunnen wij zeker zijn. En daarom reden te meer, om de oude banden, welke ons nog altijd verenigen, hechter en op nieuwe grondslag te bevestigen. Het verleden met zijn goed en zijn kwaad is niet meer ons eigendom; maar voor de toekomst zijn wij verantwoordelijk.

Want nu brengt het verloop der feiten en de vinger der geschiedenis de Regeering voor de beslissende stap, en de naaste toekomst zal leeren, of zij zich van het gewicht der beslissingen ten volle bewust is. Want in Indonesië zal zich nu kunnen voltrekken, dat, waarvoor wij hier te lande wellicht nog vele jaren zullen moeten strijden: een revolutie. Dat wil zeggen een geestelijke en morele omkeer, met als gevolg een economische hervorming, en dat is de komst van het Socialisme. Het is nu, dat het verloop van de koloniale politiek de Regeering in het moederland stelt voor een beslissing, welke zij in het eigen land nog steeds heeft kunnen ontgaan, en die niet moet inhouden dan politieke beloften

en koninklijke hoodschappen, welke niets beteekenen zoolang zij niet door fettelijke economische hervormingen zijn gevolgd!

Wij, socialisten, wij reiken Indonesië de hand over de oceanen heen. Zijn strijd is onze strijd. Want deze strijd is in werkelijkheid niet gericht tegen het moederland — en dus ook niet tegen ons — hij is gericht op een eigen positief doel, hij wordt gevoerd tegen het kapitalisme, en dat is ook onze strijd. Hij neemt de verhoudingen van de beide deelen van het Rijk in zich op; dat plaatst hem tegelijk op een hooger algemeen peil, en dat is de socialistische gemeenschap, welke aan geen grenzen gebonden is omdat zij de menscheit als geheel omvat. In de opheffing van de koloniale verhouding moet het kapitalisme tegelijk met het *imperialisme* — want deze beide zijn één — worden overwonnen, daarop komt het aan. Is de Nederlandsche Regeering daartoe bereid en in staat? Dit zal de toetssteen zijn van haar morele kracht, die van haar gewapende macht geen gebruik wil maken, omdat zij zich niet zal laten leiden door de oude materialistische motieven van winstbejag en uitbuiting, maar door die van sociale gerechtigheid ook in de „koloniale” verhouding. Sharir — om hem alleen te noemen — is ook één onzer. „Onze revolutie is van buiten af gezien een nationale revolutie, maar inwendig beschouwd is zij een democratische revolutie”. En hij noemt dan met name die vijand, welke in de Oostersche samenleving is wat het kapitalisme is in de Westersche maatschappij: het *feodalisme*. Heel de vloek van het Oosten ligt in dit éne woord opgesloten: En welk een vooruitgang, dat een man als Sharir, die eigen land

en volk kent, dit doorziet en uitspreekt! Wij beluisteren in zijn geschrift de bedachtzame en rustige betoogtrant van den Oosterling maar tegelijk den fierren Sumatraan. „Onze revolutie moet met kracht de strijd aanbinden tegen het feodalisme.” De vaderlandsche reactie kan het zich voor gezegd houden. Indonesië is haar ver vooruit en daar breekt het Socialisme zich baan, dat hier nog wordt bestreden met argumenten en een slaafsche mentaliteit, welke doen denken aan de Middeleeuwen. Om Sumatra gaat het en ging het reeds hier te lande in de Februariconferentie. Men moet dit eiland — op een paar na het grootste der wereld — uit ervaring kennen en hebben doorkruist, om te weten welke rijke perspectieven zich hier openen op cultureel en economisch gebied. Indonesië vraagt onze hulp en medewerking ook voor de toekomst. Laat de Regeering nu vóorgaan en de beslissende stap doen, en zich in waarheid *groot* toonen. Dan ligt er voor duizenden en duizenden een toekomst open in dit heerlijke land, dat slechts wacht op Indonesische handen en leiding, tezamen met Nederlandsche leiding en wetenschap en techniek, om een rijkdom te ontsluiten, welke slechts aan een socialistische gemeenschap, waarin beide Nederland en Indonesië één zijn, ten goede mag komen.

K.

Adressen voor aanmelding:

Amsterdam-O., I. Hofstede, Retiefstraat 103 3h.
Amsterdam-C. Mevr. Wed. Jos. Loopuit, Keizersgracht 546.
Arnhem. J. A. J. Bosmans, Emmastraat 43.
Bloemendaal N.H., E. Th. Gordijn, Kimbeinweg 39.
Dordrecht. J. Drop, Jan Vethkade 46.
Den Haag, J. P. Winkel, Delftsche-laan 37.
Emmen. Joh. Hilvers, Noordbargestr. 2.
Heerenveen, Brouwer, Knijpe 50.
Hilversum, H. v. d. Brug, Orionkade 6.
Hilversum, P. L. Sprong, Jr., Chrysantestraat 1.
Leeuwarden, F. F. v. d. Meulen, Koopjein 1.
Leiden. T. Groeneveld, Haarlemmerweg 50.
Maassluis. I. C. Verkerk, Hoekerdwarstraat 9.
Murmerwoude, Joh. v. d. Wal.
Rotterdam, G. van Tol, van Haarenstraat 23.
Rotterdam, G. J. de Weger, Wielrechtsstraat 18 A.
Steenwijk, Mr. H. Thesingh, Stationsstraat 25.
Tilburg. H. de Backer, Houtstraat 167.
Utrecht, G. F. J. Baart, Huber Pootstraat 5.
Velp. M. L. Huefing, Parkstraat 52.
Waubach. J. Heidstra, Kerkstra 38.
Zeist. I. C. Louwerse, de Wetlaan 66.
Zeist, Ir. C. G. van Steenis, Griffenstevenscheplein 10.

Correspondentie:

In antwoord op de vele aanvragen om het partijprogram van 1912, deelt de Redactie mede dat dit in het volgend nummer van ons Organ in zijn geheel zal worden opgenomen.

In de brochuresreeks

Hijs de Oude Vlag!!

verschijnt als No. 1:

40.000 S.D.A.P.-ers

door de Wed. Jos. Loopuit

24 pagina's

35 cent

Bestellingen per postwissel, voor afdelingen en boekhandel 22 ct per ex. aan: Mevr. Wed. Jos. Loopuit, Amsterdam-C., Keizersgracht 546.

DEMOCRATEN, VEREENIGT U

Een lijvige brochure door J. W. MATTHIJSEN

Deze brochure bevat 80 pag. - Prijs f 0.75

Wordt per post verzonden na storting van 75 cent op de postgiro 6269 van de Twentsche Bank, De Sociaal Democraat

Abonneert U op

DE SOCIAAL DEMOCRAAT

Abonnementsgeld f 1.30 per 13 nummers bij vooruitbetaling te voldoen door storting op postgiro 6269 van de Twentsche Bank, voor De Sociaal Democraat.

12 December 6.

B.393.

HV. TV.

GEHEIM.

Kruijt.

Hiermede moge ik U verzoeken mij zoo mogelijk inlichtingen te verstrekken omtrent:

Kruijt, wonende ten Uwent.

Genoemde Kruijt is landelijk voorzitter van de tegenwoordige S.D.A.P..

HET HOOFD VAN DEN
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
namens dezen
De Luitenant-Kolonel,

Den Heer Commissaris van Politie
te

LEIDEN.

J.G.Crabbendam.

POLITIE LEIDEN

No. 241. C.V.

BIJLAGE(N)

0/440.

20 DEC 1946
188/12
FS

LEIDEN, 18 December 1946.

(14)

Bevestiging

Naar aanleiding van Uw schrijven, d.d. 12 December 1946, No. B.393 Geheim, wordt het navolgende gerapporteerd:

GERARD KRUIT, geboren te Leeuwarden, 16 September 1878, zonder beroep, wonende te Leiden, Rapenburg No. 123, vestigde zich te Leiden, d.d. 15 April 1943, komende van Rotterdam. Hij heeft te Rotterdam gewoonde aan de adressen Schiedamscheweg 157 b en Hoflaan 67.

Hij is te Rotterdam vermoedelijk Commies ter Secretarie geweest. Tot het tijdstip van de oprichting der oude S.D.A.F., was hij op politiek terrein te Leiden een onbekende figuur. Zoals bekend, treedt hij thans op als landelijk voorzitter der S.D.A.F. en is tevens voorzitter van de afdeling Leiden.

De Leidsche afdeling telt ongeveer 10 leden en van eenige activiteit naar buiten uit, is tot dusver geen sprake geweest. Openbare vergaderingen werden door deze afdeling nog niet gehouden.

Als secretaris van de Leidsche afdeling treedt op TEUNIS GROENEVELD, geboren te Waddinxveen, 21 Mei 1880, zonder beroep, wonende te Leiden, Haarlemmerweg No.50.

GROENEVELD voornoemd, is tot het uitbreken van den oorlog lid geweest van den Leidschen Gemeenteraad voor de S.D.A.F.

AAN het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst.
Javastraat 68 te
's-GRAVENHAGE.

393

27 NOV.

Q

35601

KORT VERSLAG van de op vrijdag, 22 November 1946 in een zaaltje van het volksgebouw aan de prinsegracht, ~~hier~~^{in 's-Gravenhage} gehouden openbare vergadering van de S.D.A.P. ^{onder weer} deze vergadering werd door ± 35 personen, waarbij 2 vrouwen, bijgewoond.

Te omstreeks 20.15 uur werd de vergadering geopend door de voorzitter van de afdeling 's-Gravenhage, wiens naam ~~personalia~~ niet bekend zijn. ^{de gevonden, de byzantskunst.}

kan

De aangekondigde spreker, ~~van~~^{uit de} Dr. J. KALMA, was niet aanwezig, ~~waarom~~ het woord werd gevoerd door den landelijk partij voorzitter van de S.D.A.P., G. KRUIT, uit Leiden, die sprak over het onderwerp: "Waarom is de oude S.D.A.P.?"

Hij ~~ving~~^{zijn} aan met te herinneren aan de toestanden van de arbeidersbeweging vóór en gedurende de oorlogsjaren 1914-1918.

"De S.D.A.P., zoo verklaarde spreker, is sindsdien meer en meer afgezakt naar de burgerlijke partijen, waarbij het klasse-bewustzijn van het revolutionnair socialisme werd prijsgegeven.

Tijdens den laatsten oorlog, toen door verschillende politieke partijen broederlijk en eensgezind werd samengewerkt in de illegale beweging tegen den bezetter, hoopten wij te komen tot een eenheid onder de arbeidsbeweging en een bundeling van tot nu toe van elkaar gescheiden arbeidersmassa's.

Wij hebben echter gezien, dat de S.D.A.P. nog meer naar rechts en naar de burgerlijke partijen is afgegleden.

De marxistische grondslag van het socialisme moest worden prijsgegeven om tot een fusie met de vrijzinnig-democraten te kunnen komen.

De naam S.D.A.P. werd veranderd in "partij van den Arbeid" en men ging een compromis aan met de Katholieke volks-partij.

Wij kunnen ons met dezen gang van zaken niet vereenigen.

Wij willen den klassestrijd, die gegroeid is uit de historie.

Het is de taak de oude S.D.A.P. om door een krachtige en principiele stellingname, onze plaats als sociaal-democraten weer in het politieke leven in te nemen.

Bij de besprekingen over deze kwestie hebben wij ons afgevraagd, wat wij moesten doen, "of medeovergaan naar de P.v.d.A., of ons scharen in de rijen van de C.P.N. Wij besloten echter de oude S.D.A.P. op te richten, omdat wij te veel democraat zijn om ons in de C.P.N. thuis te kunnen voelen en te veel socialist om met de P.v.d.A. mede te kunnen gaan.

Wij, in de oude S.D.A.P., stellen ons thans tot taak en ik ben er van overtuigd, dat wij tenslotte hierin zullen slagen, om als een partij, welke thans ongeveer 30.000 á 40.000 leden telt, tusschen de C.P.N. en de P.v.d.A., de zoo dringend noodige eenheid onder de arbeidende massa te brengen."

Na de pauze werd gelegenheid tot debat gegeven. Hier-

-van-

OVERZICHT

van

*Binnen 2 weken
aan de hand
aan de hand
aan de hand
aan de hand
aan de hand
aan de hand
aan de hand
aan de hand
aan de hand
aan de hand*

2/11/46

Reichen

G.

van werd door ongeveer 6 personen gebruik gemaakt. ^{Daarom} ~~hierbij~~ was iemand, die verklaarde thans lid van de C.P.N. te zijn geworden, omdat hij zich niet kon vereenigen met de doelstellingen van de P.v.d.A. Hij waarschuwde er voor, om thans nog een derde partij op te richten en adviseerde om, of lid te worden van de C.P.N., of van de P.v.d.A.

Ook de overige debaters, meest leden van de P.v.d.A., ageerden tegen de opgerichte oude S.D.A.P.

Nadat spreker, KRUIT, de debaters van repliek had gediend, werd de vergadering, ~~die~~ ^{met} een rustig verloop had, te omstreeks 22.15 uur gesloten.

~~Verzenden op 26 November 1946.~~

aan: ~~het Hoofd van den centralen veiligheidsdienst, alhier.
den Heer Procureur generaal, alhier.~~

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

's-GRAVENHAGE,
Javastraat 68
Tel. { 111539
 112778

5 December

194

6

No. **B.5601**

Bijlagen **66a**

Dict.: **H** Typ.: **MM**

Uw schrijven No.

GEHEIM

dd.

Onderwerp: **Vergadering "Oude S.D.A.P."**

Hierbij heb ik de eer U afschrift aan te bieden van een verslag van een op 22 November 1946 te 's-Gravenhage gehouden openbare vergadering van de "Oude S.D.A.P.", naar den inhoud waarvan ik moge verwijzen.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
Voor dezen
De Luitenant.-Kolonel
o/l

Verzonden aan:

Z.E.den Min.van Binnl.Zaken
" Justitie

Gen.Staf III B
H.C.van Politie Amsterdam
" Rotterdam
" Utrecht
" Groningen

Comm.van Politie Leiden.

L.L.van Laere.

O E H L I M

Kort verslag van de op Vrijdag, 22 November 1946 in een zaaltje van het volkgebouw aan de Prinsegracht te 's-Gravenhage gehouden openbare vergadering van de S.D.A.P. De vergadering werd door ± 35 personen onder wie 2 vrouwen, bijeewoond.

Te omstreeks 20.15 uur opende de voorzitter van de afdeling 's-Gravenhage, wiens naam niet bekend is geworden, de bijeenkomst. De aangekondigde spreker, Dr. J. ALMA, was niet aanwezig, derhalve werd het woord gevoerd door den landelijk partij voorzitter van de S.D.A.P.; G. KUNT, uit Leiden, die sprak over het onderwerp: "Waarom in de oude S.D.A.P.?"

Hij begon met te herinneren aan de toestanden van de arbeidersbeweging vóór en gedurende de oorlogsjaren 1914-1918.

"De S.D.A.P., zoo verklaarde spreker, is sindsdien weer en meer afgezakt naar de burgerlijke partijen, waarbij het klasse-bewustzijn van het Revolutionnair Socialisme werd prijsgegeven.

Tijdens den laatsten oorlog, toen door verschillende politieke partijen broederlijk en eensgezind werd samengewerkt in de illegale beweging tegen den bezetter, hoe ten wij te komen tot een eenheid onder de arbeidersbeweging en een bundeling van tot nu toe van elkaar gescheiden arbeidersmassa's.

Wij hebben echter gezien, dat de S.D.A.P. nog meer naar rechts en naar de burgerlijke partijen is afgegleden.

De marxistische grondslag van het socialisme moest worden prijsgegeven om tot een fusie met de vrijzinnig-democraten te kunnen komen.

De naam S.D.A.P. werd veranderd in "partij van den Arbeid" en men ving een compromis aan met de Katholieke Volks-Partij.

Wij kunnen ons met dezen gang van zaken niet vereenigen.

Wij willen den klassestrijd, die gegroeid is uit de historie.

Het is de taak van de oude S.D.A.P. om door krachtige en principiele stellingname, onze plaats als sociaal-democraten weer in het politieke leven in te nemen.

Bij de besprekingen over deze kwestie hebben wij ons afgevraagd, wat wij moesten doen, "of medeovergaan naar de P.v.d.A., of ons scharen in de rijen van de C.P.N. wij besloten echter de oude S.D.A.P. op te richten, omdat wij te veel democraat zijn om ons in de C.P.N. thuis te kunnen voelen en te veel socialist om met de P.v.d.A. mede te kunnen gaan.

Wij, in de oude S.D.A.P., stellen ons thans tot taak en ik ben ervan overtuigd, dat wij tenslotte hierin zullen slagen, om als een partij, welke thans ongeveer 30.000 à 40.000 leden telt, tusschen de C.P.N. en de P.v.d.A., de zoo dringend noodige eenheid onder de arbeidende massa te brengen."

Na de pauze werd gelegenheid tot debat gegeven.

Hiervan werd door ongeveer 6 personen gebruik gemaakt. Onder hen was iemand, die verklaarde thans lid van de C.F.N. te zijn geworden, omdat hij zich niet kon vereenigen met de doelstellingen van de P.v.d.A. Hij waarschuwde er voor, om thans nog een derde partij op te richten en adviseerde om of lid te worden van de C.F.N., of van de P.v.d.A.

Ook de overige debaters, meest leden van de P.v.d.A., ageerden tegen de ~~de~~ ~~of~~ ~~gerichte~~ oude S.D.A.P.

Nadat spreker KRUIJ, de debaters van repliek had gediend, werd de vergadering, welke een rustig verloop had, omstreeks 22.15 uur gesloten.

Inlichtingendienst.

I.D. 944

30 September 1946.

7 Sept.1946 No.696 R.P.Gehéim.

B 3321

G E H E I M.

Naar aanleiding van bovenvermeld schrijven heb ik de eer U Edelgroot-Achtbare te berichten, dat:

- a. te Rotterdam, voorzover is kunnen blijken, slechts een vereniging van vreemdelingen bestaat: n.l. die der Chineezzen "Chung Hua Hui", waarvan de namen der bestuursleden nog niet bekend zijn geworden. De opgave zal - vermoedelijk over enkele dagen - bij vervolgschrijven worden nagezonden.
- b. te Rotterdam de volgende vereenigingen en organisaties, op politiek terrein werkzaam, bestaan:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11. De Oude S.D.A.P.

De Oude S.D.A.P.:

met als:

Voorzitter: van den Berg, Anton, geboren 23-3-1903 te Rotterdam, draaier machinefabr., wonende Huygensstraat 13b te Rotterdam;
Secretaris: de Weger, Gijsbertus Johannes, geboren 24-8-1892 te Rotterdam, beëdigd meter en weger, wonende Wioldrechtstraat 18a te Rotterdam;
Penningmeester: Gaal, Jan, geboren 11-3-1902 te Alblasserdam, bode E.V.C., wonende Charl.Kerksingel 20b te Rotterdam.

Een mededeeling, waarbij wordt bekend gemaakt, dat vreemdelingen zich van elke politieke activiteit hebben te onthouden, zal een dezer dagen in de alhier verschijnende dagbladen worden gepubliceerd.

DE HOOFDCOMMISSARIS VAN POLITIE.

H.M.C.A. Staal.